

೬೦

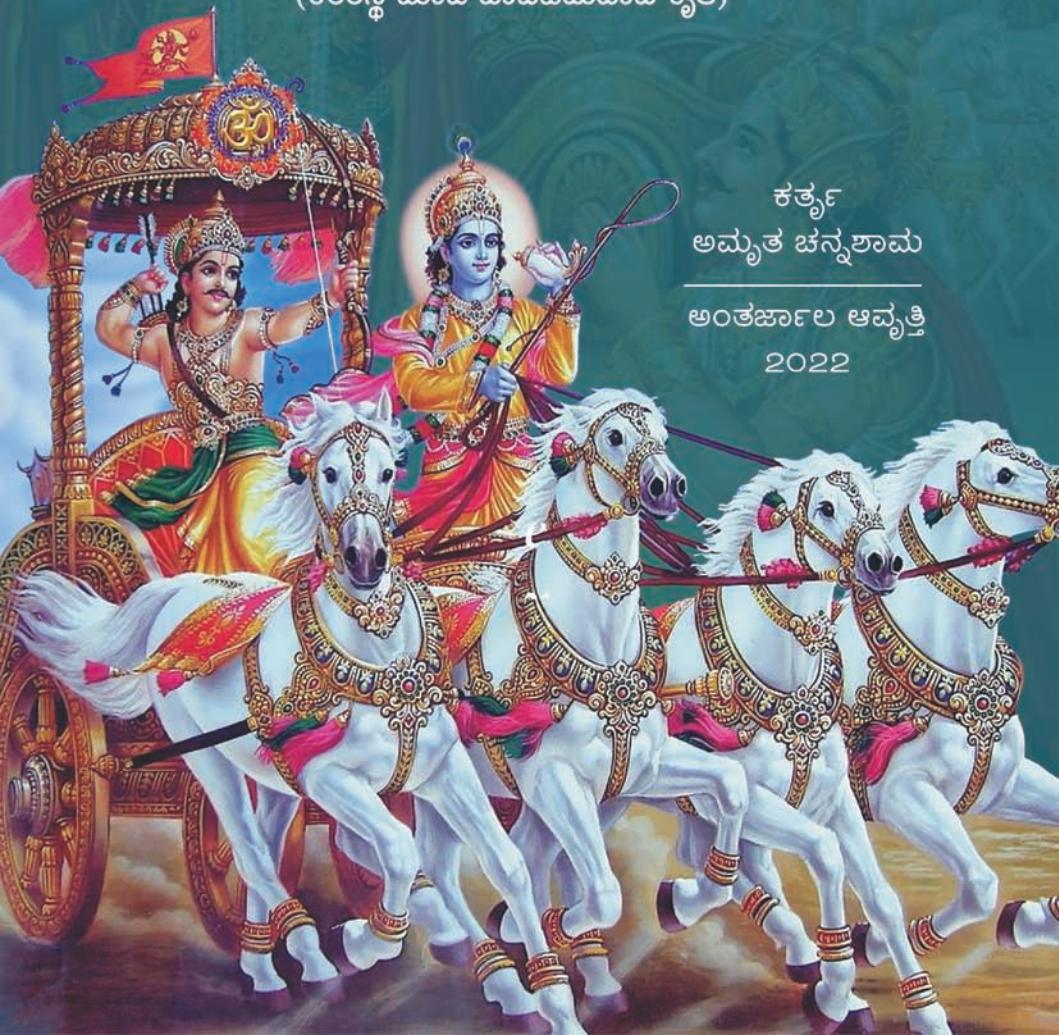
ಶ್ರೀ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಮಃ

ದಿಂಡುವೀರಣೆ

ಕನ್ನಡ ಭಗವದೀತೆ

(ಯೋಗ ಷಟ್ಪದಿ)

(ಕಂಠಸ್ಥ ಮಾಡಿ ಕಾಡಬಹುದಾದ ಕೃತಿ)

ಕರ್ತೃ
ಅಮೃತ ಚನ್ನಿಶಾಮು

ಅಂತರ್ಜಾಲ ಅವೃತ್ತಿ

2022

ಓ
ಶ್ರೀ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಮಃ

ಗೀತಾಯೋಗ

ಕನ್ನಡ ಭಾಗವದ್ಗೀತೆ
(ಯೋಗ ಷಟ್ಪದಿ)

ಅಂವಿಕರು :
ಅಮೃತ ಚನ್ನಶಾಮ

Om
Sree Paramatmane Namaha

GEETHA YOGA

KANNADA BHAGAVAD GEETHA

(YOGA SHATPADI)

Author :
Amritha Channa Shama

Vidvan A. C. Shamanna, MA., LL.M.,
Nrisimha Kripa, 3135, P.H.Colony, Tumkur

GEETHA YOGA

– by Vidvan A. C. Shamanna,

Published by : C.S. Suranjana
67, MCHS layout, 5th 'A' Cross,
16th Main, BTM II Stage,
Bengaluru - 560076.

Copy right : Dr. C.S. Sunandana
Second Edition (Internet Edition) : 2022
Pages : XVI + 114 = 130
Price : Rs. 100
Book Size : Demi 1/8th

ಹಕ್ಕುಗಳು : ಡಾ. ಸಿ.ಎಸ್. ಸುನಂದನ
ಎರಡನೇ ಮುದ್ರಣ (ಅಂತರ್ಜಾಲ ಆವೃತ್ತಿ) : 2022
ಮಟಗಳು : XVI + 114 = 130
ಬೆಲೆ : 100-00 (ನೊರು ರೂಪಾಯಿಗಳು)
ಮುಸ್ತಕದ ಆಕಾರ : 1/8 ದೆಮ್‌ ಅಳತೆ

ಪ್ರಕಾಶಕರು :
ಸಿ.ಎಸ್. ಸುರಂಜನ
ನಂ. 67, ಎಂ.ಸಿ.ಹೆಚ್.ಎಸ್. ಲೇಟೆಟ್, 5ನೇ 'ಎ' ಅಡ್ಡರಸ್,
16ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ಬಿಟ್ಟೆಂ 2ನೇ ಹಂತ,
ಬೆಂಗಳೂರು – 560 076

ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಣ :
ಸುಹಾಸ್ ಗ್ರಾಫಿಕ್ಸ್
ಬೆಂಗಳೂರು
ದೂ: 080-41672195 / 98453 55509

ಅಪಣೆ

ಹೇವಿಳಂಬಿ ಸಂವತ್ಸರದ
ಆಷಾಢ ಬಹುಳ ದ್ವಾದಶಿ
ಬುಧವಾರ (24-7-1957) ದಿನ

ಪರಂಧಾಮವೈದಿದ

ಪಿತೃಪೂಜ್ಯನ
ಪರಮ ಪವಿತ್ರ
ಪಾದಪದ್ಮಂಗಳಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀ ಸರಸಾತ್ಮಕೇ ನಮಃ -

ಗೀತಾಯೋಗ

— ಕನ್ನಡ ಭಗವದ್ಗೀತೆ —

(ಯೋಗ ಷಣ್ಣಿದಿ)

ಅನ್ವಯತ ಚನ್ನಾಶವು

(ಅಂತಿಮ ಜಕ್ಕುಗಳು ಗ್ರಂಥಕರ್ತವು)

ಪ್ರಸಕ್ತಿ ಮುದ್ರಣ

◆

ಗ್ರಂಥಕರ್ತೆ :

ವಿದ್ಯಾನ್ ಎ.ಸಿ.ಶಾಮುರಿ ಎಂ.ಎ., ಎಲ್.ವಿ.ಎ.ಬಿ.,

ನೈಸಿಂಹ ಶ್ಯಾಮ,

3185, ಶ್ರೀರಾಮ್‌ನಾ ಕಾಲೀನ್‌ನಿ, ಮುನುಕೂರು

ದಿನಿ : 12 ರಾ.

ಭಗವದ್ವಿತಾ ಮಹಾತ್ಮ (1988)

ಮಹಾಭಾರತ ಗ್ರಂಥವು | ವ್ಯಾಸರಚಿತ ಮಹಾಕೃತಿ
ಹೃದಯವದರದು ಅಲ್ಲಿಯೆ | ಭಗವಂತ ಗೀತೆಯು ತತ್ವವು || ೧ ||

ಕೃಷ್ಣ ಹೇಳಿದ ಪಾಠಗೆ | ಎಂಬ ಮಾತಂತ್ರಿರಲದು
ಕೃಷ್ಣ ಪಾಠರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಣ | ವ್ಯಾಸ ಕೌಶಲ ಕಾರ್ಯವು || ೨ ||

ಬುಧಿ-ಗುರುವ ಕೃಷ್ಣ ತತ್ವವು | ಪಾಠ ತಾ ಮನ-ಶಿಷ್ಯನು
ಶಿಷ್ಯ-ಗುರು ಸಂವಾದದದ್ವಾತ | ವಿಷಯವೇ ಈ ಗೀತವು || ೩ ||

ಕೃಷ್ಣ ಶಕ್ತಿಯ ತಾನದು | ಈಶ್ವರ ನಿರಾಕಾರವು
ಯಾವ ಹಸರಿಂದಾದರು | ಸರಿಯೆ ತಾನದ ಕರೆದರು || ೪ ||

ತತ್ವದಾ ಭಂಡಾರ ಕೀಲಿಯು | ವ್ಯಾಸರಿಗೆ ತಾ ದೊರಕಿತು
ಕೈಶಕ್ಕಪೆಯಿಂ ವ್ಯಾಸರಿಂದಲೆ | ಜಾನ ಕೋಶವು ತರೆಯಿತು || ೫ ||

ಜಾನಕೋಶವು ತಾನದೆ | ಗ್ರಂಥ ಭಗವದ್ವಿತೆಯು
ಲೋಕ ತತ್ವಜಾನವದರೊಳು | ಹೇಳಿ ಇದೆ ತಾ ನಿತ್ಯವು || ೬ ||

ನಿತ್ಯ ಸತ್ಯ ಗ್ರಂಥವು | ಜಂದ್ರ ಸೂರ್ಯರ ಹಾಗೆಯೆ
ಯಾರು ಏನನೆ ಹೇಳಲಿ | ಸತ್ಯಕದು ಸಟೆ ಬರುವುದೆ? || ೭ ||

ಸಕಲ ತತ್ವಜಾನದಿಂ | ಸರ್ವ ಮಾನವ ಗ್ರಂಥವು
ಮೂರ್ಖ ಮಾನವ ಧರ್ಮದ | ವಿಶದ ವಣಿನವದರೊಳು || ೮ ||

ಗಿತೆಯ ಅನುವಾದವು | ವಿಶ್ವ ಭಾಷೆಯೊಳಗಿದೆ
ಅದರಿ ತಾನೇ ಗ್ರಂಥದ | ಭವ್ಯತೆಯ ತಾ ತಿಳಿವುದು || ೬ ||

ಧರ್ಮ ಹೇಳಿದೆ ಸರ್ವಕು | ಭಕ್ತಿ, ಕರ್ಮ, ಜ್ಞಾನವ
ಯೋಗ, ಬುದ್ಧಿ, ತ್ವಾಗ ವೈ | ರಾಗ್ಯ, ಲೋಕ ಜ್ಞಾನವ
ನೀತಿ, ನಿಷ್ಠಾನಿಯಮವ | ಆತ್ಮದಾ ಕಲ್ಯಾಣವ
ಶ್ರದ್ಧಾ, ವಿರೋಚ, ಪ್ರಜ್ಞೆಯ | ದೇವ ರಾಕ್ಷಸ ಭಾವವ
ಮಾಜ್ಯ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯು | ಜ್ಞಾನತೃಪ್ತಿಗದು ಜೀವನ
ಸರ್ವರಿಂಗದು ಸರ್ವಕಾಲಕು | ಸರ್ವಸುಖದು ಸಾಧನ
|| ೧೦ ||

|| ೧೧ ||

|| ೧೨ ||

|| ೧೩ ||

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

ರಂಟಿಂಗಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ನಮ್ಮ ಶೀಥಿರೂಪರವರ ಗೀತಾಯೋಗ (ಕನ್ನಡ ಭಗವದ್ಗೀತೆ) ಕೃತಿಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಅವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತರಲು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಜೀವನಗಳ ಯೋಗದಾನ ಇದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಮುಸ್ತಕವನ್ನು ಮರು ಮುದ್ರಿಸಿ, ಅಂತರ್ಜಾಲ ಜ್ಞಾನ ಕೋಶಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಲು ಹೊರಟಾಗ ಸೂಕ್ತ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಜಾಲಾಖೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಕಥೆಗಿಯ ಶ್ರೀಮತಿ ಶ್ವೇತಾ ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಸೆರವಾದ ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಮತ್ತು ಮರು ಬೆರಳಬ್ಬ ಮಾಡಿ ಕರದು ತಿದ್ದುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಸ. ಹರಿಶ್ ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮುಸ್ತಕವನ್ನು ಅಂದಗೊಳಿಸಿ, ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಸುಹಾಸ್ ಗ್ರಾಹಿಕ್ಷಾನ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ನೆನಕೆಗಳು ಸಲ್ಲಿತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪೂರ್ಣಮಸ್ತ.

ಡಾ. ಸಿ.ಎಸ್. ಸುನಂದನ, ಫಿಹೆಚ್.ಡ
ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕೇಂದ್ರಿಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ
ನಿರ್ವಹಿತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಸಿ.ಎಸ್. ಸುರಂಜನ, ಐ.ಎ.ಎಸ್.
ಕನ್ನಾರ್ಟಿಕ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ವಹಿತ ಅಪರ
ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಮೂಳನೆ :

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಸಾಲುಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟಿರುವ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಮೂಲಗ್ರಂಥದ ಶ್ಲೋಕ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೂಲದ ಭಾವಕ್ಕೆ ಕುಂದುಂಟಾಗದಿರಲೆಂದು ಮೂಲದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆತ್ಮ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ತಾನು, ಜೀವಾತ್ಮ, ಪರಮಾತ್ಮ, ಬುದ್ಧಿ, ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಎಂಬ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಗಳು ಇವೆ. ಈ ಶಬ್ದವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಶಬ್ದಾರ್ಥವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟಿದೆ.

- ಗ್ರಂಥಕರ್ತ

ಮೊದಲ ಮಾತು

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ದೇಶವು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿದ್ಯೆಗೆ ತವರುನೇ. ಆಷ್ಟೇಯ ಮುಷಿಗಳು ಪರಮಾತ್ಮೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಪಥದಲ್ಲಿ ತಾವು ಕಂಡುಂದ ಸತ್ಯವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಾನವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೂ ಸ್ವರವೂ, ಜಗತ್ತಿನ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೂ ಸ್ವರವೂ ಉಪದೇಶ ವಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಉಪದೇಶಗಳು ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಡಗಿವೆ. ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಾತುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶ್ಲೋಕ ಸೂತ್ರ ರೂಪದಲ್ಲಿವೆ. ಇವುಗಳ ವಿವರಣೆಯು ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳಿಂದ ಟೀಕಾ ತಾತ್ಪರ್ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಶೇಷ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಿರಚೇಕಲ್ಲದೆ ಮೂಲದ ಪರಿಚಯವೂ ಸಾಕಷ್ಟಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂದಿನ ಭಾರತದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದು, ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಸ್ವತಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಹಲವಾರು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುವವರು ತೀರಾ ಕಡಿಮೆಯೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ದೇಶೀಯ ಭಾಷಾ ಜನರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅನುವಾದಗಳೂ, ಟೀಕಾ ತಾತ್ಪರ್ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳೂ ದೇಶಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶರಿಸಿದ್ದವು. ಆದರೂ ಮೂಲಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಪಡೆಯುವವರು ಮಟ್ಟಿನ ಪ್ರಯೋಜನವು ಇವುಗಳಿಂದುಂಟಾದೀತೆಂದು ಹೇಳಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಧರ್ಮ ವಿಷಯಗಳೂ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯಗಳೂ ಶೈಲೀಕ ಸೂತ್ರ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವುದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ, ವಿಷಯವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಂತಸ್ಥವಾಗಲೆಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಕಂತಸ್ಥವಾಗುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ, ಪರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಮನನ ಮಾಡಲೂ, ಮನನ ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲೂ, ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದುದರಲ್ಲಿನ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ವಿವೇಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲೂ ಒರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜಾಜನ ಸಾಧನವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಧ್ಯಾನ ತಪಸ್ಸಗಳೂ ಸಾಧಿತವಾಗುತ್ತವೆ. ಏಹಿಕಾಮುಷ್ಕಿಕಫಳಗಳೂ ಸಿದ್ಧಿಸುವುವೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ರಾಮಚಾರಿತ ಪರನಾಭ್ಯಾಸಯೋಗದಿಂದ ಕುಶಲವರಿಗುಂಟಾದ ಫಲದಂತೆ ಫಲವುಂಟಾಗುವುದು.

ಸಂಸ್ಕृತವನ್ನು ಜೇನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವರು ಮೂಲಪಾಠವನ್ನು ಕಂತಸ್ಥವಾಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಜೇನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯದವರು ಕಂತಸ್ಥವಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಂತಸ್ಥವಾಗಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಅಥವ ಸ್ಥಾರಿಸಿತೇ? ಹಾಗಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಶ್ರದ್ಧಾಭಿನೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವಾವುದಾರರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕृತ ಬಲ್ಲವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ನಾಮಮಾತ್ರವಾಗಿ ಗ್ರಂಥಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವವರೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ, ಬಾರದವರಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಮೂಲಪಾಠವನ್ನು ಅಥವತಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಮನನ ಮಾಡಿರುವವರೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಹುಪಾಲು ಜನರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರವರಿಗೆ ಅವರವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿಷಯವನ್ನರಿಯುವ ಅನುಕೂಲವಿರಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿವೇಕದಿಂದಲೇ ಅತ್ಯೋನ್ನತಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥದ ಮೂಲಪಾಠವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಸರಳವಾಗಿ ದೇಶಭಾಷಾ ಜನತೆಯು ಅಭ್ಯಾಸಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಅವರ ನುಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಬೇಕಾದುದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಸೇವಾಕಾರ್ಯ.

ಇದು ಅನೇಕ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾಗುವುದು:-

೧. ಕಂತಸ್ಥವಾಗಲು ಅನುಕೂಲವಾದ ಒಂದೇ ಪದ್ಯ ರೀತಿಯ ಬಳಕೆ;
೨. ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದ ಮಟ್ಟಗೂ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿರುವಿಕೆ;
೩. ಸರಳತೆ.

ಭಗವದ್ವಿತೀಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥವೂ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥವೂ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಲೋಕಿಕ ಗ್ರಂಥವೂ ಹೌದು. ನಿರಾಸಕೀ, ಬುದ್ಧಿ, ಕರ್ಮ, ಜ್ಞಾನ, ಸದಸದ್ವಿಪೇಕ, ರಾಜವಿದ್ಯೆ, ಭಕ್ತಿ, ಯೋಗ, ವೈರಾಗ್ಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಲೋಕಕಿರಿಗೂ ಇವುಗಳ ಯುಕ್ತ ರೀತಿಯ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಭಗವದ್ವಿತೀಯ ಜಗತ್ತಿನ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಭಾರತದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳೆಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡಿದೆ. ಇದರ ಮೇಲಿನ ಟೋಕಾತ್ಮಾತ್ಮಯ್ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳೂ ಬೇಕಾದವು ಇವೆ. ಆದರೆನು? ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶತಾಂಶದಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಜನಕೆ ಗೀತೆಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತ ನಿಜವಾದ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗಿದೆ? ಅತ್ಯಲ್ಪಕ್ಷಿಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಇದೊಂದು ಕೊರತೆಯಲ್ಲವೇ? ನಾಡುನುಡಿಗಳ ಉದಾರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಜನತೆಯ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರವೂ ಆಗಬೇಡವೇ? ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅವರವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಂತಸ್ಥವಾಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ, ಲೋಕಿಕ ಸದ್ಗ್ಯಾವಹಾರ ಇವು ಮೂರೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ರಿಗೊಂಡು ಸಾಮರಸ್ಯ ಪಡೆದಾಗಲೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಉದ್ಧಾರ, ಕುಟುಂಬ ಸಂಸ್ಕರಣ, ಸಮಾಜದ ಕಲ್ಯಾಣ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉನ್ನತಿಗಳು ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತವೆಯೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇರಲಾರದು.

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನತೆಯ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಇಂಥ ವಿನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಭಗವದ್ವಿತೀಯ ಪದ್ಯಾನುವಾದವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವಾರು ಇವೆ. ೧) ಕನ್ನಡ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಗೀತಾರ್ಥಪ್ರಕಾಶಿಕೆ. ೨) ನಾಗರಸ ವಿರಚಿತ ಕಣ್ಣಾಟಕ ಭಗವದ್ವಿತೀ. ಇವೆರಡೂ ಭಾಷುನಿ ಷಟ್ಕದಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಇವು ಪೂರ್ವ ಕವಿ ವಿರಚಿತವಾದುವು. ಅಲ್ಲದೇ ಈಚಿನ ಕೆಲವು ಕರ್ತೃಗಳಿಂದ ಷಟ್ಕದಿ, ಸಾಂಗತ್ಯ, ಲಾವಣ್ಯ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಹೋಸಗನ್ನಡದ ವಿವಿಧ ಭಂದೋಪದ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಭಗವದ್ವಿತೀಯನು ಅನುವಾದಗೊಂಡಿದೆ. ಭಗವದ್ವಿತಾಧ್ಯಾವ ಜಲಸರಸ್ವಾರಾಮ್ಯತವನ್ನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ತಮತಮಗೆ ಶಕ್ಯವೂ ಯೋಗ್ಯವೂ ಎನಿಸಿದ ಕುಂಭಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಪಾನ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವರು ರತ್ನಮಯ ಸ್ವರ್ಣಕುಂಭಗಳಿಂದಲೂ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ರಜತಕುಂಭಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಇತರ ಪಾತ್ರ ವಿಶೇಷಗಳಿಂದಲೂ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮೃಣಾಯ ಕುಂಭದಿಂದಲೇ

ತುಂಬಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದ ಮಟ್ಟಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಸುಗಮವೂ, ಸುಲಭವೂ ಆದ ಪದ್ಯರೀತಿಯ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಅನುವಾದವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅಂತಹೇ ಭೋಗಷಟ್ಟದಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾಲಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿಗೂ ಪ್ರಾಸಾರಿಟ್ಟು ಯೋಗಷಟ್ಟದಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಈ ಅನುವಾದವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪದ್ಯವು ಕಂಠಸ್ಥವಾಗಲು ಪ್ರಾಸಾರಿಟ್ಟಿದ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಈ ಷಟ್ಟದಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ಕೆಲವೆಡೆ ಇಂದೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಬಹುದಾದ ಸುಧಾಮಜರಿತ್ತೆ ಹಾಡಿನಿಂದ ಸ್ಥಾತ್ರೀ ದೊರೆಯಿತು. ನಾಡಿನ ಪ್ರತಿ ಹೆಣ್ಣು ಗೀತಾಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ನಾಡಿಗೆ ನಾಡೇ ಉನ್ನತಿ ಹೊಂದುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿರಲಾರದು. ಭಾಮಿನೀ ಷಟ್ಟದಿಯು ಕಂಠಸ್ಥವಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದೊಡ್ಡದಾಗುವುದು. ಭೋಗ ಅಥವ ಯೋಗ ಷಟ್ಟದಿಯು ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪರಮಾತ್ಮೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣವಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದಲೇ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ನಾಡಿನ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡು ಜನತೆಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದೆಂದು ಆಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಲೇಖಿಕನ ಶ್ರಮ ಸಾಧಕ.

ಶಕವರ್ಷ ರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಶಿಂಷರ ಶುದ್ಧ
ಎಕಾದಶೀ ಮಂಗಳವಾರ
‘ಶ್ರೀ ಗೀತಾಜಯಂತಿ’
ತಾರೀಖು ರಜಿ-೧೨-೫೫

ಅಮೃತ ಚನ್ನಶಾಮ
ತಮಕೂರು

ಶ್ರೀ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಮಃ

ನಮಿಸಿ ನಾರಾಯಣನ ಮತ್ತೆ । ನರನನಾ ನರೋತ್ತಮನ
ವಿಮಲದೇವ ಸರಸ್ವತಿಯ ವ್ಯಾಸಕವಿಯನು ।
ಸುಮನಶುದ್ಧ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ । ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ಮುದದ
ಸಮವರಹಿತ ಜಯವ ಬಳಿಕ ಹೇಳಿ ಕೇಳುದು ॥

ಎಲ್ಲಿ ಯೋಗೀಶ ಕೃಷ್ಣ । ಎಲ್ಲಿ ಧನುಧರನು ಪಾಢ
ಎಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೆಚೆಯಬಿಡದೆ ನೆಲಸಿ ಇರುವರು ।
ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಮು ವಿಜಯಭಾತಿ । ಪರಮ ಐಸಿರಿಗಳು ತಾವು
ಎಲ್ಲವಚಲವಿಪ್ರವರೆನ್ನ ನೀತಿಮತಿಯೊಳು ॥

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಅಧ್ಯಾಯ	ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಭಗವದ್ಗೀತಾ ಮಹತ್ತ್ವ	ಭಗವದ್ಗೀತಾ ಮಹತ್ತ್ವ	V
ಪೀಠಿಕೆ	ಪೀಠಿಕೆ	XV
ಒಂದು	ಅಜುರ್ನ ವಿಷಾದ ಯೋಗ	1
ಎರಡು	ಸಾಂಖ್ಯ ಯೋಗ	7
ಮೂರು	ಕರ್ಮ ಯೋಗ	17
ನಾಲ್ಕು	ಜ್ಞಾನ ಕರ್ಮ ಸಂನ್ಯಾಸ ಯೋಗ	23
ಬಂತು	ಕರ್ಮ ಸಂನ್ಯಾಸ ಯೋಗ	29
ಆರು	ಆತ್ಮ ಸಂಯಮ ಯೋಗ	34
ಏಟು	ಜ್ಞಾನವಿಜ್ಞಾನ ಯೋಗ	42
ಎಂಟು	ಅಕ್ಷರ ಬ್ರಹ್ಮ ಯೋಗ	47
ಒಂಭತ್ತು	ರಾಜವಿದ್ಯೆ ರಾಜಗುಹ್ಯ ಯೋಗ	52
ಹತ್ತು	ವಿಭೂತಿ ಯೋಗ	58
ಹನ್ನೊಂದು	ವಿಶ್ವರೂಪದರ್ಶನ ಯೋಗ	65
ಹನ್ನೇರಡು	ಭಕ್ತಿಯೋಗ	74
ಹದಿಮೂರು	ಕ್ಷೇತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞ ವಿಭಾಗ ಯೋಗ	78
ಹದಿನಾಲ್ಕು	ಗುಣತ್ವಯ ವಿಭಾಗ ಯೋಗ	84
ಹದಿನ್ಯೇದು	ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಯೋಗ	89
ಹದಿನಾರು	ದೃವಾಸುರ ಸಂಪದ್ಯೋಗ	93
ಹದಿನೇಉ	ಶ್ರದ್ಧಾತ್ಮಯ ವಿಭಾಗ ಯೋಗ	97
ಹದಿನೆಂಟು	ಮೋಕ್ಷ ಸಂನ್ಯಾಸ ಯೋಗ	102

ಪೀಠಕೆ

ಕಃಶಪುತ್ರನನ್ನ ನಮಿಸಿ । ಶಾರದೇಯ ಮನದಿ ಸೃಂಗಿ
ನಾಶರಹಿತನಾದ ಅಜನ ಬಿಡದೆ ವಂದಿಸಿ ।

ಕಃಶ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ । ನಾಗಿ ಜ್ಞಾನದಿಖ್ಯಾಯಿಂದ
ಆಶರಹಿತ ಜ್ಞಾನವಿಗುರುವ ಸದಾ ಭಜಿಸುತ್ತ ॥

॥ ೧ ॥

ಸ್ವಾಮಿ ಕೃಷ್ಣಚಂದ್ರಮೂರ್ತಿ । ಪಾಢಗೊರೆದ ತತ್ತ್ವಾರ
ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಬರೆವೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಗೀತವ ।
ನೇಮದಿಂದ ಈ ಗೀತ । ಹೇಳಿದರಿಗೆ ಕೇಳಿದರಿಗೆ
ಶ್ರೀಮಹಾಸಿಧ್ವಯಹುದು ಸಿರಿಯು ಬರುವುದು ॥

॥ ೨ ॥

ಕವಿಯ ಕೇತ್ತಿಬಯಕೆಯಲ್ಲಿ । ಕವಿಯ ಗಣಕೆ ಕೊರತೆಯಲ್ಲಿ
ಕವೀಂದ್ರ ವ್ಯಾಸವಾಲ್ಯಾಂಕಿಗೆದುರು ಇರುವರೆ ।
ಕವಿವರೇಣ್ಯರೆನಿಬರುಂಟು । ದೇವದೇಶಭಾಷಯಲ್ಲಿ
ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ವಿನಯದಿಂದ ತಲೆಯ ಭಾಗಿತೆ ॥

॥ ೩ ॥

ಅಂತರಾತ್ಮ ಪ್ರೇರಿಸಿದನು । ನಾಡಜಾನಪದಕೆ ಬರೆಯೆ
ಎಂತಲೇ ಬರೆವೆನಿದನು ಅವರಿಗಾಗಿಯೆ ।
ಇಂತು ಇದನು ಹಾಡಿ ಪೇಳೆ । ಮನೆಯ ಪೇಣ್ಣ ಜನಕೆ ಒಪ್ಪು
ಎಂತಲೇ ಬರೆವೆನಿದನು ಪೇಣ್ಣಿಗಾಗಿಯು ॥

॥ ೪ ॥

ನೀರಕ್ಷೀರ ನ್ಯಾಯದಂತೆ । ಎಲ್ಲ ಓದುವವರು ಇದರ
ಸಾರವನ್ನೆ ಕೊಂಡು ಬಾಳಬೆಳಕುಗೆಯ್ಯಾದು ।
ನೀರಕೊಂಡು ಕೋರೆ ಗೈವ । ಜನಕೆ ಮರುಗದನ್ಯವಿಲ್ಲ
ಸರ್ಜರಕ್ಕ ಸಕಲರನ್ನು ಹಾರುಗೈಯಲ್ಲಿ ॥

ಕರ್ತೃಭಾವವಿದರೊಳ್ಳಲ್ಲ । ಇದಕೆ ಕರ್ತೃವಿಲ್ಲದಿಲ್ಲ^१
ಕರ್ತೃವಮೃತನವನ ಸೇವಿ ಚನ್ನತಾಮನು ।
ಮರ್ಕಾರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇನಿಸಿ । ಅಮೃತಪುರಿಯನೇವನಹಂ
ಕರ್ತೃಭಾವವಿಲ್ಲದಮೃತಚನ್ನಶಾಮನು ॥

॥ ೫ ॥

॥ ೬ ॥

ಎಲ್ಲ ಉಪನಿಷತ್ತು ಕೂಡಿ | ಹಸನನಾದ ಹಸುವ ಮಾಡಿ
ಪುಲ್ಲನಯನ ಗೊಲ್ಲಕೃಷ್ಣ ಹಾಲಕರೆಯಲು |
ಅಲ್ಲಿ ಪಾಧರ ಕರುವೆ ಆಗಿ | ಸೊದೆಯ ಪಾಲ ಹೀರಲಾಗ
ಸಲ್ಲಲಿತದ ಗೀತೆಯಮೃತ ಧರೆಯೊಳುದಿಸಿತು || ೨ ||

ಒಂದೆ ಶಾಸ್ತ್ರವದುವೆ ಗೀತ | ಪೊಬ್ಬದೇವನವನೆ ಯೋಗಿ
ಯಿಂದು ದೇವಕೀಯ ತ್ರೀಯತನಯ ಕೃಷ್ಣನು |
ಒಂದೆ ಮಂತ್ರವಾಪುದೆಂದ | ರವನ ನಾಮಧ್ಯಾನಪರತನ
ಪೊಂದೆ ಕರ್ಮವದುವೆ ದೇವನವನ ಸೇವೆಯು ||

|| ೩ ||

ಗೀತೆಯಾ ಸುಗೀತವದುವು | ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿ ಇಹುದು
ಗೀತಗಂತಲೇನು ಅನ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಸ್ತರ |
ಶ್ಯಾತಿ ಪಡೆದ ಗೀತೆಯಿದುವು | ಸ್ವಯಂ ಪದ್ಭೂಭನದುವೆ
ಪೂತ'ವದನಪದ್ಭೂತಿಂದಲೇ ವಿನಿಃಸ್ಯತ್ ||

|| ೪ ||

ಗೀತೆಯಿದುವು ಭಾರತದಾ | ಅಮೃತಸರ್ವವಾಗಿ ಇಹುದು
ಗೀತೆ ವಿಷ್ಣುವಕ್ತು^४ದಿಂದಲೇ ವಿನಿಃಸ್ಯತ್ |
ಗೀತಗಂಗಂಯುದಕವನ್ನು | ಕುಡಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ತಾನು
ಭೀತಿಪಡಿಪ ಪುನರ್ಜನ್ಮಿರುವುದಿಲ್ಲವು ||

|| ೫ ||

ಭವದೆ ಮೂಕನನ್ನು ವಾ | ಚಾಲ್ನಾಗಿ ಮಾಳ್ಳಿದದುವು
ಜವದೆ ಪಂಗು^५ ಗಿರಿಯ ಲಂಫಿಪಂತೆ ಮಾಳ್ಳಿದು |
ಭುವನದಲ್ಲಿ ಯಾರ ಕೃಪೆಯು | ಅವನ ನಾನು ಬಿಡದೆ ವಂದಿ
ಸುವೆನು ಪರಮ ಆನಂದಮಾಧವನನು ||

|| ೬ ||

ಓಂ ತತ್ತ್ವ ಸತ್ಯ

1. ಪೂತ = ಪುಣ್ಯಕರವಾದ, ಪವಿತ್ರವಾದ
2. ಪದನಪದ್ಭೂತ = ಬಾಯ್ಯಾಪರೆ
3. ವಿನಿಃಸ್ಯತ್ = ಹೊರ ಬಂದುದು
4. ವಕ್ತು = ಮುಖ
5. ವಾಚಾಲ = ಮಾತುಗಾರ
6. ಪಂಗು = ಕುಂಜೆ

೬೦

ರೀತಾಯೋಗ
ಕನ್ನಡ ಭಾವಧಿಕೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ೪೦

ಅರ್ಚನ ವಿಷಾದ ಯೋಗ

ಧರ್ಮಕೇತು ಕುರುಕೇತು | ದೊಳಗೆ ಯುದ್ಧದಿಚ್ಛಯಿಂದ
ಕರ್ಮಪ್ರತ್ಯಾಯಿಂದ ನರೆದ ನಮ್ಮ ಜನಗಳು |
ಧರ್ಮರಾಯನಾದಿ ಪಾಂಡು | ಪ್ರತ್ಯರವರ ಜನರು ಸಹಿತ
ಕರ್ಮವೇನ ಗೃದರದನು ಪೇಣು ಸಂಜಯ ||

॥೮॥ 1

ದೂತ ಸಂಜಯನು ಆಗ | ನುಡಿದನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಂಗೆ
ಪೂತ ಆರ್ಥಿ ನಿನ್ನ ಮಗನು ಆ ದುರೋಧನ |
ಖ್ಯಾತ ಪಾಂಡುಪುತ್ರ ಸೈನ್ಯ | ನೋಡಿ ದ್ರೋಣರೆಡೆಗೆ ನಡೆದು
ಮಾತನಿಂತು ನುಡಿದ ರಾಯ ವಿನಯದಿಂದಲಿ ||

॥೯॥ 2

ಗುರುವ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರಿವರ | ದೊಡ್ಡ ಸೈನ್ಯವನ್ನ ನೋಡಿ
ಅರಿತದ್ದುಪದಪುತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯ ನಾಯಕ |
ನರೆದು ಶೂರರಿರುವರಿಲ್ಲ | ಭೀಮಪಾಧನಸಮರಸಮರು
ವಿರಾಟ ಯುಯುಧಾನ ಮಹಾರಧಿಯ ದ್ರುಪದನು ||

3

॥೧೦॥ 4

ವೀರ್ಯವಂತ ಕಾಶಿರಾಜ | ದೃಷ್ಟಕೇತು ಜೀಕಿತಾನ
ನರಶ್ರೇಷ್ಠ ಶೈಭ್ಯ ಕುಂತಿಭೋಜ ಪುರುಜಿತು |
ವೀರ್ಯವಂತ ಉತ್ತಮೋಜ | ಯುಧಾಮನ್ಯ ವಿಕ್ರಾಂತ
ವೀರರಥರೆ ಸುಸೌಭದ್ರ ದೈಪದೇಯರು ||

5

॥೧೧॥ 6

ದ್ವಿಜೋತ್ಮರೆ ಚಿತ್ತವಿಡಿರಿ । ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಗಣರನ್ನ ಅಜೀಯ ಸೈನ್ಯನಾಯಕರ ಪೇಸರ ಹೇಳುವೆ ।	7
ದ್ವಿಜಶೈಷ್ವ ತಾವು ಮತ್ತೆ । ತಾತ ಭೀಷ್ಣ ಕಣಕಪರು ನಿಂಜೆಕಸುತ ⁷ ವಿಕರ್ಣ ಸೌಮದತ್ತಿಯೆಂಬರು ॥	೩ 8
ಅನ್ಯರಾದ ಮತ್ತೆ ಬಹಳ । ಶೂರರೆಲ್ಲ ಎನಗೆ ಆಗಿ ಮಾನ್ಯಯುಧಧಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಬಿಡಲು ಸಿದ್ಧರು ಅನ್ಯರಾದರಿವರನೇಕ । ಶಸ್ತ್ರಯುಕ್ತರಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯಯುಧವಿಶಾರದರೆ ಎನಿಸಿ ಇರುವರು ॥	೪ 9
ಆಪಯಾಂಪ್ತವೇನಿಪ್ಪದೆಮ್ಮೆ । ಭೀಷ್ಣರಕ್ಷೇಯಿರುವ ಬಲವು ಸಪಯಾಂಪ್ತವವರ ಬಲವು ಭೀಮರಕ್ಷಿತ ।	10
ಅಪರಿಮಿತದ ಏರರೆಲ್ಲ । ತಮ್ಮ ಸಾಫಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಸುಪರಿರೀತಿ ಎಲ್ಲ ಭೀಷ್ಣರನ್ನೆ ರಕ್ಷಿಸಿ ॥	೫ 11
ಗೆಲುವುಗೊಳಿಸಲಾತನನ್ನು । ಏರವೃದ್ಧಪಿತಾಮಹನು ಬಲಿದು ಶಂಖವೂದಿ ಸಿಂಹನಾಗೈದನು ।	12
ಬಳಿಕ ಶಂಖಿ ಭೇರಿ ಪಣವ । ಗೋಮುಖಾನಕಾದಿವಾದ್ಯ ಮೊಳಗಿ ಶಬ್ದಗೈಯಲುದುವೆ ಭಯವು ಎನಿಸಿತು ॥	೬ 13
ಆಗ ಶೈತಹಯವಗೊಂಡ । ಶೈಷ್ವರಥವನೇರಿಯಿದ್ದ ರಾಗರಹಿತ ಸಹಿತ ಕೃಷ್ಣಪಾಥರಿಬ್ಬರು । ಬೇಗ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯವಾದ । ಶಂಖಗಳನು ಪೂರಿಸಿದರು ಆಗಲದುವೆ ದ್ವನಿಯು ನಾಲ್ಕುದೆಸೆಯೊಳುದಿಸಿತು ॥	೭ 14
ಪಂಚಜನ್ಯವನ್ನು ಹೈಶೀ । ಕೇಶ ಬಾಜಿಸಿದನು ತಾನು ಮಿಂಚದಾದ ದೇವದತ್ತವಾ ಧನಂಜಯ । ಪಂಚಪಾಂಡುಶೂರರಲ್ಲಿ । ಭೀಮ-ಕರ್ಮ ವೃಕೋದರನು ಹಿಂಚದೂದೆ ತನ್ನ ಪೌಂಡ್ರಮಹಾಶಂಖವ ॥	೮ 15

7. ನಿಂಜೆಕಸುತ = ನಿಮ್ಮ ಒಜ್ಜನೇ ಮಗ ಅಷ್ಟತಾಮು

ಕುಂತಿಸುತನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರ | ನನಂತವಿಜಯ ಶಂಖವನ್ನ
ಮುಂತೆ ಸಿರಿಸುಫೋಷವನ್ನು ನಕುಲನೂದಿದ |
ಅಂತೆ ಸುಸಹದೇವನವನು | ಸಿರಿಯ ಸುಮಣಿಪುಷ್ಟಕವನು
ಇಂತು ವೀರರಿವರು ಶಂಖದ್ವನಿಯ ಗೃದರು ||

॥೧೮॥ 16

ಹಿರಿದು ಬಿಲ್ಲ ವೀರನಾದ | ಕಾಶಿರಾಜನವನು ಮತ್ತೆ
ಧುರದೆ ಮಹಾರಧಿಕನೆನಿಸಿದಾ ತಿಖಿಂಡಿಯು |
ಭರದೆ ದೃಷ್ಟಿದ್ವಮುನಾ | ವಿರಾಟ ಶೂರಸಾತ್ಯಕೀಯು
ಇರದೆ ಇವರು ಎಲ್ಲ ಶಂಖದ್ವನಿಯಗೃದರು ||

॥೧೯॥ 17

ದ್ಯುಪದ ದ್ಯುಪದೇಯರಾದಿ | ಸರ್ವ ಪೃಥಿವಿಪತಿಗಳಿವರು
ಅಪರಿಮಿತದ ಭಾಮಬಲದ ಸುಸೌಭದ್ರನು |
ಅಪರಿಮೇಯ ವೀರರೆಲ್ಲ | ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ತಮ್ಮ
ಉಪರಿಫೋಷವುಳ್ಳ ಶಂಖದ್ವನಿಯಗೃದರು ||

॥೨೦॥ 18

ಆಗಲಾದ ಘೋಷ ಧಾರ್ತ | ರಾಷ್ಟ್ರರೇದೆಗೆ ಶೂಲವೆನಿಸಿ
ಬೇಗ ನಭದೆ ಪೃಥಿವಿಯೊಳುವೆ ದ್ವನಿಯು ಮೊಳಗಿತು |
ಆಗ ಕಹಿದ್ವಜನು ಸಿಧ್ಯ | ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರರನ್ನು ನೋಡಿ
ಬೇಗ ಶಸ್ತ್ರ ಬೀಳೆ ಧನುವ ಕೊಂಡು ಪಾಂಡವ ||

19

॥೨೧॥ 20

ರಾಯ ಕೇಳು ಹೃಷೀಕೇಶ | ನೋಡನೆ ಪಾಧರ ನುಡಿದ ರಥವ
ನೊಯ್ಯಿತೆರಡು ಸೇನೆಮಧ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸತ್ಯತ |
ಆಯವರಿತು ನಾನು ಕಾದ | ಲಾರು ತಕ್ಕರೆಂದು ನೋಡ
ಲೀಯಬೇಕು ಯುದ್ಧಬಿಯಸಿ ನೆರೆದರಿವರೊಳು ||

21

॥೨೨॥ 22

ದುರುಮತಿ ದುರುಯೋಧನನ | ಸಮರದೊಳಗೆ ಒಳಿತ ಬಯಸಿ
ನೆರೆದು ಇರುವ ಸಮರಶ್ರಿಯರನಿನಿತು ನೋಡುವೆ |
ನರಪ ಕೇಳು, ಗುಡಾಕೇಶ | ನೋರೆದ ರೀತಿ ಹೃಷೀಕೇಶ
ನೆರಡು ಸೇನೆಮಧ್ಯ ರಥವ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಲ್ಲಿ ||

23

॥೨೩॥ 24

ನೋಡು ಪಾಧರ ಭೀಷಣೋಣ | ಪರಮಾಖಾನನೆ ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲ
ಪೂಡವಿಗೆಂಡೆಯರೊಳನೆ ನೆರೆದ ಕುರುಗಳಿವರನು |
ನುಡಿಯೆ ಕೃಷ್ಣನಿಂತು ಮಾತ | ಕೇಳು ಪಾಧರ ಬಳಿಕ ತಾನು
ಬಿಡದೆ ಪಡೆಯ ವೀರರನ್ನು ನೋಡತೋಡಗಿದ ||

॥೨೪॥ 25

ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಪಿತರು ಪಿತಾ | ಮಹರು ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು

ಎಲ್ಲ ಭೂತ್ವ ಪ್ರತ್ಯಾಪ್ತ ಮಿತ್ರ ಮಾತುಲ |

26

ಎಲ್ಲಗೂಡಿ ಶ್ವರು ಸುಹೃತ್ತ | ಅದಿಗಳನು ಪಡೆಗಳೊಳಗೆ

ಎಲ್ಲರನ್ನು ಬಿಡದೆ ತಾನು ಪಾಧರ ನೋಡಿದ ||

॥೨೮॥ 27

ಇಂತು ಬಂಧು ಮಿತ್ರರಾದಿ | ನೆರೆದರೆಲ್ಲರನ್ನು ನೋಡಿ

ಕುಂತಿಸುತನು ಕರುಣೆಯೊಡೆ ವಿಷಾದಗೊಳ್ಳುತ್ |

ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ದುಃಖಿ | ಗೋಂಡು ಕೃಷ್ಣನೊಜನೆ ಸುಡಿದ

ಕಂತುಪಿತನೆ ಸ್ವಜನಸಮರಪುರಿಯರ ನೋಡುತ ||

॥೨೯॥ 28

ದೇಹವೆನ್ನ ಕುಗ್ಗಣಿಹುದು | ಒಡನೆ ಮುಖಿವದೇಣಾಗುತ್ತಿಹುದು

ಈ ಹದನದೆ ನಡುಕ ಪ್ರಳಕವೊದಗುತ್ತಿರುವುದು |

29

ಆಹ! ಎನ್ನ ಕೈಯ ಗಾಂ | ದೀವ ತಾನು ಕಳಚುತ್ತಿಹುದು

ಮೋಹಭಾಂತಿ ಮನದಿ ಮೂಡಿ ನಿಲ್ಲಲಾರೆನು ||

॥೩೦॥ 30

ನೋಡುತ್ತಿರುವೆ ದುಷ್ಟಲಕ್ಷ | ಣಗಳನಿಲ್ಲಿ ನಾನು ಮತ್ತೆ

ನೋಡೆ ಶ್ರೇಯವಲ್ಲ ಸ್ವಜನಹತ್ತೆ ಕೇಶವ |

31

ಬೇಡ ಎನಗೆ ಕೃಷ್ಣ ವಿಜಯ | ರಾಜ್ಯ ಸುಖವು, ಗೋವಿಂದ

ನೋಡೆ ರಾಜ್ಯ ಭೋಗ ಬಾಳಿನೇಂ ಪ್ರಯೋಜನ ||

॥೩೧॥ 32

ಯಾರಿಗಾಗಿ ನಾವು ರಾಜ್ಯ | ಭೋಗ ಸುಖವ ಬಯಸುತ್ತಿಹೆಬ್ಬೆ

ಈ ರಣದೊಳು ಇಲ್ಲಿಯವರೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವರು |

ಮೀರಿ ಹರಣ ಹಣದ ಮೇಲ | ಣಾಸೆ ತ್ಯಜಿಸಿದವರು ಎಲ್ಲ

ರಿಂ ರಣದೊಳೆ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧರಿವರು ||

॥೩೨॥ 33

ತಾತ ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ | ಗುರುಗಳಾಚಾರ್ಯರೆಲ್ಲ

ಮಾತುಲಾದಿ ಶ್ವರು ಮತ್ತೆ ಪ್ರತ್ಯರೆಲ್ಲರು |

ನೀತಿವಂತ ಭಾವಮೈದ | ರೆಲ್ಲ ಬಂಧುವರ್ಗದವರು

ರೀತಿಯಿದ ಸಮರದಲ್ಲಿ ನೆರೆದು ಇರುವರು ||

॥೩೩॥ 34

ಓ ಮಧುಸೂದನನೆ ಇವರ | ನಿನ್ನ ಕೊಲ್ಲಬಯಸೆ ನಾನು

ಆ ಮಹಾ ಶ್ರೀಲೋಕದೊಡೆಯತನಕೆಯಾದರು |

ಈ ಮಹಿಂಗ ಪೇಳ್ಣದೇನು | ಆಸಪಡೆನು ಕೊಲ್ಲನಿವರ

ಈ ಮಹಾಧುರದೆ ನಾನೆ ಕೊಲೆಯ ಗೋಂಡರು ||

॥೩೪॥ 35

ಕೊಲಲು ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರರನ್ನು | ಎಮಗೆ ಅಪ್ಪ ಹರುಷವೇನು
ಕೊಲಲು ಆತಮಾಯಿಗಳನು ಪಾಪವಪ್ಪುದು | 36

ಕೊಲಲು ಸಲ್ಲದೆಮಗ ಧಾರ್ತ | ರಾಷ್ಟ್ರರನ್ನು ಮಾಧವಾ
ಕೊಲಲು ಸ್ವಜನರಿವರಸೆಂತು ಸುಖಿಗಳಪ್ಪೇವು || ॥೨೫॥

ಕುಲದ ನಾಶವೆಂಬ ದೋಷ | ಮಿತ್ರದೋಹವೆಂಬ ಪಾಪ
ಘಲವ ಲೋಭದಿಂದಲಿವರು ನೋಡರಾದರು | 38

ಕುಲದ ನಾಶದೋಷವಿದನು | ನರೆಯ ತಿಳಿದು ಬಲ್ಲ ನಾವು
ಕಳೆಯಬಾರದೇಕೆ ಪಾಪವಿವ ಜನಾರ್ಥನ || ॥೨೬॥ 39

ಕುಲದ ನಾಶದಿಂದ ನೆಲೆಯ | ಕುಲದ ಧರ್ಮ ಹಾನಿಯಹುದು
ಕುಲದ ಧರ್ಮನಷ್ಟದಿಂದ ಕುಲಕಧರ್ಮವು | 40

ಸಲದ ಧರ್ಮದಿಂದ ಕೃಷ್ಣ | ಕುಲದ ವನಿತೆಯಲ್ಲ ಕೆಡುಗು
ಪಲವು ಬೆರಿಕೆ ವರ್ಣವಹುದು ವಾಪ್ಲ್ಯೈಯನೆ || ॥೨೭॥ 41

ವರ್ಣಬೆರಕೆಯಿಂದ ಕುಲಕು | ಕುಲದ ಘಾತುಕರಿಗು ಸಹಿತ
ವರ್ಣಸಲುವೆ ಆರದಂಥ ನರಕಪಪ್ಪುದು |
ಪೂರ್ಣಲೋಪ ಗೊಂಡ ಹಿಂಡ | ದುದಕಕ್ಷಯೆಗಳಿಂದಲವರ
ಪೂರ್ಣಚಿತರು ಸಹಿತ ನರಕದೊಳಗೆ ಬೀಳ್ಳರು || ॥೨೮॥ 42

ಇಂತು ವರ್ಣಬೆರಕೆಗ್ನೆ | ದೋಷವಿವುಗಳಿಂದಲಿರದೆ
ಎಂತು ಕುಲದ ಘಾತುಕರಿಗೆ ನರಕ ತಪ್ಪುದು |
ಅಂತೆಯವರ ಶಾಶ್ವತಂ | ಗಳಾದ ಜಾತಿಧರ್ಮ ಮತ್ತೆ
ಯಂತೆ ಕುಲದ ಧರ್ಮವೆಲ್ಲ ನಾಶವಪ್ಪುದು || ॥೨೯॥ 43

ಎಲ್ಲೆ ಜನಾರ್ಥನನೆ ಇಂತು | ನಷ್ಟವಾದ ಕುಲದ ಧರ್ಮ
ದೆಲ್ಲ ಜನರ ವಾಸ ನರಕದಲ್ಲಿಯಪ್ಪುದು |
ಅಲ್ಲನಂತ ಕಾಲವವರು | ವಾಸಗ್ರೇವರೆಂದು ನಾವು
ಎಲ್ಲ ಕೇಳಿಬಲ್ಲೆವೆನುತ ಪಾರ್ಥ ನುಡಿದನು || ॥೩೦॥ 44

ಅಹೋ! ದುಃಖವಿದುವೆ ನಾವು | ಬುದ್ಧಿವಂತರೆನಿಸಿ ಕೂಡ
ಮಹಾಪಾಪ ಗ್ರೇಯಲೀಗ ಸಿಧ್ಧರಾದೆವು |
ಅಹಾ! ರಾಜ್ಯಲೋಭ ಮತ್ತೆ ಸುಖಿದ ಲೋಭದಿಂದ ಕೂಡಿ
ಸ್ವಹಸ್ತದಿಂ ಸ್ವಜನಹತ್ಯೆಗನುವುಗೊಂಡವು || ॥೩೧॥ 45

ಶಸ್ತೀರಹಿತ ಪ್ರತೀಕಾರ | ಬುದ್ಧಿ ರಹಿತರಾದ ನಮ್ಮ
 ಶಸ್ತೀಸಹಿತರಾದ ಇವರು ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರರು |
 ಶಸ್ತೀದಿಂದ ಕೊಂದರೆನುವ | ಕ್ಷೇಮಕರವು ಎಮಗೆ ಕೃಷ್ಣ
 ಶಸ್ತೀ ಹಿಡಿಯಿದುಹುದೆ ಎನ್ನ ಮತವು ಎಂದನು || ॥೨೬॥ 46

ಕೇಳಿದಿಂತು ಕೃಷ್ಣಪಾಠ | ಮಾತ ಸಂಜಯನು ತಾನು
 ಪೇಳುತ್ತಾ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಂಗಿಂತು ನುಡಿದನು |
 ಪೇಳುತ್ತಿಂತು ರಣದೇ ಪಾಠ | ಮನದೇ ದುಃಖಗೊಂಡು ರಥದೇ
 ಕಳೆದು ಬಿಸುಟು ಧನುವಶರವ ಕುಳತುಬಿಟ್ಟನು || ॥೨೭॥ 47

ಒಂತತುಸತಿದುವೆ ಭಗವದ್ | ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದನೆಯದು
 ಶಾಂತಗೊಂಡ ಅರ್ಜುನವಿಷಾದಯೋಗವು ||

ಒಂ
ರೀತಾಯೋಗ
ಕನ್ನಡ ಭಾಷಣಿತೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ಎರಡು

ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗ

ಕರುಣೆಗೂಡಿ ಕಣ್ಣಪನಿಯ | ತುಂಬಿ ವ್ಯಾಧೆವಿಷಾದದಿಂದ
ಇರದೆ ಕುಂದಿದಜುರ್ನನಿಗೆ ಹರುಪ ಪುಟ್ಟಿಸೆ |
ಸಿರಿಮಧುಸೂದನನು ತಾನು | ನುಡಿದನಿಂತು ಮಾತನಾಗ
ಬರೆವೆನು ಕುರುಭೂಪ ಕೇಳು ಎಂದ ಸಂಜಯ | ||೧||

1

ಸಮಯ ವಿಷಮವಿದರೊಳಿಂತು | ಹೀನ ಬುದ್ಧಿ ಎಲ್ಲಿಮಿದುವೆ
ಸಮನಿಸಿರುಪುದೆಂತು ನಿನ್ನಾಳೀಗಾಜುರ್ನ |
ಸಮಲವಿದುವನಾಯ ತ್ವಿಯವ | ನಾಕಹೇತ್ತ್ವಾಕೀರ್ತಿಕರವು
ಸಮವಿದಲ್ಲಿ ಬಗೆಯೆ ಎಂದು ಕಷ್ಟಕರವಿದು | ||೨|| 2

ಅದರಿನೀನು ಕ್ಷೈಬ್ಯಹೊಂದ | ಬೇಡ ಎಂದಿಗೂವೆ ಪಾಥ
ಇದುವು ನಿನಗೆ ಎಂತು ಎನಿತು ತಕ್ಕುದಲ್ಲವು |
ಹೃದಯ ದುರ್ಬಲತೆಯು ತುಚ್ಛ | ನಿಜದೆ ನಾಶಹೇತುರೂಪ
ವದನು ನೀಗಿ ಯುದ್ಧಕಾಗಿ ಏಷ್ಟರಂತಪ | ||೩|| 3

ಓ ಮಧುಸೂದನನೆ ರಣದೆ | ಭೀಷ್ಮ ದ್ರೋಣ ಗುರುಗಳಿವರು
ಈ ಮಹಿಂಗೆ ಪೂಜ್ಯರೆದುರು ಶೋಲ್ಳಾಂದಲಿ |
ಓ ಮಹಾರಿಸೂದನಾ ಅ | ದೆಂತು ಯುದ್ಧಗ್ರೇವೆ ನಾನು
ಹಾ! ಮಹಾರಿ ದುಃಖಿದನು ಸಹಿಸಲಾರೆನು | ||೪|| 4

ಓ. ಅನಾಕಹೇತು = ನರಕ ಕಾರಣ

ಇಹರು ಗುರುಗಳಿವರ ಕೊಲ್ಲಿ । ದೆಯೆ ಮಹಾನುಭಾವರನ್ನು
ಇಹದ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿ ಭುಂಜಿಸಿ

ಇಹುದು ಶ್ರೀಯವಾಶೆ ಹಣಕೆ । ಗುರುಗಳಿವರ ಕೊಂದರೆಮಗೆ
ಇಹದೆ ರಕ್ತಸಹಿತ ಭೋಗ ಭೋಜ್ಯವಪ್ಪುದು ॥

॥೫॥ 5

ನಮಗೆ ಶ್ರೀಷ್ಟಕಾರ್ಯವಾವು । ದಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯೆವಾವು
ನಮಗೆ ಜಯವದಹುದೊ ಇಲ್ಲವವರೆ ನಮ್ಮನು ।

ಅಮಮ ಗೆಲ್ಲಿರಿದನು ಕಾಣೆ । ವಾರ ಕೊಂದು ಇಹದೆ ಬದುಕ
ಲೆಮಗೆ ಬಯಕೆಯಿಲ್ಲವಿವರೆ ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರರು ॥

॥೬॥ 6

ಹೇಡಿತನದ ದೋಷದಾ ಸ್ವಾ । ಭಾವಪಡೆದು ಧರ್ಮವಿಷಯ
ಮೂರಢಚೇತನಾಗಿ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೆ ।

ಕೂಡ ಶ್ರೀಯವಾವುದದನು । ನಿಷ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಪೇಳಿ ನನಗೆ
ಗಾಢಶಿಷ್ಯ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಶರಣ ಪೊಂದಿದೆ ॥

॥೭॥ 7

ಭೂಮಿಮೇಲೆಯಧಿಕಸಂ । ಪದದ ರಾಜ್ಯದಿಂದ್ರಪದವ
ಶ್ರೀಮಹತ್ತ ಪಡೆದರೂವೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣೆನು ।

ಈ ಮಹೇಂದ್ರಿಯಾಂಗ ಸುಡುವ । ಶೋಕದೂರಗ್ರೇವ ಹದನ
ಓ ಮಹಾರಿಸೂದನಾ ಎಂದನಷ್ಟನ ॥

॥೮॥ 8

ಇಂತು ಪೇಳಿ ಹೃಷೀಕೇಶ । ನೋಡನೆ ಗುಡಾಕೇಶ್ನಾಗ
ಎಂತು ಯುದ್ಧಮಾಡಲೊಲ್ಲಿ ನಾನು ಎನುತಲೆ ।

ಅಂತೆ ಗೋವಿಂದನಿಂಗೆ । ತನ್ನ ಮನವ ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಿ
ಮುಂತೆ ಸುಮ್ಮನಾದ ರಾಜ! ಎಂದ ಸಂಜಯ ॥

॥೯॥ 9

ಉಭಯ ಸೇನಮಧ್ಯಯಾ ಏ । ಷಾದಿ ಮೋಹಿಯಜುನನಿಗೆ
ಅಭಯ ಹೃಷೀಕೇಷ ನಗುತ ನುಡಿದ ಭಾರತ¹⁰ ।

ಸಭಯ ಮೋಹದಿಂದ ತಾ । ವಿಷಾದಗೌಂಡ ಪಾರ್ಥನನ್ನು
ಅಭಯಗೊಳಿಸಲೊರೆದ ಸಾಂಖ್ಯವಾದಿಯೋಗವ ॥

॥೧೦॥ 10

೭. ಗುಡಾಕೇಶ = ಅಜುಡನ

10. ಭಾರತ = ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನೇ

ಅಳ್ಳಲುಭಾರದವರಿಗಳುವೆ | ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾಜ್ಞನಂತೆ ನುಡಿವೆ
ಅಳ್ಳರು ಸತ್ತವರಿಗು ಸಾಯದರಿಗು ಪಂಡಿತರ್ | 11
ತಿಳಿಯೆ ನಾನು ನೀನು ಮತ್ತೆ | ನೆರೆದರಾಜರೆಲ್ಲ ಹಿಂದೆ
ಉಳಿದೆವಲ್ಲದಿಲ್ಲ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲರೆನಿಸೆವು ||

ದೇಹಿಯಾದ ಆತ್ಮನಿವನ | ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕುವರತನವು
ಆ ಹರಯ ಮುದಿಯತನವು ದೇಹದಾವದು |
ಮೋಹಪಡನು ಧೀರನಲ್ಲಿ | ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಿವುಗಳಿಂದ
ಸಾಹಸಿಗನು ಎನಿಪನವನೆ ಅರಿಯೆ ದಿಟ್ಟವಿದು || 12

ಸ್ವರ್ವವಾದಿಯಾದ ಪಂಚ | ವಿಷಯ ಮಾತ್ರೆಗಳವು ತಾವು
ಹಷ್ರ ದುಃಖ ಶೀತ ಉಷ್ಣ ಕುಂತಿಪುತ್ರನೆ |
ವರ್ಷದಂತೆ ಬಂದು ಹೋಗ | ನಿತ್ಯವೆನಿಪುಷ್ಟವದರಿ ನೀನು
ಸ್ವರ್ವವಾದರವನು ಸಹಸ್ರಗೈಯ್ಯೋ ಭಾರತ" || 13

ಸುಖವು ದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ಸಮತೆ | ಯಿರುವ ಧೀರಪುರುಷನನ್ನು
ಮುಖಿವ ಕೆಡಿಸಲಾರವೀ ವಿಷಯವೆಂದಿಗು |
ಪುಖಿರವಾದರಪುಗಳನ್ನು | ಧೀರನವನು ಗೆಲಿದು ನಿಜದೆ
ಸಲಿನೆ ಪುರುಷಸಿಂಹ ಕೇಳು ಮೋಕ್ಷಗೊಂಬನು || 14

ಭಾವವಿಲ್ಲವಾ ಅಸತ್ತಿ | ಗದುವಭಾವ ಸತ್ತಿಗಿಲ್ಲ¹¹
ಆವುದುಭಯ ತತ್ತ್ವದರ್ಶಿಗಳಿಂ ಧೃಷ್ಟವು | 16
ಯಾವುದರಿಂ ಜಗತು ತುಂಬಿ | ಇರುವುದದವಿನಾತಿ ತಿಳಿಯೋ
ತಾ ವಿನಶಿಸಲಾರನವ್ಯಯವಿದನಾವನು ||

ನಾಶರಹಿತನಪ್ರಮೇಯ | ನಿತ್ಯರೂಪದೇಹಿಯನಿವ
ನಾಶಹೀನನಾತ್ಮನಿವನ ದೇಹವೆಲ್ಲವು |
ನಾಶಹೇತುವೆನಿಪುಷ್ಟವದರಿ | ನೇಳು ಯುದ್ಧಗೈಯೋ ನೀನು
ನಾಶಹೀನಹೇತುವೆರಡನರಿದು ಭಾರತ || 17

11 = ಅಜುಂನನೆ
ರ್ಂಥದಳ್ಳ ಇಜ್ಞಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ 'ಭಾರತ' ಎಂದರೆ ಅಜುಂನ ಎಂದೇ ಅಫ್ಣ.

ನಿತ್ಯನಾದ ಆತ್ಮನಿವನು । ಹೊಲ್ಲನೆಂಬನಾವನಿಹನೊ
ನಿತ್ಯನಿವನು ಹೊಲ್ಲಪಡುವನೆಂದು ತಿಳಿವನೋ ।

ಸತ್ಯವಿಷಯ ಜ್ಞಾನಃಂಹೀನ । ರಿಭುರವರು ತಿಳಿಯೆ ನಿಜದೆ
ನಿತ್ಯನಾತ್ಮ ಹೊಲುವನಲ್ಲ ಹೊಲ್ಲಪಡನವ ॥

॥೧೮॥ 19

ಹುಟ್ಟನವನು ಸಾಯನವನು । ಎಂದಿಗಾದರೊಮ್ಮೆ ಹಿಂದೆ
ಹುಟ್ಟಿ ಇದ್ದ ಈಗ ಮುಂದೆ ಇರುವನಲ್ಲವು ।
ನೆಟ್ಟನೋಡಲವನು ಅಜನು । ನಿತ್ಯ ಶಾಶ್ವತನು ಹಳಬ
ಹುಟ್ಟು ದೇಹವಳಿದರಿವನ ನಾಶವಿಲ್ಲವು ॥

॥೧೯॥ 20

ಆತ್ಮನಜನು ನಿತ್ಯ ನಾಶ । ಹೀನನವ್ಯಯನು ಎಂದು
ಸ್ವಾತ್ಮಭೂದ್ವಿಯಿಂದಲರಿತನಾವನಾದರು ।
ಆತ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಿಂಥ ಪುರುಷ । ಪಾರ್ಥ ಕೇಳು ಹೇಗೆ ಯಾರ
ಆತ್ಮರೂಪಜಗದೆ ಘಾತಿಸುವನು ಹೊಲ್ಲನು ॥

॥೨೦॥ 21

ಹರಕುಬಟ್ಟಿಕಳೆದು ಮೇಲೆ । ನರನು ಹೋಸದ ಧರಿಸುವಂತೆ
ಜರೆ ಶರೀರಕಳೆದು ದೇಹಿ ಹೋಸದ ಹೊಂಬನು । 22
ಹರಿವುದಿಲ್ಲ ಶಸ್ತ್ರವಿವನ । ಸುದುವುದಿಲ್ಲ ಪಾವಕನುವೆ
ನೀರುನೆನೆಸದೊಣಿಸುವುದು ಇಲ್ಲ ಮಾರುತ ॥

॥೨೧॥ 23

ಹರಿದು ಸುಟ್ಟು ನೆನೆದು ಒಣಿಗಿ । ಹೋಗನಿವನು ಆತ್ಮತಾನು
ಸ್ಥಿರನು ಅಚಲ ನಿತ್ಯ ಸರ್ವಗತಸನಾತನ । 24
ಬರೆವರಿವ ವಿಕಾರಿಯಲ್ಲ । ವ್ಯಕ್ತನಲ್ಲ ಜಿಂತ್ಯನಲ್ಲ
ಅರಿತರಿದನು ನೀನು ಶೋಕಗ್ರೇಯಬಾರದು ॥

॥೨೨॥ 25

ಮತ್ತೆ ಇವನು ನಿತ್ಯಹಟ್ಟಿ । ನಿತ್ಯಸಾವನೆಂದು ಬಗೆಯ
ಲತ್ತಲಾದರಳಲು ಸಲ್ಲ ಮಹಾಭಾಮುವೆ । 26
ಮೃತ್ಯು ಜನಿಸಿದವಗೆ ಸಿದ್ಧ । ಮೃತನಿಗದುವೆ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧ
ಎತ್ತಲಪರಿಹಾರವಿದಕೆ ಮರುಗಬಾರದು ॥

॥೨೩॥ 27

ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಭೂತಗಳವು । ವ್ಯಕ್ತವಾಗದಿವವು ಮತ್ತೆ
ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತವೇನಿಸಿ ತೋರ್ವೆವು ।
ಆದಿಯಂತೆ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ । ವ್ಯಕ್ತವಲ್ಲದಿದ್ದ ನಿಧನ
ವಾದರಿದಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಥಶೋಕವಾವುದು ॥

॥೨೪॥ 28

ಅಜ್ಞರಿಯದು ಎನುತ ಈತ | ನಿರವ ಕಾಂಬನೊಬ್ಬ ತಾನು
ಅಜ್ಞರಿಯದು ಎನುತಲನ್ನನೊಬ್ಬ ಹೇಳ್ಣನು |
ಅಜ್ಞರಿಯದು ಎನುತಲಾಲಿ | ಸುವನು ಮತ್ತೆ ಒಬ್ಬ ತಾನು
ಇಚ್ಛಯಿಂದ ಲಾಲಿಸಿದರು ಅರಿಯನೊಬ್ಬನು ||

॥೨೭॥ 29

ದೇಹಿಯವನು ನಿತ್ಯನಿರುವ | ನಂತೆ ತಾನವಧ್ಯನಿಹನು
ದೇಹವೆಲ್ಲದರೊಳು ಎಂದು ತಿಳಿಯೋ ಭಾರತ |
ದೇಹವೆನಿಪ ಸರ್ವಭಾತ | ಗಳೊಳು ಅಂತೆ ಎಂದು ಅರಿತು
ದೇಹವಿವಕೆ ನೀನು ಶೋಕಗೈಯಬಾರದು ||

॥೨೮॥ 30

ನೋಡಿದರುವೆ ಕೊಡ ನಿನ್ನ | ಸಹಜಧರ್ಮವನ್ನ ನಿಜದೆ
ಹೇಡಿಯಂತೆ ನೀನು ವಿಕಂಬಿಸಲುಬಾರದು |
ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ | ಯಸ್ತಕ್ಯಾಯದಧಕಿಂತಲನ್ನಶೈಯ
ಜೋಡಿಕೆಲಸ ಕ್ಷತ್ರಿಯನಿಗೆ ಯಾವುದಿಲ್ಲವು ||

॥೨೯॥ 31

ತನಗೆ ತಾನೆಯೋದಗಿ ಸ್ವರ್ಗ | ದ್ವಾರತೆರದವೋಲು ಪಾರ್ಥ
ನೆನೆಯಲಿಂಥ ಭಾಗ್ಯ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೆ ಲಭ್ಯವು |
ಇನಿತು ಆದರಿಂಥ ಧರ್ಮ | ಯುದ್ಧ ಮಾಡದಿದ್ದರಾಗ
ನಿನತು ಧರ್ಮಕೀರ್ತಿಯಳಿದು ಪಾಪ ಪೂರ್ಂದುವೆ ||

॥೩೦॥ 32

ಬಹಳ ಕಾಲ ನಿಲ್ಲುವಂಥ | ನಿನ್ನದಿದಪಕೀರ್ತಿಕಥಯ
ಇಹದ ಜನರು ಬಹಳವಾಡಿ ನಿನ್ನ ಜರೆವರು |
ಇಹದೆ ಈ ಅಕೀರ್ತಿ ನಿಜದೆ | ಸುಸಂಭಾವಿತನಿಗೆ ತಾನು
ಅಹುದು ಮರಣಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಅರಿತರು ||

॥೩೧॥ 33

ಭಯದೆ ಯುದ್ಧಬಿಟ್ಟನೆಂದು | ಭಾವಿಸುವರು ಮಹಾರಥರು
ತ್ರಿಯನು ಮಾನಿಯೆನಿಪ ನೀನು ಲಘುವದೆನಿಸುವೆ |
ಸುಯಶ ನಿನ್ನ ಬಹುವಾಚ್ಯ | ಹಂತರಾಡಿ ನಿಂದಿಸುವರು
ಅಯಶ ಸಮರ್ಥತೆಯ ನಿಂದೆ ದುಃಖತರವದು ||

॥೩೨॥ 34

ಹತನು ರಣದೆ ಆದರಾಗ | ಸ್ವರ್ಗವನ್ನ ಪಡೆವೆ ನೀನು
ಅಥವ ಜೀತನಾದರಿ ಮಹಿಯ ಭೋಗಿತೆ |
ಹಿತವೆಯಹುದು ಎಂತು ನೋಡ | ಲದರಿನೀಗ ನೀನು ಸುನಿ
ಶ್ಚತನು ಆಗಿ ಯುದ್ಧಕೇಳು ಕುಂತಿತನಯನೆ ||

॥೩೩॥ 35

ಸುಖವು ದುಃಖ ಲಾಭವಾ ಅ | ಲಾಭ ಜಯವು ಅಜಯಗಳಲಿ
ಮುಖದ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಭಾವ ಸಮಪಗೊಳಿಸುತ್ತ |
ಮುಖದ ಸಮದ ಯುದ್ಧಕಾಗಿ | ಸಿದ್ಧನಾಗು ಅದರಿನೆಂತು
ನಿಖರವಿದುವೆ ಪಾಪವನ್ನು ಪೋಂದಲಾರೆ ನೀ || 38

ಬುದ್ಧಿಯಿದನು ಜ್ಞಾನಯೋಗ | ವೆಂಬ ಸಾಂಖ್ಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ
ವೇದ್ಯಗ್ರೇದೆಯಿದನು ಕರ್ಮಯೋಗರೀತಿಯು |
ಶುದ್ಧ ಮನದೆ ಕೇಳು ನೀನು | ಬುದ್ಧಿಯುಕ್ತನಾಗಿ ಪಾಠ
ಬುದ್ಧಿಯೋಗದಿಂದ ಕರ್ಮಬಂಧ ನೀಗುವೆ || 39

ಯೋಗವಿದನು ಮಾಡತ್ತೊಡಗೆ | ನಾಶವೆಂಬುದಿದರೆಂಬೆಲ್ಲ
ಯೋಗವಿದಕೆ ಬಾಧತಾನು ಬರುವುದಿಲ್ಲವು |
ಯೋಗಧರ್ಮವಿದರ ಸ್ವಲ್ಪ | ಮಾತ್ರವಾದ ಜಯೇ ತಾನು
ವೇಗದಿಂದ ಮಹಾಭಯದೆ ಪಾರುಗೈವುದು ||

||ಇಂ|| 40

ಯೋಗಕರ್ಮವಿದಕೆ ತಾವ್ಯ | ವಸಾಯದಾತ್ಮಬುದ್ಧಿಯೋಂದೆ
ಆಗಿಯಿರುವುದದನೆ ತಿಳಿಯೋ ಕುರುವನಂದನ |
ರಾಗಿಗವ್ಯವಸಾಯಿಗಳಿಗೆ | ಬುದ್ಧಿಗಳವು ಬಹಳ ಶಾಖೆ
ಯಾಗಿಯೋಡೆದು ಮತ್ತನಂತವೆನಿಸಿ ಇರುವುವು ||

||ಇಂ|| 41

ಬರಿದೆ ಹೂವಿನಂಥ ಮಾತ | ನುಡಿವರಜ್ಞ ಜನರು ತಾವು
ಅರಿಯೆ ವೇದವಾದರತರು ಇವರು ಪಾಠನೇ |
ಇರದು ಕಾಮ್ಯಕರ್ಮಕಿಂತ | ಲನ್ಯಧರ್ಮವಸ್ತುವೆಂಬ
ರರಿಯಲಿವರು ವೇದಕರ್ಮಭೋಗಸಕ್ತರು ||

||ಇಂ|| 42

ಕಾಮ್ಯಕರ್ಮಸಕ್ತರಿವರು | ಸ್ವರ್ಗವೋಂದೆ ಪರವು ಎಂದು
ಕಾಮಸಕ್ತ ಜನ್ಮಕರ್ಮಫಲವದೆನಿಸುವ |
ಕಾಮ್ಯಕರ್ಮ ಬಹಳವಿಧದ | ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಳಳಲುತ್ತಿಹರು
ಕಾಮಭೋಗದ್ವೈಶಯಗತಿಯು ಪ್ರತಿಯೆನೆ ||

||ಇಂ|| 43

ಇವರ ಮಾತಿನರಿಪುಗೆಟ್ಟು | ಭೋಗದ್ವೈಸಿರಿಯೋಳು ಮುಳಗಿ
ವಿವಶರಾದ ಅಪಹೃತಚೇತಸರು ಎನಿವರು |
ವ್ಯವಸಾಯಾತ್ಮಿಕವದು ಬುದ್ಧಿ | ತಾ ಸಮಾಧಿವಿಧ ಯೋಜಿರದೆ
ವಿವಿಧವಾಗಿ ಅವರ ಗತಿಯು ಶಾಂತಿಯರಿಯದು ||

||ಇಂ|| 44

ಸತ್ಯವಾದಿಯಾದ ತ್ರಿಗುಣ | ವಿಷಯ ಬೋಧಿಸುವುವು ವೇದ
ಸತ್ಯದಿಂದ ತ್ರಿಗುಣರಹಿತನಾಗೂ ಅಜುಂನ |

ಮಿಥ್ಯವೆನಿಪ ದ್ವಾಂದ್ವಯೋಗ | ಕ್ಷೇಮರಹಿತನಾಗಿ ನೀನು
ನಿತ್ಯ ಸತ್ಯನಾಗು ಆಶ್ಚರ್ಯವಂತನೆನಿಸಲೋ ||

॥೨೬॥ 45

ಜಲವದೆಲ್ಲ ಕಡೆಯು ತುಂಬಿ | ತುಳುಕುತ್ತಿಹುದ ಕಂಡವನಿಗೆ
ಪಲವು ಬಗೆಯ ಪಳ್ಳಿದಿಂದಲೇಂ ಪ್ರಯೋಜನ |
ನೆಲೆಯ ಸರುವ ವೇದಗಳಾಳು | ಅನಿತೆ ಪ್ರಯೋಜನವದಹುದು
ನಿಲವನರಿತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂಗ ಆಶ್ಚರ್ಯಾನಿಗೆ ||

॥೨೭॥ 46

ಕರ್ಮವೊಡೆ ಮಾತ್ರವದ | ಧಿಕಾರ ನಿಸಗೆ ತಾನದಿಹುದು
ಕರ್ಮಘಲಕೆ ಇಲ್ಲ ತಾನು ಅದುವು ಎಂದಿಗು |
ಕರ್ಮಘಲದಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ | ಕರ್ಮವೊಡಬೇಡ ನೀನು
ಕರ್ಮ ಮಾಡದೇಯು ಹೂಡ ಇರಲು ಬೇಡವು ||

॥೨೮॥ 47

ಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕರ್ಮ | ಗಳನು ಮಾಡುವೀನು ಅಂತೆ
ಸಂಗ ತೊರೆದಸತ್ಯನಾಗುತ್ತಾ ಧನಂಜಯ |
ಭಂಗವಿಲ್ಲದಂತ ಸಿದ್ಧಿ | ಯಸಿದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಮನು ಆಗು
ತುಂಗ ಸಮತೆಯದುವೆ ತಾನು ಯೋಗವೆನಿಪುದು ||

॥೨೯॥ 48

ಬುದ್ಧಿಯೋಗವಿದಕ್ಕಿಂತ | ಘಲದ ಆಶೆಯುಳ್ಳ ಕರ್ಮ
ಬದ್ಧಗೊಳಿಸುವದುವೆ ಬಹಳ ಕೇಳಿ ಧನಂಜಯ |
ಬುದ್ಧಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ಶರಣ | ನಾಗು ನೀನು ಕರ್ಮಘಲದೆ
ಬದ್ಧರಾಗಿ ಆಶೆಗೊಳ್ಳಿರವರೆ ಕೃಪಣರು ||

॥೩೦॥ 49

ಸಮತೆ ಬುದ್ಧಿಯುತ್ತ ಪುರುಷ | ಸುಕೃತದುಷ್ಟ ತಗಳನೆರಡ
ಸಮತೆಯಿಂದಲಿಲ್ಲೆ ತಾನೆ ಬಿಟ್ಟು ಕಳೆವನು |
ಸಮತೆಯಿಂದ ಯೋಗದಲ್ಲಿ | ನಿರತನಾಗು ಅದರಿನೀನು
ಸಮತೆ ಬುದ್ಧಿಯೋಗ ಕರ್ಮಗಳಲಿ ಕೌಶಲ ||

॥೩೧॥ 50

ಬುದ್ಧಿಯುತ್ತ ಜಾನಿಜನರೆ | ಕರ್ಮಘಲವ ತೊರೆದು ಜನ್ಮ
ಬದ್ಧ ಬಂಧ ಕೆಂದು ಶುದ್ಧವದವ ಪಡೆವರು |
ಬುದ್ಧಿ ನಿಸ್ನದೆಂದು ಮೋಹ | ಕಲಿಲ ದಾಟುತದೆಯೋ ಆಗ
ಸಿದ್ಧ ಶೋತ ಶುತದೆ ನಿವೇದ ಪ್ರೋಂದುವೆ ||

॥೩೨॥ 52

ಶ್ರುತಿಯನೇಕ ಕೇಳ್ಣ ಚಲಿತ | ವಾದ ಬುದ್ಧಿ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯ
ಲಿತವು ಆದ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸ್ಥಿರತೆ ಪಡೆವುದೋ |
ಸತತವಚಲ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ | ನೆಲೆಯಗೂಂದ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ
ಸತತ ವರದ ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಯಂದು ಪಡೆಯುವೆ || ೪೩॥ 53

ಸಮಾಧಿಸ್ಥನಾದ ಸ್ಥಿತ | ಪ್ರಜ್ಞನೆನಿಪನವನು ಯಾರು
ಸಮತೆ ಸ್ಥಿರತೆ ಲಕ್ಷಣಗಳವೇನು ಕೇಶವ |
ಸಮದ ಸ್ಥಿರದ ಬುದ್ಧಿಯವನು | ನುಡಿವುದೆಂತು ಗೃಹವುದೆಂತು
ಸಮದ ನಡೆವುದೆಂತು ಅವನು ಬಿಡುವುದೇನನು || ೪೪॥ 54

ಸರುವವಾದ ತನ್ನ ಮನೋ | ಗತದ ಕಾಮನೆಗಳ ತಾನು
ಇರದೆ ಏಗ ಪೂರ್ಣ ತಾಜ್ಞಗೈದು ಪಾಥನೆ |
ಸ್ಥಿರದೆ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ | ನಿಂದಲೇಯೆ ತುಪ್ಪನಹನೊನ್ನು
ಇರದೆ ಆಗಲವನು ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞನೆನಿಪನು || ೪೫॥ 55

ಯಾರು ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಅನುದ್ದೋ | ವೇಗಮನದೊಳಿಹನೊ ಅವನು
ಯಾರು ಸುಖದೆ ಬಯಕೆಯಲ್ಲಾದಾಗಿ ಇರುವನೋ |
ದೂರನಾಗಿ ರಾಗಕ್ಕೋಳ | ಭಯದೆ ಯಾವನಿಹನೊ ಅವನು
ಧೀರಮುನಿವ ಸ್ಥಿರದ ಬುದ್ಧಿಯಳ್ಳನೆನಿಪನು || ೪೬॥ 56

ಎಲ್ಲ ಎಡಯೋಳಾವ ಸ್ನೇಹ | ವನ್ನು ಮಾಡದಿಹನೊ ಮತ್ತೆ
ಅಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಶುಭಾಶುಭಗಳಿಂ |
ಎಲ್ಲ ವಿಧದ ಹರಣದ್ವೇಷ | ರಹಿತನಾಗಿ ಯಾವನಿಹನೊನ್ನು
ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯವನ ಪ್ರಜ್ಞನೆಲೆಯೋಳಿರುವುದು || ೪೭॥ 57

ಅಂಗಗಳನು ಎಲ್ಲ ತನ್ನ | ಒಳಗುಗೈವ ಕೂರುದಂತೆ
ಹಿಂಗದಾದ ಇಂದ್ರಿಯಾದ ವಿಷಯದಿಂದಲಿ |
ಭಂಗವಲ್ಲದಂತೆ ತನ್ನ | ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಸೆಳೆದುಕೊಂಬ
ತುಂಗಪ್ರಯಾಷನವನ ಪ್ರಜ್ಞನೆಲೆಯೋಳಿರುವುದು || ೪೮॥ 58

ನಿರಾಹಾರಿ ದೇಹಿಯನ್ನು | ವಿಷಯಗಳವು ತೋರೆದರೂವೆ
ದುರಾಗರಸವು ಮಾತ್ರ ತಾ ತೋರೆಯದಿರುವುದು |
ಪರಾವಸ್ತು ದರ್ಶನದೆಯೆ | ರಾಗರಸವು ಸಹಿತವಾಗಿ
ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಇವನ ತೋರೆದು ಪೂರ್ಣಪುದು || ೪೯॥ 59

ಇಪ್ಪು ಯತ್ನಗೈದ ಪ್ರಾಜ್ಞ ಪುರುಷಮನವನಿಂದಿರುಗಳು ಅಪ್ಪು ಬಲದೆ ಹಂತಿತನಯ ಕಡೆದು ಸೇಳೆವುವು	60
ದುಪ್ಪು ಇಂದಿರುಗಳ ಸಂ ಯಮಿಸಿ ಮನವನೆನ್ನೊಳಿಟ್ಟು ಇಪ್ಪುವಶದೆ ತರುವನವನ ಪ್ರಜ್ಞ ಸುಸ್ಥಿರ	ಖಿಂ 61
ವಿಷಯಧ್ವನಗೈಯೆ ಪುರುಷ ಸಂಗವವರೊಳುದಿಸಿಬಹುದು ವಿಷಯ ಸಂಗದಿಂದ ಕಾಮವದರಿ ಕ್ಷೋಧವು	62
ವಿಷಮಕ್ಷೋಧದಿಂದ ಮೋಹ ವದರಿ ಸ್ವಾತಿಯಭೂತವದರ ದಿಶೆಯಿನಾಗಿ ಬುದ್ಧಿ ನಾಶ, ನಾಶಗೊಳ್ಳನು	ಖಿಂ 63
ರಾಗದ್ವೇಷ ಬಿಟ್ಟನವನು ವಶಕೆತಂದ ಇಂದಿರುಗಳ ರಾಗವಿಷಯಗಳನು ತಾನು ಭೋಗಿಸುತ್ತಲಿ ಯೋಗಿಯಾತ್ಮ ಬುದ್ಧಿಮನವ ವಿಧೇಯತೆಯೋಳಿಸಿ ತಾನು ಬೇಗದಿಂ ಪ್ರಸಾದದೆಡೆಯ ಕಡೆಗೆ ನಡೆವನು	ಖಿಳ 64
ಸರುವ ದುಃಖಾನಿಯಮುದು ತಾ ಪ್ರಸಾದಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ಥಿರತೆಪಡೆವುದಾ ಪ್ರಸನ್ನ ಚೇತಿಭುದ್ಧಿಯು	65
ಇರದಯುಕ್ತಗವಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತೆ ಭಾವವಾ ಅಭಾವಿ ಗಿರದು ಶಾಂತಿಯಾ ಅಶಾಂತಗಲ್ಲಿ ಸುಖಿವದು	ಖಿಂ 66
ವಿಷಯವಿಂದಿರುದಲಿ ಚರಿಪ ಮನವು ಪ್ರಜ್ಞಯನ್ನು ನಿಜದೆ ವಿಷಮವಾಯು ನೀರನಾವೆಯಂತೆ ಸೇಳೆವುದು	67
ವಿಷಯವದರಿ ಮಹಾಬಾಹು! ಯಾವನಿಂದಿರುಗಳ ಹಿಡಿದು ವಿಷಯವಿಮುಖಗೈನವನವ ಪ್ರಜ್ಞನುಸ್ಥಿರ	ಖಿಂ 68
ಎಲ್ಲ ಭೂತಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಕಾಲ ರಾತ್ರಿಯಮದೂ ಆಗ ಲಲ್ಲಿ ಜಾಗರದಲಿ ತಾನು ಇರುವ ಸಂಯಮಿ ಎಲ್ಲ ಭೂತಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಕಾಲ ಜಾಗರನಿಪುಂಡಾಗ ಲಲ್ಲಿಯದುವೆ ರಾತ್ರಿಯನಿಪುಂಡಿತ ಮುನಿಪಗೆ	ಖಿಂ 69
ತುಂಬಿ ಚಲಿಸದಿರುವ ಸ್ಥಿರದ ಜಲಧಿಯನ್ನು ಜಲಗಳೆಲ್ಲ ತುಂಬಿ ಹರಿವ ನದಿಗಳಾಗಿ ಎಂತು ಹೊಗುವುವೇ ತುಂಬ ಕಾಮನೆಗಳು ಅಂತೆ ಯಾವನನ್ನು ಹೊಗುವುವವನೆ ಇಂಬು ಪಡೆವ ಶಾಂತಿ ಕಾಮಕಾಮಿಯಲ್ಲವು	ಖಿಂ 70

ಸರ್ವಕಾಮನೆಗಳ ತೋರೆದು | ಸ್ವಾಹತೆರಹಿತ ಮಮತೆರಹಿತ
 ಸರ್ವದಹಂಕೃತಿಯರಹಿತನಾಗಿ ಯಾವನು |
 ಸರ್ವಶುದ್ಧನಾಗಿ ಚರಿಪ | ನವನೇ ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞಪ್ರರುಷ
 ಸರ್ವರೀತಿಯವನೆ ಶಾಂತಿಯೆಡೆಗೆ ನಡೆವನು ||

॥೫೭॥ 71

ಇದುವೆ ಪಾಠ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿತ್ಯಾತ್ಮ | ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗ ಪರಮ ಲಕ್ಷ್ಯ
 ವಿದನು ಪಡೆದ ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞ ಮೋಹಗೊಳ್ಳನು |
 ಇದುವೆ ಸ್ಥಿತಿಯೋರುತಲವನು | ಅಂತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಿತ
 ಮುದದೆ ಬ್ರಹ್ಮ ನಿವಾರಣವನ್ನು ಪಡೆವನು ||

॥೫೮॥ 72

ಓಂ ತತ್ತವತ್ತಿದುವೆ ಭಗವದ್ | ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯದು
 ಸಾಂತಗೋಂಡ ನಿರುತ ಪರಮ ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗವು ||

ಒಂ
ರಿತಾಯೋಗ
ಕನ್ನಡ ಭಾವಧಿಕೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ಮೂರು

ಕರ್ಮಯೋಗ

ಕರ್ಮಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಮ | ಕಂತ ಬುದ್ಧಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕಂದು
ಧರ್ಮಚಾನ್ಯಾನಿ ನಿನ್ನ ಮತವದೆಲೆ ಜನಾರ್ಥನ |
ಕರ್ಮಘೋರದಲ್ಲಿ ಏತ | ಕೆನ್ನ ತಳ್ಳೆ ಕೇಶವಾ
ಮರ್ಮಬಿಜಿ ಪೇಟು ಎಂದು ಕೇಳ್ಣನಜುನ ||

||೧|| 1

ಎರಡು ಬಗೆಯ ಅರ್ಥಪುಳ್ಳೆ | ಮಾತಿನಿಂದಲೆನ್ನ ಬುದ್ಧಿ
ಯರಿಯದಂತೆ ಮಾಡಿಯದನು ಮೋಹಗೊಳಿಸಿದ್ದೆ|
ದೊರೆಯುತದೆಯೂ ಎನಗೆ ಶೈಯ | ವೇತರಿಂದಲದನು ಒಂದ
ನರಿಯವಂತೆ ಖಿಡಿತವಾಗಿ ಇನ್ನು ಪೇಳೆಲ್ಪೆ ||

||೨|| 2

ಲೋಕವಿದರೊಳಿರಡು ಬಗೆಯ | ನಿಷ್ಪೇಯಿರುವುದೆಂಬುದದು ವಿ
ವೇಕರಿತಿ ಮೊದಲೆ ಎನ್ನ ಪೇಳ್ಳುದನಫನೆ |
ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಾಂಖ್ಯರಿಂಗೆ | ಜಾಣಯೋಗ ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ
ಸಾಕಸ್ತಕ ಕರ್ಮಯೋಗ ಯೋಗನಿಷ್ಟೆಯು ||

||೩|| 3

ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗದಿದ್ದು | ಮಾತ್ರ ಪುರುಷನವನು ಸುನಿ
ಷ್ಪರ್ಮಿಯನಿಸಲಾರ ತಾನು ಅದುವು ಎಂದಿಗು |
ಕರ್ಮವನ್ನು ಸಂನ್ಯಾಸಿಸಿದ | ಮಾತ್ರಕದುವೆ ತಾನು ಮತ್ತೆ
ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಿಯೆಂದೆಯ ಕಡೆಗೆ ನಡೆಯಲಾರನು ||

||೪|| 4

ಯಾವನೊಬ್ಬ ಕ್ಷಣಕು ಕರ್ಮ | ಹೀನನಾಗಿ ಕೊಡನೆಲ್ಲ
ರವಶರಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಗೂಡದೆ ಕರ್ಮವಾಳ್ಳರು | 5
ಯಾವನು ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳ | ತಡೆದು ಮನದೆ ವಿಷಯ ಸೃಂಪ
ನವನೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಮೂರ್ಖ ಮಿಥ್ಯಚಾರಿಯೆನಿಷನು || ॥೫॥ 6

ಮನದೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ನಿಯಮ | ಗೊಳಿಸಲಾರಭಿಸುವನಾವ
ನನಾಸಕ್ತನಾಗಿ ಕರ್ಮದಿಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ |
ಅನುಪುಗೋಂಡ ಕರ್ಮಯೋಗ | ದಲ್ಲಿ ಚರಿಪ ಪುರುಷನವನೆ
ಅನಾಸಕ್ತ ಕರ್ಮಯೋಗಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನಜುನ || ॥೬॥ 7

ನಿಯತ ಕರ್ಮ ಮಾಡು ನೀನು | ಕರ್ಮವಾಡದಿಹುದಕೆಂತ
ನಿಯತಕರ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದಮವು ಎಂದಿಗು |
ನಿಯತಕರ್ಮ ಗೈಯದಿರಲು | ನಿನ್ನ ದೇಹಯಾತ್ರೆ ಕೊಡ
ನಿಯತವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನ ಪೂರ್ಣಂದಲಾರದು || ॥೭॥ 8

ಈಶಪ್ರೀತಿ ಯಜ್ಞಕಾಗಿ | ಕರ್ಮವಿಹುದು ಅದನು ಬಿಟ್ಟ
ಲೇಶಕರ್ಮದಿಂದಲದುವೆ ಲೋಕಬಂಧನ |
ಈಶಗರ್ವಜ್ಯೇಯ ಬುದ್ಧಿ | ಯಿಂದ ಮುಕ್ತಸಂಗನಾಗಿ
ಪಾಶರಹಿತ ಕರ್ಮಮಾಡು ಕುಂತಿತನಯನೆ || ॥೮॥ 9

ಹಿಂದೆ ಕಲ್ಪದಾದಿಯಲ್ಲಿ | ಯಜ್ಞಸಹಿತ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು
ಅಂದು ಸೃಷ್ಟಿಗೈದು ಪ್ರಜಾಪತಿಯು ನುಡಿದನು |
ಇಂದನಿದುವೆ ಯಜನದಿಂದ | ನಿಮ್ಮ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಿದುವೆ
ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಇಷ್ಟ ಹೊಡುವುದಾಗಲಿ || ॥೯॥ 10

ದೇವತೆಗಳ ಭಾವಿಸುತ್ತೆ | ಯಜನದಿಂದ ತುಷ್ಟಪಡಿಸಿ
ದೇವತೆಗಳು ಸಲಿಸಲಿಷ್ಟ ನಿಮ್ಮಭಾವಿಸಿ |
ನೀವು ಪರಸ್ಪರದೆ ಭಾವಿ | ಸುತ್ತಲಿಂತು ಎಲ್ಲ ರೀತಿ
ದಿವ್ಯ ಶ್ರೇಯಗಳನು ಪಡೆದು ಲೇಸಪೋಂದಿರಿ || ॥೧೦॥ 11

ಯಜ್ಞಭಾವಿ ದೇವತೆಗಳು | ಕೊಡುವರಿಷ್ಟಭೋಗಗಳನು
ಅಜ್ಞನಾಗಿ ಯಾವನವನು ತಾನೆ ಕೊಂಬನು |
ಯಜ್ಞದೇವತೆಗಳು ಕೊಟ್ಟು | ದವಗ್ರೇ ಕೊಡದೆ ತಾನೆ ಉಂಬ
ಪ್ರಜ್ಞ ಹೀನಪುರುಷನವನು ನಿಜದೆ ಚೋರನು || ॥೧೧॥ 12

ಯಜ್ಞತೇಷವುಂಬ ಸಂತ | ರೆಲ್ಲ ಪಾಪಮುಕ್ತರಹರು
ಅಜ್ಞರಾತ್ಮಕಾಗಿ ಪಚಿಸಿ ಪಾಪವುಂಬರು |

13

ಯಜ್ಞದನ್ನದಿಂದ ಭೂತ | ರನ್ನ ವೃಷಣಿಯಿಂದ ವೃಷಣಿ
ಯಜ್ಞದಿಂದ ಯಜ್ಞ ಕರ್ಮದಿಂದಲುದಿಪ್ಪದು ||

॥೧೩॥ 14

ಕರ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮದಿಂದಲುದಿಸಿ | ಬಹುದು ತಿಳಿಯೋ ಬ್ರಹ್ಮವದುವೆ
ನಿರ್ಮಲಾಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ಧವಿಸಿ ಎಸ್ವದು |
ಮರ್ಮವದರಿ ಸರ್ವಗತವು | ಬ್ರಹ್ಮತಾನು ನಿತ್ಯ ಯಜ್ಞ
ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವದಾಗಿ ಇರುವುದು ||

॥೧೪॥ 15

ಓಗೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವ | ಸೃಷ್ಟಿಕ್ರಾಂತವನ್ನು
ಹಾಗೆಯದನು ಯಾವನನುಸರಿಪುದಿಲ್ಲವೋ |
ಆಗಲವನು ಪಾಪದಾಯು | ವಿಂದಿಯಗಳ ವಿಷಯಭೋಗಿ
ಯಾಗಿ ತಾನು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯಧರ್ ಜೀವಿತ ||

॥೧೫॥ 16

ಆತ್ಮಪ್ರೀತಿವಂತ ಮತ್ತೆ | ಆತ್ಮತ್ಯಾಪಿಗೊಂಬ ಮನುಜ
ಗಾನ್ನಲ್ಲಿ ಹಷಟಿಸುವಗೆ ಕಾರ್ಯವಿಲ್ಲವು |
ಆತ್ಮರತಗೆ ಇಹದೆ ಕೃತಿ ಅ | ಕೃತಿಯೋಜಧರಹಾನಿಯಿಲ್ಲ
ಆತ್ಮರತಗೆ ಸ್ವಾಧರ್ವವಿಲ್ಲ ಸರ್ವಭೂತದಿ ||

17

॥೧೬॥ 18

ಅದರಿನೀನಸಕ್ತನಾಗಿ | ಸತತ ಕಾರ್ಯಕರ್ಮಮಾಡು
ಇದುವಸ್ತಕ ಕರ್ಮಮಾಡೆ ಪ್ರರುಷ ಮುಕ್ತನು |
ಇದುವೆ ಕರ್ಮದಿಂದ ಜನಕ | ರಾದಿಗಳುವೆ ಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದ
ರದರಿ ಲೋಕಸಂಗ್ರಹಾರ್ಥ ನೀನು ಗೈವುದು ||

19

॥೧೭॥ 20

ಯಾವ ಯಾವುದನ್ನ ಶ್ರೇಷ್ಠ | ನಾಚರಿಸುವನದನೆಯದನೆ
ತಾವು ಇತರ ಜನರು ಆಚರಿಪರು ಬಿಡದೆಯೆ |
ಯಾವುದನ್ನು ತಾ ಪ್ರಮಾಣ | ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವನದನ್ನು
ತಾವು ಲೋಕವಂತೆ ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆವುದು ||

॥೧೮॥ 21

ಇಲ್ಲ ಎನಗೆ ಪಾರ್ಥ ಕರ್ | ತವ್ಯ ಲೋಕಮೂರ್ಚಳಾವೈ
ದಿಲ್ಲವದುವೆ ಪಡೆಯದಂಥ ವಸ್ತು ತಾನದು |
ಇಲ್ಲವಾದರೂವೆ ನಾನು | ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿ
ಎಲ್ಲರಂತೆ ನಿತ್ಯ ವರ್ತಿಸುತ್ತಲಿರುವೆನು ||

॥೧೯॥ 22

ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾನು ಎಚ್ಚೆ | ರದಲಿ ಕರ್ಮವಾಡದಿದ್ದ
ರಂದೆ ಪಾಠ್ರ ಅಂತೆ ಗೈವರೆಲ್ಲ ಮನುಜರು | 23
ಎಂದು ನಾನು ಬಿಡಲು ಕರ್ಮ | ವಂದೆ ಲೋಕನಾಶವಹುದು
ಅಂದೆ ಸಂಕೃತಾರ್ಥಿನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳೆ ಪ್ರಜೆಗಳ || ೨೩ || 24

ಕರ್ಮಸತ್ಕರಜ್ಞರೆಂತು | ಗೈವರಂತೆ ಲೋಕಹಿತಕೆ
ಕರ್ಮದಲ್ಲಿಸತ್ತ ವಿಜ್ಞ ತಾನು ಗೈವುದು | 25
ಕರ್ಮಸಂಗಿ ಅಜ್ಞ ಜನಕೆ | ಬುದ್ಧಿಭೇದ ಜನಿಸದಂತೆ
ಕರ್ಮವೆಲ್ಲ ವಿಜ್ಞ ಯುಕ್ತಗೈದು ಗೈಪುದು || ೨೪ || 26

ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗ | ಶಾಸುಗೋಳಿಸುಗವನು ತಾನೆ
ಯಲ್ಲಿ ಅಹಂಕಾರಿ ಮೂರಢ ಗೈವೆನೆಂಬನು | 27
ಘುಲ್ಲ ತತ್ವವಿದನು ಗುಣದ | ಕರ್ಮವರಿತು ಮಹಾಭಾಷ್ಯ
ಎಲ್ಲ ಗುಣದ ವರ್ತನೆಗಳು ಎಂದಸತ್ತನು || ೨೫ || 28

ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಂದ ಮೋಹಗೊಂಡ | ಜನರು ಗುಣದೆ ಕರ್ಮಗಳಲಿ
ವಿಕೃತರಾಗಿ ಅಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಕರೆನಿಪರು |
ಅಕೃತ್ಯುವಿ¹²ದರೆನಿಪ ಇಂಥ | ಮಂದಬುದ್ಧಿಯಳ್ಳ ಜನರ
ಸುಕೃತ್ಯು¹³ವಿದರೆಂತು ವಿಚಲಗೋಳಿಸಬಾರದು || ೨೬ || 29

ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳನು ಎನಗೆ | ಸರ್ವಸಮಪರಣೆಯ ಮಾಡಿ
ಇಲ್ಲಿಯೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಬುದ್ಧಿರತನು ಆಗುತ |
ಎಲ್ಲ ಆಶೇರಹಿತನಾಗಿ | ಮತ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಮನು ಆಗಿ
ಎಲ್ಲ ಜ್ಞರದೆ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಯುದ್ಧಮಾಡಲೋ || ೨೭ || 30

ಯಾರು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮತ್ತೆ | ಸೂರ್ಯರಹಿತ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ
ಲಾರು ಇದುವೆ ಎನ್ನ ಇಂತು ಪೇಳ್ಣ ಮತವನು |
ಸಾರವರಿತು ನಿತ್ಯವನುಷ್ಟಿಸುವ | ಮನುಜರವರು ಸಹಿತ
ಫೋರಕರ್ಮಬಂಧದಿಂದ ಮುಕ್ತಪಡೆವರು || ೨೮ || 31

12. ಅಕೃತ್ಯು ವಿದರು = ಏನೂ ತಿಂದುದವರು

13. ಸುಕೃತ್ಯು ವಿದರು = ಎಲ್ಲ ಬಲ್ಲವರು

ಯಾರಸೂಯ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ | ಎನ್ನ ಹೇಳ್ಣಮತವನಿದನು
ಕೂರರಾಗಿ ತಾವು ಅನುಷ್ಠಾನಪುದಿಲ್ಲವೋ |
ಮೀರಿದಂಥ ಮೂಢರವರು ಜ್ಞಾನಲೇಶರಹಿತರಾಗಿ
ಫೋರನಪ್ಪೆಚೇತರೆಂದು ಅವರ ನೀ ತಿಳಿ ||

॥೨೬॥ 32

ಜ್ಞಾನವಂತ ಕೂಡ ತನ್ನ | ಪ್ರಕೃತಿಗುಣದ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ
ತಾನವಶನು ಆಗಿ ಎಲ್ಲ ಚೇಷ್ಟೆಗೈವನು |
ಆ ನಿಯತದ ಪ್ರಕೃತಿಗುಣವ | ಭೂತಗಳವು ಪಡೆವವದರಿ
ನೇನ ಗೃಹ ಬಲ್ಲದಲ್ಲಿ ತಾನೆ ನಿಗ್ರಹ ||

॥೨೭॥ 33

ರಾಗದ್ವೇಷವೆಡೆಯಗೊಂಡು | ಇಹವು ವಿಷಯದಿಂದಿಯಗಳು
ಆಗಬಾರದವಕೆ ವಶನು ಶತ್ರುವವುಗಳು | 34
ವಿಗುಣವಾ ಸ್ವಧರ್ಮ ಶ್ರೇಯ | ಪರರ ಧರ್ಮನಿಷ್ಠೆಗಿಂತ
ಆಗೆ ನಿಧನ ಸ್ವಧರ್ಮ ಶ್ರೇಯ ಭಯವು ಪರರದು ||

॥೨೮॥ 35

ಪುರುಷನವನು ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆ | ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂವೇ ಕೂಡ
ಭರದೆ ಬಲದೆ ಸೆಳಿತಗೊಂಡ ತರದಿ ತಾನವ |
ಇರದೆ ಪಾಪಕಾರ್ಯ ಗೈವ | ನೇತಕೇನ್ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಹೇಳು
ಪರಮ ವಾಷ್ಪೇರ್ಯ! ಎಂದು ಕೇಳುವನಜುನ ||

॥೨೯॥ 36

ಕಾಮವಿದುವೆ ಕ್ಷೋಧವಿದುವೆ | ರಜೋಗುಣದೆ ಪುಟ್ಟಿದಿವುಗ
ಇಂ ಮಹಾಶಿ ಮಹಾಪಾಪಿ ಇರದೆ ಶತ್ರುಗಳು | 37
ಧೂಮದಿಂದೆ ವಹ್ನಿ ಮಲದೆ | ಮುಕುರ ಪೂರೆಯೋಳಿಂದೆ ಗಭರ
ತಾಮು ಆವೃತದೊಲ್ಲ ಜ್ಞಾನವಿದರಿನಾವೃತ ||

॥೩೦॥ 38

ಇದರಿನಾವೃತವದು ಜ್ಞಾನ | ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ನಿತ್ಯಪ್ರೇರಿ
ಇದುವೆ ಕಾಮರೂಪ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳದಗ್ನಿಯು | 39
ಇದರ ಸಾಂಪಿಂದಿಯಗಳು | ಮನೋಬುದ್ಧಿ ಇದುವು ಜ್ಞಾನ
ವದನು ಆವರಿಸುತ್ತ ವಿಮೋಹಿಸುಗು ದೇಹಿಯ ||

॥೩೧॥ 40

ಆದರಿ ಹೊದಲು ನಿಯಮಿಸಿಂದಿ | ಯಗಳ ಭರತಿಯಷ್ಟಭ ಕೊಲ್ಲು
ಇದುವೆ ಪಾಪಿ ಜ್ಞಾನಸುವಿಜ್ಞಾನಾಶಿಯ | 41
ಇದುವೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಪರವು ಎಂಬರದಕೆ ಪರವು ಮನವು
ಅದಕೆ ಪರವು ಬುದ್ಧಿಯದಕೆ ಪರವು ಆಶ್ಚರ್ಯ ||

॥೩೨॥ 42

ಇಂತು ಬುದ್ಧಿಗಿಂತ ಪರವ | ನರಿತು ಆತ್ಮನಾತ್ಮದಿಂದ¹⁴

ಲಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರವನುಗೊಳಿಸುತ್ತಾಗಲೆ |

ಎಂತು ಕಾಮರೂಪಿ ದುರಾ | ಸದನು ಆದ ಶತ್ರುವನ್ನು

ಅಂತೆ ಪೂರ್ವ ಸಂಹರಿಸೆಲೂ ಮಹಾಬಾಹುವೆ ||

॥೨೨॥ 43

ಓಂ ತತ್ತಸತ್ತಿದುವೆ ಭಗವದ್ | ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯದು
ಸಾಂತಗೋಂಡ ಶೈಷ್ವಾದ ಕರ್ಮ-ಯೋಗವು ||

14. ಆತ್ಮ = ಆತ್ಮನನ್ನು ; ಆತ್ಮದಿಂದ = ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ

ಓಂ
ರಿತಾಯೋಽನ
ಕನ್ನಡ ಭಾವಧಿತ

ಅಧ್ಯಾಯ ನಾಲ್ಕು

ಜ್ಞಾನಕರ್ಮ ಸಂನ್ಯಾಸ ಯೋಗ

ನಾಶರಹಿತಯೋಗವಿದನು | ವಿವಸ್ತಾತಗೆ ನಾನು ಪೇಣ್ಣೆ
ನಾ ಶುಭಜ್ಞ ವಿವಸ್ತಾತನು ಪೇಣ್ಣೆ ಮನುವಿಗೆ |
ಕ್ಷೇತರಹಿತ ಮನುವು ಇಸ್ತ | ಕ್ಷಾಪಕುವಿಂಗೆ ಪೇಣ್ಣನೆಂದು
ಕ್ಷೇತನು ಭಗವಂತನೆಂದನಿಂತು ಪಾಠಗೆ ||

||೧|| 1

ಇಂತು ಪರಂಪರೆಯೋಳಿಂದ | ಪ್ರಪ್ರವಾದ ಯೋಗವಿದನು
ಅಂತೆ ರಾಜಮುಖಿಗಳೆಲ್ಲ ತಾವು ತಿಳಿದರು |
ಪಿಂತೆ ಬಹಳಕಾಲದಿಂದ | ಇಹದೆ ಯೋಗವಿದುವು ತಾನು
ಅಂತು ನಷ್ಟವಾಗಿಮೋಗಿ ಇದೆ ಪರಂತಪ ||

||೨|| 2

ಅದುವೆ ಪುರಾತನದ ಯೋಗ | ನಿನಗೆ ಪೇಣೆಪಟ್ಟದೀಗ
ಅದನೆ ನೀನು ಎನ್ನಿಮೀಗ ಕೇಳ್ಣಿಯಜ್ಞನ |
ಮುದದ ಭಕ್ತ ನೀನು ಎನಗೆ | ಅಂತೆ ಸಶಿನು ಆಗಿ ಇರುವೆ
ಅದರಿ ನಿನಗೆ ಪೇಣ್ಣನಿದ ರಹಸ್ಯದುತ್ತಮ ||

||೩|| 3

ಈಗ ನಿನ್ನ ಜನ್ಮವಾಗಿ | ಇಹದು ವಿವಸ್ತಾತನ ಜನ್ಮ
ವಾಗಿಯದುವೆ ಬಹಳಕಾಲ ಗತಿಸಿಹೋಗಿದೆ |
ಹೀಗೆ ಇರಲು ಕೃಷ್ಣ ನೀನು | ಮೊದಲು ಅವಗೆ ಪೇಣ್ಣಿಯೆಂದು
ಹೇಗೆ ನಾನು ತಿಳಿಯಲೆನುತ ಪಾಠ ಕೇಳಿದ ||

||೪|| 4

ನನ್ನ ನಿನ್ನ ಬಹಳ ಜನ್ಮ ಕಳೆದಿಹವರ್ಜುನನೆ ಕೇಳು ನಾನು ಬಲ್ಲೇನವನು ಇಲ್ಲ ನೀರ ಪರಂತಪ	5
ನಾನು ಅಜನು ಅವ್ಯಯಾತ್ಮೆ ಭೂತರೀಶನೆನಿಸಿಕೂಡ ನನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿ ಆತ್ಮಮಾಯೆಯಿಂದ ಜನಿಸುವೆ	೫ 6
ಏಗ ಏಗ ಧರ್ಮಗ್ರಾನಿ ಯಾಗಧರ್ಮವೃದ್ಧಿಯಮುದೋ ಆಗಲೆನ್ನ ಆತ್ಮಸೃಷ್ಟಿಗ್ರೈವೆ ಭಾರತ	7
ಹೀಗೆ ಸಾಧುರಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ದುಷ್ಪನಾಶನಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಧರ್ಮಸಾಧನಕ್ಕೆ ಜನಿಪೆ ಯುಗಯುಗ	೬ 8
ನನ್ನ ದಿವ್ಯಜನಕರ್ಮ ವನ್ನ ಹೀಗೆ ತತ್ತ್ವದಿಂದ ಚೆನ್ನ ಆಗಿ ಯಾವನವನು ತಾನು ತಿಳಿವನೋ ತನ್ನ ದೇಹ ಬಿಟ್ಟಬಳಿಕ ಪುನರ್ಜನ್ಮವಿಲ್ಲವವಗೆ ನನ್ನನೇಯೆ ಸೇರ್ದನವನು ತಿಳಿಯೋ ಅರ್ಜನ	೭ 9
ರಾಗ ಭಯವು ಶ್ಲೋಧರಹಿತ ರಾಗನನ್ಯಭಾವವುಳ್ಳ ರಾಗಿ ಎನ್ನೊಳಿಟ್ಟಿ ಮನವ ಶರಣ ಹೊಂದುತೆ ಹೀಗೆ ಬಹಳ ಯೋಗಿ ಜನರು ಜಾಘರೂಪ ತಪದೆ ಎನ್ನ ಯೋಗಭಾವವನ್ನೆ ಪಡೆದು ಪೂರ್ತಾದರು	೮ 10
ಯಾರು ಹೇಗೆ ತಾವು ಎನ್ನ ಭಜಿಸಿ ಸೇರಲಿಚ್ಛಿಸುವರೋ ಸೇರಿ ಅವರ ಹಾಗೆ ನಾನು ಬಿಡದೆ ಭಜಿಸುವೆ ಕೋರಿ ಎನ್ನ ಮಾರ್ಗವನ್ನೆ ಮನುಜರೆಲ್ಲ ವಿಧದೆ ಬಿಡದೆ ಹಾರಿ ತಾವನುವತ್ತಿಸುತ್ತಲಿಹರು ಪಾರ್ಥನ	೯ 11
ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಾಂಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಬಿಡದೆ ಕೆಲರು ಕರ್ಮಜರುಗಳಿಹದೆ ದೇವರುಗಳ ಯಜಿಪರು ¹⁵ ಕರ್ಮಗ್ರೈಯಲದುವೆ ಕ್ಷಿಪ್ತ ದಲ್ಲಿ ಮನುಜಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಿಯೋದಗಿಬಹುದು ತಿಳಿಯೋ ದಿಟ್ಟವಿದು	೧೦ 12

15. ಯಜಿಪರು = ಪೂಜಿಸುವವರು

- ಕರ್ಮಗುಣವಿಭಾಗದಿಂದ | ಚತುರಣವೇನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿ
ಕರ್ಮಕರ್ತ್ಯವೇನಿಸಿದೆನ್ನ ತಿಳಿ ಅಕರ್ತ್ಯವೇಂ | 13
ಕರ್ಮಲೇಪವಿಲ್ಲಹೆನಗೆ | ಕರ್ಮಫಲದೆ ಸ್ವಾಹೆಯದಿಲ್ಲ¹
ಕರ್ಮಬಂಧವಿಲ್ಲವಿಂತು ಎನ್ನ ತಿಳಿದಗೆ || ೧೧ || 14
- ಏನೆನಿಂತು ತಿಳಿದೆ ಕರ್ಮ | ವಾಯ್ತು ಪೂರ್ವ ಮುಮುಕ್ಷಗಳಿಂ
ನೀನು ಪೂರ್ವಕೃತವದಂತೆ ಕರ್ಮ ಮಾಡೆಲೈ | 15
ಏನು ಕರ್ಮವೇನಕರ್ಮ | ಪಂದು ಕವಿಗಳಿಗುವೆ ಭ್ರಾಂತಿ
ಏನನರಿತರಶಭದಿಂದ ಹೋಣಿ ಪೇಣ್ಣನು || ೧೨ || 16
- ಕರ್ಮವಾ ಏಕರ್ಮ ತಾ | ನಕರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು
ಕರ್ಮಗತಿಯು ತಿಳಿಯಲದುವೆ ಬಹಳ ಗಹನವು | 17
ಕರ್ಮದಲ್ಲಿಕರ್ಮವಾ | ರಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಕಾಂಬ
ಕರ್ಮಕೃತ್ಯ ಯುಕ್ತನವನೆ ಬುದ್ಧಿಮಾನಿಯು || ೧೩ || 18
- ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮರಹಿತ | ನಾಗಿ ಜಾನ್ಮದಗ್ನಿದಗ್ನಿ
ಕರ್ಮದಿಂದಲವನು ಬುಧರ ಮತದೆ ಪಂಡಿತ | 19
ಕರ್ಮಫಲದ ಸಂಗಬಿಟ್ಟ | ನಿತ್ಯತ್ವಪ್ರತಿ ನಿರಾಶ್ಯಿಯನು
ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಕೂಡ ಮಾಡನೇನನು || ೧೪ || 20
- ಇರುತ ತಾ ನಿರಾಶಿಯಾಗಿ | ಸ್ವಾತಜಿತ್ಯತ್ಯಯತನು ಆಗಿ
ಸರುವ ಪರಿಗ್ರಹವ ತಾನು ತೃಜಿಸಿದಾತನು |
ದೊರೆತ ಈ ಶರೀರದಿಂದ | ಕರ್ಮಮಾತ್ರ ಗ್ರ್ಯಾಯಲವನು
ದುರಿತ ಕಲ್ಪಿಷಂಗಳನ್ನು ಪೋಂದಲಾರನು || ೧೫ || 21
- ತನಗೆ ತಾನೆ ದೊರೆತ ಲಾಭ | ದಿಂದಲಾವ ತುಷ್ಣಾಗಿ
ಮನದೆ ದ್ವಾಂದ್ವರಹಿತ ವಿಮೃತರನು ಆಗುತ |
ಘನದೆ ಮತ್ತೆ ಸಿದ್ಧಿ ತಾನ | ಸಿದ್ಧಿಯೊಳುವೆ ಸಮನು ಆಗಿ
ತನತು ಕಾಯ್ರ ಗ್ರ್ಯಾದರೂ ನಿಬಧನಲ್ಲವು || ೧೬ || 22
- ಮುಕ್ತ ಸಂಗರಹಿತ ಜ್ಞಾನ | ದಲ್ಲಿ ಜಿತ್ತೆಮಿಟ್ಟ ಯಿಜ್ಞಾ
ಯುಕ್ತಕರ್ಮಗವನ ಕರ್ಮವೆಲ್ಲ ಕಳೆವುದು |
ಮುಕ್ತ ಕಂಠನಾಗಿ ಪೇಜು | ತಿರುವ ಮಾತನಿದನು ನೀನು
ಯುಕ್ತರೀತಿಯರಿಯೋ ಪಾಧ್ರನೆಂದ ಮಾಧವ || ೧೭ || 23

ಬ್ರಹ್ಮ ತಾನೆ ಅರ್ಥಣವದು | ಬ್ರಹ್ಮ ತಾನೆ ಹವಿಯು ಅಹುದು
ಬ್ರಹ್ಮರೂಪದಗ್ನಿಯೋಳಿಯೆ ಬ್ರಹ್ಮನಾಮುತ |
ಬ್ರಹ್ಮರೂಪಕರ್ಮದಲ್ಲಿ | ಸಮಾಧಿಸ್ಥ ಪುರುಷನವನು
ಬ್ರಹ್ಮದಲ್ಲಿ ತಾನು ಹೋಗಿ ಸೇರಲಭನು ||

॥೧೮॥ 24

ಬೇರೆ ಯೋಗಿಜನರು ದೇವ | ಪ್ರಾಜೀರ್ಣಾಪಯಜ್ಞವನ್ನು
ಪರ್ಯಾಪ್ತಾಸಿಸುವರು ನೋಡೆ ತಾವು ನಿಷ್ಟೆಯಿಂ |
ಬೇರೆ ಕೆಲರು ಬ್ರಹ್ಮರೂಪ | ದಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞವನ್ನು
ಭಾರಿಯಜ್ಞದಿಂದಲಾಮತಿಯ ಗೈವರು ||

॥೧೯॥ 25

ಅನ್ಯಯೋಗಿಜನರು ತಮ್ಮ | ಶ್ಲೋತ್ವಾದಿ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ
ಮಾನ್ಯ ಸಂಯಮಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಮಗೈವರು |
ಅನ್ಯರಾದ ಕೆಲರು ತಮ್ಮ | ಶಬ್ದವಾದಿ ವಿಷಯಗಳನು
ಮಾನ್ಯ ಇಂದ್ರಿಯಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಮಗೈವರು ||

॥೨೦॥ 26

ಮತ್ತೆ ಕೆಲರು ಸರ್ವವಾದ | ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಕರ್ಮಗಳನು
ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾಣಕರ್ಮಗಳನು ತಾವು ಎಲ್ಲವು |
ಸತ್ಯಯುಕ್ತ ಜ್ಞಾನದೀಪ್ತ | ಆತ್ಮಸಂಯಮದ ಯೋಗ
ನಿತ್ಯದಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಹೋಮಗೈವರು ||

॥೨೧॥ 27

ಹಾಗು ಕೆಲರು ದ್ರವ್ಯಯಜ್ಞ | ತಪೋಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ
ಯೋಗಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ಇರುವರು |
ಹಾಗು ಪ್ರತಾಜಾರಶೀಲ | ಯತೀಗಳಾದ ಕೆಲರು ತಾವು
ಯೋಗ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಜ್ಞಾನಯಜ್ಞಗೈವರು ||

॥೨೨॥ 28

ಪೂರ್ಣಾಘಾಯುವನ್ನಪಾನ | ವಾಯುವಿನಲ್ಲಿ ಹೋಮಿಸುವರು
ಪೂರ್ಣದಲ್ಲಿಪಾನವನ್ನು ಕೆಲರು ಹಾಗೆಯೆ |
ಪೂರ್ಣಾಘಾನಗತಿನಿ | ರೋಧಿಸುತ್ತಲವರು ಆಗ
ಪೂರ್ಣಾಘಾಯಾಮಪರಾಯಣರು ತಾವು ಎನಿಪರು ||

॥೨೩॥ 29

ಇನ್ನು ಕೆಲರು ಸದಾಹಾರ | ನಿಯಮಶೀಲ ಯೋಗಿಜನರು
ಮುನ್ನ ಪೂರ್ಣಾಗಳನು ಪೂರ್ಣಾಗಳೆ ಹೋಮಿಪರ್ |
ಇನ್ನು ಸರ್ವರಾದ ಇವರು | ಎಲ್ಲ ಯಜ್ಞವಿದರು ಎನಿಸಿ
ಸನ್ಮತದೀ ಯಜ್ಞದಿಂದ ಪಾಪಮುಕ್ತರು ||

॥೨೪॥ 30

ಯಜ್ಞತೇಶದಮೃತವುಂಬ | ಎಲ್ಲ ಯೋಗಿಜನರು ತಾವು
ಪ್ರಜ್ಞರಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವಾತನವ ಸೇರ್ಪಾರು |
ಯಜ್ಞ ಹೀನಗವಗೆ ಇಹದ | ಲೋಕಗತಿಯೆ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತೆ
ಯಜ್ಞಹೀನಗನ್ನಲೋಕವೆಲ್ಲಿ ತಾನದು ||

॥೨೫॥ 31

ಇಂತು ಬಹಳ ವಿಧದ ಯಜ್ಞ | ಗಳವು ತಾವು ಎಲ್ಲ ನಿಜದೆ
ಅಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮಮುಖದೆ ಸುವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿವೆ |
ಎಂತು ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಕರ್ಮ | ಜನ್ಮವನುತ ತಿಳಿಯೋ ಪಾಥರ
ಇಂತು ತಿಳಿಯತವನು ನೀನು ಮೋಕ್ಷಪೂರ್ಣಂದುವೆ ||

॥೨೬॥ 32

ದ್ರವ್ಯಮಯಿದ ಎಲ್ಲ ಯಜ್ಞ | ಕಿಂತ ತಾನು ನಿಜದೆ ಶ್ರೇಯ
ದಿವ್ಯಜಾನಯಜ್ಞವದುವು ಹೇ ಪರಂತಪ |
ದಿವ್ಯಜಾನ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ | ಸರ್ವವಾದ ಅಖಿಲ ಕರ್ಮ
ಸುವ್ಯಕುತದೆ ಪಾಥರ ಪರಿಸಮಾಂತಿಗೊಳ್ಳಬು ||

॥೨೭॥ 33

ಪದದ ವಂದನದೆಯು ಪರಿಯ | ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಸೇವೆಯಿಂದ
ಲದುವ ಜಾನ್ಮವನ್ನ ನೀನು ತಿಳಿಯೋ ಪಾಥರನೆ |
ಮುದದ ತತ್ತ್ವದರ್ಶಿಯನಿಸಿ | ದಂಥ ಜಾನ್ಮನಿಜನರು ತಾವು
ಅದುವೆ ಜಾನ್ಮವನ್ನ ನಿನಗೆ ಬೋಧಿಗೈವರು ||

॥೨೮॥ 34

ಯಾವುದನ್ನ ತಿಳಿಯಲಾಗಿ | ಪುನಃ ಹೀಗೆ ಮೋಹವನ್ನ
ಆವ ಪರಿಯ ನೀನು ಪೂರ್ಂದಲಾರೆ ಪಾಂಡವ |
ಯಾವ ತಿಳಿವಿನಿಂದಲಾ ಅ | ಶೇಷಭೂತಗಳನು ನಿನೆನ್ನ
ಖಾವ ರೀತಿ ಕಾಂಬೆಯಂತೆ ಕಾಂಬೆ ಎನ್ನೋಳು ||

॥೨೯॥ 35

ಪಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಣಿಯಾದ | ರೂಪೆ ನೀನು ಸರ್ವರಲ್ಲಿ
ಪಾಪದಧಿಕತಮನು ಎನೆ ಕನಿಷ್ಠನಾದರು |
ಪಾಪವೆಲ್ಲವನ್ನ ಪೂರಣ | ದಾಟಿ ಕಳೆವೆ ನೀನು ಜಾನ್ಮ
ರೂಪ ನೋಕೆಯಿಂದಲದುವೆ ತಾನು ದಿಟಪಿದು ||

॥೩೦॥ 36

ಹೀಗೆ ಸಮಿಧೆಗಳನು ಇಂಥ | ನಗಳ ಜ್ಞಲಿಸುವಗ್ನಿ ತಾನು
ಸಾಗಿ ಬಿಡದೆ ಪೂರಣ ಭಸ್ತಗೊಳಿಪುರಜುನ |
ಹಾಗೆ ಸರ್ವಕರ್ಮಗಳನು | ಜಾನ್ಮರೂಪದಗ್ನಿ ತಾನು
ವೇಗದಿಂದ ಸಾಗಿ ಪೂರಣ ಭಸ್ತಗೊಳಿಪುದು ||

॥೩೧॥ 37

ಇಹದೆ ತಾ ಪವಿತ್ರವಾದ | ವಸ್ತುವದುವು ಜ್ಞಾನ ತಾನು
ಸಹಜವಾಗಿ ಜ್ಞಾನಸದೃಶ ಬೇರೆ ಜ್ಞಾನವು |
ಸಹಜವದನು ಸ್ವಯಂ ಯೋಗ | ಸಂಸಿದ್ಧ ತಾನು ನಿಜದೆ
ಸಹಜ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮದೊಳಗೆ ಪಡೆವನು ||

॥೩೭॥ 38

ಶ್ರದ್ಧೆವಂತ ಸುತತ್ತರನು ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನು ಆದ ಪುರುಷ
ಶುದ್ಧ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಾನು ಬಿಡದೆ ಪಡೆವನು |
ಸಿದ್ಧಿ ಜ್ಞಾನವಾದ ಮೇಲೆ ಪರಮ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ತಾನು
ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಸುಖಿದೆ ಬೇಗ ಬಿಡದೆ ಪ್ರೊಂದುವಾ||

॥೩೮॥ 39

ಅಜ್ಞಾನಾ ಆಶ್ರದ್ಧನಾದ | ಸಂಶಯಾತ್ಮ್ಕ ಪುರುಷನವರು
ಪ್ರಜ್ಞೈ ಹೀನನಾಗಿ ವಿನಾಶನವನ್ಯೇದುವ |
ಅಜ್ಞ ಸಂಶಯಾತ್ಮಗವಗೆ | ಇಹದ ಪರದ ಲೋಕವಿಲ್ಲ
ಪ್ರಜ್ಞೈಹೀನಗವಗೆ ಸುಖಿವು ಲೇಶವಿಲ್ಲವು ||

॥೩೯॥ 40

ಯೋಗಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕರ್ಮ | ವನ್ನು ಕಳೆದ ಪುರುಷನಾತ
ಯೋಗಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸಂಶಯವ ಸಿಂಹಿವ |
ಯೋಗಪುರುಷನಾತ್ಮವಂತ | ನವನನಸಂತು ಕರ್ಮಗಳವು
ಎಗಲೂವೆ ಬಂಧಗೊಳಿಸವೆಲೆ ಧನಂಜಯ ||

॥೩೧॥ 41

ಅದುವೆ ಕಾರಣದಜ್ಞಾನ | ಮೂಲಭೂತವೆನಿಪ ನಿನ್ನ
ಹೃದಯ ಸ್ಥಿತವು ಸಂಶಯವನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೆ |
ಇದನು ಜ್ಞಾನವಿಧ್ಯದಿಂದ | ಥೇದಿಸುತ್ತಲಿರದೆ ಇನ್ನು
ಅದುವೆ ಯೋಗಗೊಂಡು ಸಿದ್ಧನಾಗು ಭಾರತ ||

॥೩೨॥ 42

ಓಂ ತತುಸತಿದುವೆ ಭಗವದ್ | ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯದು
ಸಾಂತ ಜ್ಞಾನ ಕರ್ಮಸಂನ್ಯಾಸ ಯೋಗವು ||

ಃಂ
ರಿತಾಯೋನ
ಕನ್ನಡ ಭಾಷಣಿತೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ಐದು

ಕರ್ಮ ಸಂನ್ಯಾಸ ಯೋಗ

ಕರ್ಮ ಸಂನ್ಯಾಸವನ್ನು । ಪುನಃ ಮತ್ತೆ ಯೋಗವನ್ನು
ಕರ್ಮಜಪ್ಪಾನಿ ಕೃಷ್ಣ ನೀ ಪ್ರಶಂಸಗೈಯುವೆ ।
ಧರ್ಮದೇಶರಿಂದ ಶ್ರೀಯ । ವದರೊಳ್ಳಿಂದ ಸುನಿಖಿತದೆ
ಮರ್ಮಬಿಧಿ ಪೇಠು ಎನಗೆ ಎಂದನಜುನ ॥

||೧|| 1

ಉಭಯವಾದ ಸಂನ್ಯಾಸ । ಮತ್ತೆ ಕರ್ಮಯೋಗವದುವು
ಉಭಯಗಳುವೆ ಶ್ರೀಯಕರವು ಕೇಳೋ ಅಜುನ ।
ಉಭಯಗಳೊಳು ಕರ್ಮಸಂ । ನ್ಯಾಸಕಿಂತ ಕರ್ಮಯೋಗ
ಶುಭವಿಶೇಷವದೆನುತ ಭಗವಂತ ಪೇಳ್ಳನು ॥

||೨|| 2

ಯಾವನವನು ದ್ವೇಷಗೈಪು । ದಿಲ್ಲ ಕಾಂಕ್ಷಿಗೈಪುದಿಲ್ಲ
ಭಾವಿಸವನೆ ನಿತ್ಯಸಂನ್ಯಾಸಿಯೆಂಬುದ ।
ಯಾವನಿಹನೋ ದ್ವಾರಂದ್ವಾರಹಿತ । ನಾಗಿ ಅವನೆ ಮಹಾಬಾಹು
ಓವಿ ಸುಖಿದೆ ಬಂಧದಿಂದೆ ಮುಕ್ತನಾಗುವ ॥

||೩|| 3

ಯೋಗ ಸಾಂಖ್ಯಗಳನು ಬಾಲ । ರೆನುವರವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ
ಯೋಗವರಿತ ಹಂಡಿತರುಗಳಿನ್ನರೆಂದಿಗು ।
ಯೋಗವರದರೊಂದರಲ್ಲಿ । ಒಳಿತು ಸ್ಥಿತಿಯೋಳಿರುವ ಪುರುಷ
ಯೋಗ ಘಲವ ಪಡೆವನವನು ದಿಟಪದೆಂದಿಗು ॥

||೪|| 4

ಸ್ಥಾನವಾಪುದನ್ನ ಪಡೆವ | ನವನು ಸಾಂಖ್ಯದಿಂದಲಲ್ಲಿ
ಸ್ಥಾನವದುವ ಕರ್ಮ ಯೋಗದಿಂದ ಗಮ್ಯವು |
ಈ ನಿದಾನವರಿತದಾವ | ಸಾಂಖ್ಯ ಮತ್ತೆ ಯೋಗವನ್ನ
ಮಾನದೊಂದೆನುತ್ತ ಕಾಂಬನವನೆ ಕಾಂಬನು || ॥೫॥ 5

ಯೋಗರಹಿತ ಸಂನಾಸ | ದುಃಖಿಸಾಧ್ಯ ಮಹಾಭಾಷ
ಯೋಗರ್ಯಂತ್ರ ಮುನಿಯು ಉರದೆ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಯೇದುವ | 6
ಯೋಗರ್ಯಂತ್ರ ವಿಶುದ್ಧಾತ್ಮ | ವಿಜಿತ ಆತ್ಮ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನು
ಆಗೆ ಸರ್ವಭೂತಾತ್ಮ ಕ್ರಿಯದಲಿಪ್ತನು || ॥೬॥ 7

ನಾನು ಕಂಬಿದೇನ ಮಾಡೆ | ನೆನುತ ತತ್ವವಿದನು ಯುತ್ತ
ತಾನು ಮನದೆ ಭಾವಿಸಲುವೆ ಬೇಕು ನಿಶ್ಚಿತ |
ಎನು ನೋಡಿ ಕೇಳಿ ಮುಟ್ಟಿ | ಮೂಸಿ ತಿನ್ನುವಾಗ ಮತ್ತೆ
ತಾನು ನಡೆದು ಮಲಗಿ ಉಸಿರನಾಡುವಾಗಲು || ॥೭॥ 8

ನುಡಿಯುವಾಗ ವಿಸರ್ವನೆಯ | ಮಾಡುವಾಗ ಗ್ರಹಿಸುವಾಗ
ಬಿಡದೆ ಕಣ್ಣರೆಪ್ಪೆ ಮುಚ್ಚಿ ತೆರೆಯುವಾಗಲು |
ಪಡೆದ ತನ್ನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು | ಇಂದ್ರಿಯಾರ್ಥವಿಷಯಗಳಲಿ
ಬಿಡದೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಲಿಹವು ಎನುತ ಭಾವಿಸಿ || ॥೮॥ 9

ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳನು ಬ್ರಹ್ಮ | ನಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಲಾವ
ನೆಲ್ಲ ಸಂಗತ್ಯಜಿಸಿ ತನ್ನ ಕರ್ಮ ಮಾಳ್ಯನೋ |
ಪುಲ್ಲಪದ್ಧತ್ತ ಸಲಿಲ | ಲಿಪ್ತವಾಗದೆಂತೋ ಅಂತೆ
ಸಲ್ಲುತವನು ಪಾಪದಿಂದ ಲಿಪ್ತನಾಗನು || ॥೯॥ 10

ಕಾಯದಿಂದ ಮನಸಿನಿಂದ | ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮತ್ತೆಯಲ್ಲಿ
ಪಾಯುವಾದಿ ಕೇವಲಿಂದ್ರಿಯಗಳಿನಿಂದಲು |
ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಸಂಗತ್ಯಜಿಸಿ | ಆತ್ಮಶುಧಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ
ಆಯುವೆಲ್ಲ ಯೋಗಿಜನರು ಕರ್ಮ ಮಾಳ್ಯರು || ॥೧೦॥ 11

ಯುತ್ತ ತಾನು ಕರ್ಮಫಲವ | ಶ್ವಾಸಿಸುತ್ತಂತಸಕ್ತನಾಗಿ
ಯುತ್ತನಿಷ್ಟೆಯಿಂದ ಪಾಪ್ತ ಶಾಂತಿ ಪಡೆವನು |
ಯುತ್ತನಲ್ಲದವನಯುತ್ತ | ಕಾಮನೆಯಲಿತೋಡಗಿ ಫಲದೆ
ಸಕ್ತನಾಗಿ ಕರ್ಮದಲಿ ನಿಬಧನಪ್ಪನು || ॥೧೧॥ 12

ಸರುವ ಕರ್ಮಗಳನು ಮನದೆ | ಸಂಸ್ಕಾರಸುತ್ತಲ್ಲಿ ತಾನು
ಸರುವ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ವಶಿಯು ಸುಖದಲಿರುವನು |
ಮೇರೆವ ನವದ್ವಾರಪುರದೊ | ಇಲ್ಲಿ ದೇಹಿಯಾದ ತಾನು
ಇರುತಲೇನ ಮಾಡನವನು ಅಂತೆ ಮಾಡಿಸ ||

॥೧೩॥ 13

ಇಹದ ಜನಕೆ ಕರ್ತೃತನವ | ನಂತೆ ಕರ್ಮಗಳನು ತಾನು
ಸಹಜವಾಗಿ ಸ್ವಜಿಮವುದಿಲ್ಲ ಪ್ರಭುವು ಎಂದಿಗು |
ಇಹದೆ ಕರ್ಮಫಲದ ಸಂ | ಯೋಗ ಕೂಡ ಮಾಳ್ಳಿದಿಲ್ಲ
ಸಹಜದಾ ಸ್ವಭಾವ ತಾ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ ||

॥೧೪॥ 14

ಯಾರ ಪಾಪವನ್ನ ವಹಿಪ | ನಿಲ್ಲಿ ಅಂತೆ ಪುಣ್ಯವನ್ನ
ಹಾರಿ ವಹಿಪನಲ್ಲ ತಾನು ವಿಭುವು ಎಂದಿಗು |
ತೋರುವಜ್ಞಾನದಿಂದ | ಲಾವ್ಯತವು ಜ್ಞಾನವದುವು
ಮೀರಿದಿದರಿನಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿ ಮೋಹಗೊಂಡಿದೆ ||

॥೧೫॥ 15

ಯಾರ ಅಜ್ಞಾನವದುವು | ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಾನು
ಪೂರ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಇರುವುದಜುನ |
ತೋರ ಜ್ಞಾನವರದಿದುವು | ಸೂರ್ಯನಂತೆ ತಾನು ಆಗ
ತೋರ ಪರದ ತತ್ತ್ವ ಸುಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಪುದು ||

॥೧೬॥ 16

ಅದುವೆ ಪರದ ತತ್ತ್ವದಲ್ಲಿ | ಬುದ್ಧಿಯಾತ್ಮವುಳ್ಳರಾಗಿ
ಅದರೊಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪಪರಾಯಣರು ಎನಿಪರು |
ಉದಯವಾದ ಜ್ಞಾನದಿಂದ | ಪಾಪಮುಕ್ತರಾದ ಅವರು
ಅದುವೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮರಹಿತ ಮುಕ್ತಿಪಡೆವರು ||

॥೧೭॥ 17

ವಿಧೇ ವಿನಯಶೀಲ ವಿಪ್ರ | ಪಶುವು ಹಸ್ತಿ ಶಾಖ್ಯ ಶ್ವಪಚಕ
ರಾಢ್ಯರಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಸಮದೊಳಿಹರು ಪಂಡಿತರ್ | 18
ಅಧ್ಯ ಸ್ವರ್ಗಪೂರ್ವರಹರು | ಸಮದ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮನದೆ ಬ್ರಹ್ಮ
ಸದ್ಯ ಸಮವದೊಷವದರಿ ಸ್ಥಿತರು ಬ್ರಹ್ಮದೆ ||

॥೧೮॥ 19

ಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಹರ್ಷವನ್ನು | ಪ್ರಿಯದಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿಂದ ತಾನು
ಪಡುವುದಿಲ್ಲ ದುಃಖವನ್ನಿಯದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿಂ |
ದೃಢದ ಸ್ಥಿರದ ಬುದ್ಧಿಯಳ್ಳಿ | ಅಸಂಮೂಢ ಬ್ರಹ್ಮವಿದನು
ಬಿಡದೆ ಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ತಾನು ಸ್ಥಿತನು ಆದವ ||

॥೧೯॥ 20

ಸ್ವರ್ವವಾದಿ ಬಾಹ್ಯವಿಷಯ | ದಲ್ಲಸಕ್ತನಾದ ಪುರುಷ
ಹಷ್ಟಸುಖವದಾಪ್ಯದ್ವಾದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಂದುವ |

ಸ್ವರ್ವಲೇಪವಿರದ ಬ್ರಹ್ಮ | ಯೋಗಯುಕ್ತನಾಗಲವನು
ಹಷ್ಟಸುಖವದನ್ನ ಅಕ್ಷಯದಲಿ ಪೂರ್ಣಂದುವ ||

॥೧೯॥ 21

ಇದುವ ಬಾಹ್ಯಸ್ವರ್ವದುದಯ | ಭೋಗಗಳವು ತಾವು ಎಲ್ಲ
ಅದುವ ದುಃಖಮೂಲವಾಗಿ ಇರುವವಚನ |

ಇದರಿನಿಂದಲವುಗಳಲ್ಲ | ಆದ ಅಂತ್ಯವ್ಯಾಖ್ಯವೆನಿವ
ವದರಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಬುಧರು ರಮಿಪುದಿಲ್ಲವ |

॥೨೦॥ 22

ಇನ್ನು ದೇಹವಂತ್ಯಗೊಳ್ಳ | ಮುನ್ನವಿದೇರಿಳಿಲ್ಲಿ ಯಾರು
ಬನ್ನ ಕಾಮ ಕ್ಷೋಧದುದಯ ವೇಗವೆಲ್ಲವ |

ಮುನ್ನ ಗೆಲಲು ಶಕ್ತನಾದ | ರಾಗಲವನು ಇಹದೆ ಇಲ್ಲಿ
ಚೆನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯೋಗಿಯಕ್ತ ಸುಖಿಯು ನರನವ |

॥೨೧॥ 23

ತನ್ನ ಒಳಗೆ ಸುಖಿಪನಾವ | ತನ್ನ ಒಳಗೆ ಶಾಂತನಾವ
ತನ್ನ ಒಳಗೆ ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿ ಕಾಂಬನಾವನು |

ಚೆನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯೋಗಿಯವನು | ಬ್ರಹ್ಮಭೂತನಾಗಿ ಮತ್ತೆ
ಸನ್ನತದಾ ಬ್ರಹ್ಮನಿವಾರಣ ಪದವನು ||

॥೨೨॥ 24

ನೀಗಿ ಪಾಪ ದ್ವ್ಯಾಧರಹಿತ | ರಾತ್ಮವಂತರೆನಿಸಿದವರು
ರಾಗರಹಿತ ಸರ್ವಭೂತಹಿತದೆ ರತರು ತಾವೋ |

ಯೋಗಿಯಕ್ತ ಶುಷ್ಕಗಳವರು | ಬಿಡದೆ ಎಲ್ಲ ನಿಜದೆ ಇಹದೆ
ಸಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮನಿವಾರಣ ಪದವನ್ನೆದುವರೋ ||

॥೨೩॥ 25

ಎಲ್ಲ ಕಾಮಕ್ಷೋಧ ತ್ಯಜಿಸಿ | ಚಿತ್ತದೇಕದಗ್ರಂಭಿಂದಿ
ಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತರು ಆದ ಜೀತವಂತ ಯತ್ನಿಗಳ |

ಸಲ್ಲಿವಾತ್ಮವಂತರಾದ | ಆತ್ಮಜ್ಞಾನಿ ಇವರ ಸುತ್ತ
ಲಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನಿವಾರಣಮೇಸೆಯುತ್ತಿರುವುದು ||

॥೨೪॥ 26

ಎಲ್ಲ ಸ್ವರ್ವವಾದಿ ಬಾಹ್ಯ | ವಿಷಯಗಳನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ
ಅಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣದಿಟ್ಟಿಯಿಟ್ಟ ಭೂಮ ಮಧ್ಯದಿ |

ಅಲ್ಲಿ ನಾಸಿಕದಲಿ ಅಲೆವ | ಪ್ರಾಣವನ್ನಪಾನವನ್ನು
ನಿಲ್ಲದೇಯೆ ಸಮವಗೊಳಿಸಿ ಸಾಧಿಸುತ್ತಲಿ ||

॥೨೫॥ 27

ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮತ್ತೆ | ಮನವನದುವೆ ಬುದ್ಧಿವಶವ
ನೆಲ್ಲಗೈದ ಮನಿಯು ಮೋಕ್ಷ ಪರಾಯಣವ |
ಎಲ್ಲ ಇಚ್ಛೆಭಯವು ಶೈವ | ಗಳನು ಕಳೆದು ಬಿಸುಟ್ಟ ಅವನು
ಎಲ್ಲ ರೀತಿ ಸದಾ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಇರುವನು ||

॥೨೭॥ 28

ಎಲ್ಲ ಯಜ್ಞತಪದ ಭೋತ್ಸು | ಸರ್ವಲೋಕ ಮಹೇಶ್ವರನು
ಎಲ್ಲ ಭೂತಗಳಿಗೆ ಸುಹೃತ್ತು ಆದ ಎನ್ನನು |
ಇಲ್ಲೇ ಇಂತು ತಿಳಿದು ಮನುಜ | ಇಹದೆ ನಿಜದೆ ಬಿಡದೆ ತಾನು
ಎಲ್ಲ ರೀತಿ ನಿತ್ಯವಾದ ಶಾಂತಿ ಪಡೆವನು ||

॥೨೮॥ 29

ಓಂ ತತ್ತುಸತ್ತಿದುವೆ ಭಗವದ್ | ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಐದನೆಯಿದು
ಸಾಂತಗೋಂಡ ಕರ್ಮ ಸಂನ್ಯಾಸಯೋಗವು ||

ಒಂ
ರಿತಾಯೋಗ
ಕನ್ನಡ ಭಾವಧಿಕೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ಅರು

ಆತ್ಮಸಂಯಮ ಯೋಗ

ಕರ್ಮಾಫಲವನಾಶ್ಯಿಸದೆ । ಕಾರ್ಯ ಕರ್ಮಗೃಹನಾವ
ಕರ್ಮಸಂನ್ಯಾಸಿಯವನೆ ಮತ್ತೆ ಯೋಗಿಯು ।
ಕರ್ಮಹೀನನಗ್ನಿ ಹೀನ । ಯೋಗಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಲ್ಲ
ಮರ್ಮವಿದರಿಯನುತಲಿ ಭಗವಂತ ಪೇಣುಂ ॥

||೨|| 1

ಯಾವುದನ್ನು ಸಂನ್ಯಾಸ । ವಂದು ಪೇಣ್ಣರದನೆ ನೀನು
ಭಾವಿಸುವುದು ದಿಂದ ಯೋಗವನುತ ಪಾಂಡವ ।
ಯಾವನವನು ಸಂಸ್ಕಾರ । ನೊ ತಾನು ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು
ಭಾವಿಸವನು ಯೋಗಿಯಾಗಲಾರನೆಂದಿಗು ॥

||೩|| 2

ಯೋಗ ಸಾಧಿಪಂಥ ಮುನಿಗೆ । ಕರ್ಮವೇ ಕಾರಣವು ಎನಲು
ಯೋಗ ಸಾಧನವದೆಂದು ಪೇಳಿ ಪಡುವುದು ।
ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಂಥ । ಅದೇ ಮುನಿಗೆ ಆಗ ತನ್ನ
ಯೋಗತತ್ತರತೆಗದುವೆ ಶಮವು ಕಾರಣ ॥

||೪|| 3

ಎಗ ಮನುಜ ತಾನು ಎಲ್ಲ । ಇಂದ್ರಿಯಾಧಿವಿಷಯಗಳಲಿ
ಹಾಗೆ ಕರ್ಮಗಳಲಿ ಸಕ್ತನಾಗದಿರುವನೊ ।
ಹಾಗೆ ಮತ್ತೆ ಸರ್ವ ಸಂ । ಕಲ್ಲ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಹನೊ
ಆಗಲವನು ನಿಜದೆ ಯೋಗಾರೂಢನೆನಿಪನು ॥

||೫|| 4

ಆತ್ಮನನ್ನ¹⁶ ಆತ್ಮದಿಂದ | ಲು¹⁷ಧ್ವರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು
 ಆತ್ಮವನ್ನ¹⁸ ತಾನೆ ಕೊಲ್ಲಬಾರದೆಂದಿಗು |
 ಆತ್ಮವದುವೇ¹⁹ ಆತ್ಮನಿಂಗೆ²⁰ | ಬಂಧುವಿಹುದು ತಿಳಿಯೆ ನಿಜದೆ
 ಆತ್ಮವದುವೇ ಆತ್ಮನಿಂಗೆ ಶತ್ರುವಿರುವುದು ||

||೫|| 5

ಆತ್ಮನಿಂದ²¹ ಲಾತ್ಮವನ್ನ²² | ಗೆದ್ದ ಆತ್ಮವಂತನಿಂಗೆ
 ಆತ್ಮವದುವು ನಿಜದೆ ಬಂಧುವಾಗಿ ಇರುವುದು |
 ಆತ್ಮಹೀನನೆನಿಪ ಆ | ಅನಾತ್ಮನಿಂಗೆ ಆತ್ಮವದುವು
 ಆತ್ಮಶತ್ರು ವರ್ತಿಸುವುದು ಶತ್ರುಭಾವದೆ ||

||೬|| 6

ಆತ್ಮವನ್ನ²³ ಗೆಲಿದ ತಾ | ಪ್ರಶಾಂತ ನರನ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ
 ಆತ್ಮನೆಲ್ಲ²⁴ ಎಡೆಯು ಸಮದ ಸ್ಥಿತಿಯೋಳಿರುವನು |
 ಆತ್ಮವಂತನವನು ಶೀತ | ಉಷ್ಣ ಸುಖಿವು ದುಃಖಿಗಳಲ್ಲಿ
 ಸ್ವಾತ್ಮಮಾನದೊಳಪಮಾನದೊಳುವೇ ಸಮನಿಹ ||

||೭|| 7

ಜ್ಞಾನವಿಜ್ಞಾನದಾತ್ಮ | ತೃಪ್ತಿ ಪಡೆದು ಹೊಟಸ್ಥ²⁵
 ತಾನು ಆಗಿ ವಿಜಿತ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಪಡೆದವ |
 ಮಾನದಿಂದ ಲೋಪ್ಯವಶ್ಯ | ಕಾಂಚನಗಳ ಸಮದೆ ಎಣಿಪ
 ಮಾನಿ ಬುದ್ಧಿಯೋಗಿಯವನೆ ಯುಕ್ತನೆನಿಪನು ||

||೮|| 8

ಯಾರು ಸುಹೃದನಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರ | ನಲ್ಲಿ ಉದಾಸೀನನಲ್ಲಿ
 ಜಾರುವ ಮಧ್ಯಸ್ಥ ದ್ವೇಷಿ ಬಂಧುಗಳಲಿಯು |
 ಮೀರಿ ಸಾಧುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ | ಪಾಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತ ತಾನು
 ತೋರ ಸಮದ ಬುದ್ಧಿಯಳ್ಳನವನೆ ಶ್ರೇಷ್ಠನು ||

||೯|| 9

16. ಆತ್ಮನನ್ನ = ಜಂಧಾತ್ಮನನ್ನ

17. ಆತ್ಮದಿಂದಱ = ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ

18. ಆತ್ಮನನ್ನ = ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನ

19. ಆತ್ಮವು = ಇಂದ್ರಿಯಗಳ

20. ಆತ್ಮನಿಂಗೆ = ಜಂಧಾತ್ಮನಿಂಗೆ

21. ಆತ್ಮನಿಂದ = ಜಂಧಾತ್ಮನಿಂದ

22. ಆತ್ಮವನ್ನ = ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನ

23. ಆತ್ಮವನ್ನ = ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನ

24. ಆತ್ಮನೆಲ್ಲ = ಜಂಧಾತ್ಮನೆಲ್ಲ

25. ಹೊಟಸ್ಥ = ಸೇರಿರುವ

ಯೋಗಿತಾನು ಅದೇಕಾಂತ | ಸ್ವಾನಂದರುತ ಅದೇಕಾಕಿ
ಯಾಗಿ ಚಿತ್ತಮನಸನಿಂದಿಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲವ |
ಹಾಗೆ ವಶವಗೈದ | ಪರಿಗ್ರಹನು ತಾ ನಿರಾಶಿಯಾಗಿ
ಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಬೇಕು ಸಂತತ ||

॥೧೦॥ 10

ತೀರ ಎತ್ತರವದು ಅಲ್ಲ | ತೀರ ತಗ್ಗಿ ಅಲ್ಲದಂಥ
ಸಾರ ಶುಚಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಸ್ತು ಹಾಸುತ |
ಹರವಿ ಮೇಲೆ ಕೃಷ್ಣ ಅಜಿನ | ಮೇಲೆ ಕುಶವ ಹರವುತಾಗ
ಸ್ಥಿರದ ಮನಸಿನಿಂದಲಾತ್ಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ||

॥೧೧॥ 11

ಅಲ್ಲಿ ಅದೇಕಾಗ್ರಮನದೆ | ಚಿತ್ತವಿಂದಿಯಗಳ ಶ್ರಿಯೆಯ
ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತ ತಾನು ಯಶ್ವಾದಿಂದಲಲ್ಲಿಯೆ |
ಸಲ್ಲವಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು | ಆತ್ಮಪುಧಿಗಾಗಿ ತಾನು
ನಿಲ್ಲದೇಯೆ ಯೋಗವಭ್ಯಾಸಲು ಬೇಕೆಲ್ಪೆ ||

॥೧೨॥ 12

ಸಮದ ರೇಷೆಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ | ಕಾಯಶಿರಗ್ರೀವಗಳನು
ಸಮದೆ ತಾನು ಅಚಲನಾಗಿ ಸ್ಥಿರನು ಆಗುತ |
ವಿಮಲ ಭಾವದಿಂದೆ ನಾಸಿ | ಕಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟು
ತಮವಲೋಕಸದೆಯೆ ತನ್ನ ಸುತ್ತ ದಿಶೆಗಳ ||

॥೧೩॥ 13

ಮತ್ತೆ ತಾ ಪ್ರಶಾಂತ ಆತ್ಮ | ನಾಗಿ ಭಯವಿದೂರನಾಗಿ
ಸತ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವ್ರತದೆ ಸ್ಥಿತನು ಆಗುತ |
ಸತ್ಯದಿಂದ ಮನವ ಸಂಯ | ಮಿಸುತ ಚಿತ್ತವೇನ್ನಾಳಿಟ್ಟು
ನಿತ್ಯಯುಕ್ತ ಕೂಡಬೇಕು ನನ್ನ ಧ್ಯಾನದೆ ||

॥೧೪॥ 14

ಇಂತು ಸದಾ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ | ನಿರತನಾದ ಯೋಗಿ ತಾನು
ಅಂತು ಒಡನೆ ನಿಯತ ಮನಸಿನವನು ಆದವ |
ಅಂತೆ ತಾನು ಎನ್ನಾಳಿರುವು | ದಾದ ಅಚಲ ಸ್ಥಿತಿಯ ಸ್ಥಿರದ
ಶಾಂತಿ ನಿವಾರಣ ಪರಮ ಪದವಿ ಪಡೆವನು ||

॥೧೫॥ 15

ಅತಿಯಲುಂಬುವವಗೆ ಮತ್ತೆ | ಏನು ಉಣಿದವಗು ಕೂಡ
ಅತಿಯ ಸ್ವಷ್ಟಿಂದನೆನಿಸಿದವಗು ಮತ್ತೆಯು |
ಅತಿಯ ಜಾಗ್ರತನಿಗು ಸಹಿತ | ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಯಿಲ್ಲವದುವು
ಮಿತಿಯ ಏರಿದವರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯೊ ಅಜುಂನ ||

॥೧೬॥ 16

ಯುಕ್ತವಾದ ಸದಾಹಾರ | ವಾ ವಿಹಾರವುಳ್ಳವನಿಗೆ
ಯುಕ್ತ ಜೀಷ್ಠೆ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳ ಮನುಜಗೆ |
ಯುಕ್ತ ಸ್ವಷ್ಟಿಶೀಲ ಜಾಗ್ರ | ತಂಗೆ ಅವಗೆ ತಿಳಿಯಲದುವು
ಉಕ್ತ ಯೋಗವಹುದು ತಾನು ದುಃಖಿಣವು ||

॥೧೬॥ 17

ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿಯತ | ಗೊಳಿಸಿದಂಥ ಜಿತ್ತವದುವು
ಓವಿಯಾತನಲ್ಲಿ ತಾನು ಸ್ಥಿರತೆ ಪಡೆವುದೋ |
ಆವ ಮನುಜ ಎಲ್ಲ ಕಾಮ | ನೆಯಲಿ ಸ್ವಾಹತೆಯಿಲ್ಲದಿಹನೋ
ಭಾವಿಸಲುವೇಯವನೆ ಯುಕ್ತನೆನಿಪನಾಗಲು ||

॥೧೭॥ 18

ವಾತಹಿಣವಾದ ಸಾಫನ | ದಲ್ಲಿ ಇರುವ ದೀಪವದುವು
ವೀತಚಲನವುಳ್ಳಧಾಗಿ ಹೇಗೆ ಇರುವುದೋ |
ರೀತಿಯಿದೇ ಉಪಮೆ ತಾನು | ಆತ್ಮಯೋಗಯುಕ್ತನಾಗಿ
ಜಿತ್ತನಿಯತನಾದ ಯೋಗಿಗವಗೆ ಸಲ್ಲಾದು ||

॥೧೮॥ 19

ತನ್ನ ಯೋಗಸೇವೆಯಿಂ ನಿ | ರುದ್ಧಗೊಂಡ ಜಿತ್ತವದುವು
ಇನ್ನು ಯಾವುದರೊಳುಪರಮೆಯನ್ನು ಪಡೆವುದೋ |
ಇನ್ನು ಯಾವುದರೊಳು ಆತ್ಮ | ದಿಂದ²⁶ಲಾತ್ತನನ್ನು²⁷ಕಂಡು
ತನ್ನ ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ²⁸ ತಾನೆ ತುಷ್ಟಿಗೊಂಬನೋ ||

॥೧೯॥ 20

ಅತೀಂದ್ರಿಯವು ಅದ ಬುದ್ಧಿ | ಯಿಂದ ಗ್ರಾಹಕವಾದ ಯಾವ
ಅತಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠಸುಖವ ಸ್ವಾನುಭವವ ಗೃಹನೋ |
ಸ್ಥಿತನು ಯಾವುದರೊಳು ಆಗಿ | ಅರಿತಮೇಲೆ ತತ್ತ್ವದಿಂದ
ಚ್ಯಾತನು ಆಗಲಾರ ಯೋಗಿ ತಾನು ಎಂದಿಗು ||

॥೨೦॥ 21

ಯಾವುದಮುವು ಲಭ್ಯವಾದ | ಬಳಿಕ ಬೇರೆ ಲಾಭವನ್ನು
ಭಾವಿಸನವ ಮತ್ತೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವ |
ಯಾವುದರೊಳು ಸ್ಥಿತನು ಆಗಿ | ಇಹನೋ ಅವನು ದೊಡ್ಡದಾದ
ರಾವ ದುಃಖಿಣಿದ ಕೂಡ ವಿಚಲನಾಗನೋ ||

॥೨೧॥ 22

26. ಆತ್ಮಸಿಂದ = ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ

27. ಆತ್ಮನನ್ನು = ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು

28. ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ = ತನ್ನಿಗೆ

ಅದುವೆ ದುಃಖ ಸಂಯೋಗ | ರಹಿತ ಸ್ಥಿತಿಯು ಎಂಬುದನ್ನು
ಅದರ ಹೆಸರೆ ಯೋಗವದನೆ ತಿಳಿಯ ಬೇಕೆಳ್ಳೇ |
ಅದುವೆ ಯೋಗವನಿವಿಷಣ್ಣಿ | ಜಿತ್ತದಿಂದ²⁹ ಯುಕ್ತವಾಗಿ
ಅದುವೆ ಸುನಿಶ್ಚಯದೆ ಯೋಕ್ತವಾಗ ಬೇಕೆಲ್ಲೇ³⁰ || ॥१८॥ 23

ಮಾನಸ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ | ಮುಟ್ಟಿದೆಲ್ಲ ಕಾಮನೆಗಳ
ತಾನಶೇಷವಾಗಿಯವನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತಲಿ |
ತಾನು ಮನಸಿನಿಂದಲೇಯೆ | ಇಂದ್ರಿಯ ಸಮುದಾಯವನ್ನು
ತಾನೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದ ನಿಯಮಿಸುತ್ತಲಿ || ॥१९॥ 24

ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೇಯೆ ಯೋಗಿ | ಧೃತಿಯುಗೊಂಡ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ
ನಿಲ್ಲದೇಯೆ ಉಪರಮೆಯನು³¹ ಸಾಧಿಸುತ್ತಲಿ |
ಅಲ್ಲಿ ಮನವ ಆತ್ಮಸಂಸ್ಥೆ | ಯುಭ್ಯದಾಗಿ ಮಾಡಿ ತಾನು
ಎಲ್ಲ ಶಿಂಚಿತನ್ನು ಚಿಂತ ಗೈಯದಿರುತಲಿ || ॥२०॥ 25

ಎತ್ತಣಿತ್ತ ಚರಿಪುದರುವು | ಚಂಚಲದಸ್ಥಿರದ ಮನವು
ಅತ್ಯಣಿತ್ತ ನಿಯಮಸಾತ್ಕಾರಕೆ ತರುವುದು | 26
ಉತ್ತಮ ಸುಖವಹುದು ಸು | ಪ್ರಶಾಂತಮನಗೆ ಶಾಂತರಜಗೆ
ಮತ್ತಕಲ್ಪಂತ ಬ್ರಹ್ಮಭಾತಯೋಗಿಗೆ || ॥२१॥ 27

ವಿಗತ ಕಲ್ಪನುವೆ ಆದ | ಯೋಗಿ ಸದಾ ಆತ್ಮನನ್ನು
ಸುಗತಿಯಿಂದ ಹೀಗ ತಾನು ಯುಂಜಿಸುತ್ತಲಿ |
ಸೋಗದೆ ಬ್ರಹ್ಮಸಂಸ್ವರ್ಶ | ಯುಕ್ತವನಾಯಾಸದಿಂದ
ಸಿಗುವತೀತದಾ ಸುಖಾನುಭವವ ಮಾಳ್ಳನು || ॥२२॥ 28

ಸರ್ವಭಾತಗಳೊಳು ತಾನು | ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಆತ್ಮನನ್ನು
ಸರ್ವಭಾತಗಳನು ಮತ್ತೆ ಆತ್ಮನಲ್ಲಿಯು |
ಸರ್ವಸನದ ದರ್ಶಿಯಾದ | ಯೋಗಯುಕ್ತ ಆತ್ಮನವನು
ಸರ್ವರೀತಿ ಸಮರೆಯಿಂದ ತಾನು ಕಾಂಬನು || ॥२३॥ 29

29. ಅನಿವಿಷಣ್ಣಿ ಜಿತ್ತದಿಂದ = ಅವಾಳುತ್ತಿರುವ ಜಿತ್ತದಿಂದ

30. ಯೋಕ್ತವಾಗಬೇಕು = ಯೋಗ ಮಾಡಲುಡಬೇಕು

31. ಉಪರಮೆಯನು = ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು

ಯಾವನವನು ಸರ್ವದೊಳಗು | ನೋಜ್ಞನೆನ್ನ ಮತ್ತೆ ತಾನು
ಈ ವಿಧದಲೇ ಸರ್ವಪೆನ್ನ ಒಳಗೆ ನೋಜ್ಞನೋ |
ಭಾವಿಸಲುವ ಅವನಿಗಾಗಿ | ನಾನು ನಾಶವಾಗೆನಂತೆ
ಯಾವ ರೀತಿಯವನು ನನಗೆ ನಾಶವಾಗನು ||

॥೨೭॥ 30

ಸರುವ ಭೂತಸ್ಥಿತನು ಆದ | ಎನ್ನ ಏಕಭಾವದಿಂದ
ಲಿರದೆ ಯಾವ ಯೋಗಿ ತಾನು ಸದಾ ಭಜಿಸನೋ |
ಸರುವ ವಿಧದೊಳಂತು ವರ್ತಿ | ಸಿದರು ಕೂಡ ಆ ಯೋಗಿ
ಇರದೆ ಎನ್ನಾಳೇಯೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಲಿರುವನು ||

॥೨೮॥ 31

ಯಾವನವನು ಆತ್ಮದುಪಹೆ | ಯಿಂದ ಸರ್ವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ
ಓವಿ ಸಮದೆ ನೋಡುವವನೋ ತಾನು ಅಜುನ |
ಓವ ಸುಖಿವೋ ಮೇಲು ನೋವ | ದುಃಖಿವದುವೋ ಸಮದೆ ನೋಜ್ಞ
ನಾವನವನೆ ಯೋಗಿಪರಮನೆನ್ನ ಮತದೊಳು ||

॥೨೯॥ 32

ಸಾಮ್ಯತೆಯಲಿ ಸಾಧಿಪಂಥ | ಯಾವ ಯೋಗವಿದುವ ತಾನು
ಓ ಮಧುಸೂಧನನೆ ನಿನ್ನ ಪೇಣ್ಣದಿಗಲು |
ಈ ಮಹಾಯೋಗವಿದರ | ಸ್ಥಿರದ ಸ್ಥಿತಿಯ ಹದನ ನಾನು
ಈ ಮನಸಿನ ಚಂಚಲತೆಯನರಿಯಲಾರೆನು ||

॥೩೦॥ 33

ಮನವು ಚಂಚಲವದು ಕೃಷ್ಣ | ಬುದ್ಧಿಯನ್ನ ಪ್ರಮಥಿಸುವುದು
ಅನಿತು ಬಲವು ದೃಢತೆಯಳ್ಳಿದುವು ನೋಡಲು |
ನನತು ಮತವು ವಾಯುವನ್ನು | ನಿಗ್ರಹಿಪುದು ಎಂತೋ ಅಂತೆ
ಮನವನಿದನು ನಿಗ್ರಹಿಪುದು ತಾ ಸುದುಷ್ಟರ ||

॥೩೧॥ 34

ಅಸಂಶಯವು ಮಹಾಬಾಹು | ಮನವು ಸುದುನಿಗ್ರಹವದು
ವಿಸಂಗತಿಯದಲ್ಲ ನಿಜದೆ ಮನವು ಚಂಚಲ |
ಸುಸಂಗತಿಯ ತಾನಭ್ಯಾಸ | ಮತ್ತೆಯು ವೈರಾಗ್ಯದಿಂದ
ಅಸಂಶಯವು ಮನವು ಗೃಹ್ಯ ಕುಂಡಿತನಯನೆ ||

॥೩೨॥ 35

ತನತು ಆತ್ಮ ಸಂಯಮಿಸಲು | ಆರದವಗೆ ಯೋಗವಿದುವ
ಫನದೆ ತಾನಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಎನ್ನ ಮತವದು |
ತನತು ಆತ್ಮವಶವಗ್ರೇದ | ಯತ್ನಶೀಲನಾದರವನು
ಇನಿತುಪಾಯದಿಂದ ಸಾಧಿಸಲುವೆ ಶಕ್ಯನು ||

॥೩೩॥ 36

ಒಂದು ವೇಳೆ ಶ್ರದ್ಧೆವಂತ | ನಾದರೂವೆ ಯತ್ತಭಂಗ
ಹೊಂದಿ ಯೋಗದಿಂದ ಜಲಿತಮನನು ಆದವ |
ಅಂದು ತಾನು ಯೋಗ ಸಂ | ಸಿದ್ಧಪ್ರಾಪ್ತಿಯಲ್ಲದೇಯೆ
ಮುಂದೆ ಕೃಷ್ಣ ತಾನು ಯಾವ ಗತಿಯನ್ನೇದುವ ||

॥೩೬॥ 37

ಯೋಗಭ್ರಷ್ಟನಾದ ಅವನು | ಉಭಯವಿಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ
ಹೋಗಿ ಟಿನ್ನ ಅಭ್ರದಂತ ನಾಶವೇದನೆ |
ಹೀಗೆ ಅವನು ಮಹಾಬಾಹು | ಅಪ್ರತಿಷ್ಠನಾಗಿ ಮತ್ತೆ
ಯೋಗ ಬ್ರಹ್ಮಪಥವಿಮೂರ್ಖನೇನಿಸುತ್ತಾಗಲು ||

॥೩೭॥ 38

ಇದುವೆ ನನ್ನ ಸಂಶಯವ | ಕೃಷ್ಣ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ
ಯದನು ಈಗ ಪರಿಹರಿಸಲು ನೀನೆ ಅರ್ಹನು |
ಸದಯ ನಿನ್ನ ಬಿಟ್ಟರಿನ್ನು | ಅನ್ಯನೋಬ್ಬ ಸಂಶಯವ
ನಿದನು ತಾನು ಪರಿಹರಿಸುವನಾವನಿಲ್ಲವು ||

॥೩೮॥ 39

ಪಾರ್ಥ ನೋಡು ಯೋಗಭ್ರಷ್ಟ | ಗವಗೆ ಇಹದೆ ಪರದೆ ನಿಜದೆ
ಸಾರ್ಥಕಿಯದೆ ಹೇಳರು ತಾ ವಿನಾಶವಿಲ್ಲವು |
ವ್ಯಧವೆಂಬುದಿಲ್ಲ ತಾತ! | ಯಾವ ಸುಕಲ್ಯಾಣಕೃತಗ
ನರ್ಥವಿಲ್ಲವವನು ದುರ್ಗತಿಗೆ ಹೋಗನು ||

॥೩೯॥ 40

ಸೇರಿ ಅವನು ಪುಣ್ಯಕೃತದ | ಲೋಕಗಳನು ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ
ಮೀರುವಪ್ಪು ಕಾಲ ವಾಸಮಾಡಿ ಬಳಿಕಲಿ |
ಸಾರಿ ಪುಜಿಯವಂತರಾದ | ಶ್ರೀಮಂತಗೃಹದೆ ತಾನು
ಹಾರಿ ನಿಜದೆ ಯೋಗಭ್ರಷ್ಟನವನು ಜನಿಸುವ ||

॥೪೦॥ 41

ಅಧವ ಧೀಮಂತರಾದ | ಯೋಗಿಗಳಾ ಕುಲದಲೇಯೆ
ವ್ಯಧೆಯು ಸ್ವಲ್ಪವಿಲ್ಲದೇಯೆ ತಾನು ಜನಿಸುವ |
ಪ್ರಧಿವಿ ಮೇಲೆ ಇದುವು ಇಂಥ | ಜನ್ಮಲಭಿಸುವಿಕೆಯು ತಾನು
ಕಥನದಪ್ಪು ಸುಲಭವಲ್ಲ ಬಹಳ ದುರ್ಭ |

॥೪೧॥ 42

ಅಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದೇಹ ಸುಸಂ | ಸಾಮಾರ ದೇಸೆಯ ಬಲದೆ ತಾನು
ನಿಲ್ಲದೇಯೆ ಬುದ್ಧಿ ಸಂಯೋಗ ಪಡೆವನು |
ಅಲ್ಲದೇಯೆ ಪುನಃ ಅವನು | ಯೋಗಸಂಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ
ಎಲ್ಲಕೀಂತಲಧಿಕವಾಗಿ ಯತ್ನಗೃಹವನು ||

॥೪೨॥ 43

ಅವಶನಾದರೂವೆ ಅವನು | ಪೂರ್ವದಭ್ಯಾಸಬಲದೆ
ವಿವಶದಿಂದೆ ಸಿದ್ಧಿಯೆಡೆಗೆ ಸೇಳಿಯಪಡುವನು |
ಅವನು ಬುದ್ಧಿಯೋಗ ಜಿ | ಜ್ಞಾನುವಾದರೂವೆ ಕೂಡ
ಜವದೆ ಶಬ್ದಬ್ರಹ್ಮವನತಿವರ್ತಿಸುವನವ ||

॥೪೩॥ 44

ಸುಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಯತತೆ | ಮಾನನಾದ ಯೋಗಿ ತಾನು
ಕ್ಷೀಪ್ರದಿಂದೆ ಕಿಲ್ಪಿಷ ಸಂಶುದ್ಧನಾಗುತ |
ಸುಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದನೇಕ | ಜನ್ಮ ಸಂಸಿದ್ಧನಾಗಿ
ಸುಪ್ರಬುದ್ಧನಾಗ ಪರಮ ಪದವಿ ಪಡೆಯುವ ||

॥೪೪॥ 45

ಅಧಿಕನವನು ಯೋಗಿ ತಾನು | ತಪಸ್ಸಿಗಳಿಗಿಂತ ಮತ್ತೆ
ಅಧಿಕನೆಷ್ಟೂ ಪಾಲು ಅವನು ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆಯು |
ಅಧಿಕನವನು ಯೋಗಿ ತಾನು | ಮತ್ತೆ ಕರ್ಮಿಗಳಿಗು ಕೂಡ
ಅದರಿ ನೀನು ಬಿಡದೆ ಯೋಗಿಯಾಗೋ ಅಜುರ್ನ ||

॥೪೫॥ 46

ಎಲ್ಲ ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ | ಯಾವನವನು ತನ್ನ ತಾನು
ನಿಲ್ಲದಂತರಾತ್ಮನನ್ನ ಎನ್ನೊಳೆಪಿಸಿ |
ಅಲ್ಲದೇಯೆ ಶ್ರದ್ಧೆವಂತ | ನಾಗಿ ಎನ್ನ ಭಜಿಸುವವನೋ
ಸಲ್ಲವವನೆ ಯುಕ್ತಕೆಮನು ಎನ್ನ ಮತವದು ||

॥೪೬॥ 47

ಒಂ ತತುಸತ್ತಿದುವೆ ಭಗವದ್ | ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಆರನೆಯದು
ಸಾಂತಗೋಂಡ ಆತ್ಮಸಂಯಮದ ಯೋಗವು ||

ಒಂ
ರಿತಾಯೋಗ
ಕನ್ನಡ ಭಾವಧಿಕೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ಏಳು

ಜಾಣವಿಜಾಣ ಯೋಗ

ಎನ್ನಲಿಯಾಸಕ್ತಮನನು | ಆಗಿ ಪಾಠ್ಯ ನೀನು ನಿಜದೆ
ಎನ್ನ ಆಶ್ರಯಾದೆ ಯೋಗ ಯುಂಜಿಪಾಗಲು³² |
ಎನ್ನನಸಂಶಯದಿ ನೀನು | ಸಮಗ್ರದಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ
ಎನ್ನನರಿಯಬಲ್ಲೆಯದನು ಬಿಡದೆ ಕೇಳೆಲ್ಪೆ ||

||೮|| 1

ಸವಿಜಾಣವಾದ ಜಾಣ | ವಿದನು ಈಗ ನಿನಗೆ ನಾನು
ಸವಿಸ್ತಾರದಿಂದಶೇಷವಾಗಿ ಪೇಳುವೆ |
ಸುವಿದ್ಯೆಯೀ ಯಾವುದಿದನು | ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರನಃ ಅನ್ಯ
ಭುವನದೊಳುವೆ ತಿಳಿಯತಕ್ಕುದಾವುದಿಲ್ಲವು ||

||೯|| 2

ಸಾವಿರಾರು ಮನುಜರಲ್ಲಿ | ಯಾವನಾದರೊಳ್ಳ ತಾನು
ಓವಿ ಶೈಧ್ಯಯಿಂದ ಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಯತ್ತಿಪ್ |
ಯಾವನಾದರೊಳ್ಳ ತಾನು | ಯತ್ತಿಗ್ರೇವ ಸಿದ್ಧರಲ್ಲಿ
ಆ ವಿಶುದ್ಧ ತತ್ತ್ವದಿಂದಲೆನ್ನ ತಿಳಿವನು ||

||೧೦|| 3

ಭೂಮಿ ಆಪ ಅನಲ ವಾಯು | ಗಗನ ಮನವು ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತೆ
ಹಮ್ಮು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಿನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂಟದು |
ಭೂಮಿ ಇಂತು ಆದಿಯಾಗಿ | ಅಹಂಕಾರ ಹೊನೆಯದಾಗಿ
ಈ ಮತದಲಪರಾಪ್ರಕೃತಿ ಎನಿಸಿ ಇರುವುದು ||

||೧೧|| 4

32. ಯುಂಜಪಾಗಲು = ಯೋಗ ಮಾಡುವಾಗ, ಆಚರಿಸುವಾಗ

ಈ ಅಪರಾಪ್ರಕೃತಿಗಂತ | ಲನ್ಯವಾದ ಅದುವು ಎನ್ನ
ಪ್ರೇಯವಾದ ಪರಾಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನ ತಿಳಿಯೆಲ್ಲೇ |
ಪ್ರೇಯವಾದ ಯಾವುದುವು | ಜೀವಭೂತ ಜಗತ್ನಿದನು
ಮಾಯೆಯಿಂದ ಧರಿಸಿ ಇಹುದು ಮಹಾಭಾಮವೇ ||

॥೫॥ 5

ಇದುವೆ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವ | ಭೂತದುದಯ ತಿಳಿಯೋ ನಾನೆ
ಇದುವೆ ಜಗತ ಪ್ರಭವ ಪ್ರಭಯಕ್ಕಲ್ಲ ಕಾರಣ | 6
ಬದಲು ನನಗೆ ಮೇಲೆ ಕಿಂಚಿ | ದಿಲ್ಲ ಧನಂಜಯನೆ ಎನ್ನೊ
ಇದುವೆ ಎಲ್ಲ ಸೂತ್ರಮಣಿಗಳಂತೆ ಕೋದಿವೆ ||

॥೬॥ 7

ನಾನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ರಸವು | ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರಭೇಯು
ನಾನೆ ಪ್ರಣಾವಮಂತ್ರ ಸರ್ವವೇದಗಳಲಿಯು |
ನಾನೆ ಶಬ್ದ ವ್ಯೋಮದಲ್ಲಿ | ಪೌರುಷವದು ನರರ ಒಳಗೆ
ನಾನೆ ಇಂತು ಇರುವನೆನುತ ತಿಳಿಯೋ ಪಾಂಡವ ||

॥೭॥ 8

ಪೃಣ್ಯವಾದ ಗಂಧವಾಗಿ | ಪೃಥಿವಿಯೋಳಗೆ ಇಹೆನು ತಿಳಿಯೋ
ಗಣ್ಯವಾದ ತೇಜವಾಗಗ್ನಿಯೋಳಗಿವೆ |
ಪೃಣ್ಯವಾದ ಸರ್ವಭೂತ | ಗಳೊಳು ಜೀವನವು ನಾನೆ
ಗಣ್ಯ ತಪಸಿಗಳೊಳು ನಾನೆ ತಪವು ಆಗಿವೆ ||

॥೮॥ 9

ಸರುವ ಭೂತಗಳಿಗು ಹೂಡ | ಸನಾತನವದದುವೆ ಆಗಿ
ಇರುವ ಬೀಜವೆಂದು ಎನ್ನ ಪಾರ್ಥ ನೀ ತಿಳಿ |
ಇರುವೆ ನಾನು ಬುದ್ಧಿಯಾಗಿ | ಬುದ್ಧಿವಂತರೋಳಗೆ ಮತ್ತೆ
ಮೇರೆವ ತೇಜವಾಗಿ ತೇಜಸ್ಸಿಗಳಲಿಯು ||

॥೯॥ 10

ಕಾಮ ರಾಗ ವಿವರ್ಜಿತವ | ದಾದ ಬಲವು ನಾನೆ ಆಗಿ
ನೇಮದಿಂದಲಿಹೆನು ಸುಬಲವಂತರಲ್ಲಿಯ |
ಕ್ಷೇಮ ಧರ್ಮಕೆಯು ವಿರುದ್ಧ | ವಲ್ಲದಂಥ ಭೂತರೋಳಿಹ
ಕಾಮವಾಗಿ ಇಹೆನು ನಾನು ಭರತೀಯಷಭನೆ ||

॥೧೦॥ 11

ಯಾವ ಸಾತ್ಸಿಕವದು ಮತ್ತೆ | ರಾಜಸವದು ತಾಮಸವದು
ಭಾವಗಳಿವು ಕೂಡ ಹಿಗೆ ಯಾವುವಿರುವುವೇ |
ತಾವು ಹುಟ್ಟಿರುವುದು ಎನ್ನಿ | ಮೆನುತಲೇಯೆ ತಿಳಿಯೋ ಇಹವು
ತಾವು ಎನ್ನೊಳಾದರಾನು ಅವರೋಳಿಲ್ಲವು ||

॥೧೧॥ 12

ಇದುವೆ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ | ದಂಥ ಮೂರು ಭಾವದಿಂದ
ಲಿದುವೆ ಸರ್ವಜಗತು ನಿಜದೆ ಮೋಹನಿಂದಿದೆ |
ಅದರಿನಿವನು ಮೀರಿದಂಥ | ಪರಮ ಅವ್ಯಯನುವೆ ಆದ
ನಿದುವೆ ಮೋಹಿಜಗತು ತಾನು ಎನ್ನ ತಿಳಿಯದು ||

||೧೩|| 13

ಇದುವೆ ಗುಣಮಯೀಯು ಆದ | ಎನ್ನ ದೃವಿಮಾಯೆ ತಾನು
ಇದುವು ದಾಟಲಶಿಯಕತಿಂಬಾದುದಿರುವುದು |
ಇದರ ಮೇಲಿನೆನ್ನಲೇಯೆ | ಯಾರು ಶರಣ ಬರುವರವರೆ
ಇದುವೆ ದೃವಿಮಾಯೆಯನ್ನು ನಿಜದೆ ದಾಟುವರ್ |

||೧೪|| 14

ನರಾಧಮರು ಎಸಿಸಿದಂಥ | ದುಷ್ಪೃತರುವೆ ಮೂಡರುಗಳು
ದುರಾಶಿಗಳು ಆದ ಇವರು ಎನ್ನ ಭಜಿಸರು |
ದುರಾಶ್ರಯವ ಪಡೆದು ಆಸು | ರೀಯಭಾವದಲ್ಲಿ ತಾವು
ದುರಾಮಾಯೆಯಿಂದಪಹ್ಯತ ಜ್ಞಾನದಿಂದಲಿ ||

||೧೫|| 15

ಚತುರ್ವಿಧದಲೆನ್ನ ಭಜಿಪ | ರವರು ಸುಕೃತಿ ಜನರು ತಾವು
ಮತಿಯಲವರ ತಿಳಿಯೋ ನೀನು ಈಗಲಜುನ |
ಮತದೆ ಆರ್ಥ ಜಿಜ್ಞಾಸು | ಅರ್ಥದರ್ಥ ಮತ್ತೆ ಜ್ಞಾನಿ
ಮತರೆ ಇಹರು ಅವರು ಎಲ್ಲ ಭರತ ಖುಷಭನೆ ||

||೧೬|| 16

ಅವರೊಳೆಲ್ಲ ಜ್ಞಾನಿ ತಾನು | ನಿತ್ಯಯುಕ್ತ ಏಕ ಭಕ್ತಿ
ಯವನು ಆಗಿ ತಾ ವಿಶೇಷದಿಂದ ಮರೆವನು |
ಅವಗೆ ಜ್ಞಾನಿಗಾಗಿ ನಾನು | ಅತಿಯದಾಗಿ ಪ್ರಿಯನೆ ಇಹನು
ಅವನು ಮತ್ತೆ ಎನಗೆ ನಿಜದೆ ತಾನು ಪ್ರಿಯನಿಹ ||

||೧೭|| 17

ಉದಾರಿಗಳೆ ಇವರು ಎಲ್ಲ | ಆದರವನು ಜ್ಞಾನಿ ತಾನು
ವಿಧಾನದಲಿ ಸ್ವಾತ್ಮನೇಯೆ ನನ್ನ ಮತವದು |
ಸದಾಸ್ಥಿತನು ಯುಕ್ತಾತ್ಮೈ | ನಾಗಿಯವನು ನನ್ನನೇಯೆ
ಸದುತ್ತಮದ ಗತಿಯೆನುತ್ತ ಭಾವಿಸಿರುವನು ||

||೧೮|| 18

ಬಹಳ ಜನ್ಮ ಕಳೆದಮೇಲೆ | ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಜ್ಞಾನವಂತ
ಸಹನೆಯಿಂದಲೆನ್ನ ತಾನು ಬಿಡದೆ ಪಡೆವನು |
ಇಹದೆ ತಾನು ವಾಸುದೇವ | ನೇಯೆ ಸರ್ವವೆಂದು ಎನ್ನ
ತಿಹ ಮಹಾತ್ಮನವನು ನಿಜದೆ ತಾ ಸುದುರ್ಭಾಷ ||

||೧೯|| 19

ವಿವಿಧ ಆಯ ಆಯ ಕಾಮ | ನೆಯಲಿ ಜ್ಞಾನ ಕಳೆದುಕೊಂಡ
ಅವರು ಅನ್ವಯೇವತೆಗಳ ಬಿಡದೆ ಭಜಿಪರು |

ಅವವು ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸ | ರಿಸುತ್ತಲವರು ತಮ್ಮ ಸಹಜ
ದವತ ಪ್ರಕೃತಿಯಾ ಸ್ವಭಾವ ನಿಯತರಾಗಿಯಂ ||

॥೧೭॥ 20

ಯಾವ ಯಾವ ಭಕ್ತ ತಾನು | ಯಾವ ಯಾವ ರೂಪಗಳನು
ಓವಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಪ |

ಸೇವೆಯಂತೆ ಅವನ ಅವನ | ಅಚಲವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು
ಆ ವಿಧದಲೆ ಹಾಗೆಯವನೆ ನಾನ ವಿಧಿಸುವೆ ||

॥೧೮॥ 21

ಅವನು ಅದುವೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ | ಯುಕ್ತನಾಗಿ ತಾನು ಆಗ
ಸವಿಧವಾಗಿಯದುವೆ ದೇವತೆಯನು ಪೂಜಿಪ |

ಅವನು ಮತ್ತೆ ಅದರಿನಿಂದ | ಎನ್ನಿಮೇಯೆ ವಿಹಿತವಾದ
ಅವುವೆ ಕಾಮನೆಗಳ ತಾನು ನಿಜದೆ ಪಡೆವನು ||

॥೧೯॥ 22

ಆದರಲ್ಲಿಮೇಧರಾದ | ಅವರುಗಳಿಗೆ ದೊರೆವ ಘಲವು
ಆದರಂತವಲ್ಲಿದುದುವೆ ತಿಳಿದು ನೋಡಲು |

ಆದ ದೃವಪೂಜಿಪವರು | ದೃವವನ್ನು ಪಡೆವರವರು
ಆದರನ್ನ ಭಕ್ತರವರು ಪಡೆವರೆನ್ನನೆ ||

॥೨೦॥ 23

ಅಬುಧಿಗಳು ನಿಜದೆ ತಾ | ಅವೈಕನಾಗಿ ಇರುವ ಎನ್ನ
ನಬುಧಿಯಲಿ ವ್ಯಕ್ತರೂಪನೆಂದು ತಿಳಿಪರು |

ಸುಬುಧಿಯಲಿ ತಾವದನ್ನು | ಅನುತ್ತಮಾವ್ಯಯವು ಪರಮ
ಸುಬುಧಿತೆಯ ಭಾವದಾ ಸ್ವರೂಪವರಿಯದೆ ||

॥೨೧॥ 24

ಯೋಗವಾಯೆಯಿಂದ ತಾ | ಸಮಾವೃತನು ನಾನು ಇರುವೆ
ನಾಗಿ ಸರ್ವರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶನಲ್ಲಿವು |

ಹೀಗೆ ಮೂಡಲೋಕವಿದುವು | ಅಜನು ಅವ್ಯಯನುವೆ ಆದ
ಯೋಗರೂಪನೆನ್ನ ತಾನು ನಿಜದಲರಿಯದು ||

॥೨೨॥ 25

ಬಲ್ಲಿನು ಸಮತೀತ ವರ್ತ | ಮಾನ ಮತ್ತೆ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿ
ನೆಲ್ಲಕಾಲ ಭೂತಗಳನು ನಾನು ಅಜುನನ |

ಎಲ್ಲವಿಂತು ನಾನು ಬಲ್ಲಿ | ನಾದರನ್ನ ಯಾರು ಕೊಡ
ಬಲ್ಲರೂಬೂರುವೆ ಇಲ್ಲವಿದನು ತಿಳಿಯೆಲೊ ||

॥೨೩॥ 26

ಅದುವೆ ಇಚ್ಛೆದ್ವೇಷದಿಂದ | ಹುಟ್ಟಿ ಇರುವುದಾದ ತಾನು
 ಅದುವೆ ದ್ವಾರಂದ್ವ ಮೋಹದಿಂದ ನಿಜದೆ ಭಾರತे |
 ಅದುವೆ ಸರ್ವ ಭೂತಗಳುವೆ | ಸಂಮೋಹಗೊಳ್ಳುತ್ತಿಹವು
 ಇದುವೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೇ ಪರಂತಪ ||

॥೨೬॥ 27

ಆದರಾವ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಿ | ಗಳುವೆ ಆಗಿ ಇರುವ ಜನರು
 ಆದ ಪಾಪವೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಇರುವರೋ |
 ಮೇದಿನಿಯೋಳು ದ್ವಾರಂದ್ವಮೋಹ | ನೀಗಿ ದೃಢಪ್ರತಯ ಆಗಿ
 ಮೋದದಿಂದಲವರು ಎನ್ನ ಬಿಡದೆ ಭಜಿವರು ||

॥೨೭॥ 28

ಜರಾಮರಣದಿಂದ ಮೋಕ್ಷ | ಪಡೆಯಲೆನ್ನ ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತ
 ನಿರಾಮಯರು ಆಗಿ ಯಾರು ಯತ್ನಗೈವರೋ |
 ಧರಾತಳದಿ ಅವರು ಅದುವೆ | ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನ ಅಖಿಳವಾದ
 ಪರಾಧ್ಯಾತ್ಮ ಮತ್ತೆ ಕರ್ಮಗಳನು ತೆಳಿವರು ||

॥೨೮॥ 29

ಸಾಧಿಭೂತನಾದ ನನ್ನ | ಸಾಧಿದ್ಯವನಾದ ಮತ್ತೆ
 ಸಾಧಿಯಜ್ಞನಾದ ನನ್ನನಾರು ತಿಳಿವರೋ |
 ಸಾಧಿಸುತ್ತ ಯುಕ್ತಚೀತ^{೩೩} | ರೆನ್ನನವರು ಕೊನೆಯದಾಗಿ
 ಸಾಧ್ಯದಾ ಪ್ರಯಾಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿಳಿವರು ||

॥೨೯॥ 30

೩೦ ತತ್ತಸತಿದುವೆ ಭಗವದ್ | ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಏಳನೆಯದು
 ಶಾಂತಗೊಂಡ ಜಾನ್ ವಿಜಾನಯೋಗವು ||

೩೩. ಯುಕ್ತಚೀತರು = ಯೋಗದಳ ನಿರತರಾದ ಬುಧಿಯುಕ್ತವರು

ಃಂ
ರಿತಾಯೋಗ
ಕನ್ನಡ ಭಾವಣಿತೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ಎಂಟು

ಅಕ್ಷರ ಬ್ರಹ್ಮಯೋಗ

ಅದುವೆ ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದರೇನು | ಅದಧ್ಯಾತ್ಮವೆಂದರೇನು
ಅದುವೆ ಕರ್ಮವೆಂದರೇನು ಸುಪುರುಷೋತ್ತಮ |
ಅದಧಿಭೂತವೆಂಬುದಾವು | ದಧಿದೈವವೆಂದು ಯಾವು
ದದುವು ಹೇಳಿಪಡುವುದೆಂದು ಕೇಳ್ಣನಜ್ಞನ || ೧ || 1

ಇದುವೆ ಈ ಶರೀರದಲ್ಲಿ | ಅದಧಿಯಜ್ಞವೆಂಬುದಾವು
ದದುವೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇಹುದು ಸುಮಧುಸೂದನ |
ಅದುವೆ ಮತ್ತೆಯಾ ಪ್ರಯಾಣ | ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀನು ಯಾವ
ವಿಧದೆ ನಿಯತ ಆತ್ಮರಿಂದ ತಿಳಿಯಪಡುವೆಯ್ಯೆ || ೨ || 2

ಅದುವೆ ನಾಶರಹಿತವಾದ | ವಸ್ತುವೆಯಕ್ಷರವು ಬ್ರಹ್ಮ
ವದರ ಆ ಸ್ವಭಾವವಧ್ಯಾತ್ಮವನಿಪ್ಪುದು |
ಅದುವೆ ಭೂತಭಾವದುಢಿ | ವಕರವಾದ ಸ್ವಷ್ಟಿ ತತ್ವ
ವಿಧದೆ ಕರ್ಮಸಂಜ್ಞ್ಯಾಯಂದಲಿರುವುದಜ್ಞನ || ೩ || 3

ಕ್ಷರದ ಭಾವವೆನಿಪ ನಾಶ | ಪೋಪ ವಸ್ತುವದಧಿಭೂತ
ಪುರುಷ ಮತ್ತೆಯಾದಧಿದೈವವಾಗಿ ಇರುವನು |
ಇರುವ ನಾನೆಯದಧಿ | ಯಜ್ಞವಾಗಿ ಈ ದೇಹದಲ್ಲಿ
ಅರಿಯೋ ಇದನು ದೇಹಧಾರಿಗಳೊಳು ಶ್ರೇಷ್ಠನೆ || ೪ || 4

ಅಂತಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ | ನೇಯೆ ಸ್ವರಣೆಗೈಯುತ್ತಿದ್ದು
 ಅಂತಗೊಳ್ಳು ಕಳೇಬರವನಿದನು ಬಿಡುತ್ತಲಿ |
 ಅಂತ ಯಾರು ಪಯಣಗೈವ | ನವನು ನನ್ನ ಭಾವ ಪಡೆವ
 ನೆಂತು ಇದರೋಳಿನಿತು ಸಂಶಯವದು ಇಲ್ಲವು || ೫ || 5

ಯಾವ ಯಾವ ಭಾವವನ್ನು | ಸೃಂಗಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಅಂತದಲ್ಲಿ
 ಯಾವನವನು ಕಳೇಬರವ ಶ್ರಜ್ಞಿಸಿಬಿಡುವನೊ |
 ಭಾವವದನು ಸದಾಭಾವಿ | ಸುತ್ತಲಿದ್ದರವನು ಆಗ
 ಭಾವವದನೆಯದನೆ ಪಡೆವ ಕುಂತಿತನಯನೆ || ೬ || 6

ಆದಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ | ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನೀನು
 ಬಾಧರಹಿತ ಸೃಂಗಿಸು ಮತ್ತೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲೋ |
 ಬುದ್ಧಿ ಮನಗಳನ್ನು ಎನ್ನೋ | ಇೇಯೆ ಅರ್ಥಿತವನು ಮಾಡಿ
 ಶುದ್ಧನೆನ್ನೇಯೆ ಪಡೆವ ನೀನಸಂಶಯ || ೭ || 7

ಅದಭ್ಯಾಸಯೋಗದಿಂದ | ಯುಕ್ತವಾದ ಮತ್ತೆ ತನ್ನ
 ಅದನ್ನಾಮಿಯಲ್ಲದಂಥ ಜೀತದಿಂದಲಿ |
 ತದನುಚಿಂತ್ಯನಾಗಿ ಧ್ಯಾನ | ಪರನು ಆದ ಯೋಗಿ ಪಾಠ
 ಅದುವೆ ದಿವ್ಯಪರಮ ಪುರುಷನನ್ನು ಪಡೆವನು || ೮ || 8

ಅದೆಯೆ ಕವಿಯನಾ ಪುರಾಣ | ನೆಲ್ಲ ನಿಯಾಮಕನ ಬಿಡದೆ
 ಅದೆಯೆ ಅಣುವಿಗಣಾವು ಆದನನ್ನು ಸೃಂಗಿತ |
 ಅದೆಯೆ ಸರ್ವ ಸಥಾತಾರ | ನಾ ಅಚಿಂತ್ಯರೂಪಸೂರ್ಯ
 ಹೃದಯವಣಾನನ್ನು ತಮಸಿನಿಂದ ದೂರನ || ೯ || 9

ಅದೆ ಪ್ರಯಾಣಕಾಲದಲ್ಲಿ | ಅಚಲಮನಸಿನಿಂದ ಮತ್ತೆ
 ಹೃದಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಯುಕ್ತ ಯೋಗ ಬಲದೆಯು |
 ಅದುವೆ ಭೂವದ ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಣ | ವನ್ನು ಸರಿಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತ
 ಲದುವೆ ದಿವ್ಯಪರಮ ಪುರುಷನನ್ನು ಪಡೆವನು || ೧೦ || 10

ಯಾವುದಕ್ಷರವದು ಎಂದು | ವೇದವಿದರು ವಾಚಿಸುವರು
 ಯಾವುದನ್ನು ಪೌಗುವರಾ ರಾಗರಹಿತರು |
 ಯಾವುದನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುವರು | ಬ್ರಹ್ಮಚಯೇ ಜರಿಪ ಅವರು
 ಯಾವುದದುವೆ ಪದವ ಸಂಗ್ರಹದ ಪೇಳುವೆ || ೧೧ || 11

ಸರುವ ದ್ವಾರಗಳನು ಸಂಯ | ಮಿಸುತ ಮನವ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ
ಇರದೆ ತಾ ನಿರುದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ವಿಚಲನಾಗದೆ |

ಸರಿಯ ಮೂರ್ಖ್ಯಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ | ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಸಾಫಿಸುತ್ತ
ಪರಮ ಯೋಗವನ್ನು ಧಾರಣೆಯ ಮಾಡುತ್ತ ||

॥೧೨॥ 12

ಓಮೆನಿಸಿಹ ಅದೇಕಾಷ್ಟ | ರೀಯ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ತಾನು
ಓಮೆನುತಲುಜ್ಞರಿಸುತ್ತೆನ್ನ ಸೃಂಗಿಸುತ್ತ |
ಸೀಮವಾದ ದೇಹವಿದನು | ಕೈಸಿ ಹೋಗುವವನು ತಾನು
ಆ ಮಹಾಪರಮಗತಿಯ ಬಿಡದೆ ಪಡೆವನು ||

॥೧೩॥ 13

ಯಾರನ್ನು ಚಿತ್ತದಿಂದ | ಸತತವಾಗಿ ನಿತ್ಯವಾಗಿ
ಕೋರಿ ಎನ್ನ ಬಿಡದೆ ಸದಾ ಸೃಂಗಿಸುತ್ತಿರುವನೋ |
ತೋರುವಿಂಥ ನಿತ್ಯಯುಕ್ತ | ನಾದ ಯೋಗಿಗವಗೆ ನಾನು
ಸಾರಿ ಸುಲಭನಾಗಿ ಇರುವೆ ಪಾಠ್ಯ ತಿಳಿಯಲೋ ||

॥೧೪॥ 14

ಪರಮ ಸಂಸಿದ್ಧ ಪಡೆದ | ಮಹಾತ್ಮರುಗಳವರು ತಾವು
ಪರಮ ಶ್ರೀಷ್ಟನಾದನೆನ್ನನೇಯೆ ಸೇರುತೆ |
ಪರಮ ದುಃಖದಾಲಂಯವದು | ಆಗಿ ಅಶಾಶ್ವತವದಾಗಿ
ಇರುವ ಪುನರ್ಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆವುದಿಲ್ಲವು ||

॥೧೫॥ 15

ಅದುವೆ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕವಾದಿ | ಲೋಕಗಳವು ಪುನಹ ಪುನಹ
ಉದಿಸಿ ಆವೃತ್ತಿಗೊಂಡು ಬರುವುವರ್ಜುನ |
ಇದುವು ಇಂತು ಆದರೆನ್ನು | ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಕೊಂತೇಯ
ವಿದಿತವಾದ ಪುನರ್ಜನ್ಮವಿರುವುದಿಲ್ಲವು ||

॥೧೬॥ 16

ಸಹಸ್ರಯುಗಗಳವು ಕೂಡಿ | ಬ್ರಹ್ಮನೊಂದು ಹಗಲು ತಿಳಿಯೆ
ಸಹಸ್ರಯುಗ ಮತ್ತೆಯೊಂದು ರಾತ್ರಿಯೆನಿಪ್ಪುದು |
ಅಹೋರಾತ್ರಿ ಬ್ರಹ್ಮನಿಪ್ಪುಗ | ಇನ್ನು ತಿಳಿದ ಜನರು ಅವನ
ಅಹೋರಾತ್ರಿಗಳನು ತಾವು ಬಲ್ಲರೆನಿಪರು ||

॥೧೭॥ 17

ಆಗಮಿಸಲು ಹಗಲು ಆ | ವೈಕ್ಕನಿಂದ ವೈಕ್ಕಿಗಳವು
ಆಗ ಎಲ್ಲ ಇರದೆ ತಾವು ಪ್ರಭವಗೊಳ್ಳುವು |
ಆಗಮಿಸಲು ರಾತ್ರಿ ಆ | ವೈಕ್ಕ ಸಂಜ್ಞನಾದನೊಳೆಯೆ
ಆಗ ಎಲ್ಲ ಇರದೆ ತಾ ಪ್ರಲೀಯವಪ್ಪುವು ||

॥೧೮॥ 18

ಅದುವೆ ಭೂತರಾ ಸಮೂಹ | ಹುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅವಶವಾಗಿ
ಅದುವೆ ರಾತ್ರಿ ಬರಲು ತಾ ಪ್ರಲೀಯವಪ್ಪುದು |
ಅದುವೆ ಹಗಲು ಬರಲು ತಾನು | ಪ್ರಭವಗೂಳ್ಳದಿರದೆ ನಿಜದೆ
ಇದುವೆ ತಾ ಪ್ರಲೀನ ಪ್ರಭವ ಕ್ರಮವ ತಿಳಿಯಲೋ ||

॥೧೯॥ 19

ಆದರವ್ಯಕ್ತವಿದಕ್ | ಕಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸನಾತನವು
ಆದ ಅವೃತ್ತಭಾವನ್ಯವಿರುವುದು |
ಆದರೆಲ್ಲ ಭೂತಗಳುವೆ | ಕೊಡ ತಾವು ಇರದೆ ನಾಶ
ವಾದರೂವೆ ಇದುವು ತಾ ವಿನಾಶಗೊಳ್ಳದು ||

॥೨೦॥ 20

ಇದುವೆ ಅವೃತ್ತವಿದಕ್ | ರವದು ಎನುತಲ್ಲುತ್ತವಿಹುದು
ಅದನು ತಾನೆ ಪರಮಗತಿಯು ಎಂದು ಹೇಳ್ಣಿರು |
ಅದುವೆ ಯಾವುದನ್ನು ಪಡೆದ | ಬಳಿಕ ತಾ ನಿವೃತ್ತಿಪೂರ್ಣ
ರದುವೆ ಪರಮಧಾಮ ತಾನು ನನ್ನ ಪದವದು ||

॥೨೧॥ 21

ಪರಮನಾದ ಪುರಣವನು | ತಾ ಅನನ್ಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ
ಲಿರದೆ ಪಡೆಯಿ ಶಕ್ಯನಹನು ಪಾಥ ತಿಳಿಯಲೋ |
ಇರುವವೆಲ್ಲ ಭೂತಗಳವು | ಯಾವನೊಳಗೆ ಸ್ಥಿತವು ಆಗಿ
ಸರುವವಿದುವು ಯಾವನಿಂದ ವ್ಯಾಪ್ತವಿರುವುದೋ ||

॥೨೨॥ 22

ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾ | ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಯೋಗಿಗಳುವೆ
ತಾವು ಅವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆವುದಿಲ್ಲಬೋ |
ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ | ಅವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆವ
ರಾವ ಕಾಲವದನು ಹೇಳ್ಣಿ ಭರತಿಯಷಭನೆ ||

॥೨೩॥ 23

ಅದುವೆ ತಾನು ಅಗ್ನಿ ಜೋತಿ | ಅಹವು ಶುಕ್ತ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ
ಅದುವೆ ಷಣ್ಣಾಸ ತಾನು ಉತ್ತರಾಯಣ |
ಅದುವೆ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾ ಪ್ರ | ಯಾಣಮಾಡಿದಂಥ ಬ್ರಹ್ಮ
ವಿದರು ಜನರು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ತಾವು ಹೊಗುವರು ||

॥೨೪॥ 24

ಅದುವೆ ತಾನು ಧೂಮ ರಾತ್ರಿ | ಮತ್ತೆ ಕೃಷ್ಣ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ
ಅದುವೆ ಷಣ್ಣಾಸ ತಾನು ದ್ವೀಪಾಯನ |
ಅದುವೆ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಳಿ | ದಂಥ ಯೋಗಿಗಳುವೆ ಚಂದ್ರ
ನದುವೆ ಲೋಕವನ್ನು ಪಡೆದು ತಿರುಗಿ ಬರುವರು ||

॥೨೫॥ 25

ಜಗತ್ತಿನಿದುವೆ ಶುಕ್ಲ ಕೃಷ್ಣ | ಗತಿಗಳೇಯೆ ತಾವು ನಿಜದೆ
ದ್ವಿಗತಿಗಳಿವು ಶಾಶ್ವತವೇನ ತಿಳಿಯಪಟ್ಟಿವೆ |
ಸುಗತಿಯೋಂದರಿಂದ ತಾನು | ಅನಾವೃತೀಯನ್ನು ಪಡೆವ
ವಿಗತಿಯನ್ನುದಿಂದ ಪ್ರನಹ ತಿರುಗಿ ಬರುವನು ||

॥೨೬॥ 26

ಇದುವೆ ಎರಡು ಗತಿಗಳನ್ನು | ತಿಳಿದ ಯಾವ ಯೋಗಿ ತಾನು
ಅದುವೆ ನಿಜದೆ ಪಾಥ ಮೋಹಗೊಳ್ಳನೆಂದಿಗು |
ಇದುವೆ ಕಾರಣದಲ್ಲಿ ನೀನು | ಸರ್ವಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ
ವಿದಿತವಾದ ಯೋಗಯುಕ್ತನಾಗು ಅಜುರನ ||

॥೨೭॥ 27

ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ | ತಪಸು ಮತ್ತೆ ದಾನಗಳಲ್ಲಿ
ವೇದ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಪುಣ್ಯಪಳಗಳಿರುವುವು |
ಆದರಿವನು ಎಲ್ಲ ತಿಳಿದು | ಅತಿಯಗಳೇವನವನು ಯೋಗಿ
ಆದ್ಯ ಪರಮಸಾಧನವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಪಡೆವನು ||

॥೨೮॥ 28

ಓಂ ತತ್ತವತಿದುವೆ ಭಗವದ್ | ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಟನೆಯದು
ಸಾಂತಗೋಂಡ ಅಕ್ಷರಭೂತಯೋಗವು ||

ಓ
ರಿತಾಯೋಗ
ಕನ್ನಡ ಭಾವಧಿಂತೆ

ಅಧ್ಯಯ ಒಂಬತ್ತು

ರಾಜವಿದ್ಯಾ ರಾಜಗುಹ್ಯಯೋಗ

ಇದನು ಗುಹ್ಯತಮವು ಆದ | ಯೋಗವನ್ನು ನಿನಗೆ ಇಂದು

ವಿದಿತವಾಗಿ ಪೇಚ್ಚನಾನಸೂಯರಹಿತನೆ |

ಅದುವೆ ಜಾನ್ಮಾನವಿಜಾನ್ಮಾನ | ಸಹಿತವಾದ ಯೋಗವಾವು

ದಿದನು ತಿಳಿದರಶುಭದಿಂದ ಮೋಕ್ಷಪಡೆಯುವೆ ||

||೧|| 1

ಅದುವೆ ತಾನು ರಾಜವಿದ್ಯ | ಮತ್ತೆ ರಾಜಗುಹ್ಯಯೋಗ

ವಿದುವೆ ನಿಜದೆ ತಾ ಪವಿತ್ರವಾದುದುತ್ತಮ |

ಅದುವೆ ತಾನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ | ವನುಭವಕರ ಧರ್ಮಯುತ್ತ

ವದುವೆಯಾಚರಿಸಲು ಸುಸುಖಿವಾದುದವ್ಯಯ |

||೨|| 2

ಇದುವೆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧ | ಯಿಲ್ಲದಂಥ ಪುರುಷರವರು

ಅದುವೆ ನನ್ನ ಪಡೆಯೆಡೇಯೆ ಹೇ ಪರಂತಪಾ

ಇದುವೆ ಮೃತ್ಯುಮಯಿವು ಆದ | ಸಂಸಾರಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ

ಅದುವೆ ತಾ ನಿವರ್ತರಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಬರುವರು ||

||೩|| 3

ಇದುವೆ ಎಲ್ಲ ಜಗತ್ತು ಅವು | ಯಕ್ಕೆ ಮೂರ್ಕಿಯಾದ ಎನ್ನಿ

ಮದುವೆ ತಾನು ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿ ಇಹುದು ತಿಳಿಯೆಲೊ |

ಅದುವೆ ಸರ್ವಭೂತಗಳುವೆ | ಎನ್ನೋಳೇಯೆ ಸ್ಥಿತವು ಇಹವು

ಆದರವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ಥಿತನು ಅಲ್ಲವು ||

||೪|| 4

ಭೂತಗಳವು ತಾನು ನನ್ಮೊ | ಇಹವು ಎಂಬುದದುವು ಇಲ್ಲ
 ಭೂತರೀಶನಾದ ನನ್ನ ಯೋಗ ನೋಡೆಲೋ |
 ಭೂತಭಾವನವದು ನನ್ನ | ಆತ್ಮ ಭೂತರಾಧಾರ
 ಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಇರುವುದಿಲ್ಲವಾದರು ||

॥೫॥ 5

ಸರುವ ಸ್ಥಳದೆ ಗಮನವುಳ್ಳ | ಅದಾಕಾಶಸ್ಥಿತವು ಆಗಿ
 ಇರುವ ನಿತ್ಯವಾದ ಮಹಾ ವಾಯುವಂತೆಯೆ |
 ಸರುವ ಭೂತಗಳವು ಕೂಡ | ನನ್ಮೊಳೇಯಿ ಸ್ಥಿತವು ಆಗಿ
 ಇರುವುದೆಂಬುದನ್ನು ನೀನು ತಿಳಿಯೋ ಪಾಠನೆ ||

॥೬॥ 6

ಅದುವೆ ಸರ್ವಭೂತಗಳುವೆ | ತಾವು ಕಲ್ಪಿತದೆ ನಿಜದೆ
 ಅದುವೆ ನನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಡದೆ ಸೇರ್ಪುವು |
 ಉದಯ ಕಲ್ಪಾದಿಯಲ್ಲಿ | ಪುನಹ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾನು
 ವಿಧದೆ ವಿಸ್ತಜಿಸುವೆ ಕೇಳು ಕುಂತಿತನಯನೆ ||

॥೭॥ 7

ನನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿವಶಕೆ ಸಿಲುಕಿ | ಹೊಂಡು ಅವಶವಾಗಿ ಇರುವ
 ಭಿನ್ನವಾದ ಭೂತಗ್ರಾಮವಿನನು ಎಲ್ಲವು |
 ನನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಅದವ | ಲಂಬನವನು ಮಾಡಿಹೊಂಡು
 ಇನ್ನು ಪುನಹ ಪುನವ ನಾನು ಬಿಡದೆ ವಿಸ್ತಜಿಪೆ ||

॥೮॥ 8

ಕರ್ಮಗಳವು ಮತ್ತೆ ನನ್ನ | ನಿಬಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಕೇಳು
 ಕರ್ಮವಪುಗಳಲ್ಲಿ ಉದಾಸೀನನಂತೆಯೆ |
 ಕರ್ಮಭಾವ ಲೇಪವಿಲ್ಲ | ದಂತಸ್ತಕನಾಗಿ ಇಹೆನು
 ಧರ್ಮವಿದುವೆ ನನ್ನಾಗಿ ಇದೆ ಧನಂಜಯ ||

॥೯॥ 9

ನನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ | ಪ್ರಕೃತಿ ಜರಾಚರವು ಆದ
 ಮುನ್ನ ಜಗತನಿದನು ತಾನು ಸೃಷ್ಟಿಗೈವುದು |
 ಇನ್ನು ಇದುವೆ ಕಾರಣದಲ್ಲಿ | ಕುಂತಿತನಯ ನೀನು ತಿಳಿಯೋ
 ಸನ್ಮತವಿದು ಜಗತು ತಾನು ತಿರುಗುತ್ತಿರುವುದು ||

॥೧೦॥ 10

ಮನುಜ ದೇಹವಾಶ್ರಯಿಸಿಹ | ನನ್ನ ತಾವವಚ್ಚ್ಯಾವ
 ರನನುಭವಿಗಳಾದ ಅವರು ಮೂಡಜನಗಳು |
 ಅನುತ್ತಮನು ಭೂತಗಳಿಗೆ | ಮಹೇಶ್ವರನು ಆದ ನನ್ನ
 ಫನದ ಪರಮಭಾವವನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಯದೆ ||

॥೧೧॥ 11

ವ್ಯಧರ್ ಆಶೇಯಲ್ಲಿ ಅವರು | ವ್ಯಧರ್ ಕರ್ಮಗೈಯುವವರು
ವ್ಯಧರ್ ಜ್ಞಾನವ್ಯಳ್ಳರೂ ವಿಚೇತನರುಗಳು |
ವ್ಯಧರ್ ವಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸೀಯು | ಆಸುರೀಯು ಆದ ಮತ್ತೆ
ವ್ಯಧರ್ ಮೋಹಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಾಶ್ರಯಿಸಿಹರು ||

॥೧೨॥ 12

ಆದರದುವೆ ದೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಕೃತಿ | ಯಾಶ್ರಯಿಸಿಹ ಮಹಾತ್ಮರುಗ
ಭಾದ ಅವರು ನನ್ನ ಎಂದು ಬಿಡದೆ ಪಾಥನೆ |
ಆದಿಯವಯನುವೆ ಭೂತ | ಗಳಿಗೆ ಆದಿಯಾದ ನನ್ನ
ಮೇಧೆಯಿಂದ ತಿಳಿದನನ್ನ ಮನದೆ ಭಜಿಪರು ||

॥೧೩॥ 13

ಸತತವಾಗಿ ಕೇರ್ಮಣಸುವರು | ತಾವು ಜಿತೇಂದ್ರಿಯರು ಎನಿಪ
ಯತತರುಗಳು ಮತ್ತೆ ದೃಢವೃತರು ನನ್ನನು |
ಮತ್ತೆ ನಮಸ್ಕಾರಿಪರವರು | ಬಿಡದೆ ಎಲ್ಲ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ
ನಿತ್ಯಯುಕ್ತರವರು ನನ್ನನುಪಾಸಿಸುವರು ||

॥೧೪॥ 14

ಅದುವೆ ಜ್ಞಾನಯಜ್ಞದಿಂದ | ಲೂಪೆ ಅಸ್ಯರುಗಳು ಮತ್ತೆ
ಮುದದೆ ನನ್ನ ಯಜನಗೈಯುತಪಾಸಿಸುವರು |
ಅದುವೆ ಏಕತ್ವ ತಾ ಪ್ರ | ಧ್ಯಾತ್ವಭಾವದಿಂದ ಬಹಳ
ವಿಧದೆ ವಿಶ್ವಕೋಮುಖಿನ ನನ್ನಪಾಸಿಪರ್ ||

॥೧೫॥ 15

ನಾನೆ ಕ್ರತುವು ಆಗಿ ಇಹೆನು | ನಾನೆ ಯಜ್ಞವಾಗಿ ಇಹೆನು
ನಾನೆ ಸ್ವಾಧೆಯು ಆಗಿ ಇಹೆನು ನಾನೆ ಜೀವಧ |
ನಾನೆ ಮಂತ್ರವಾಗಿ ಇಹೆನು | ನಾನೆ ಆಜ್ಞವಾಗಿ ಇಹೆನು
ನಾನೆ ಅಗ್ನಿಯಾಗಿ ಇಹೆನು ನಾನೆ ಆಹುತ ||

॥೧೬॥ 16

ನಾನೆ ಜಗತ ಹಿತನು ಮತ್ತೆ | ನಾನೆ ಮಾತೆಯಾಗಿ ಇಹೆನು
ನಾನೆ ಧಾತ ನಾನೆ ಹಿತಾಮಹನು ಆಗಿಹೆ |
ನಾನೆ ಆ ಪವಿತ್ರ ವೇದ್ಯ | ವಸ್ತು ಓಂಕಾರ ನಾನೆ
ನಾನೆ ಮತ್ತೆ ಮಿಕ್ಕ ಸಾಮ ಯಜುವೇದವು ||

॥೧೭॥ 17

ನಾನೆ ಗತಿಯು ನಾನೆ ಭರ್ತ | ನಾನೆ ಪ್ರಭುವು ನಾನೆ ಸಾಕ್ಷಿ
ನಾನೆಯೂ ನಿವಾಸ ನಾನೆ ಶರಣ ಸುಶೃತನು |
ನಾನೆ ಪ್ರಭವ ನಾನೆ ಪ್ರಲಯ | ನಾನೆ ಸಾಧನವಾ ನಿಧಾನ
ನಾನೆ ಬೀಜ ನಾನೆ ಅವ್ಯಯನು ಆಗಿಹೆ ||

॥೧೮॥ 18

ನಾನೆ ತಪ್ಪಿಪೆಯಲ್ಲದೇಯೆ | ನಾನೆ ವರ್ಣವನ್ನು ಕರೆವೆ
ನಾನೆ ಮತ್ತೆ ವರ್ಣವನ್ನು ಉತ್ಸುಕಿಸುವೆನು |
ನಾನೆ ಅಮೃತವಾಗಿ ಇಹೆನು | ನಾನೆ ಮೃತ್ಯುವಾಗಿ ಇಹೆನು
ನಾನೆ ಆ ಸದಸತ್ಯಾಗಿ ಇರುವೆನಜುನ |

॥೧೯॥ 19

ಮೂರು ವೇದನಿಷ್ಠರವರು | ಸೋಮಪಾನ ಮಾಡಿ ಪಾಪ
ದೂರರಾಗಿ ನನ್ನ ಯಜ್ಞಗಳಿಂದಿಷ್ಟಿಸಿ |
ಕೋರುವವರು ಸ್ವರ್ಗವದುವೆ | ಪುಣಿದಿಂದಲಿಂದ್ರ ಲೋಕ
ಸೇರಿಯಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯದೇವ ಭೋಗ ಭೋಗಿಪರ್ |

॥೨೦॥ 20

ಅವರು ಆ ವಿಶಾಲ ಸ್ವರ್ಗ | ಲೋಕವನ್ನು ಭೋಗಿಸುತ್ತಲಿ
ಅವರ ಪುಣ್ಯ ತೀರೆ ಮತ್ತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆದುವರ್ |
ಇವರು ಕಾಮಕಾಮರಾದ | ಮೂರುಧರ್ಮನಿಷ್ಠ ರಿಂತು
ವಿವಶರಾಗಿ ಗತಾಗತಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವರ್ |

॥೨೧॥ 21

ಯಾವ ಜನರು ತಾವು ಬಿಡದ | ನನ್ಯ ಚಿಂತೆಯಿಂದಲೆನ್ನ
ಭಾವ ಬುಧಿಯಿಂದಲುಪಾಸನೆಯ ಮಾಳ್ಯರ್ಲೊ |
ಓವಿ ನಿತ್ಯ ಯುಕ್ತರಾದ | ಅವರ ಯೋಗಕ್ಕೇಮವನ್ನು
ಕಾವುದಕ್ಕೆ ದಿಟದೆಯಿದನು ನಾನು ವಹಿಸೆನು ||

॥೨೨॥ 22

ಯಾವ ಅನ್ಯದೇವತೆಗಳ | ಭಕ್ತರಾದರೂವೆ ಕೂಡ
ಓವಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದಲವರ ಬಿಡದೆ ಯಜಿಪರ್ಲೊ |
ತಾವು ಕೂಡ ನನ್ನನೇಯೆ | ಯುಜಿಪರವಿಧಿಪೂರ್ವಕದಲಿ
ಭಾವದಿಂದಲಿದನು ತಿಳಿಯೊ ಕುಂತಿತನಯನೆ ||

॥೨೩॥ 23

ಸರುವಾದ ಯಜ್ಞಗಳಿಗು | ಭೋಕ್ತು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಭುವು ನಾನೆ
ಅರಿಯರಿದನು ಅನ್ಯದೇವತೆಗಳ ಭಕ್ತರು |
ಅರಿಯರವರು ತತ್ತ್ವದಿಂದ | ಲಾದರೆನ್ನನಿಂತು ಎಂದು
ಪರಿಯಲಿಂತು ಅವರು ಇರದೆ ಚ್ಯಾತರು ಅಪ್ಪರು ||

॥೨೪॥ 24

ಪಡೆವರವರು ದೇವತೆಗಳ | ದೇವತೆಗಳ ಪೂಜಿಪವರು
ಬಿಡದೆ ಲಿತ್ಯಪ್ರತರು ಲಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆವರು |
ಪಡೆವರವರು ಭೂತಗಳನು | ಭೂತಗಳನು ಪೂಜಿಪವರು
ಬಿಡದೆ ಎನ್ನ ಪೂಜಿಪವರು ಪಡೆವರೆನ್ನನು ||

॥೨೫॥ 25

ಯಾವನವನು ಪತ್ರವನ್ನು | ಪುಷ್ಟವನ್ನು ಫಲವ ಜಲವ
ಓವಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೇನಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವನೋ |

ತೀವಿದಾ ಪ್ರಯತ್ನೀಲ | ಭಕ್ತಿಯರ್ಪಿತವದು ಅದನು
ಸೇವಿಸುವನು ಬಿಡದೆ ನಾನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲಿ ||

॥೨೬॥ 26

ಎನ ಗೃಹೆ ಏನ ತಿಂಬೆ | ಏನ ಹೋಮಗೃಹೆ ನೀನು
ಎನ ದಾನ ಕೊಡುಹೆ ನೀನು ಬಿಡದೆ ಅವುಗಳ |
ಎನ ತಪವ ಗೃಹೆ ನೀನು | ಅದನು ಕೂಡ ಬಿಡದೆ ಎನಗೆ
ನೀನು ಅರ್ಪಣೀಯಮಾಡು ಕುಂತಿತನಯನೆ ||

॥೨೭॥ 27

ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆಯು ನೀನು | ಶುಭಾಶುಭದ ಫಲವ ಕೊಡುವು
ದಾಗಿ ಇರುವ ಕರ್ಮಬಂಧ ಮುಕ್ತನಾಗುಹೆ |
ಆಗ ಸಂನ್ಯಾಸಯೋಗ | ಯುಕ್ತ ಆತ್ಮಬಂಧಮುಕ್ತ
ನಾಗಿ ನೀನು ಇರದೆ ನನ್ನ ಬಿಡದೆ ಪಡೆಯುವೆ ||

॥೨೮॥ 28

ಸರುವ ಭೂತಗಳೊಳು ಸಹಿತ | ಸಮನು ಆಗಿ ಇಹೆನು ನಾನು
ಇರುವುದಿಲ್ಲ ನನಗೆ ಯಾವ ದ್ವೇಷ ಪ್ರಿಯವದು |
ನಿರುತ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನನ್ನ | ನಾರು ಬಿಡದೆ ಭಜಿಸುವವರೂ
ಇರುವರೆನ್ನೊಳವರು ಮತ್ತೆಯವರೊಳಾನಿಹೆ ||

॥೨೯॥ 29

ಎಂತ ದುರಾಚಾರಿಯಾದ | ರೂ ಅನನ್ಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ
ಲೆಂತು ಬಿಡದೆ ತಾನು ಸದಾ ನನ್ನ ಭಜಿಪನೋ |
ಅಂತ ಅವನು ಸಾಧುವೆಂದು | ಬಗೆಯತಕ್ಷನಹನು ದಿಟಪು
ಎಂತು ಎಂದರವನು ಸುನಿಧಾರವುಳ್ಳವ ||

॥೩೦॥ 30

ಅವನು ಕ್ಷಿಪ್ರದಿಂದ ಧರ್ಮ 1 ಮಾತ್ರನಹನು ನಿಜದೆ ಮತ್ತೆ
ಅವನು ಶಾಶ್ವತದಲಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆವನು |
ಲವದೆ ಕೂಡ ನನ್ನ ಭಕ್ತ | ನಿಂಗೆ ತಾ ವಿನಾಶವಿಲ್ಲ
ವಿವನು ನಿಶ್ಚಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯೋ ಕುಂತಿತನಯನೆ ||

॥೩೧॥ 31

ನನ್ನನೇಯೆ ಪಾಥ ಭಕ್ತಿ | ಯಿಂದ ಆಶ್ರಯಿಸುತ ತಾವು
ಇನ್ನು ಬೇರೆಯಿಲ್ಲದಾವ ಪಾಪಯೋನಿಜರ್ಮ |
ಅನ್ಯರಾದ ಸ್ತೀಯರವರು | ವೈಶ್ಯ ಶೌದ್ರರುಗಳು ಕೂಡ
ಸನ್ಮಾತವಹ ಪರಮಗತಿಯ ಬಿಡದೆ ಪಡೆವರು ||

॥೩೨॥ 32

ಪರಮಪುಣ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರುವೆ | ಭಕ್ತರು ರಾಜಷ್ಟಿಗಳುವೆ
ಪರಮಗತಿಯ ಪಡೆವರೆಂದು ಹೇಳಲೇನದ |
ಬರಿದ ನಿತ್ಯವಸುಖ ಫೋರ | ವಾದ ಲೋಕವಿದನು ಸೇರಿ
ಇರುವ ನೀನು ಬಿಡದೆ ನನ್ನ ಭಜಿಸು ಪಾಠನೆ ||

॥೨೩॥ 33

ನನ್ನೊಳು ನೀ ಮನವನಿರಿಸು | ನನ್ನ ಭಕ್ತನಾಗು ನೀನು
ನನ್ನ ಕುರಿತು ಯಜ್ಞ ಮಾಡು ನಮಿಸು ನನ್ನನು |
ನನ್ನನೇಯ ಪರಮಗತಿಯು | ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ
ನನ್ನನೇಯ ಭಾವಿಸುತ್ತ ಪಡೆವೆ ನನ್ನನು ||

॥೨೪॥ 34

ಓಂ ತತುಸತಿದುವೆ ಭಗವದ್ | ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂಬತನೇಯ
ಕಾಂತ ರಾಜವಿದ್ಯೆ ರಾಜಗುಹ್ಯಯೋಗವು ||

ಒಂ
ರಿತಾಯೋಗ
ಕನ್ನಡ ಭಾವಧಿಂತೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ಹತ್ತು

ವಿಭೂತಿಯೋಗ

ಕೇಳು ಮಹಾಬಾಹು ಮತ್ತೆ । ನನ್ನ ಪರಮ ವಚನವನ್ನು
ಕೇಳುವಂಥ ತ್ರೈಯಮಾಣಾದ ನಿನಗೆಯೇ ।
ಪೇಳುವೆನದ ನಾನು ನಿನ್ನ । ಹಿತದ ಕಾಮನೆಯಿಂ ತಾನೆ
ಕೇಳು ಎನುತ ಸಿರಿಯ ಕೃಷ್ಣ ನುಡಿದ ಪಾಠಗೆ ॥

||೮|| 1

ಸುರರ ಗಣವು ತಾ ಮಹಣಿ । ಗಳುವೆ ನನ್ನ ಪ್ರಭವವನ್ನು
ಅರಿಯರವರು ತಾವು ಎಂತು ಏತಕೆಂದರೆ ।
ಸರುವವಾದ ದೇವತೆಗಳಿ । ಗೂವೆ ತಾ ಮಹಣಿಗಳಿಗು
ಸರುವ ರೀತಿ ನಾನು ಆದಿಯಾಗಿ ಇರುವೆನು ॥

||೯|| 2

ಯಾವನವನು ಲೋಕ ಮಹೇ । ಶ್ವರನು ಆದ ನನ್ನ ತಾನು
ಭಾವಿಸುವನನಾದಿ ಮತ್ತೆ ಅಜನು ಎಂತಲು ।
ಯಾವ ಈ ಮತ್ತುರಲ್ಲಿ । ಅಸಂಮೂಡನೆನಿಪನವನು
ಯಾವ ಸರ್ವ ಪಾಪಗಳಿಂ ಮುಕ್ತನಾಗುವ ॥

||೧೦|| 3

ಅದುವೆ ಬುದ್ಧಿ ಜಾನವಸಂ । ಮೋಹ ಮತ್ತೆ ಕ್ಷಮೆಯು ತಾನು
ಅದುವೆ ಸತ್ಯ ದಮೆಯು ಮತ್ತೆ ಶಮೆಯು ತಾನದು ।
ಅದುವೆ ಸುಖವು ಮತ್ತೆ ದುಃಖಿ । ಭಾವವಾ ಅಭಾವ ತಾನು
ಅದುವೆ ಭಯವು ಮತ್ತೆ ತಾನು ಅಭಯವೆನಿಪದು ॥

||೧೧|| 4

ಅದುವೆ ಆ ಅಹಿಂಸೆ ತಾನು | ಸಮತೆ ಮತ್ತೆ ತುಷ್ಟಿ ತಾನು
ಅದುವೆ ತಪಸು ದಾನ ಯಶವು ಮತ್ತೆ ಅಯಶವು |
ಅದುವೆ ಭೂತಗಳಲಿ ಕಾಂಬ | ವಿವಿಧವಾದ ಭಾವಗಳಿವು
ಅದುವೆ ತಾವು ನಿಜದೆ ನನ್ನದೇಯೆ ಆಗಿವೆ || ೫

ಹಿಂದೆ ಸಪ್ತಮಹಣ್ಣಿಗಳು | ಅವರುಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ
ಸಂದು ಹೋದ ಹಾಗು ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಮನುಗಳು |
ಬಂದರವರು ಮಟ್ಟಿನನ್ನು | ಮನದೆ ಭಾವರೂಪರಾಗಿ
ಮುಂದೆ ಅವರಿನಿಂದ ಲೋಕದಿವರು ಪ್ರಜೆಗಳು || ೬

ಅದುವೆ ಯಾವನವನು ನನ್ನು | ಈ ವಿಭೂತಿ ಮತ್ತೆ ಯೋಗ
ವಿದನು ತಾನು ತತ್ತ್ವದಿಂದ ಬಿಡದೆ ತಿಳಿವನೊ |
ಅದರಿನವನು ತಾ ವಿಕಂಪ | ವಿಲ್ಲದಂಥ ಪರಮಯೋಗ
ವದನು ಪಡೆವನಿದರ್ಶಾಳಿಲ್ಲ ಯಾವ ಸಂಶಯ || ೭

ಸರುವವಾದುದೆಲ್ಲದಕ್ಕು | ಪ್ರಭವವಾಗಿ ಇರುವೆ ನಾನು
ಸರುವವು ನನ್ನಿಂದಲೇಯೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವುದು |
ಅರಿತು ಇದನು ಬುಧರು ತಾವು | ಭಾವಸಮನ್ವಯಕರು ಆಗಿ
ಇರದೆ ಅವರು ನನ್ನದೇಯೆ ಬಿಡದೆ ಭಜಿಪರು || ೮

ಚಿತ್ತವನ್ನೊಳಿಟ್ಟಿರುವರು | ಪ್ರಾಣವನ್ನೊಳಿಟಿಸಿಹರು
ಮತ್ತೆ ಚೋಧಿಸುತ್ತಲವರು ಪರಸ್ಪರದಲೆ |
ನಿತ್ಯ ನನ್ನ ಗುಣದ ಕಥೆಯ | ಕೀರ್ತಿಸುತ್ತಲವರು ಬಿಡದೆ
ಮತ್ತೆ ಸಂತುಷ್ಟರಹರು ರಮಣ್ಯವರು || ೯

ಸತತ ಯುಕ್ತರಾಗಿ ಮತ್ತೆ | ಶ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕದೆ ತಾವು
ಸತತವಾಗಿ ಬಿಡದೆ ನನ್ನ ಭಜಿಸುವವರಿಗೆ |
ರತರು ಅವರಿಗಾನು ಕೊಡುವೆ | ಬುದ್ಧಿಯೋಗವನ್ನು ಅವರು
ಸುತರು ಎನಿಸಿ ಅದರಿನಿಂದ ನನ್ನ ಸೇರ್ಪರು || ೧೦ || ೧೦

ಅವರ ಮೇಲಿನಾ ಅನುಕಂ | ಪಾರ್ಥವಾಗಿ ನಾನು ಅಲ್ಲಿ
ಅವರ ಆ ಉಜ್ಞಾನದಿಂದಲೇಗೆದ ತಮವನು |
ಅವರ ಆತ್ಮಭಾವರೂಪ | ಸ್ಥಿತನು ಆಗಿ ನಾಶಗೊಳಿಪೆ
ಜವದೆ ಭಾಸಮಾನ ಜ್ಞಾನದೀಪದಿಂದಲೆ || ೧೧ || ೧೧

ಪರಂಬ್ರಹ್ಮನೆಂದು ನಿನ್ನ | ಮತ್ತೆ ಪರಂಥಾಮನೆಂದು
ಪರಮವಾಗಿ ನೀ ಪವಿತ್ರನಿರುವೆಯೆಂತಲು |
ಪರಮ ಶಾಶ್ವತನುವೆ ಆದ | ದಿವ್ಯ ಪುರುಷ ನೀನು ಎಂದು
ಸರುವಕಾದಿ ದೇವನಜನು ವಿಭುವು ಎಂತಲು ||

॥೧೨॥ 12

ಸರುವ ಖುಷಿಗಳವರು ತಾವು | ಬಿಡದೆ ಪೇಳ್ಳರಿಂತು ನಿನ್ನ
ಸುರರ ಖುಷಿಯು ಆದ ನಾರದರು ಅಂತೆಯೇ |
ವರರು ಅಸಿತ ದೇವಲನುವೆ | ವ್ಯಾಸ ಸಹಿತ ಪೇಳ್ಳರಂತೆ
ಇರದೆ ಸ್ವಯಂ ನೀನು ಕೂಡ ಅಂತೆ ಪೇಳುವೆ ||

॥೧೩॥ 13

ನಾನು ಸರ್ವವನ್ನಿದನ್ನು | ಖುತ್ತವು ಎಂದೆ ಭಾವಿಸುವೆನು
ನೀನು ನನಗೆ ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತ ಕೇಶವ |
ಎನೆನೆ ಭಗವಂತ ನಿನ್ನ | ಪರಮ ವೃತ್ತಿಪನ್ನು
ದಾನವರುವೆ ದೇವತೆಗಳು ಕೂಡ ಅರಿಯರು ||

॥೧೪॥ 14

ನೀನೆ ಸ್ವಯಂ ಆಗಿ ನಿನ್ನ | ಆತ್ಮದಿಂದಲಾತ್ಮನ್ನು
ನೀನೆ ತಿಳಿದು ಇರುವೆಯೆಲ್ಲೆ ಸುಪ್ರರುಚೋತ್ತಮ |
ನೀನೆ ಎಲ್ಲೆ ಭೂತಭಾವ | ನನೆಯೆ ಎಲ್ಲೆಭೂತೇಶ
ನೀನೆ ಎಲ್ಲೆ ದೇವದೇವ ಜಗತ್ಕೃತಿಯೆಲ್ಲೆ ||

॥೧೫॥ 15

ಅದುವೆ ದಿಟವು ನಿನ್ನ ಆತ್ಮ | ವಿಭೂತಿಗಳು ದಿವ್ಯವಹವು
ಅದನು ನನಗಶೇಷವಾಗಿ ದೇವ ಪೇಳ್ಳದು |
ಅದುವೆ ಯಾವ ವಿಭೂತಿಗಳಿಂ | ಲೋಕವಿವುಗಳಲ್ಲಿ ನೀನು
ವಿಧದೆ ನಿಂತು ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವೆ ಎಂದನಜ್ಞನ ||

॥೧೬॥ 16

ಯಾವ ರೀತಿ ತಿಳಿಯಬಲ್ಲೆ | ನಾನು ಯೋಗಿಯಾದ ನಿನ್ನ
ನೋವಿ ನಿರಂತರವು ಬಿಡದೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಲಿ |
ಯಾವ ಯಾವ ಭಾವಗಳಲ್ಲಿ | ಮತ್ತೆ ನಾನು ಇರದೆ ನಿನ್ನ
ಓವತ ಭಗವಂತ ಚಿಂತಿಸಲುವೆ ಬೇಕೆಲ್ಲೆ ||

॥೧೭॥ 17

ಮತ್ತೆಯೋಮ್ಮೆ ನಿನ್ನ ಯೋಗ | ವನ್ನು ಆ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು
ಮತ್ತೆ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪೇಳು ಜನಾದನನ |
ಪತಕೆಂದರದುವೆ ನನಗೆ | ನಿನ್ನ ಅಮೃತಮಯವು ಆದ
ಮಾತನೆಷ್ಟ ಕೇಳಿದರದುವೆ ತೃತ್ಯಾಯಿಲ್ಲವು ||

॥೧೮॥ 18

ಇರದೆ ಈಗ ನಿನಗೆ ನಾನು | ಕಢಿಪೆನಹುದು ಅದನು ನಿಜದೆ
ಇರುವುವೆನ್ನ ಆತ್ಮವಿಭೂತಿಗಳು ದಿವ್ಯವು |
ಇರಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಎನ್ನ | ಆತ್ಮ ವಿಭೂತಿಗಳ ಪೇಟ್‌
ನಿರದು ಕುರುತ್ತೇಷ್ಟ ವಿಸ್ತರಾಂತ್ಯವನ್ನಾದು || ೧೯|| 19

ನಾನು ಸರ್ವಭೂತಗಳೊಳು | ಅತ್ಯನಿಹೆನು ಗುಡಾಕೇಶ
ನಾನು ಸರ್ವಭೂತರಾದಿ ಮಧ್ಯ ಅಂತವು | 20
ನಾನು ಆದಿತ್ಯ ವಿಷ್ಣು | ಜ್ಯೋತಿರಂಶಮಾನ ರವಿಯು
ನಾನು ಆ ಮರುನ್ನರೀಚಿ ತಾರೆಗಳ ಶತಿ || ೨೦|| 21

ನಾನು ಎಲ್ಲ ವೇದಗಳೊಳು | ಸಾಮವೇದವಾಗಿ ಇಹೆನು
ನಾನು ದೇವತೆಗಳಲಾಗಿಹೆನು ವಾಸವ |
ನಾನು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಲ್ಲಿ | ಮನಸ್ಸಾಗಿ ಇಹೆನು ಮತ್ತೆ
ನಾನು ಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿಹೆನು ಚೆತನ || ೨೧|| 22

ನಾನು ರುದ್ರರುಗಳಲ್ಲಿ | ಶಂಕರನುವೆ ಆಗಿ ಇಹೆನು
ನಾನೆಯೆ ವಿಶ್ವೇಶ ಯಕ್ಷರಕ್ಷರುಗಳಲ್ಲಿ |
ನಾನು ವಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ | ಪಾವಕನುವೆ ಆಗಿ ಇಹೆನು
ನಾನು ಮೇರುವಾಗಿ ಇಹೆನು ಪರವತಗಳಲ್ಲಿ || ೨೨|| 23

ವರರು ಪುರೋಹಿತರುಗಳಲ್ಲಿ | ಮುಖ್ಯ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಎಂದು
ಅರಿಯೋ ಪಾಥ ನನ್ನ ನೀನು ಬಿಡದೆ ಏಗಲು |
ವರಮ ಸೇನಾನಿಗಳಲ್ಲಿ | ಸುಂದನಾಗಿ ಇಹೆನು ನಾನು
ಸರಸಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಆಗಿ ಇಹೆನು ಸಾಗರ || ೨೩|| 24

ನಾನು ಮಹಾರ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ | ಭೃಗುಮಹಾರ್ಷಿ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ
ನಾನು ಓಂ ಕಾರವೆನಿಪ ಏಕದಕ್ಷರ |
ನಾನು ಎಲ್ಲ ಯಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ | ಜವದ ಯಜ್ಞವಾಗಿ ಇಹೆನು
ನಾನು ಸಾಂವರಂಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಹಿಮಾಲಯ || ೨೪|| 25

ಸರ್ವ ವೃಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು | ಅಶ್ವತ್ಥವಾಗಿ ಇಹೆನು
ಸರ್ವ ದೇವಿಮಂಜಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ನಾರದ |
ಸರ್ವ ಗಂಥವರಲ್ಲಿ | ಚಿತ್ರರಥನು ಆಗಿ ಇಹೆನು
ಸರ್ವ ಸಿದ್ಧರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಪಿಲಮುನಿಯಿಹೆ || ೨೫|| 26

ಅದುವೆ ತಿಳಿಯೋ ಅಶ್ವಗಳಲ್ | ಅಮೃತದಿಂದಲುಢಬಿಸಿದ
ಅದುವೆ ವರೋಜ್ಞತ್ವವನ್ನು ಎಂದು ನನ್ನನು |
ಅದುವೆ ಗಜೀಂದ್ರರುಗಳಲ್ಲಿ | ವರ್ಯರಾವತಪು ಎಂದು
ಅದುವೆ ನರರುಗಳಲ್ ನರಾಧಿಪನು ಎಂತಲು ||

॥೨೪॥ 27

ನಾನು ಆಯುಧಂಗಳಲ್ಲಿ | ವಜ್ರವಾಗಿ ಇಹೆನು ಮತ್ತೆ
ನಾನು ಧೇನುಗಳಲ್ ಕಾಮಧೇನುವಾಗಿಹೆ |
ನಾನು ಪ್ರಜನರಲ್³⁴ ಕಂ | ದಪರನಾಗಿ ಇಹೆನು ಮತ್ತೆ
ನಾನು ಸರ್ವಗಳೊಳು ವಾಸಕಿಯು ಆಗಿಹೆ ||

॥೨೫॥ 28

ನಾನು ನಾಗಗಳಲ್ ಆ | ಅನಂತನಾಗಿ ಇಹೆನು ಮತ್ತೆ
ನಾನು ಯಾದಸರಲ್³⁵ ಆ ವರುಣನಾಗಿಹೆ |
ನಾನು ಷಿತರುಗಳಲ್ ಆಯ್ | ಮನುವೆ ಆಗಿ ಇಹೆನು ಮತ್ತೆ
ನಾನು ಸಂಯಮರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಮನು ಆಗಿಹೆ ||

॥೨೬॥ 29

ನಾನು ದೈತ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರ | ಹಾಲಿದನಾಗಿ ಇಹೆನು ಮತ್ತೆ
ನಾನು ಕಲಯತರು³⁶ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲನಾಗಿಹೆ |
ನಾನು ಮೃಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ | ಆ ಮೃಗೀಂದ್ರನಾಗಿ ಇಹೆನು
ನಾನು ಪ್ರಾಗಳೊಳು ವೈನತೇಯನಾಗಿಹೆ ||

॥೨೭॥ 30

ನಾನು ಪಾವಿತರೊಳು³⁷ನಿಜದೆ | ಪವನನಾಗಿ ಇಹೆನು ಮತ್ತೆ
ನಾನು ಶಸ್ತ್ರಧಾರಿಗಳಲ್ ರಾಮನಾಗಿಹೆ |
ನಾನು ಜಲದ ಮೀನುಗಳೊಳು | ಮಕರವಾಗಿ ಇಹೆನು ಮತ್ತೆ
ನಾನು ಸ್ಮೃತಗಳಲ್ ಜಾನ್ಮಾವಿಯು ಆಗಿಹೆ ||

॥೨೮॥ 31

ನಾನು ಸರ್ಗಗಳಿಗೆ ಆದಿ | ಯಾಗಿ ಅಂತವಾಗಿ ಮತ್ತೆ
ನಾನು ಮಧ್ಯವಾಗಿ ಇಹೆನು ತಿಳಿಯೋ ಅಜುಂನ |
ನಾನು ವಿದ್ಯೇಗಳಲ್ ಆ | ಧ್ಯಾತ್ವ ವಿದ್ಯೇಯಾಗಿ ಇಹೆನು
ನಾನು ಪ್ರವದತರು³⁸ಗಳಲ್ಲಿ ವಾದವಾಗಿಹೆ ||

॥೨೯॥ 32

34. ಪ್ರಜನರಲ್ = ಪ್ರಜೀಂತಪ್ತಿ ಕಾರಣರಲ್

35. ಯಾದಸರಲ = ಜಲಜೀವಿಗಳಲ್

36. ಕಲಯತರು = ಭಜಕರು, ನಾಶಕಾರರು

37. ಪಾವಿತರೊಳು = ಪಾವನಗೊಳಸುವವರಲ್

38. ಪ್ರವದತರು = ವಾದಿಸುವವರು

ನಾನು ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಆ | ಅ ಕಾರವಾಗಿ ಇಹೆನು
ನಾನು ಆ ಸಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಂದ್ವವಾಗಿಹೆ |
ನಾನೆ ಅಕ್ಷಯನುವೆ ಆದ | ಕಾಲನಾಗಿ ಇಹೆನು ಮತ್ತೆ
ನಾನು ವಿಶ್ವಕೋಮುಖನು ಆದ ಧಾತನು ||

॥೨೭॥ 33

ನಾನು ಸರ್ವಹರವು ಆದ | ಮೃತ್ಯುವಾಗಿ ಇಹೆನು ಮತ್ತೆ
ನಾನು ಆ ಭವಿಷ್ಯರೊಳುಧ್ವನವನು ಆಗಿಹೆ |
ನಾನು ಸ್ತೀಯ ಭಾವಗಳಲ್ಲಿ | ಕೆರ್ರಿ ಶ್ರೀಯು ವಾಕ್ಯ ಮತ್ತೆ
ನಾನು ಸ್ತುತಿಯು ಮೇಧೆ ಧೃತಿಯು ಕ್ಷಮೆಯು ಆಗಿಹೆ ||

॥೨೮॥ 34

ನಾನು ಸಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೃಹ | ಶ್ವಾಮವಾಗಿ ಇಹೆನು ಮತ್ತೆ
ನಾನು ಭಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಯತ್ರಿಯಾಗಿಹೆ |
ನಾನು ಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಗ್ರ | ಶೀಷ್ಟ ಮಾಸವಾಗಿ ಇಹೆನು
ನಾನು ಖುತುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ವಸಂತನಾಗಿಹೆ ||

॥೨೯॥ 35

ನಾನು ಭಲಯತರು^{३९}ಗಳಲ್ಲಿ | ದ್ಯುತವಾಗಿ ಇಹೆನು ಮತ್ತೆ
ನಾನು ತೇಜಸ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ತೇಜವಾಗಿಹೆ |
ನಾನು ಜಯವು ಆಗಿ ಇಹೆನು | ಆಗಿಹೆ ವ್ಯವಸಾಯವೂವೆ
ನಾನು ಸತ್ಯವಂತರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಾಗಿಹೆ ||

॥೩೦॥ 36

ನಾನು ವೃಷ್ಣಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸು | ದೇವನಾಗಿ ಇಹೆನು ಮತ್ತೆ
ನಾನು ಪಾಂಡವರುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಧನಂಜಯ |
ನಾನು ಮುನಿಗಳಲ್ಲಿಯೂವೆ | ವ್ಯಾಸಮುನಿಯು ಆಗಿ ಇಹೆನು
ನಾನು ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಶನ ಕವಿ^{४०}ಯು ಆಗಿಹೆ ||

॥೩೧॥ 37

ನಾನು ದಮಯತರು^{४१}ಗಳಲ್ಲಿ | ದಂಡವಾಗಿ ಇಹೆನು ಮತ್ತೆ
ನಾನು ಆ ಜಗೀಷುಗಳಲ್ಲಿ^{४२} ನೀತಿಯಾಗಿಹೆ |
ನಾನು ಗುಹ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದುವೆ | ಹೌನವಾಗಿ ಇಹೆನು ಮತ್ತೆ
ನಾನು ಜ್ಞಾನವಂತರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವಾಗಿಹೆ ||

॥೩೨॥ 38

39. ಭಲಯತರು = ಜೂಜಾಡುವವರು

40. ಉಶನ ಕವಿ = ಶುಕ್ರಾಜಾಯ್

41. ದಮಯತರು = ದಮನ ಮಾಡುವವರು

42. ಜಗೀಷುಗಳೆಲ್ಲ = ಜಯಾಪೇಶ್ವಿಗಳಿಳಿ

ಸರುವ ಭೂತಗಳಿಗೆ ಕೊಡ | ಯಾವುದದುವು ಬೀಜವಹುದೋ
ಇರುವ ನಾನು ಅದುವೆ ಬೀಜವಾಗಿ ಅಜುನ |
ಇರದು ನನ್ನ ವಿನಹ ಅನ್ನ | ವಾದ ವಸ್ತುವದುವು ನಿಜದೆ
ಇರದು ಯಾವ ಭೂತ ಚರಾಚರವು ತಾನದು ||

॥೩೮॥ 39

ಇರುವುದಿಲ್ಲ ತಾನು ನಿಜದೆ | ಅಂತವೆನ್ನ ದಿಕ್ಕವಾದ
ಮೆರೆವ ಆ ವಿಭೂತಿಗಳಿಗೆ ಹೇ ಪರಂತಪ |
ಸರಿಯ ಸುನಿರ್ದೇಶಕಾಗಿ | ವಿಭೂತಿ ವಿಸ್ತಾರವಿದುವು
ಒರೆಯೆಪಟ್ಟದೆನ್ನಿಮೀಗ ನಿನಗೆ ಅಜುನ ||

॥೩೯॥ 40

ಅದುವೆ ಯಾವು ಯಾವುದದುವು | ಆ ವಿಭೂತಿವಂತ ಸತ್ಯ
ವದುವು ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಮದೂರ್ಜೀತವು ಇರುವುದೋ |
ಅದುವೆಯದನು ಎಲ್ಲವದನು | ನೀನು ಚೆನಾಗಿ ತಿಳಿಯೋ
ಅದುವೆ ಇರುವುದನ್ನ ತೇಜದಂತ ಸಂಭವ ||

॥೪೦॥ 41

ಇನಿತು ಇದುವು ಸವಿಸ್ತಾರ | ವಾಗಿ ವಿಶದವಾಗಿ ಅಥವ
ಎನಿತು ನಿನ್ನಿಮುದುವು ತಿಳಿದೋದೇನು ಅಜುನ |
ಇನಿತು ಪೂರ್ಣವಾದ ಎಲ್ಲ | ಸ್ಥಿತವು ಅದ ಜಗತನಿದನು
ನನತದೇಕಾಂತ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಧರಿಸಿಹೆ ||

॥೪೧॥ 42

ಓಂ ತತುಸತ್ತಿದುವೆ ಭಗವದ್ | ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತನೆಯದು
ಸಾಂತಗೋಂಡ ಆ ವಿಭೂತಿ ನಾಮಯೋಗವು ||

ಓ
ರಿತಾಯೋಗ
ಕನ್ನಡ ಭಾವಧಿಂತೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ಹಸ್ತಾಂತರ

ವಿಶ್ವರೂಪ ದರ್ಶನ ಯೋಗ

ನನ್ನ ಆ ಅನುಗ್ರಹಾರ್ಥ | ನೀನು ಅದಧ್ಯಾತ್ಮವೆಂಬು
ದನ್ನ ಪರಮ ಗುಹ್ಯವನ್ನ ಕೈಷಿಂ ಪೇಳಿದ್ದೆ |
ನಿನ್ನಮುಕ್ತವಾದ ಅದುವೆ | ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಚನಗಳಿಂ
ದನ್ನ ಮೋಹವದುವು ಪೂರ್ವವಿಗತವಾಯಿತು ||

||೧|| 1

ಭೂತರುಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಕಾರ್ಯ | ನಾಶಕಾರ್ಯವದುವು ಕೂಡ
ಬಿತ್ತರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಈಗ ಶ್ರುತವು ಆಯಿತು |
ಮತ್ತೆ ಕಮಲಪತ್ರಾಕ್ಷ | ನಿನ್ನ ಅವೃತ್ಯವು ಆದ
ಸತ್ಯದಾ ಮಹಾತ್ಮೆ ಕೂಡ ಶ್ರುತವು ಆಯಿತು ||

||೨|| 2

ಹೇಗೆ ನೀನು ನಿನ್ನ ಆತ್ಮ | ನನ್ನ ಕುರಿತು ನುಡಿದು ಇಹೆಯೊ
ಹಾಗೆ ನೀನು ನಿಜದೆ ಇರುವೆ ಪರಮ ಈಶ್ವರ |
ಹೀಗೆ ಇರಲು ಸೋಡಲಿಜ್ಞಿ | ಸುವೆನು ನಾನು ನಿನ್ನದಾದ
ಯೋಗದೇಶರದ ರೂಪ ಸುಪುರುಷೋತ್ತಮ ||

||೩|| 3

ಅದನು ನೋಡಲೆನ್ನಿಮಿಹುದು | ಶಕ್ಯವೆಂದು ಒಂದು ವೇಳೆ
ಅದುವೆ ನೀನು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಇಂತು ಓ ಪ್ರಭಿನ್ನ |
ಅದರಿ ನೀನು ನನಗೆ ಈಗ | ಓ ಮಹಯೋಗೇಶ್ವರಾನೆ
ಅದನೆಯೆ ಅವೃತ್ಯದ ನಿನ್ನ ರೂಪ ತೋರಿಸು ||

||೪|| 4

ನೋಡು ಪಾಠ್ಯ ನನ್ನನೇಕ | ನೂರು ಮತ್ತೆ ಸಾವಿರಾರು
ನೋಡು ರೂಪಗಳನು ನೀನು ಬಿಡದೆ ಈಗಲೇ |

ನೋಡನೇಕ ವಿಧವು ಆದ | ಮತ್ತೆ ದಿವ್ಯದವುಗಳಾದ
ನೋಡನೇಕ ವರ್ಣದಾಕೃತಿಗಳರೂಪವ ||

॥೫॥ 5

ನೋಡು ಆದಿತ್ಯರನ್ನು | ವಸುಗಳನ್ನು ರುದ್ರರನ್ನು
ನೋಡು ಅಶ್ವಿನಿಗಳ ಮರುತರುಗಳಂತೆಯೆ |

ನೋಡು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನೀನು | ನೋಡಿ ಇರದ ಅಂಧನೇಕ
ನೋಡು ಆಶ್ವಯುಗಳನು ನೀನು ಭಾರತ ||

॥೬॥ 6

ಇದುವೆ ನನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿ | ಏಕಗೊಂಡು ಇರುವುದಾದ
ಅದುವೆ ಚರಾಚರವು ಸಹಿತದವಿಲಜಗತನು |
ಅದುವೆ ನೋಡು ಕರಗ ನೀನು | ಮತ್ತೆ ಅನ್ಯವಾದ ಯಾವು
ದದನು ನೋಡಲಿಚ್ಛಿಸುವೆಯೋ ಗುಡಾಕೇಶನೆ ||

॥೭॥ 7

ನೀನು ನೋಡಲಾರೆಯಾದ | ರೆನ್ನ ನಿದುವೆ ಕಣ್ಣಿಂದ
ನಾನು ನಿನಗೆ ದಿವ್ಯ ಚಕ್ಷುವನ್ನು ನೀಡುವೆ |

ನೀನು ನನ್ನದಿದ್ಯುಶ್ವರದ | ಯೋಗವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಪಾಠ್ಯ
ನೀನು ನೋಡು ಎನುತಲಿ ಭಗವಂತ ಪೇಣ್ಣನು ||

॥೮॥ 8

ಆಗ ಸಂಜಯನು ಕೃಷ್ಣ | ಪಾಠ್ಯರದುವೆ ಮಾತ ಕೇಳಿ
ತಾಗಲಾ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗಿಂತು ಪೇಣ್ಣನು |
ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಮಹಾಯೋ | ಗೀತ ಹರಿಯ ರಾಜ! ಪಾಠ್ಯ
ಗಾಗ ಪರಮ ಐಶ್ವರ ಸ್ವರೂಪ ತೋರುವನು ||

॥೯॥ 9

ಅದುವನೇಕ ಮುಖಗಳಿರುವ | ನೇಕ ನಯನಗಳವು ಇರುವ
ಅದುವನೇಕವದ್ಘಾತಗಳ ರೂಪದಿಂದಲು |
ಅದುವನೇಕ ದಿವ್ಯವಾದು | ವಾದ ಆಭರಣಗಳಿರುವ
ಅದುವೆ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದನೇಕ ದಿವ್ಯಶಸ್ತದಿ ||

॥೧೦॥ 10

ಅದುವೆ ದಿವ್ಯಮಾಲೆ ವಸ್ತು | ಗಳನು ಧರಿಸಿ ಇರುವನಾದ
ಅದುವೆ ದಿವ್ಯಗಂಧದಾನುಲೇಪದಿಂದಲು |

ಅದುವೆ ಸರ್ವವಾಷ್ಟಯ್ | ಮಯನನಂತನಾದ ರೂಪ
ನದುವೆ ವಿಶ್ವತೋಮುಖನು ಆದ ದೇವನ ||

॥೧೧॥ 11

ಗಗನದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರ ಸೂರ್ಯ । ರುಗಳು ಒಂದೆ ಭಾರಿ ತಾವು
ಯುಗವಗೊಂಡು ⁴³ ಉದ್ಘಾವಿಸಿದರೊಗೆವ ತೇಜವು ।
ಜಗತ ಪಿತನು ಅದ ಆ । ಮಹಾತ್ಮ ವಿಶ್ವರೂಪನಿಂದ
ಲೋಗೆದ ಮಹಾ ತೇಜಸದ್ವಶವಿರಲು ಬಹುದದು ॥

॥೧೨॥ 12

ಅಲ್ಲಿ ಏಕಃಿತವು ಆದ । ಪೂರ್ಣಾಜಗತು ಆಗ ತಾನೆ
ಯಲ್ಲನೇಕ ವಿಧದೆ ತಾ ವಿಭಾಗಗೊಂಡುದ ।
ಅಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವರೂಪ ದೇವ । ದೇವನಾ ಶರೀರದಲ್ಲಿ
ಅಲ್ಲಿಯೆ ನೋಡಿದನು ತಾನು ಆಗ ಪಾಂಡವ ॥

॥೧೩॥ 13

ಅದುವೆ ಬಳಿಕ ವಿಸ್ತೃಯದಲ್ಲಿ । ಮುಖುಗಿದವನು ಆದ ಮತ್ತೆ
ಯದುವೆ ರೋಮಾಂಚಗೊಂಡ ಆ ಧನಂಜಯ ।
ಅದುವೆ ದೇವನಿಂಗ ಶಿರದೆ । ತಾ ಪ್ರಣಾಮವನ್ನು ಗೈದು
ಅದುವೆ ತಾನು ಕೃತಾಂಜಲಿಯಿನಾಗ ನುಡಿದನು ॥

॥೧೪॥ 14

ಈಗ ನೋಟ್ಟೆ ದೇವರುಗಳ । ದೇವ ನಿನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿ
ಹಾಗೆ ಭೂತರೂ ವಿಶೇಷ ಸಂಫ ಸರ್ವವ ।
ಹಾಗು ಈಶನಾದ ಕಮಲ । ಪೀಠಬ್ರಹ್ಮನ್ನು ಮತ್ತೆ
ಹಾಗೆ ಸರ್ವ ಮುಷಿಗಳುರಗಗಳನು ದಿವ್ಯವ ॥

॥೧೫॥ 15

ಅದುವನೇಕ ಭಾಮು ಉದರ । ವಕ್ನೇತ್ರಗಳಾ ನಿನ್ನ
ದದುವೆ ಸರ್ವವಾದನಂತರೂಪ ನೋಡುವೆ ।
ಅದುವೆ ನಿನ್ನ ಅಂತವನ್ನು । ಮಧ್ಯ ಪುನಹ ಆದಿಯನ್ನು
ಅದುವೆ ಕಾಣ ವಿಶೇಷ ವಿಶ್ವರೂಪನೆ ॥

॥೧೬॥ 16

ಅದೆ ಶಿರಿಟಧಾರಿ ಗದಾ । ಧಾರಿ ಚಕ್ರಧಾರಿ ಮತ್ತೆ
ಯದೆಯೆ ತೇಜರಾತಿ ಸರ್ವ ದೀಪಿಮಂತನ ।
ಸುದುನಿರ್ರಿಕ್ಷೆ ⁴⁴ ನಿನ್ನ ನೋಟ್ಟೆ । ಸುತ್ತ ದೀಪ್ತ ಅನಲ ಅರ್ಕ
ನದುವೆ ದ್ಯುತಿಯು ಕೂಡಿದಪ್ರಮೇಯ ನಿನ್ನನು ॥

॥೧೭॥ 17

43. ಯುಗವನೊಂಡು = ಒಟ್ಟಿಗೂಡಿ

44. ಸುದುನಿರ್ರಿಕ್ಷೆ = ನೋಡಲು ಕಷ್ಟವಾದ

ನೀನು ಅಕ್ಷರನು ಆ | ಪರಮವೇದ್ಯವಾದ ವಸ್ತು
ನೀನು ವಿಶ್ವದಿದುದೆ ಪರಮದಾ ನಿಧಾನವು |
ನೀನು ಅವ್ಯಯನು ಶಾ | ಶ್ವತ್ತದ ಧರ್ಮಗೋಪ್ತಾರ
ನೀನು ಸನಾತನನು ಪುರುಷನೆನ್ನ ಮತವದು || ೧೮|| 18

ಅನಾದಿಯಾ ಮಧ್ಯ ಅಂತ | ರಹಿತನಾ ಅನಂತರೂಪ
ಅನಂತದಾ ಬಾಹು ಜಂದ್ರ ಸೂರ್ಯ ನೇತ್ರನು |
ನಾನು ನೋಳ್ಣಿ ದೀಪ್ತವಾದ | ಅಗ್ನಿಮುಖನು ಆದ ನಿನ್ನ
ತನ್ನದಾ ಸ್ವತ್ತೇಜದಿಂದ ವಿಶ್ವತಪಿಪನ || ೧೯|| 19

ಇದುವೆ ದಿವಿಯ ವೃಥಿವಿ ಮಧ್ಯ | ದಂತರಿಕ್ಷ ಸರ್ವದಿಕ್ಷು
ಮದುವು ನಿನ್ನಮೊಭ್ರನಿಂದಲೇಯೆ ವ್ಯಾಪ್ತವು |
ಅದುವೆ ನಿನ್ನದಿದಢ್ಣತದ | ಉಗ್ರವಾದ ರೂಪ ನೋಡಿ
ಯದುವೆ ಲೋಕತ್ತಯವು ವೃಥಿಸುತ್ತಿದೆ ಮಹಾತ್ಮನೆ || ೨೦|| 20

ಸುರರ ಸಂಘಗಳವು ನಿನ್ನೋ | ಳಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಲಿಹವು
ಇರದೆ ಭಯದೆ ಕೆಲರು ಕೈಯ ಮುಗಿದು ಸ್ತುತಿಪರು |
ಒರೆಯುತಲಿಯೆ 'ಸ್ವಾತಿ' ಎನುತ | ಆ ಮಹಾಂತಿ ಸಿದ್ಧ ಸಂಘ
ವರರೆ ಪುಷ್ಟಳದೆಯೆ ಸ್ತುತಿಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಪರು || ೨೧|| 21

ರುದ್ರರಾದಿಕೃ ವಸುಗ | ಳವರು ಸಾಧ್ಯ ವಿಶ್ವದೇವ
ಭದ್ರರಶ್ನಿಗಳು ಮರುತರವರು ಉಷ್ಣಪರ್ |
ಸಿದ್ಧ ಗಂಥರ್ವ ಯುಕ್ತ | ಸುರರ ಸಂಭದವರು ಎಲ್ಲ
ರದ್ದಿ ವಿಸ್ಕಯದಲಿ ನಿನ್ನ ನೋಡುತ್ತಿರುವರು || ೨೨|| 22

ಅದುವೆ ನಿನ್ನ ಮಹಡ್ವಾಪ | ದಾ ಅನೇಕ ವಕ್ತನೇತ್ತೆ
ವದುವನೇಕ ಉರು ಪಾದ ಮಹಾಬಾಹುವೆ |
ಅದುವನೇಕ ಉದರವಾ ಕ | ರಾಲವಾದನೇಕ ದಂಷ್ಟು
ವದನು ನೋಡಿ ಲೋಕ ವೃಥಿಪುದಾನು ಅಂತಯೆ || ೨೩|| 23

ನಭವ ಮುಟ್ಟಿ ಇರುವ ದೀಪ್ತ | ವಾದನೇಕ ವರ್ಣವುಳ್ಳ
ಪ್ರಭೀಯದಾ ವಿಶಾಲ ನೇತ್ತೆ ತೆರೆದ ಭಾಯಿಯೆ |
ಪ್ರಭುವೆ ನಿನ್ನ ಕಂಡು ಅತಿ | ವೃಥಿಪುದಂತರಾತ್ಮವೆನ್ನ
ಉಭಯ ಧೃತಿಯ ಶಮೇಯ ಪಚೆಯಲಾರೆ ವಿಷ್ಣುವೆ || ೨೪|| 24

ಅಸಮ ನಿನ್ನ ದಂಷ್ಟದಾ | ಕರಾಲ ಪ್ರಳಯಕಾಲದಗ್ನಿ
ಸುಸನ್ನಿಭದ ಮುಖಗಳನ್ನ ನಾನು ನೋಡುತ್ತ |
ಬಸದೆ ದಿಕ್ಕಾಣಿದಾದೆ | ಮತ್ತೆ ಶಮೇಯ ಪಡೆಯಿದಾದೆ
ಪ್ರಸನ್ನನಾಗು ದೇವೇಶ ಜಗನಿವಾಸನೆ ||

॥೨೫॥ 25

ನಿನೊಂಬಳಿ ಧೃತರಾಷ್ಟಪುತ್ರ | ರುಗಳು ಮತ್ತೆ ಸರ್ವರಾದ
ಅನ್ಯರವನಿಪಾಲಸಂಘ ಸಹಿತರಾಗಿಯೆ |
ಉನ್ನತರಾ ಭೀಷ್ಣ ದೈತ್ಯೋ | ಹಾಗೆ ಸೂತಪುತ್ರ ಕರ್ಣ
ಇನ್ನ ಸಹಿತ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಯೋಧಮುಖ್ಯರ ||

॥೨೬॥ 26

ನಿನ್ನ ದಂಷ್ಟದಾ ಕರಾಲ | ಭಯಾನಕವು ಆದ ಮುಖಗಳನ್ನ ತ್ವರಿತದಿಂದ ತಾ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿಹರ್ |
ಇನ್ನ ಕೆಲರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ | ಉತ್ತಮಾಂಗಚೋಣರಾಗಿ
ನಿನ್ನ ದಂತ ಮಹ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಕಾಣುವರ್ ||

॥೨೭॥ 27

ಎಂತು ನದಿಗಳಾ ಅನೇಕ | ವಾದ ನೀರಿನಾ ಪ್ರವಾಹ
ವೆಂತು ಸಮುದ್ರಾಭಿಮುಖಿ ಧಾವಿಸುತ್ತವೋ |
ಅಂತೆಯೆ ನರಲೋಕವೀರ | ರಿವರು ತಾವು ನಿನ್ನದಾ ಇಂ
ಲಂತ ವಕ್ತಗಳನು ತಾ ಪ್ರವೇಶಗೈವರು ||

॥೨೮॥ 28

ಹೇಗೆ ಪತಂಗಗಳು ತಾವೆ | ತಮ್ಮ ನಾಶಕಾಗಿ ಅಧಿಕ
ವೇಗದಿಂದಲುರವ ಅಗ್ನಿಯನ್ನ ಪೋಗುವುವೋ
ಹಾಗೆ ಲೋಕಗಳಿವು ತಾವೆ | ತಮ್ಮ ನಾಶಕಾಗಿ ಅಧಿಕ
ವೇಗದಿಂದ ನಿನ್ನ ವಕ್ತಗಳನೆ ಪೋಗುವುವು ||

॥೨೯॥ 29

ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಿನೆಲ್ಲ ಲೋಕ | ಗಳನು ಗ್ರಾಸಮಾನನಾಗಿ
ನಿಲ್ಲದೇಯೆ ಜ್ಞಲಿಪ ಮುಖಗಳಿಂದ ನೆಕ್ಕುವೆ |
ಎಲ್ಲ ಜಗತನಿದನು ತೇಜ | ದಿಂದ ತುಂಬಿದಂಥ ನಿನ್ನ
ನಿಲ್ಲದುಗ್ರ ಪ್ರಭಯು ತಪಿಪ್ರತಿಹುದು ವಿಷ್ಣುವೆ ||

॥೩೦॥ 30

ನನಗೆ ಹೇಳು ಉಗ್ರರೂಪ | ನೀನು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು
ನಿನಗೆ ದೇವವರ ನಮೋ ಪ್ರಸನ್ನಾಗೆಲ್ಯೆ |
ನಾನು ತಿಳಿಯಲಿಷ್ಟಿಸುವೆನು | ಆದಿ ಪುರುಷನಾದ ನಿನ್ನ
ನಾನು ತಿಳಿಯಿದಾದ ನಿನ್ನದೀ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ||

॥೩೧॥ 31

ಲೋಕ ಕ್ಷಯವ ಮಾಡುವಂಥ । ಕಾಲ ನಾನೆ ಆಗಿ ಇಹೆನು
ಲೋಕಗಳನು ಸಂಹರಿಸಲು ಇದೊ ಪ್ರವೃತ್ತನು ।
ಸಾಕು ನೀನು ಇಲ್ಲದಿದ್ದ । ರೂಪೆ ಸರ್ವರಿರರು ಪ್ರತ್ಯೇ
ನೀಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತರು ಆದರಿವರು ಯೋಧರು ॥

॥೩೨॥ 32

ಅದರಿನೇಣು ನೀನು ಯಶವ । ಪಡೆಯೋ ಗೆದ್ದು ಶತ್ರುಗಳನು
ಇದುವೆ ತಾ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ರಾಜ್ಯಭೋಗಿಸು ।
ಮೋದಲೆ ಎನ್ನೊಮೇಯೆ ಇವರು । ಹತರು ಆಗಿ ಇಹರು ಆಗು
ಅದರಿ ನೀ ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರ ಸವ್ಯಾಸಾಚಿಯೆ ॥

॥೩೩॥ 33

ಅದುವೆ ದ್ರೋಣ ಮತ್ತೆ ಭೀಷ್ಣ । ಮತ್ತೆಯಾ ಜಯದ್ರಥನ
ಅದುವೆ ಕರ್ಣ ಹಾಗೆ ಅನ್ಯ ಯೋಧ ವೀರರರ ।
ಮೋದಲೆ ಹತರು ಎನ್ನಿಮಿವರ । ಕೊಲ್ಲು ನೀನು ವ್ಯಾಧಿಸಚೇದ
ಕದನ ಮಾಡು ರಣದೆ ಗೆಲ್ಲುವೀ ಸಪತ್ತರ ॥

॥೩೪॥ 34

ಇದುವೆ ಕೇಶವನ ವಚನ । ವನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೈಯ ಮುಗಿದು
ಗದಗಿಸುತ್ತ ನಡುಕದಿಂದಲೂ ಕಿರಿಣಿಯು ।
ಪದಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಪುನಹ । ಕೃಷ್ಣಗಿಂತು ಪೇಳ್ಣನಾಗ
ಗಢದದಲೆ ಭೀತಿಯಿಂ ಪ್ರಣಾಮಗ್ರೀಯುತ ॥

॥೩೫॥ 35

ಅದುವೆ ಯೋಗ್ಯವಿಹುದು ಹೃಷೀ । ಕೇಶ ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತನನೆಯಲ್ಲಿ
ಇದುವು ಜಗತು ಹಷಿತಪುನರುಂಬಾಳ್ಳುರು ।
ಅದರೊ ಭೀತ ರಾಕ್ಷಸರುಗ । ಹೋಡುತ್ತಹರು ದಿಕ್ಕುಗೆಬ್ಬು
ಅದುವೆ ಸರ್ವ ಸಿದ್ಧ ಸಂಘ ನಮಸ್ಕರಿಪುದು ॥

॥೩೬॥ 36

ನಮಿಸರೇಕೆ ನಿನ್ನನವರು । ಓ ಮಹಾತ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನೀನು
ಕಮಲಪೀಠ ಬ್ರಹ್ಮಗಿಂತಲಾದಿ ಕರ್ತೃವು ।
ಅಮರನೇ ಅನಂತ ದೇ । ವೇಶನೇ ಜಗನ್ನಿವಾಸ
ವಿಮಲನಕ್ಷರನು ಸತ್ತಸತ್ತಿಗೂ ಪರ ॥

॥೩೭॥ 37

ನೀನೆ ಆದಿದೇವನಾ ಪು । ರಾಣಪುರುಷನಾಗಿ ಇರುವೆ
ನೀನೆ ಇದುವೆ ವಿಶ್ವದಾ ನಿಧಾನ ಪರಮವು ।
ನೀನೆ ವೇತ್ತ ನೀನೆ ವೇದ್ಯ । ಮತ್ತೆ ನೀನೆ ಪರಮಧಾಮ
ನಿನ್ನಿದೊ ಅನಂತರೂಪ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪ್ತವು ॥

॥೩೮॥ 38

ನೀನೆ ವಾಯು ಯಮನು ಅಗ್ನಿ । ವರುಣನಾ ಶಂಶಾಕ ಮತ್ತೆ
ನೀನೆ ಪ್ರಜಾಪತಿಯ ಆ ಪ್ರಪಿತಾಮಹನಿಹೆ ।
ನಿನಗೆ ನಮೋ ನಮವು ಸಲಲಿ । ಸಾವಿರ ಸಲ ನಮಸ್ಕಾರ
ಪುನಹ ಮತ್ತೆ ಪುನಹ ನಮೋ ನಮಹ ನಿನಗೆಯು ॥

॥೩೭॥ 39

ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮುಂದು । ಗಡೆಯು ಹಿಂದುಗಡೆಯು ಸಹಿತ
ನಿನಗೆ ನಮವು ಸಲಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯು ಸರ್ವನೆ ।
ನೀನು ಓ ಅನಂತವೀರ್ಯ । ಅಮಿತ ವಿಕ್ರಮನು ಇರುವೆ
ನೀನು ಸರ್ವಪೂರ್ಣಾಘಾತನದರಿ ಸರ್ವನು ॥

॥೩೮॥ 40

ನಿನ್ನ ಸವಿನು ಎಂದು ಬಗೆದು । ಬಲದೆ ಏನ ನುಡಿದುದನ್ನು
ನಿನ್ನ ಕೃಷ್ಣ ಯಾದವಾ ಸವಿನೆ ಎಂತಲು ।
ನಿನ್ನದಿದುವೆ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು । ತಿಳಿಯದಾಗ ನುಡಿದುದನ್ನು
ಎನ್ನಿಮೂ ಪ್ರಮಾದಿಂದಲಥವ ಪ್ರಣಿಯದೆ ॥

॥೩೯॥ 41

ಹಾಸ್ಯಕಾಗಿ ಮತ್ತೆ ನೀನು । ಎನ್ನಿಮಸತ್ಯತನು ಆದ
ಆಸನಾ ವಿಹಾರ ಶಯ್ಯೆ ಭೋಜನಾದಿಯೋಳಾ ।
ಆ ಸಮಕ್ಕವಥವ ಒಬ್ಬ । ನಾಗಿಯೋ ಅಚ್ಯುತನೆ ನೀನು
ಎನು ತಪ್ಪಿದೆನ್ನ ಕ್ಷಮಿಸು ಅಪ್ರಮೇಯನೆ ॥

॥೪೦॥ 42

ನೀನು ಹಿತನು ಚರಾಚರವು । ಆದ ಲೋಕವಿದಕೆ ಮತ್ತೆ
ನೀನು ಇದಕೆ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರುವು ಆಗಿಹೆ ।
ನಿನಗೆ ಸಮರು ಯಾರು ಇಲ್ಲ । ಅಧಿಕನನ್ನಾವನಿನ್ನು
ನಿನಗೆ ಲೋಕತ್ರಯದೆ ಅಪ್ರತಿಮ ಪ್ರಭಾವನೆ ॥

॥೪೧॥ 43

ಅದುವೆ ಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಸಾ । ಷಾಂಗ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನಿನ್ನ
ಸದಯ ಪೂಜ್ಯನೀಶನೆ ಪ್ರಸಾದ ಬೇಡುವೆ ।
ಅದುವೆ ಹಿತನು ಪುತ್ರನನ್ನು । ಸವಿನು ಸವಿನ ತ್ರಿಯನು ತ್ರಿಯೆಯ
ಅದುವೆ ಸಹಿಸುವಂತೆ ದೇವ ನೀನು ಸಹಿಪುದು ॥

॥೪೨॥ 44

ನಿನ್ನದಾ ಅದೃಷ್ಟಪೂರ್ವ । ರೂಪ ನೋಡಿ ಹಣಿಸಿಹೆನು
ಎನ್ನ ಮನವು ಭಯದೆ ಮತ್ತೆ ಅತಿವ್ಯಧಿಸಿದೆ ।
ನಿನ್ನದರುವೆ ಮೊದಲರೂಪ । ತೋರು ನನಗೆ ದೇವನೇ ಪ್ರ
ಸನ್ನಾಗು ದೇವೇಶ ಜಗನಿವಾಸನೆ ॥

॥೪೩॥ 45

ನಿನ್ನದಾ ಕರೀಟಧಾರಿ । ರೂಪ ಗದಾಚಕ್ರಹಸ್ತ
ವನ್ನ ನೋಡಲಿಜ್ಞಿಸುವೆನು ಮುನ್ನಿನಂತೆಯೇ
ನಿನ್ನ ಚತುಭುಜದ ರೂಪ । ದಿಂದಲೇಯೇ ನೀನು ಕಾಣಿ
ಸಿನ್ನು ಓ ಸಹಸ್ರ ಬಾಹು ವಿಶ್ವಮೂರ್ತಿಯೇ ॥

॥೪೫॥ 46

ವರದೆ ಸುಪ್ರಸನ್ನನೇನ್ನಿ । ಮಜ್ಜಾನಾ ನಿನಗೆ ಇದುವು
ಪರಮ ರೂಪ ತೋರೆಪಟ್ಟಿದ್ದಾತ್ಯೋಗದೆ ।
ಮೇರವ ತೇಜದಾ ಅನಂತ । ಮಾಡ್ಯವನ್ನ ವಿಶ್ವರೂಪ
ವಿರದು ನೋಡೆಪಟ್ಟಿ ನಿನ್ನಮಲ್ಲಿದನ್ಯರಿಂ ॥

॥೪೬॥ 47

ವರದೆ ವೇದಂಯಜ್ಞವದ । ಧ್ಯಾಯನ ದಾನದಿಂದ ಮತ್ತೆ
ಸರುವ ಶ್ರೀಯೆಗಳಿಂದ ಉಗ್ರತಪಗಳಿಂದಲು ।
ಸರರ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇಂಥ । ರೂಪದಾನು ಶಕ್ಷನಲ್ಲಿ
ವರರು ನೋಡೆ ನಿನ್ನ ಹೊರತು ಕುರುತ್ವೇರನೇ ॥

॥೪೭॥ 48

ನಿನಗೆ ವ್ಯಧೇಯು ಬೇಡ ಮತ್ತೆ । ಯಾ ವಿಮೂಢಭಾವ ಬೇಡ
ನನ್ನ ಹೋರರೂಪವಿದನು ಕಂಡು ಇಂಥದ ।
ನೀನು ಭೀತಿರಹಿತನಾಗಿ । ಪ್ರೀತಮನನು ಆಗಿ ಪುನಹ
ನನ್ನದದೇ ರೂಪವಿದನು ನೋಡು ಪಾಠನೇ ॥

॥೪೮॥ 49

ಇಂತು ಅಜ್ಞನಿನಿಗೆ ವಾಸು । ದೇವ ನುಡಿದು ತಾನು ಮತ್ತೆ
ಅಂತೆ ತನ್ನದಾ ಸ್ವರೂಪವನ್ನ ತೋರಿಸಿ ।
ಅಂತು ಭಿತನವನನಾ । ಶಾಸ್ವಸಿದನು ಪುನಹ ತಾನು
ಅಂತೆ ಸೌಮ್ಯ ವಪುವ ಧರಿಸಿ ಆ ಮಹಾತ್ಮನು ॥

॥೪೯॥ 50

ಇದುವೆ ತಾ ಮನುಷ್ಯ ರೂಪ । ವನ್ನ ಕಂಡು ನಾನು ಈಗ
ಲಿದುವೆ ನಿನ್ನ ಸೌಮ್ಯರೂಪವಂ ಜನಾರ್ಥನ ।
ಅದರಿನೀಗತಾನೆ ನಾನು । ಶಾಂತಚಿತ್ತನಾದೆನಿನ್ನು
ಮುದದ ಸಚೇತನನು ಪ್ರಕೃತಿಗತನು ಆದೆನು ॥

॥೫೦॥ 51

ಇದುವೆ ನನ್ನ ರೂಪವಿದನು । ನೋಡಲಿಯದುರ್ಭವದು
ಅದುವೆ ಯಾವುದನ್ನ ನೀನು ನೋಡಿದವನಿಹೇ ।
ಅದುವೆ ದೇವತೆಗಳು ಕೂಡ । ತಾವು ಎಲ್ಲ ಇರದೆ ರೂಪ
ವಿದರ ನಿತ್ಯ ದರ್ಶನಕಾಂಙ್ಗಿಗಳು ಇರುವರು ॥೩೩॥

॥೫೧॥ 52

ಯಾವ ಹೇದಗಳಿಂದಲುವೆ | ತಪಸಿನಿಂದಲೂವೆ ಮತ್ತೆ
ಯಾವ ದಾನದಿಂದ ತಾನು ಯಜ್ಞಾದಿಂದಲು |
ಈ ವಿಧದಲ್ಲಿ ನೋಡಲೆಂದಿ | ಗೂವೆ ಶಕ್ಯನಲ್ಲಿ ನಾನು
ಯಾವ ರೀತಿ ನನ್ನ ನೀನು ನೋಡಿದವನಿಹೆ ||

॥೫೩॥ 53

ಆದರಾ ಅನನ್ಯವಾದ | ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಾನು
ಸಾಧ್ಯನಾಗೆ ಶಕ್ಯನೀ ವಿಧದೊಳಜುಂನ |
ಶುದ್ಧ ತತ್ವದಿಂದ ತಿಳಿಯ | ಲೆನ್ನ ಮತ್ತೆ ನೋಡಲೆನ್ನೂ
ಇದ್ದಿ ಪ್ರಮೇಶಿಸಲು ಶಕ್ಯ ಓ ಪರಂತಪ ||

॥೫೪॥ 54

ನನ್ನ ಕರ್ಮ ಮಾಡುವವನು | ನನ್ನ ಪರಮನೆನ್ನುವನು
ನನ್ನ ಭಕ್ತನವನು ತಾನು ಸಂಗವಜೀತ |
ಅನ್ಯ ಸರ್ವಭೂತಗಳಲ್ಲಿ | ವೃಂದಾಲಿಲ್ಲದವನು ಯಾರು
ನನ್ನನೇಯೆ ಪಡೆವನವನು ಬಿಡದೆ ಪಾಂಡವ ||

॥೫೫॥ 55

ಓ ತಪುಸತ್ತಿದುವೆ ಭಗವದ್ | ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಒಂದು
ಸಾಂತ ವಿಶ್ವರೂಪ ದರ್ಶನದುವೆ ಯೋಗವು ||

ಒಂ
ರಿತಾಯೋಗ
ಕನ್ನಡ ಭಾವಧಿಂತೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ಹನ್ನರದು

ಭಕ್ತಿಯೋಗ

ಯಾರು ಹೀಗೆ ಸತತ ಯುಕ್ತ | ರಾಗಿ ಭಕ್ತರುಗಳು ನಿನ್ನ
ಕೋರಿ ಬಿಡದೆ ಸಗುಣರೂಪದಿಂದುಪಾಸಿಪರ್ |
ಯಾರು ಅಕ್ಷರನು ಅವೈಕ್ತ | ನೆಂದುಪಾಸಿಸುವರೊ
ಯಾರು ಇವರುಗಳೇಳು ತಾವು ಯೋಗವಿಶ್ವಮರ್ ||

||೧|| 1

ಎನ್ನೊಳೆಯೆ ಮನವನಿಟ್ಟಿ | ಯಾರು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಿಡದೆ
ಎನ್ನ ನಿತ್ಯಯುಕ್ತರಾಗಿ ತಾವುಪಾಸಿಪರ್ |
ಉನ್ನತದಾ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ | ಕೂಡಿದಂಥ ಅವರು ನಿಜದೆ
ನನ್ನ ಮತದೆ ಯೋಗವಿಶ್ವಮರು ಅರ್ಜನ ||

||೨|| 2

ಯಾರು ಅನಿದೇಶ್ಯವಾದ | ಅಕ್ಷರವನುಪಾಸಿಪರೊ
ಸರ್ವಗ ಕೂಟಸ್ಥ ಧ್ಯಾವವಚಿಂತ್ಯವಚಲವ |
ಸರ್ವ ಸಮದ ಬುದ್ಧಿಯಳ್ಳಿ | ಸನ್ನಿಯಮಿಸಿದಿಂದ್ರಿಯಗಳ
ಸರ್ವ ಭೂತಹಿತರು ಅವರು ಪಡೆವರೆನ್ನನೆ ||

3

ಅಧಿಕತಮವು ಆದ ಕ್ಷೇತ | ವವರಿಗಮುದು ಅವೈಕ್ತ
ವದರೊಳಾಸಕ್ತ ಜೀತರಿಂಗೆ ಪಾಧನೆ |
ಅದುವೆ ಅವೈಕ್ತಗತಿಯು | ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದಲೇಯೆ
ಅದುವೆ ದೇಹಧಾರಿಗಳಿಂ ಪಡೆಯೆ ಬಪ್ಪುದು ||

||೩|| 4

5

ಅದರಾರು ಸರ್ವವಾದ | ಕರ್ಮಗಳನು ನನೆಂಬ್ರಳೇಯೆ
ವೇದಗ್ರಹೆಯ ನನ್ನ ಪರಾಯಣರು ಎನಿಪರೋ |
ಬೋಧದಾ ಅನನ್ಯಯೋಗ | ದಿಂದಲೇಯೆ ಬಿಡದೆ ಎನ್ನ
ಮೋದದಿಂದ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಲುಪಾಸಿಸುವರೋ ||

||೫|| 6

ಅವರ ನಾನು ಸಮುದ್ಧರಣ | ಗೃಹ್ಯಾವಾನನು ಕೇಳು ನಿಜದೆ
ಭವದ ಮೃತ್ಯು ಸಂಸಾರ ಜಲಧಿಯಿಂದಲೆ |
ಜವದೆ ಸಮುದ್ಧರಣಗ್ರಹೆ | ನಹನು ನಾನು ಬಿಡದೆ ಪಾಧಕ
ಅವರನೆನ್ನಳೇ ನಿಮಗ್ನರಾದ ಚೇತರ ||

||೬|| 7

ನನೆಂಬ್ರಳೇಯೆ ಮನವನಿರಿಸು | ನನೆಂಬ್ರಳೇಯೆ ಬುದ್ಧಿಯಿರಿಸು
ನನೆಂಬ್ರಳೇಯೆ ವಸಿಪೆ ನೀನು ಇನ್ನ ಸಂಶಯ |
ನನೆಂಬ್ರಳು ನೀ ಶ್ವಿರದೆ ಮನಸ | ನಿಡಲು ಶಕ್ತನಾಗದಿದ್ದ
ರನ್ನ ಪಡೆಯಲಿಚ್ಛಿಸಭ್ಯಾಸಯೋಗದೆ ||

||೭|| 8

ನೀನಶಕ್ತನಾದರದ | ಭ್ಯಾಸಯೋಗದಿಂದಲೂವೆ
ನನ್ನ ಕರ್ಮ ಪರಮವಂದು ಗೃಹನಾಗಲೊ |
ನನ್ನ ಅರ್ಥಕಾಗಿ ನೀನು | ಕರ್ಮಗಳನು ಮಾಡುತಲಿಯೆ
ಸನ್ನತದಾ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನ ಬಿಡದೆ ಪಡೆಯುವೆ ||

||೮|| 10

ಇದನು ಸಹಿತ ನೀನು ಗೃಹ್ಯೆ | ಶಕ್ತನಾಗದಿದ್ದರೆನ್ನ
ದಿದಭ್ಯಾಸಯೋಗವನ್ನ ಆಶ್ರಯಿಸುತಲೆ |
ಅದರಿನೆಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳಾ | ಘಲತ್ಯಾಗಮಾಡು ನೀನು
ಅದುವೆ ಯತತ ಆತ್ಮವಂತನಾಗುತಜ್ಞನ ||

||೯|| 11

ಅದಭ್ಯಾಸಕಿಂತಲೂವೆ | ಜಾನ್ ಶ್ರೇಯವಾಗಿ ಇಹಾದು
ಅದುವೆ ಜಾನ್ ಕಿಂತಲೂ ವಿಶೇಷ ಧ್ಯಾನವು |
ಅದುವೆ ಧ್ಯಾನಕಿಂತಲೂವೆ | ಕರ್ಮಘಲದ ತ್ಯಾಗ ಶ್ರೇಯ
ವದುವೆ ತ್ಯಾಗದಿಂದ ಶಾಂತಿಯಾ ಅನಂತರ ||

||೧೦|| 12

ಯಾವನವನು ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲ | ದಿಹನೋ ಸರ್ವಭೂತಗಳೊಳು
ಓವ ಮಿತ್ರ ಕರುಣೆವಂತ ಶಾನು ಮತ್ತೆಯು |
ಭಾವದಿಂದ ಮಮತೆರಹಿತ | ನಹಂಕಾರ ರಹಿತನಾಗಿ
ಯಾವನಹನೋ ಸಮದೆ ದುಃಖ ಸುಖದೆ ತಾ ಕ್ಷಮೀ ||

||೧೧|| 13

ಯಾವನಿಹನೋ ಸತತ ಸಂ | ತುಷ್ಟನಾಗಿ ತಾನು ಮತ್ತೆ
ಭಾವದಿಂದಲಾತ್ಮವಂತ ದೃಢದ ನಿಶ್ಚಯಿ |
ಯಾವನಪಿಸಿಹನು ಎನ್ನೋ | ಶೇಯೆ ಮನೋಬುದ್ಧಿಯನ್ನು
ಯಾವನೆನ್ನ ಭಕ್ತನವನು ನನಗೆ ಪ್ರಿಯನಹ ॥

॥೧೩॥ 14

ಯಾವನಿಂದ ಲೋಗರಿಗು | ದ್ವೇಗವಿಲ್ಲದಿಮದೊ ಮತ್ತೆ
ಯಾವನವನು ಲೋಗರಿನುದ್ವೇಗಗೊಳ್ಳನೋ |
ಯಾವನಾ ಅಮರ್ಷ ಹರ್ಷ | ಕ್ರೋಧ ಭಯೋದ್ವೇಗದಿಂದ
ತಾ ವಿಮುಕ್ತನಿಹನೋ ಅವನು ನನಗೆ ಪ್ರಿಯನಹ ॥

॥೧೪॥ 15

ಎನಪೇಕ್ಕೆಯಿಲ್ಲದವನು | ಶುಚಿಯು ದಕ್ಷಾದ ಮತ್ತೆ
ತಾನು ಉದಾಸೀನ ಮನದ ವ್ಯಘಯ ಕಳೆದವ |
ಇನ್ನು ಸರ್ವವದಾರಂಭ | ಪರಿತಾಗಿಯಾದ ಯಾವ
ನೆನ್ನ ಭಕ್ತನವನು ನಿಜದೆ ನನಗೆ ಪ್ರಿಯನಹ ॥

॥೧೫॥ 16

ಯಾವನವನು ಹರ್ಷಿಸುವುದು | ಇಲ್ಲ ದ್ವೇಷಿಸುವುದು ಇಲ್ಲ^१
ತೀವಿ ಶೋಚಿಸುವುದು ಕಾಂಪಿಸುವುದು ಇಲ್ಲವು |
ಆವ ಶುಭಾಶುಭದ ಪರಿ | ತ್ಯಾಗಿಯಾಗಿ ಇರುವನಾವ
ನಾ ವಿಶುದ್ಧ ಭಕ್ತನವನು ನನಗೆ ಪ್ರಿಯನಹ ॥

॥೧೬॥ 17

ಸಮನು ಆಗಿ ಶತ್ರು ಮತ್ತೆ | ಮಿತುರಲ್ಲಿ ತಾನು ಮತ್ತೆ
ಸಮನು ಅಂತ ಮಾನವಾಪಮಾನದಲ್ಲಿಯು |
ಸಮನು ಆಗಿ ಶೀತ ಉಷ್ಣ | ಗಳಲಿ ಸುವಿವು ದುಃಖಿಗಳಲಿ
ಸಮನು ಆಗಿ ಸಂಗವಿಜ್ಞಾತನು ಆದವ ॥

॥೧೭॥ 18

ಸಮನು ಆಗಿ ನಿಂದ ಸ್ತುತಿ | ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಹೌನಿಯಾಗಿ
ಸಮದೆ ಸಂತುಷ್ಟನೆಷ್ಟ್ವ ಅಪ್ಯರಲ್ಲಿಯೆ |
ಸಮದೆಯಾ ನಿಕೇತನಾನಿ | ಕೇತಭಾವಿ ಸ್ಥಿರದ ಮತಿಯು
ಸಮದಲಿಂತು ಇರುವನೆನಗೆ ಪ್ರಿಯನು ನರನವ ॥

॥೧೮॥ 19

ಆದರಾರು ಇಂತು ಉಕ್ತ | ವಾದ ಧರ್ಮದಮೃತವಿದನು
ಸಾದರದಲಿ ತಾವು ಬಿಡದೆ ಪಯುಂಪಾಸಿಪರ್ |
ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದಂಥ | ನನ್ನ ಪರಾಯಣರು ಆದ
ಶುದ್ಧ ಭಕ್ತರವರು ನನಗತಿವ ಪ್ರಿಯರಹರ್ |

॥೧೯॥ 20

ಓಂ ತತುಸತ್ತಿದುವೆ ಭಗವದ್ | ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಎರಡು
ಸಾಂತಗೊಂಡ ಧರ್ಮಯುಕ್ತ ಭಕ್ತಿಯೋಗವು ||

ಒಂ
ರಿತಾಯೋಗ
ಕನ್ನಡ ಭಾವಧಿಕೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ಹದಿಮೂರು

ಕ್ಷೇತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞ ವಿಭಾಗಯೋಗ

ಇದುವೆ ಈ ಶರೀರ ತಾನು । ಕೊಂತೇಯ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದು
ಅದಭಿದಾನವನ್ನು ಪಡೆದು ಇಹುದು ಕೇಳಿಲೊ ।
ಇದನು ಯಾವನವನು ತಿಳಿವ । ನವನೆ ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞನೆಂದು
ಮುದರೆ ಪೇಣ್ಣರವರು ಆ ತತ್ವಜ್ಞನಿಗಳ್ಳೂ ॥

||೮|| 1

ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞ ಮತ್ತೆ ನಾನೆ । ಆಗಿ ಇಹನು ಎಂದು ತಿಳಿಯೋ
ಕ್ಷೇತ್ರ ಸರ್ವ ವಿದರೊಳೆಲ್ಲ ಬಿಡದೆ ಪಾಂಡವ ।
ಕ್ಷೇತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞರುಗಳ್ಳು । ಜ್ಞಾನವಾಪುದಿರುವುದರುವು
ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯಜ್ಞನವೆಂಬ ಮತವು ನನ್ನದು ॥

||೯|| 2

ಯಾವುದರುವು ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂಬು । ದೆಂತು ಇಹುದು ಮತ್ತೆಯದರ
ದಾ ವಿಕಾರವೆಂಥದೆಲ್ಲಿಂದ ಬಂದುದು ।
ಯಾವನವನು ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞ । ಮತ್ತೆ ಅವನದೆಂಥದಾ ಪ್ರ
ಭಾವವದನು ನೀ ಸಮಾಸದಿಂದ ಕೇಳಿಲೊ ॥

||೧೦|| 3

ಇದುವು ಯಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಬಹಳ । ವಿಧದೆ ಗಾನಗೊಂಡು ಇಹುದು
ಇದುವು ಭಂದಗಳಿಂ ವಿವಿಧ ಭಾಗವಾಗಿಯು ।
ಅದುವೆ ಮತ್ತೆ ಯಂತ್ರಿಯುಕ್ತ । ಬುಹ್ಯಸೂತ್ರಪದಗಳಿಂದ
ಲಿದುವು ವಿನಿಶ್ಚಿತವದಾಗಿ ಪೇಳಿ ಪಟ್ಟಿದೆ ॥

||೧೧|| 4

ಅದುವೆ ಮಹಾಭಾತಗಳವು | ಮತ್ತೆಯಹಂಕಾರವದುವು
ಅದುವೆ ಬುದ್ಧಿ ತಾನದವ್ಯಕ್ತವೆಂಬುದು |
ವಿಧದೆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಹತ್ತು | ಮೇಲದೊಂದು ಮನಸು ಮತ್ತೆ
ಯದುವೆ ಪಂಚವಿಷಯವಿಂದ್ರಿಯಗಳ ಗೋಚರ||

॥೫॥ 5

ಅದುವೆ ಇಜ್ಞೇ ದ್ಯೇಷವದುವು | ಮತ್ತೆ ಸುಖಿವು ದುಃಖಿವದುವು
ಅದುವೆ ಸಂಘಾತ ಮತ್ತೆ ಜೀತನಾ ಧೃತಿ |
ಇದುವೆ ಕ್ಷೇತ್ರವನಿಸಿದಿನನು | ತಾ ಸಮಾಸದಿಂದಲಲ್ಲಿ
ಇದು ವಿಕಾರ ಸಹಿತ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದುದಾಹೃತ ||

॥೬॥ 6

ಅದುವು ಅಮಾನತೆಯು ಮತ್ತೆ | ಅದಂಭತೆಯು ಅದುವು ಮತ್ತೆ
ಅದುವಹಿಂಸೆ ಕ್ಷಾಂತಿ ಮತ್ತೆಯದುವೆ ಆಜಣವ⁴⁵ |
ಅದುವೆಯಾಚಾಯರುಪಾ | ಸನೆಯು ಮತ್ತೆ ಶಾಚವದುವು
ಅದುವೆ ಸ್ಥೈರ್ಯವದುವು ಆಶ್ಚರ್ಯದಾ ವಿನಿಗ್ರಹ ||

॥೭॥ 7

ಅದುವೆ ಇಂದ್ರಿಯಾರ್ಥ ವಿಷಯ | ಗಳಲಿ ವೃಂಡಾಗ್ಯಭಾವ
ವದುವೆ ಆ ನಿರಹಂಕಾರಭಾವ ಮತ್ತೆಯು |
ಅದುವೆ ಜನ್ಮಾಂಶುಜರೆಯು | ಮತ್ತೆ ವ್ಯಾಧಿಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ
ಹದನನರಿವ ದುಃಖ ದೋಷದಾಸುದರ್ಶನ ||

॥೮॥ 8

ಮಮತೆ ರಹಿತ ಭಾವವಾ | ಸಕ್ತಿರಹಿತ ಭಾವವದುವು
ಕ್ರಮದೆ ಮಗನು ಮಡದಿ ಮನೆಗಳಾದಿಯಲ್ಲಿಯು |
ಭೂಮೆಯ ಇಷ್ಟ ಮತ್ತೆಯಾ | ಅನಿಷ್ಟ ಪ್ರಾಣಿಯವುಗಳಲ್ಲಿ
ಸಮದೆ ನಿತ್ಯ ಸಮದಚಿತ್ತದಿಂದಲಿರುವುದು ||

॥೯॥ 9

ನನ್ನೊಳೆ ಅನನ್ಯಾಯೋಗ | ದಿಂದಲೇಯೆ ಮಾಳ್ಳಿದಾದ
ಸನ್ನುತ್ತಾವ್ಯಭಿಚಾರಿಣೀ⁴⁶ ಭಕ್ತಿತಾನದು |
ಇನ್ನುದಾ ವಿವಿಕ್ತಸ್ಥಾನ | ಸೇವನೇಯ ಗೃಹಭಾವ
ವಿನ್ನು ತಾ ಅನಿಷ್ಟಭಾವ ಜನಸಮೂಹದಿ ||

॥೧೦॥ 10

45. ಆಜಣವ = ಸರೆಳತೆ

46. ಅವ್ಯಾಖಾರಿಣೀ ಭಕ್ತಿ = ಶುದ್ಧಿವಾದ ಭಕ್ತಿ

ಅದಧ್ಯಾತ್ಮಜ್ಞನದಲ್ಲಿ | ನಿತ್ಯನಿರತವಾದ ಭಾವ
ವದುವೆ ತತ್ವಜ್ಞನದರ್ಥ ಸತ್ಯದರ್ಶನ |
ಇದುವೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳುದೆಲ್ಲ | ಜ್ಞಾನವೆಂದೆನಿಸಿ ಇಹುದು
ಅದುವೆ ಅಜ್ಞನ ಯಾವುದಿದಕೆ ಅನ್ಯಥಾ || ೧೧ || 11

ಯಾವುದಮುವ ಜ್ಞೇಯ ವಸ್ತು | ವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳ್ಣಿ ನಾನು
ಯಾವುದನ್ನು ತಿಳಿದರಮ್ಯತವನ್ನು ಪಡೆವನು |
ತಾ ವಿಶುದ್ಧವಾದನಾದಿ | ಪರಮ ಬ್ರಹ್ಮ ಹೇಳಿಪಡುವು
ದಾವ ಸತ್ಯವಾ ಅಸತ್ಯವಲ್ಲವೆಂದರು || ೧೨ || 12

ಸರ್ವಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲ ಅದಕೆ | ಪಾಣಿಪಾದಗಳವು ಇಹವು
ಸರ್ವಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲ ಅಕ್ಷಿ ಶಿರವು ಮುಖಗಳು |
ಸರ್ವಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲ ಅದಕೆ | ಶೃಂಗಾರವು ಲೋಕದಲ್ಲಿ
ಸರ್ವವನ್ನು ಆವರಿಸಿಯಿ ಸ್ಥಿತವು ಇರುವುದು || ೧೩ || 13

ಸರುವ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಗುಣಗ | ಶಾಭಾಸಪುಳ್ಳದಮುವು
ಸರುವ ಇಂದ್ರಿಯದರ್ಮ ವಿವರಿತವು ತಾನದು |
ಇರುವುದಮುವಸಕ್ತವಾಗಿ | ಸರುವವನ್ನು ಭರಿಸಿ ಇಹುದು
ಇರುವುದು ನಿಗುರಣವು ಗುಣದ ಭೋಕ್ತ್ವಮತ್ತೆಯು || ೧೪ || 14

ಇರುವುದಮುವ ಭೂತಗಳಾ | ಬಾಹ್ಯ ಅಂತದೊಳಗು ಮತ್ತೆ
ಇರುವುದಮು ಚರಾಚರಾತ್ಮಕವು ಆಗಿಯು |
ಇರುವುದರಿಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ | ಅವಿಜ್ಞೇಯವಾಗಿ ಇಹುದು
ಇರುವುದಮುವು ದೂರ ಮತ್ತೆಯಾ ಸಮೀಪವು || ೧೫ || 15

ಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ಅದವಿಭಕ್ತ | ವಾಗಿ ಇಹುದು ಹಾಗೆ ಬಿಡದೆ
ಮತ್ತೆಯುದು ವಿಭಕ್ತವಾಗಿ ಇಹಪೋಲಿರುವುದು|
ಭೂತಗಳಾ ಭರ್ತ್ಯ ಜ್ಞೇಯ | ಸಂಹರಿಸುವಾ ಗ್ರಸಿಷ್ಟು
ಮತ್ತೆದಿಹುದು ಸೃಷ್ಟಿಪ ಪ್ರಭವಿಷ್ಯವಾಗಿಯು || ೧೬ || 16

ಅದುವೆ ಎಲ್ಲ ಜ್ಯೋತಿಗಳಲ್ಲಿ | ಪರಮ ಜ್ಯೋತಿಯವಾಗಿ ಇಹುದು
ಅದುವು ತಮಸಿನಿಂದ ಪರವು ಎನಿಸಿ ಇರುವುದು |
ಅದುವೆ ಜ್ಞಾನವದುವೆ ಜ್ಞೇಯ | ಜ್ಞಾನಗಮ್ಯವಾಗಿ ಇಹುದು
ಅದುವೆ ಸರ್ವರಾ ಹೃದಯದೆ ನೆಲಸಿ ಇರುವುದು || ೧೭ || 17

ಹೀಗ ಕ್ಷೇತ್ರವಿದುವು ಮತ್ತೆ । ಜ್ಞಾನವದುವು ಜ್ಞೇಯವದುವು
ಈಗಲಾ ಸಮಾಸದಿಂದ ಹೇಳೆಪಟ್ಟಿವು ।
ಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದ । ನನ್ನ ಭಕ್ತನಿದನು ತಿಳಿದು
ವೇಗದಿಂದ ನನ್ನ ಭಾವವನ್ನೆ ಪಡೆವನು ॥

॥೧೮॥ 18

ಸಿರಿಯ ಉಭಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತೆ । ಪುರುಷ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿಜದೆ
ಅರಿಯನಾದಿಯಾದುವೆನುತ ನೀನು ಅಜುಂನ ।
ಸರುವವಾ ವಿಕಾರಗಳವು । ಮತ್ತೆ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲ ತಾವು
ಅರಿಯೋ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದುವೆನುತಲಿ ॥

॥೧೯॥ 19

ಸರುವವಾದ ಅದುವೆ ಕಾರ್ಯ । ಕಾರಣ ಕರ್ತೃತ್ವಗಳಿಗೆ
ಮೆರೆವ ಪ್ರಕೃತಿ ಹೇತುವೆಂದು ಹೇಳೆಪಡುವುದು ।
ಬರುವುದಾದ ಅದುವ ದುಃಖ । ಸುಖದ ಭೋಕ್ತ್ವವರಕೆ
ಪುರುಷನವನು ಹೇತುವೆಂದು ಹೇಳೆಪಡುವನು ॥

॥೨೦॥ 20

ಪುರುಷನವನು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಳುವೆ । ಸ್ಥಿತನು ಆಗಿ ಅಲ್ಲಿ ತಾನು
ಇರದೆ ಭುಂಜಿಸುವನು ಪ್ರಕೃತಿಯೋದ ಗುಣಗಳ ।
ಸರಿಯ ಕಾರಣವದು ತಾನು । ಗುಣಗಳಾ ಸಂಗವವನ
ಪರಿಯದಾದ ಸತ್ತಸತ್ತು ಯೋನಿಜನ್ಕೆ ॥

॥೨೧॥ 21

ಅವನು ಉಪದ್ರವನೆಂದು । ಅನುಮತಿಸುವನವನು ಎಂದು
ಅವನು ಭೂತರ್ಥ ಭೋಕ್ತ್ವ ಮಹೇಶ್ವರನು ಎಂತಲು ।
ಅವನೆಯೆ ಪರಮಾತ್ಮನೆಂದು । ಕೂಡ ಹೇಳೆಪಟ್ಟಿ ಇವನು
ಇವನು ದೇಹವಿದರೂಳಿರುವ ಪರಮ ಪುರುಷನು ॥

॥೨೨॥ 22

ಇದುವೆ ರೀತಿ ತಿಳಿವನಾವ । ನವನು ಪುರುಷನನ್ನು ಮತ್ತೆ
ಅದುವೆ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದಂಥ ಪ್ರಕೃತಿಯ ।
ಅದರಿನವನು ಸರ್ವವಿಧದೆ । ವರ್ತಿಸುತ್ತಲಿದ್ದರೂವೆ
ಅದುವೆ ಅವನು ಪುನಹ ಜನ್ಮಿಸುವುದು ಇಲ್ಲವು ॥

॥೨೩॥ 23

ಕೆಲರು ಅದುವೆ ಧ್ಯಾನದಿಂದ । ಲಾತ್ತನಲ್ಲಿ ಕಾಂಬರವರು
ನಿಲದೆ ಅದುವೆ ಆತ್ಮನನ್ನು ಆತ್ಮದಿಂದಲಿ ।
ಕೆಲರು ಅನ್ವರದುವೆ ಸಾಂಖ್ಯ । ಯೋಗದಿಂದ ಕಾಂಬರವರು
ಕೆಲರು ಜೀರೆಯವರು ಕರ್ಮಯೋಗದಿಂದಲಿ ॥

॥೨೪॥ 24

ಅನ್ಯರಾದರಿಂತು ತಿಳಿಯ | ಲಾರದವರು ಆಗಿ ತಾವು
ಅನ್ಯರಿಂದ ಕೇಳಿ ಉಪಾಸನೆಯ ಗೃಹರು |
ಇನ್ನು ಅವರು ಸಹಿತ ದಿಟದೆ | ದಾಟುವರಾ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು
ನನ್ನ ವಿಷಯ ಶ್ರುತಿಯ ಪರಾಯಣರು ಎನಿಪರು ||

॥೨೫॥ 25

ಯಾವುದಾದರಿನ್ನು ಸಂ | ಜನಿಸುವಾ ವಸ್ತುವದುವು
ಸ್ಥಾವರವದು ಜಂಗಮವದು ಏನೆ ಆಗಲಿ |
ಓವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಿಜ್ಞಿ | ಸಂಯೋಗದಿಂದಲೆಂದು
ನೀ ವಿವೇಕದಿಂದ ತಿಳಿಯೋ ಭರತ ಖಂಡಭನೆ ||

॥೨೬॥ 26

ಸರುವವಾದ ಭೂತಗಳೊಳ್ಳಿ | ತಾನು ಸಮನು ಆಗಿ ಇರುತ್ತಿರುವನಾ ಪ್ರಸನ್ನ ಪ್ರಭುವು ಪರಮ ಈಶ್ವರ |
ಸರುವವಾದುವಾ ವಿನಾಶ | ಗಳಲಿಯೆ ಅವಿನಾಶಿಯಾಗಿ
ಇರುವನಾವನವನ ಕಾಂಬನವನೆ ಕಾಂಬನು ||

॥೨೭॥ 27

ಸಮನು ಆಗಿ ಕಾಳಿವವನೆ | ಸರ್ವವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ
ಸಮದೆ ಸ್ಥಿತನು ಆಗಿ ಇರುವ ಈಶ್ವರನನು |
ಭ್ರಮದೆ ಆತ್ಮದಿಂದಲಾತ್ಮ | ನನ್ನ ಘಾತಗೆಂಳಿಸನವನು
ಸಮದೆ ಬಳಿಕ ಪಡೆವನವನು ಪರಮಗಳಿಯನು ||

॥೨೮॥ 28

ಇರದೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದಲೇಯೆ | ಸರ್ವವಾದ ಕರ್ಮಗಳವು
ಸರುವ ರೀತಿ ತಾವು ಕ್ರಿಯೆಯಗೊಳ್ಳುವೆನುತ್ತಿಲೇ |
ಸರಿಯದಾಗಿ ಯಾವನವನು | ತತ್ತ್ವದಿಂದ ಕಾಂಬನದುವೇ
ಪರಿಯಲಾತ್ಮನಕರ್ತಾರನೆನುತ ಕಾಂಬನು ||

॥೨೯॥ 29

ಇರುವುದಾದರೂವೇ ಭೂತ | ಗಳವು ಭಿನ್ನಭಾವದಿಂದ
ಇರುವುವೇಕನಲ್ಲಿ ಎಂಬುದೇಗ ಕಾಂಬನೋ |
ಸರುವ ವಿಸ್ತಾರವದುವು | ಆತನಿಂದಲೇಯೆ ಎನುತ್ತಿರುವ
ಲರಿವನವನು ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಪಡೆವನಾಗಲು ||

॥೩೦॥ 30

ಅದುವೇ ಅನಾದಿಶ್ವವ್ಯಳ್ಳ | ಮತ್ತೆ ನಿಗುಣಶ್ವವ್ಯಳ್ಳ
ಅದುವೇ ಅವ್ಯಯನು ಅದ ಪರಮ ಆತ್ಮನು |
ಇದುವೇ ಈ ಶರೀರ ಸ್ಥಿತನು | ಆದರೂವೇ ಕೌಂತೇಯ
ಹದನನೇನ ಗೃಹವುದಿಲ್ಲ ಲಿಪ್ತವಲ್ಲವು ||

॥೩೧॥ 31

ಯಾವ ರೀತಿ ಸರ್ವಗತವು । ಆದ ತನ್ನ ಸೂಕ್ತ ತೆಯಿಂ
ತೀವಿದಾಕಾಶ ತಾನು ಲಿಪ್ತವಾಗದೂ ।

ಓವಿ ಈ ಶರೀರದಲ್ಲಿ । ಸರ್ವಸ್ಥಳದೇ ಸ್ಥಿತನು ಆಗಿ
ತೀವಿದಾತ್ಮನದೇರೀತಿ ಲಿಪ್ತನಾಗನು ॥

॥೨೨॥ 32

ಯಾವ ರೀತಿ ತಾ ಪ್ರಕಾಶ । ಗೃಹನವನು ಒಬ್ಬನೇಯೆ
ತಾ ವಿಶೇಷದೇಲ್ಲ ಲೋಕವಿದನು ಆ ರವಿ ।

ಆ ವಿಧಾನದೇಯು ಎಲ್ಲ । ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರ ತಾನು
ತಾ ವಿಶೇಷದಿಂ ಪ್ರಕಾಶಗ್ರೇವ ಭಾರತ ॥

॥೨೩॥ 33

ಅದುವೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞ । ರಿಬ್ಬರಾ ಮಧ್ಯ ಇರುವ
ಅದುವೆ ಅಂತರವನು ಜಾಳನಚಕ್ರವಿಂದಲಿ ।
ಅದುವೆ ಮತ್ತೆ ಭೂತಗಳಾ । ಪ್ರಕೃತಿ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಯಾರು
ವಿಧದೆ ತಿಳಿವರವರು ಪರಮ ಪದವ ಪಡೆವರು ॥

॥೨೪॥ 34

ಓಂ ತತುಸತಿದುವೆ ಭಗವದ್ । ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಮೂರು
ಸಾಂತ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞವಿಭಾಗ ಯೋಗವು ॥

ಒಂ
ರಿತಾಯೋಗ
ಕನ್ನಡ ಭಾವಧಿಕೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ಹದಿನಾಲ್ಕು

ಸೂರ್ಯತ್ರಯ ವಿಭಾಗಯೋಗ

ಪರಮಾದ ಮತ್ತೆ ಜ್ಞಾನ | ಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವು ಆದ
ಪರಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಿನಗೆ ಪ್ರನಹ ಪೇಶ್ಯಾನು |
ಸರುವ ಮುನಿಗಳಾಪುದನ್ನು | ತಿಳಿದು ಇದುವೆ ಲೋಕದಿಂದ
ಪರಮ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಪೋದರದನೆಯೆ ||

||೧|| 1

ಇದುವೆ ಪರಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು | ಆಶ್ರಯಿಸಿಯೆ ನನ್ನದಾದ
ಆದೆ ಸಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಪಡೆದ ಜನಗಳು |
ಅದುವೆ ಸರ್ಗಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡ | ಜನಿಸುವುದು ಇಲ್ಲ ಮತ್ತೆ
ಯದುವೆ ಪ್ರಳಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಧೆಯ ಪಡುವುದಿಲ್ಲವು ||

||೨|| 2

ನನ್ನ ಯೋನಿಯಾದ ಮಹದ್ | ಬ್ರಹ್ಮವೆಂಬುದರದರ ಒಳಗೆ
ನಾನು ಬಿಡದೆ ಗಭರವನ್ನು ಇಡುವೆನದರೊಳು |
ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಾದ ಸರ್ವ | ಭೂತಗಳಾ ಸಂಭವವದು
ಇನ್ನು ಬಿಡದೆ ಅದರಿನಿಂದಲಹುದು ಭಾರತ ||

||೩|| 3

ಸರುವವಾದ ಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ | ಕೌಂತೀಯ ಯಾವ ಯಾವ
ತೆರೆದ ಮೂರ್ಚಿಗಳವು ತಾವು ಸಂಭವಿಸುವುದೇ |
ಸರುವವಕೆ ಮಹದ್ ಬ್ರಹ್ಮ | ಉಪ್ತಿಸ್ಥಾನಯೋನಿ
ಸರುವವಕೆ ನಾನು ಬೀಜರೂಪ ಶಿತನೆಲ್ಲೋ ||

||೪|| 4

ಸತ್ಯ ರಜವು ತಮವು ಎಂಬ | ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ
ತತ್ವದಿಂದ ಹೇಳಲಾದ ಮೂರು ಗುಣಗಳು |

ಸ್ವತ್ವದಿಂದ ನಿಬಧ್ವಪುವು | ಮಹಾಬಾಹು ದೇಹದಲ್ಲಿ
ನಿತ್ಯನವ್ಯಯನು ಆದ ದೇಹಿಯಿವನನು ||

॥೫॥ 5

ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವದುವು ನಿರ್ಮ | ಲತೆಯದಾದ ಕಾರಣದಲ್ಲಿ
ಪುಲ್ಲ ಪ್ರಕಾಶಕರವಹುದು ಅನಾಮಯವದು |

ಅಲ್ಲಿ ಸುಖಿದ ಸಂಗದಿಂದ | ಮತ್ತೆ ಜ್ಞಾನಸಂಗದಿಂದ
ಲಲ್ಲಿ ದೇಹಿಯನ್ನು ಬಂಧಿಸುವುದು ಅನಘನೆ ||

॥೬॥ 6

ಅದುವೆ ರಚೋಗುಣವು ರಾಗ | ದಾಸತ್ವಿಯತವು ತಿಳಿಯೋ

ಅದುವೆ ಶೃಷ್ಟಿ ಸಂಗದಿಂದ ಸಮುದ್ಧಿಸಿದ |

ಅದುವು ಬಂಧಿಸುವುದು ಬಿಡದೆ | ಕೌಂತೇಯ ಕೇಳೊ ನೀನು
ಅದುವೆ ಕರ್ಮಸಂಗದಿಂದ ದೇಹಿಯಿವನನು ||

॥೭॥ 7

ಅರಿಯೋ ಆದರದಜ್ಞಾನ | ದಿಂದ ಜನಿಸಿ ಇಹುದು ತಮವು

ಸರುವ ದೇಹಿಗಳನು ಹೋಹಗೊಳಿಸುವಂಥದು |

ಭರದೆ ಅದುವು ಆ ಪ್ರಮಾದ | ವಾಲಸ್ಯ ನಿರ್ದೇಗಳಿಂ
ದಿರದೆ ದೇಹಿಯನ್ನು ಬಂಧಿಸುವುದು ಭಾರತ ||

॥೮॥ 8

ಪರಿಣಮಿಸುವುದರುವು ಸತ್ಯ | ಗುಣವು ಸುಖಿದೆ ರಚೋಗುಣವು

ಪರಿಣಮಿಸುವುದರುವು ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ |

ಇರದೆ ತಮೋಗುಣವು ಆದ | ರಾವರಿಸುತ ಜ್ಞಾನವನ್ನು

ಪರಿಣಮಿಪುದು ಆ ಪ್ರಮಾದದಲ್ಲಿ ತಾನದು ||

॥೯॥ 9

ಅದುಮಿ ರಚೋಗುಣವ ಮತ್ತೆ | ತಮೋಗುಣವನೆರಡನಲ್ಲಿ

ಅದುವೆ ಸತ್ಯಗುಣವು ಬಿಡದೆಯಹುದು ಭಾರತ |

ಅದುಮಿ ಮತ್ತೆ ಸತ್ಯತಮಗ | ಇರಡ ಬಿಡದೆಯಹುದು ರಜವು

ಅದುಮಿ ಸತ್ಯರಜಗಳನ್ನು ತಮವು ಹಾಗೆಯೆ ||

॥೧೦॥ 10

ಎಗಲಿದುವೆ ದೇಹದಲ್ಲಿ | ಸರ್ವ ದ್ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡದೆ

ಎಗಲಾ ಪ್ರಕಾಶ ಹಾಗು ಜ್ಞಾನ ಜನಿಪುದೋ |

ಆಗ ಸತ್ಯಗುಣ ವಿವೃದ್ಧಿ | ಯಾಗಿ ಇಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು

ಆಗಲಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು ಕೇಳು ಅಜುನ |

॥೧೧॥ 11

ಅದುವೆ ಲೋಭವಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿ | ಕರ್ಮಗಳಾರಂಭ ಭಾವ
ವದುವೆ ಆ ಅಶಾಂತಿ ಮತ್ತೆ ಸ್ನೇಹೆಯ ಭಾವವು |
ವಿಧದ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಬಿಡದೆ | ಜನಿಸಿ ಬಹವು ದೇಹದಲ್ಲಿ
ಅದುವೆ ರಜದ ವಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಭರತ ಮಂಷಭನೆ ||

॥೧೨॥ 12

ಅಪ್ರಕಾಶಭಾವ ಮತ್ತೆ | ಅಪ್ರವೃತ್ತಿಭಾವವದುವು
ಆ ಪ್ರಮಾದಭಾವ ಮತ್ತೆ ಮೋಹವಿಂತಿವು |
ಈ ಪ್ರಕಾರವಿವುಗಳೆಲ್ಲ | ಜನ್ಮಸುವುವು ತಮೋಗುಣದ
ಕುಪ್ರಭಾವಿ ವಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಕುರುವನಂದನ ||

॥೧೩॥ 13

ಎಗಲದುವೆ ಸತ್ಯಗುಣದ | ಆ ಪ್ರವೃದ್ಧಿಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಆಗ ದೇಹಧಾರಿ ಪ್ರಲಯವನ್ನು ಪಡೆವನೋ |
ಆಗಲವನು ಉತ್ತಮವಿದ | ರಾದ ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ದೊರೆವ
ಭೋಗದಮಲ ಲೋಕವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಪಡೆವನು ||

॥೧೪॥ 14

ಪಡೆದರವನು ಪ್ರಲಯವನ್ನು | ರಚೋಗುಣದವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ
ಬಿಡದೆ ಕರ್ಮಸಂಗಳಲಿ ತಾನು ಜನಿಪನು |
ಪಡೆದರವನು ಹಾಗೆ ಪ್ರಲಯ | ವನ್ನು ತಮುದ ವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ
ಬಿಡದೆ ಮೂರ್ಧಯೋನಿಗಳಲಿ ತಾನು ಜನಿಪನು ||

॥೧೫॥ 15

ಅದುವೆ ಸುಕೃತವಾದ ಸತ್ಯ | ಗುಣದ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ
ಮುದದ ಸಾಂಕ್ಷಿಕವದು ನಿರ್ಮಲದ ಫಲವದು |
ಅದುವೆ ರಚೋಗುಣದ ಕರ್ಮ | ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದುಃಖವಲವು
ಅದುವೆ ಅಜ್ಞಾನ ತಮುದ ಕರ್ಮಫಲವದು ||

॥೧೬॥ 16

ಜನಿಸಿ ಬಹುದು ಸತ್ಯಗುಣದ | ಲಿಂದ ಜ್ಞಾನವದುವು ಮತ್ತೆ
ಜನಿಸಿ ಬಹುದು ರಚೋಗುಣದೆ ಲೋಭ ತಾನದು |
ಜನಿಸಿ ಬಹವು ಆ ಪ್ರಮಾದ | ಮೋಹವಚಜ್ಞಾನಗಳವು
ಕೊನೆಯದಾದ ತಮೋಗುಣದಲೀಂದಲಲ್ಲಿಯು ||

॥೧೭॥ 17

ಮುದದೆ ಸತ್ಯಸ್ಥರುಗಳು | ಉದ್ದ್ರೋಧದೆಡೆಗೆ ನಡೆವರವರು
ಅದುವೆ ರಾಜಸರುಗಳವರು ಮಹ್ಯ ನಿಲ್ಲಿರು |
ಅಧಮವಾದ ಜಘನ ಗುಣದ ವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳ ತಾಮಸರುಗ
ಳಧೋಗತಿಯ ಎಡಯ ಕಡೆಗೆ ಬಿಡದೆ ನಡೆವರು ||

॥೧೮॥ 18

ಗುಣಗಳಲ್ಲದನ್ಯನಿಲ್ಲ | ಕರ್ತಾರನೆಂಬುದಾಗಿ
ಗುಣಜ್ಞನಿ ದ್ರವ್ಯರನೇಗ ಕಾಂಬನೋ |
ಗುಣಗಳವುಗಳಿಂದಲೆಲ್ಲ | ಪರನನೇಗಲರಿವನವನು
ಗುಣವ ದಾಟಿ ನನ್ನ ಭಾವವನ್ನು ಪಡೆವನು ||

॥೧೯॥ 19

ಇದುವೆ ಮೂರು ಗುಣಗಳವನು | ತಾನು ಮೀರಿದವನು ಆಗಿ
ಯದುವೆ ದೇಹಿ ದೇಹ ಸಮುದ್ಧವಗಳವುಗಳ |
ಅದುವೆ ಜನ್ಮ ಮೃತ್ಯು ಜರೆಯು | ದುಃಖವಗಳಿಂದಲೆಲ್ಲ
ವಿಧದೆ ಮುಕ್ತನಾಗಿಯಮೃತವನ್ನು ಪಡೆವನು ||

॥೨೦॥ 20

ಹೀಗೆ ಮೂರು ಗುಣಗಳಿವು | ಗಳನ್ನು ದಾಟಿದಂಥ ಅವನು
ಹೇಗೆ ಯಾವ ಲಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಇಹನು ಓ ಪ್ರಭು |
ಹೇಗೆ ಅದುವು ಇರುವುದವನ | ಅಜರಣೆಯು ಇನ್ನು ತಾನು
ಹೇಗೆ ಮೂರು ಗುಣಗಳಿವನು ದಾಟಿ ಪ್ರೋಪನು ||

॥೨೧॥ 21

ಮುಲ್ಲ ಸತ್ಯದಾ ಪ್ರಕಾಶ | ದಲ್ಲಿ ರಜದ ಆ ಪ್ರಪೂತಿ
ಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ತಮದ ಹೊಚ್ಗಳಲಿ ಪಾಂಡವ |
ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಟಿಗಳಲಿ ದ್ವೇಷ | ಪಡನು ಆ ನಿವೃತ್ತಿಗಳಲಿ
ಯಲ್ಲಿ ಯಾವನವನು ಕಾಂಕ್ಷೆಪದುವುದಿಲ್ಲವು ||

॥೨೨॥ 22

ಯಾವನುದಾಸೀನ ಭಾವ | ದವನು ಇರುವನಂತೆ ಇರುತ
ತಾ ವಿಚಲಿತನಾಗನವನು ಗುಣಗಳಿಂದಲಿ |
ಈ ವಿಧದಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುವುವು | ಗುಣಗಳೇಯೆ ಎಂಬುದಾಗಿ
ಯಾವನವನು ಸ್ಥಿರದೆ ಸ್ಥಿತನು ವಿಚಲನಾಗನೋ ||

॥೨೩॥ 23

ಸಮದೆ ಸ್ಥಿತನು ದುಃಖಸುಖಿ | ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಸ್ಥಿತಿನಿಹನು
ಸಮದೆ ಭಾವಿಸುವನು ಮಣ್ಣ ಕಲ್ಲು ಜಿನ್ನವ |
ಸಮದೆ ಇರುವನವನು ಶ್ರಿಯವ | ದಶ್ವಿಯದಲ್ಲಿ, ಧೀರನಹನು
ಸಮದೆ ಭಾವಿಸುವನು ನಿಂದೆ ಆತ್ಮಸ್ತುತಿಗಳ ||

॥೨೪॥ 24

ಮಾನವಾಪಮಾನಗಳಲಿ | ಸಮನು ಆಗಿ ಇರುವನವ ಸ
ಮಾನವಾರಿಗಮುದು ಮತ್ತು ಅರಿಯ ಪಕ್ಷಗಳ್ |
ತಾನು ಸರ್ವಕಾರ್ಯಗಳಾ | ರಂಭ ಪರಿಶ್ಯಾಗಿಯಾ ಮ
ಹಾನುಭಾವನವನು ಗುಣಾತೀತನೆನಿಪನು ||

॥೨೫॥ 25

ಅಧ್ಯಾಯ ಹದಿನಾಲ್ಕು

ಇನ್ನು ಯಾವನವನು ಅವ್ಯಾ | ಭಿಕ್ಷಾರಿಣೀ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ
ಲೆನ್ನು ಬಿಡದೆ ನಿತ್ಯಸೇವಿಸುತ್ತಲಿರುವನೋ |
ಇನ್ನು ಅವನೆ ಗುಣಗಳಿವುಗ | ತನ್ನ ಪೂರ್ಣಾರ್ಥಾಟಿ ಹೋಗಿ
ಸನ್ನತದಾ ಬ್ರಹ್ಮಭಾವ ಪದೆಯಲಹನು ||

॥೨೬॥ 26

ಅದುವೆ ಬ್ರಹ್ಮವಸ್ತುವದಕೆ | ತಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಾಗಿ ಇಹೆನು
ಅದುವೆ ಅಮೃತ ಮತ್ತೆ ಅವ್ಯಯವು ಎನಿಸಿದ |
ಅದುವೆ ಶಾಶ್ವತದ ಧರ್ಮ | ಕಾಶ್ಯಯವಿಹೆ ನಾನೆ ಮತ್ತೆ
ಯದುವೆ ಏಕಾಂತವಾದ ಸುಖಕು ಆಶ್ರಯ ||

॥೨೭॥ 27

ಓಂ ತತ್ತುಸತ್ತಿದುವೆ ಭಗವದ್ | ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ನಾಲ್ಕು
ಸಾಂತಗೋಂಡ ಗುಣತ್ವಯವಿಭಾಗಯೋಗವು ||

ಓ
ರಿತಾಯೋಗ
ಕನ್ನಡ ಭಾವಧಿಕೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ಹದಿನ್ಯೇದು

ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಯೋಗ

ಅದಕೆ ಉದ್ದ್ವಾದಲ್ಲಿ ಮೂಲ | ಅಥದೆ ಶಾಶ್ವತ ಇಹುದು ಬಲ್ಲ
ರದನು ಪೇಳ್ಳರವ್ಯಯದಶ್ವತ್ವವೆನುತಲಿ |
ಅದಕೆ ಭಂದಗಳವೇ ಪರ್ಣ | ವಾಗಿ ಇಹವು ಎಂಬರಾವ
ನದನು ಬಲ್ಲನವನೆ ವೇದವಿದನು ಪಾಠಣನೆ ||

॥೧॥ 1

ಅಥದೆ ಮತ್ತೆಯೂದ್ದ್ವಾದಲ್ಲಿ | ಯದರ ಶಾಶ್ವತ ಪ್ರಸರಿಸಿಹವು
ಅದುವು ಗುಣಪ್ರವೃದ್ಧಿ ವಿಪಯಗಳುವೇ ಚಿಗುರೆಲೆ |
ಅಥದೆ ಮೂಲ ಸಂತತಿಗಳು | ಹಬ್ಬಿ ಇಹವು ಕರ್ಮಬಂಧ
ವದನು ಮಾಳ್ಳಿದಾವುವೀ ಮನುಷ್ಯ ಲೋಕದೆ ||

॥೨॥ 2

ಇದರ ರೂಪವಿಹವೇ ನಿಜದೆ | ಯದುವು ದೊರೆವುದಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲ
ವಿದಕೆ ಅಂತ ಆದ ಮತ್ತೆಯಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠೇಯು |
ಇದನು ಬಹಳ ರೂಪಮೂಲ | ವಾದ ಅಶ್ವತ್ತವನ್ನು
ಅದುವೆಯಾ ಅಸಂಗತಸ್ಥದಿಂದ ಭೇದಿಸಿ ||

॥೩॥ 3

ಪರಿಯೋಜರಸ ಬೇಕು ಬಳಿಕ | ಲದುವೆ ಪದವನೇತರಿಂದ
ನರರು ಪುನಹ ಪದೆವುದಿಲ್ಲ ತಾ ನಿವಶಿಯಂ |
ಶರಣ ಪ್ರೋಪೇನಾದಿ ಪುರುಷ | ನವನನೇಯ ಯಾವನಿಂದ
ಹರಡಿ ಇಹುದು ಪುರಾತನಪ್ರವೃತ್ತಿಯೆನ್ನುತ್ತ ||

॥೪॥ 4

ಅದುವೆ ಮಾನ ಮೋಹರಹಿತ | ಸಂಗದೋಪವನ್ನು ಗೆದ್ದ
ಅದಧ್ಯಾತ್ಮರತ್ನ ಕಾಮನೆಗಳ ರಹಿತರು |

ಅದುವೆ ದುಃಖ ಸುಖಿದ ಸಂಜ್ಞ | ದ್ವಂದ್ವಮುಕ್ತರಾ ಅಮೂರ್ಖ
ರದುವೆ ಅವ್ಯಯದ ಪರಮ ಪದವ ಪಡೆವರು ||

||೫|| 5

ಅದನು ಭಾಸಗೊಳಿಪುದಿಲ್ಲ | ಸೂರ್ಯನಧವ ಚಂದ್ರತಾನು
ಅದನು ಭಾಸಗೊಳಿಪುದಿಲ್ಲ ತಾನು ಪಾವಕ |

ಮುದದೆ ಯಾವುದನ್ನು ಸೇರಿ | ನರರು ನಿವರ್ತಿಸುವುದಿಲ್ಲ
ವದುವೆ ಅವ್ಯಯದ ಪರಮ ಧಾಮ ನನ್ನದು ||

||೬|| 6

ನನ್ನದೇಯೆ ಅಂಶವಾದ | ಜೀವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜೀವ
ವಿನ್ನದೇಯೆ ಜೀವಭೂತ ಸನಾತನವದು |
ಇನ್ನು ಬಿಡದೆ ಮನಸಮೇತ | ವಾದ ಆರು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ
ಮುನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ಥಿತವನ್ನು ಕಣಿಸುವುದರು⁴⁷ ||

||೭|| 7

ಯಾವುದೇ ಶರೀರವನ್ನು | ಪಡೆವನಾವುದನ್ನು ಬಿಡುವ
ಜೀವರೂಪನಾದ ಈಶ್ವರನು ಆಗಲು |
ತಾವಿವಾರು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ | ವಾಯು ಗಂಧಗಳನು ಒಯ್ಯ
ವಾ ವಿಧದಲೆ ಬಿಡದೆ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಒಯ್ಯನು ||

||೮|| 8

ಅದುವೆ ಶೈಲೇತ್ರ ಚಕ್ಷುವದುವು | ಸ್ವರ್ವನವದು ಮತ್ತೆ ರಸನ
ವದುವು ಮತ್ತೆ ಘಾಣಿವದುವು ತಾನು ಆಗಲು |
ಅಧಿಷ್ಯಾಹಿಸುತ್ತಲಿ ಮತ್ತೆ | ಮನವು ಸಹಿತಿವಿಂದ್ರಿಯಗಳ
ನದುವೆ ಬಿಡದೆ ವಿಷಯಗಳುಪಸೇವೆ ಗೈವನು ||

||೯|| 9

ಅದೆ ಶರೀರ ಬಿಡುವ ಅವನು | ಅಥವ ಅದರೊಳಿರುವ ಅವನು
ಅದೆಯೆ ಭುಂಜಿಪವನು ಅಥವ ಗುಣದೆ ಸಹಿತನು |
ಅದವನಾವನೆಂಬುದನು ಏ | ಮೂರ್ಖರವರು ಕಾಂಬುದಿಲ್ಲ
ವದುವೆ ಕಾಂಬರವರು ಜ್ಞಾನಚಕ್ಷುವಂತರು ||

||೧೦|| 10

47. ಕಣಿಸುವುದು = ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು

ಯತತರುಗಳು ಆದ ಯೋಗಿ । ಗಳುವೆ ಇವನ ಆತ್ಮಚಿತ್ತ
ಯತರು ಆಗಿ ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ಇಹನ ಕಾಂಬರು ।
ಯತರಾದರೂವ ಅಕೃತ । ದಾತ್ವವಂತರಾದರವರು
ಮತಿಯೋಜಚೀತಸರು ಇವನ ಕಾಂಬುದಿಲ್ಲವು ॥

॥೧೧॥ 11

ಯಾವುದಾದಾದಿತ್ಯನೇನಿಪ । ಸೂರ್ಯನಲ್ಲಿ ಇರುವ ತೇಜ
ತೀವಿಯಿಲ ಜಗತ್ತನಿದನು ಭಾಸಗೊಳಿಪುದೋ ।
ಯಾವ ತೇಜ ಚಂದನಲಿದೆ । ಯಾವ ತೇಜವಗ್ಗಿಯೋಳಿದೆ
ಭಾವಿಸದುವೆ ತೇಜ ನನ್ನದೆನುತ ಪಾಧನೆ ॥

॥೧೨॥ 12

ನಾನು ಪೃಥ್ವಿಪ್ರಮೇಶಿಸುತ್ತ । ಮತ್ತೆ ಭೂತಗಳನು ಅಲ್ಲಿ
ನಾನು ಧಾರಣೀಯ ಗೈವನೆನ್ನ ಓಜದೆ ।
ನಾನು ಮತ್ತೆ ಓಷಧಿಗಳ । ನೆಲ್ಲ ಪೋಣಿಸುವೆನು ಬಿಡದೆ
ನಾನು ರಸಾತ್ಮಕನು ಆದ ಚಂದನಾಗುತ್ತ ॥

॥೧೩॥ 13

ನಾನು ವೈಶ್ವಾನರಾಗಿ । ಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾ
ಜನ್ಯ ದೇಹಗಳನು ಬಿಡದೆ ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತಲಿ ।
ತಾನು ಪ್ರಾಣಿವಾ ಅಪಾನ । ಸಮಾಯುತ ಚತುರ್ವಿಧದ
ಅನ್ನವನ್ನು ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಪಚನಗೊಳಿಪೆನು ॥

॥೧೪॥ 14

ನಾನು ಮತ್ತೆ ಸರ್ವಪ್ರಾಣಿ । ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿ ಇಹನು
ಎನ್ನಿಮೇಯಿ ಸ್ತುತಿಯು ಜ್ಞಾನವಾ ಅಪೋಹವು ।
ನಾನೆ ಮತ್ತೆ ಸರ್ವವೇದ । ಗಳಿಂ ವೇದ್ಯನಾಗಿ ಇಹನು
ನಾನೆ ವೇದಾಂತ ಕರ್ತೃ ವೇದವಿದ ಸಹ ॥

॥೧೫॥ 15

ಪುರುಷರಿಬುರವರು ಇಹರು । ನೋಡು ಇದುವೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ
ಕ್ಷರವು ಎನುತ ಮತ್ತೆಯದಕ್ಕರವು ಎನುತಲಿ ।
ಕ್ಷರವು ಎನಿಪ್ರಾದಮುವು ಸರ್ವ । ವಾದ ಭೂತಗಳವು ತಾವು
ಒರೆವರದಕ್ಕರವು ಕೂಟಸ್ಥವನುತಲಿ ॥

॥೧೬॥ 16

ಇರುವನಾದರುತ್ತಮನು । ಆದ ಪುರುಷನನ್ನನೊಬ್ಬ
ಧರೆಯಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನೆಂದವನುದಾವೃತ ।
ಇರದೆ ಯಾವನವನು ಮೂರು । ಲೋಕಗಳನು ವ್ಯಾಪಿಸುತಲಿ
ಭರಿಸಿ ಪೋಣಿಸುವನು ಅವ್ಯಯನು ಈಶ್ವರ ॥

॥೧೭॥ 17

ಎತಕೆನಲು ನಾಶವುಳ್ಳ | ಕ್ಷರವ ಮೀರಿ ಇಹೆನು ನಾನು
 ಮುತ್ತಿಹೆನ್ನಕರಕ್ಕಿಂತಲಾನು ಉತ್ತಮ |
 ರೀತಿಯಿಂದಲದರಿನಾನು | ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವೇದದಲ್ಲಿ
 ಖ್ಯಾತನಾಗಿ ಸುಪುರೋಷತ್ತಮನು ಎನಿಸಿಹೆ ||

॥೧೮॥ 18

ಇರದೆ ಯಾವನವನು ನನ್ನ | ನೇಯೆ ಅಸಂಮೂಡನಾಗಿ
 ಅರಿವನೋವಿ ಸುಪುರುಷೋತ್ತಮನು ಎನುತಲಿ |
 ಸರುವ ರೀತಿ ಸರುವವನ್ನು | ಬಲ್ಲನೆನಿಪನವನು ಬಿಡದೆ
 ಸರುವ ಭಾವದಿಂದ ನನ್ನನೇಯೆ ಭಜಿಪನು ||

॥೧೯॥ 19

ಇಂತುಗುಹ್ಯತಮವು ಆದ | ಶಾಸ್ತ್ರವದುವು ಬಿಡದೆ ಈಗ
 ಅಂತು ನಿನಗೆ ಉತ್ತಾಯಿತೆನ್ನ ಮನಘನೆ |
 ಇಂತು ಇದನು ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ | ತಿಳಿದು ಮನುಜ ಬಿಡದೆ ಬುದ್ಧಿ
 ವಂತ ಮತ್ತೆ ತಾ ಕೃತಾರ್ಥನಹನು ಭಾರತे ||

॥೨೦॥ 20

೨೦ ತತ್ತುಸತಿದುವೆ ಭಗವದ್ | ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಐದು
 ಸಾಂತಗೋಂದ ಸುಪುರುಷೋತ್ತಮನ ಯೋಗವು ||

ಃಂ
ರೀತಾಯೋಗ
ಕನ್ನಡ ಭಾವಧಿಕೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ಹದಿನಾರು

ದೃವಾಸುರ ಸಂಪದ್ಯೋಗ

ಅದುವೆ ಅಭಯ ಸತ್ಯಸಂ | ಶುದ್ಧಿಯದುವು ತಾನು ಮತ್ತೆ
ಯದುವೆ ಜಾಣ್ಯರೋಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯದು |
ಅದುವೆ ದಾನವದುವು ದಮವು | ಮತ್ತೆ ಯಜ್ಞವದುವು ಮತ್ತೆ
ಯದುವೆ ಸ್ವಾಧ್ಯಯನ ತಪವು ಮತ್ತೆಯಾಜ್ಞವು ||

||೮|| 1

ಅದುವೆ ತಾನಹಿಂಸೆಯದುವೆ | ಸತ್ಯ ಮತ್ತೆಯದಕ್ಕೋಧ
ವದುವೆ ಶ್ಯಾಗ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತೆಯಾ ಅಪ್ಯೇಶನ |
ಅದುವೆ ದಯೆಯು ಭೂತಗಳಲ್ಲಿ | ಮತ್ತೆಯದುವು ಅಲೋಲುಪತೆ
ಅದುವೆ ಮಾರ್ಚವವು ಲಜ್ಜೆಯಚಾಪಲತೆಯು ||

||೯|| 2

ಅದುವೆ ತೇಜವದುವು ಕ್ಷಮೆಯು | ಅದುವೆ ಧೃತಿಯು ಶೌಚವದುವು
ಅದಕ್ಕೋಧ ಮತ್ತೆಯದತ್ತಿಮಾನದೂರತೆ |
ವಿಧದ ಗುಣಗಳಿವುಗಳೆಲ್ಲ ದೃಢಿ | ಸಂಪದವನು ಪಡೆದು
ಉದಿಸಿ ಬಂದವನಿಗೆ ಒದಗಿ ಬಹವು ಭಾರತೆ ||

||೧೦|| 3

ಅದುವೆ ದಂಭ ದರ್ಷಕವದುವು | ಮತ್ತೆಯದಭಿಮಾನ ತಾನು
ಅದುವೆ ಕೋಧವಾ ಪರುಷತೆ ತಾನು ಮತ್ತೆಯು |
ಅದಜಾಣ್ಯವಿವುಗಳೆಲ್ಲ | ಆಸುರೀಯ ಸಂಪದದಲಿ
ಉದಿಸಿ ಬಂದವನಿಗೆ ಒದಗಿ ಬಹವು ಪಾಠ್ಯನೆ ||

||೧೧|| 4

ತಾನು ದೈವಿ ಸಂಪದವದು । ಆ ವಿಮೋಕ್ಷಕಾಗಿ ಎನಿಸಿ
ತಾ ನಿಬಂಧಕಾಗಿ ಆಸುರೀಯವೇನಿಸಿದೆ ।
ನೀನು ಶೋಚನೆಯನು ಗೈಯ । ಬೇಡ ದೈವಿ ಸಂಪದದಲಿ
ನೀನು ನಿಜದೆ ಉದಿಸಿ ಬಂದು ಇರುವ ಪಾಂಡವ ॥

॥೫॥ 5

ಇದುವೆ ಲೋಕ ಭೂತಗಳಲಿ । ಎರಡವಾ ಪ್ರಕಾರವುಂಟು
ಅದುವೆ ದೈವ ಮತ್ತೆ ಆಸುರವು ಎಂತಲು ।
ಅದುವೆ ದೈವವನ್ನು ವಿಸ್ತ । ರದಲಿ ಪೇಣಿಯಾದುದೀಗ
ಲದುವೆ ಆಸುರವನು ಪಾಥ್ರ ಎನ್ನಿಮಾಲಿಸು ॥

॥೬॥ 6

ಮಾಡುವಾಪ್ಯತ್ವತ್ ಮತ್ತೆ । ಮಾಡದಾ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಗಳನು
ನೋಡಿ ತಿಳಿಯರಾಸುರೀಸ್ಪಭಾವಜನಗಳು ।
ಮೂರಧರವರೊಳಿಲ್ಲ ಶೌಚ । ವಾಚಾರ ಸಹಿತವೆಲ್ಲ
ನೋಡಲದುವೆ ಮತ್ತೆ ಸತ್ಯವರೊಳಿಲ್ಲವು ॥

॥೭॥ 7

ಜಗವಸತ್ಯವಾದುದಪ್ತ । ತಿಷ್ಪವಾದುದೆಂಬರವರು
ಜಗಕೆ ಈಶ್ವರನು ಕೂಡ ಇಲ್ಲವೆಂಬರು ।
ಜಗವು ಪರಸ್ಪರದ ಯೋಗ । ದಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿಯಿಲ್ಲ
ಜಗದೆ ಕಾಮಘೋಗವಲ್ಲದನ್ಯವೇನಿದೆ ॥

॥೮॥ 8

ದೃಷ್ಟಿಭಾವವಿಂಥದನ್ನು । ಬಿಡದೆಯೆ ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತಲಿ
ನಷ್ಟ ಆತ್ಮರಲ್ಪಬುದ್ಧಿಯಳ್ಳಿ ಜನಗಳು ।
ದುಷ್ಪರಾಗಿ ಉಗ್ರಕರ್ಮ । ಗಳುವೆ ಆಗಿ ಪ್ರಭವಿಸುವರ
ನಿಷ್ಟಕ್ಯಯಕೆ ಆಗಿ ಜಗಕಹಿತರು ಆಗಿಯು ॥

॥೯॥ 9

ಎಂದು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಿದಂಥ । ಕಾಮನೆಗಳನಾಶ್ರಯಿಸುತ್ತ
ನಿಂದ್ಯವಾದ ದಂಭಮಾನ ಮದದೆ ಕೂಡಿಯು ।
ಅಂಥಮೋಹದಿಂದ ಅಸತ್ತ । ಕಲ್ಲನೆಗಳ ಮಾಡಿಕೊಂಡು
ನಿಂದ್ಯರಶಾಚಿವೃತರು ಆಗಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವರು ॥

॥೧೦॥ 10

ಇರದೆ ಅಪರಿಮೇಯವಾದ । ಪ್ರಲಯದಂತವುಳ್ಳದಾದ
ಬರಿದೆ ವ್ಯಘಟವಾದ ಚೆಂತೆಯಾ ಉಪಾಶ್ರಿತರ್ ।
ಪರಮವೆಂದು ಬಗೆಯ ಕಾಮ । ದದುಪಘೋಗವನ್ನೆ ತಾನ
ದಿರುವುದಷ್ಟೆ ಎನುತ ಬಿಡದೆ ತಾವು ನಿಷ್ಟಿತರ್ ॥

॥೧೧॥ 11

ಆ ಮಹಾತೆ ಪಾಶಶತ | ಗಳಿಂದ ಬಧ್ಯರಾದ ಅವರು
ಕಾಮಕ್ಕೊಽಧರಾಯಣ ಅವರು ಮತ್ತೆಯು |
ಕಾಮಭೋಗ ಭೋಗದರ್ಥ | ಕಾಗಿ ತಾವು ಬಿಡದೆ ಇರದೆ
ಕಾಮಿಪರನ್ಯಾಯದರ್ಥಸಂಚಯಂಗಳ ||

॥೧೨॥ 12

ಇದುವು ಇಂದು ನನಗೆ ಲಭ್ಯ | ವಾಯಿತೀಗಲಿನ್ನು ನಾನು
ಮುದದೆ ಬಿಡದೆ ಪಡೆವೆನಿದುವೆ ಮನೋರಥವನು |
ಇದುವೆ ಧನವು ನನಗೆ ಇಹುದು | ಮತ್ತೆ ಇದುವು ಕೂಡ ಬಹಳ
ವಿಧದೆ ನಾಳೆ ನನಗೆಯಹುದು ಪುನರ ಧನವದು ||

॥೧೩॥ 13

ಎನ್ನಿಮಿವನು ಶತ್ರುತಾನು | ಹತನು ಆಗಿ ಇಹನು ನಾನು
ಇನ್ನು ಹತವ ಮಾಳ್ಫಿನಿರದೆ ಬೇರೆಯವರನು |
ನಾನೆ ಈಶ್ವರನು ಇಹನು | ನಾನೆ ಭೋಗಿಯಾಗಿ ಇಹನು
ನಾನೆ ಸಿದ್ಧ ನಾನೆ ಬಲನು ಸುಖಿಯು ನಾನೆಯ ||

॥೧೪॥ 14

ನಾನು ಆಷ್ಟನಾಗಿ ಇಹನು | ನಾನು ಸತ್ಯಲಜನಿಹೆನು
ಏನು ಯಾವನಿಹನು ತಾ ಸಮಾನನೆನ್ನಾಯಿ |
ನಾನು ಯಜ್ಞಗೃಹವೆ ನಾನು | ದಾನಮಾಳ್ಫಾನಂದ
ನಾನು ಪದೆವೆಯೆನುತಲಜ್ಞಾನ ಮೋಹಿತರ್ ||

॥೧೫॥ 15

ಇಂತನೇಕ ವಿಧದೆ ಚಿತ್ತ | ವಿಭ್ರಾಂತಿಯಳ್ಳಾಗಿ
ಅಂತು ಮೋಹಜಾಲ ಸಮಾವೃತರು ಆಗಿಯು |
ಅಂತೆ ಕಾಮಭೋಗದಲ್ಲಿ | ಬಿಡದೆ ತಾ ಪ್ರಸಕ್ತರಾಗಿ
ಯಂತು ಬೀಳ್ಳರವರು ಅಶುಚಿಯಾದ ನರಕದೆ ||

॥೧೬॥ 17

ತಮ್ಮ ತಾವೆ ಸಂಭಾವಿ | ಸುವರು ವಿನಯಹಿನರವರು
ಹೆಮ್ಮೆ ಧನವು ಮಾನ ಮದದೆ ಅವರು ಮತ್ತರು |
ಸುಮ್ಮನೇಯೆ ನಾಮಮಾತ್ರ | ಯಜ್ಞದಿಂದ ಯುಜಿಪರವರು
ಹೆಮ್ಮೆ ದಂಭದಿಂದ ತಾವು ವಿಧಿವಿರುಧ್ಯದೆ ||

॥೧೭॥ 18

ಒದಗಿದವಂಕಾರದಿಂದೆ | ಬಲದೆ ದರ್ಶದಿಂದೆ ಮತ್ತೆ
ಯದುವೆ ಕಾಮಕ್ಕೊಽಧದಿಂದ ಕೂಡಿ ಇರುವರು |
ಪುದಿದು ಪರರ ದೇಹದಲ್ಲಿ | ಆತ್ಮರೂಪನಾದ ನನ್ನ
ನಧಮರಿವರು ದ್ವೇಷಿಸುವರಸೂಯವಂತರು ||

॥೧೮॥ 18

ಅವರ ನಾನು ದ್ವೇಷಿಗಳನು | ಕೂರರುಗಳ ಬಿಡದೆಯಲ್ಲಿ
ಭವದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ನರಾಥಮರನು |
ಜವದೆ ತೆಣ್ಣಿ ನೂಕುವೆನೆನು | ದೆಂದಿಗೂವೆ ಅಶುಭವಾದ
ಅವರನಾಮರಂಗಳಾದ ಯೋನಿಗಳಲಿಯೆ ||

॥೧೯॥ 19

ಆಸುರೀಯ ಯೋನಿಯನ್ನು | ಬಿಡದೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಅವರು
ಪಾಶವೀಯ ಮೂಡಜನರು ಜನ್ಮ ಜನ್ಮದಿ |
ಏಸುಗೃಹರೂಪೆ ನನ್ನ | ಪಡೆಯದೇಯೆ ಕೊಂತೇಯ
ಹೇಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸೇರ್ವರಧಮಗತಿಯನು ||

॥೨೦॥ 20

ಮೂರು ವಿಧಗಳಾದ ಇದುವೆ | ನರಕಕೊಂಪ್ಯಾ ದ್ವಾರಗಳಿವು
ಸೇರಿ ಬಿಡದೆ ಆತ್ಮನನ್ನ ನಾಶಗೊಳಿಪುವು |
ಮೂರು ದ್ವಾರಗಳವು ಕಾಮ | ಕ್ರೋಧ ಹಾಗು ಲೋಭವದುವೆ
ಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಮೂರನಿವನು ಶೈಜಿಸಬೇಕೆಲ್ಲೋ ||

॥೨೧॥ 21

ಮೀರಿ ಇವುಗಳಿಂ ವಿಮುಕ್ತ | ನಾದ ನರನು ಕೊಂತೇಯು
ಮೂರಿವಾದ ತಮದ ದ್ವಾರವಿವುಗಳಿಂದಲೀ |
ಕೊರಿಯಾಚರಿಸುವನವನು | ಆತ್ಮನಂದುವೆ ಶ್ರೇಯವನ್ನು
ಹಾರಿಯದರಿನವನು ಪಡೆವ ಪರಮಗತಿಯನು ||

॥೨೨॥ 22

ಯಾವನವನು ಶಾಸ್ತ್ರವಿಧಿಗ | ಇನ್ನು ಶೈಜಿಸಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾದ
ಭಾವದಿಂದ ವರ್ತಿಸುವನು ಕಾಮಕಾರಿಯು |
ಯಾವ ರೀತಿ ಕೂಡ ಅವನು | ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆವುದಿಲ್ಲ
ಯಾವ ಸುಖವ ಅಥವ ಪರಮಗತಿಯ ಪಡೆಯನು ||

॥೨೩॥ 23

ಅದುವೆ ಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರ | ಗಳವು ತಾ ಪ್ರಮಾಣಿಗಳವು
ವಿಧಿಯ ಕಾರ್ಯವಾ ಅಕಾರ್ಯದಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೋಳ |
ಅದನು ತಿಳಿದು ಶಾಸ್ತ್ರದಾ | ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವದನು
ವಿಧದೆ ಕರ್ಮವನ್ನು ನೀನು ಮಾಡಬೇಕೆಲ್ಲೋ ||

॥೨೪॥ 24

ಓಂ ತತುಸತಿದುವೆ ಭಗವದ್ | ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಆರು
ಸಾಂತ ದ್ವೇವ ಅಸುರ ಸಂಪದದ ಯೋಗವು ||

ಓಂ
ರಿತಾಯೋಗ
ಕನ್ನಡ ಭಾವಧಿಕೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ಹದನೇಣು

ಶ್ರದ್ಧಾತ್ಮಯ ವಿಭಾಗ ಯೋಗ

ಯಾರು ಲಾಸ್ತದಾ ವಿಧಾನ | ಗಳನು ತ್ಯಜಿಸಿಬಿಟ್ಟು ತಾವು
ಪೂರ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಖ್ಯಾರಾಗಿ ಬಿಡದೆ ಯಜಿಪರೋ |
ಮೀರಿದವರ ನಿಷ್ಠೆಯಾದ | ರಾವುದಮುವ ಕೃಷ್ಣ ಪೇಣು
ಮೂರರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ರಜವೋ ತಮವೋ ಯಾವುದು ||

||೧|| 1

ಅರಿಯೋ ಮೂರು ವಿಧಗಳಾದ | ಶ್ರದ್ಧೆಯಿರುವುದೆಂಬುದನ್ನು
ಸರುವ ದೇಹಿಗಳಿಗೆ ತಾ ಸ್ಥಭಾವಜನ್ಯವು |
ಮೆರೆವ ಸಾತ್ಸಿಕೀಯು ಮತ್ತೆ | ಯಾದುವೆ ರಾಜಸೀಯು ಮತ್ತೆ
ಇರುವ ತಾಮಸೀಯು ಇಂತು ಅವನು ಕೇಳಿಲೋ ||

||೨|| 2

ಸರುವರುಗಳ ಶ್ರದ್ಧೆ ತಾನು | ಅವರು ಅವರುಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಿದು
ಇರುವ ಸತ್ಯದಾನುರೂಪವಹುದು ಭಾರತ |
ಪುರಣನಿವನು ಶ್ರದ್ಧೆವಂತ | ನಿಹನು ಎಂಬರಾವನದುವು
ಇರುವುದೆಂತು ಶ್ರದ್ಧೆ ಇರುವನವನು ಅಂತೆಯೆ ||

||೩|| 3

ಯುಜಿಪರವರು ಸಾತ್ಸಿಕರುಗ | ಇವರು ದೇವರುಗಳ ಬಿಡದೆ
ಯುಜಿಪರವರು ಯಕ್ಕಾಕ್ಷಸರನು ರಾಜಸರ್ |
ಭಜಿಸುತ್ತಲಿಯೆ ಪ್ರೇತ ಮತ್ತೆ | ಭೂತಗಣಗಳನ್ನು ತಾವು
ಯುಜಿಪರವರು ಅನ್ಯಾಂಶಮಸೀಯಜನಗಳು ||

||೪|| 4

ಮೆರೆವ ಶಾಸ್ತ್ರವಿಹಿತ ವಿಧಕೆ | ತಾ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅವರು
ಇರದೆ ಘೋರ ತಪವ ತಪಿಪರಾವ ಜನಗಳು |
ಬರಿದೆ ದಂಭವಹಂಕಾರ | ಸಂಯುಕ್ತರಾಗಿ ಅವರು
ಭರದ ಕಾಮರಾಗ ಬಲದೆ ಬಿಡದೆ ಕೊಡಿಯು ||

||೫|| 5

ಹಿರಿದು ನೋಯಿಸುವರು ತಾ | ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತವು ಆಗಿ
ಇರುವ ಭೂತಗ್ರಾಮವದನ ಜೀತಸರುಗಳು |
ಇರದೆ ನೋಯಿಸುವರು ನನ್ನ | ನೂ ಶರೀರದಂತಸ್ಥಿತನ
ಅರಿಯೋ ನಿಶ್ಚಯದಲ್ಲಿ ಅವರನಸುರರೆನ್ನುತ್ತ ||

||೬|| 6

ಇಹದೆ ಆಹಾರವಾದ | ರೂಪೆ ಕೂಡ ಸರ್ವರಿಂಗು
ಅಹುದು ಮೂರು ವಿಧದೆ ಬಿಡದೆಯದುವು ಶ್ರಿಯಕರ |
ಇಹದ ಯಿಜ್ಞವದುವು ತಪವು | ದಾನವದುವು ಕೂಡ ಅಂತೆ
ಇಹವು ಅವುಗಳೊಳಗಣದುವೆ ಭೇದ ತಿಳಿಯಲ್ಲೋ ||

||೭|| 7

ಧರೆಯೋಳಾಯು ಸತ್ಯವನ್ನು | ಬಲವ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು
ಹಿರಿದು ಸುಖವು ಶ್ರೀತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವವು |
ಸ್ಥಿರತೆ ರಸವನುಳ್ಳ ಸ್ವಿಗ್ರಹಿ | ಹೃದ್ಯವಾದುದಾಹಾರ
ವಿರದೆ ಸಾಕ್ಷಿಕರಿಗೆ ತಾವು ಶ್ರಿಯಕರಂಗಳು ||

||೮|| 8

ಹಿರಿದು ಕಾರವುಳ್ಳ ಹುಳಿಯ | ಲವಣಯುತ್ ಅತಿಯ ಉಷ್ಣ
ಭರದೆ ತೀಕ್ಷ್ಣ ರೂಪವಾಗಿ ದಹಿಸುವಂಥವು |
ವರಿಯ ಆಹಾರವಿವುಗ | ಇೇಯೆ ರಾಜಸರಿಗೆ ಇಷ್ಟ
ವಿರದೆ ತಾವು ದುಃಖ ಶೋಕ ರೋಗಕಾರಿಗಳು ||

||೯|| 9

ಜಾವ ಕಳೆದು ಹಳೆಯದಾದ | ರಸವು ಹೋದ ನಾರುವಂಥ
ಅಪುದದುವು ಮತ್ತೆ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದು ಹೋದುದು |
ಯಾವುದುಬ್ಜಿಷ್ಟು ಮತ್ತೆ | ಮೇಧ್ಯವಾದುದದುವು ಕೂಡ
ಯಾವ ಇಂಥ ಭೋಜನವದು ತಾಮಸಸ್ತುಯ ||

||೧೦|| 10

ಫಲದ ಆಕಾಂಕ್ಷೇಯಿಲ್ಲ | ದಂತೆ ಯಿಜ್ಞವಾವುದದುವು
ಸಲುವ ವಿಧಿಯರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದಂಥದು |
ಸಲುವ ಕರ್ತವ್ಯ ಯಿಜ್ಞ | ಮಾಡಬೇಕು ಎನುತ ಮನದ
ಒಲವಿನಿಂದ ಸಮದ ಗೈಪುದದುವು ಸಾಕ್ಷಿಕ ||

||೧೧|| 11

ಫಲದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೇ । ಇಟ್ಟಕೊಂಡು ಬಿಡದೆ ಮತ್ತೆ
ಚಲದ ದಂಭದಧರ್ಶಕಾಗಿ ಕೊಡ ಯಾವುದು ।
ನಿಲದೆ ಮಾಡೆಪಡುವುದಾದ । ಅದನು ಭರತಶ್ರೇಷ್ಠ ನೀನು
ಫಲದ ಆಶೇ ಯಜ್ಞ ರಾಜಸವು ಎಂದರಿ ॥

॥೧೨॥ 12

ವಿಧಿವಿಹಿನವಾದ ಮತ್ತೆ । ಅನ್ವದಾನವಿಲ್ಲದಾದ
ಅದುವೆ ಮಂತ್ರಹಿನ ದಕ್ಷಿಣೆಯದಿಲ್ಲದ ।
ಅದುವೆ ಶ್ರದ್ಧೆವಿರಹಿತವದು । ಆದ ಇಂಥ ಯಜ್ಞವಾವು
ದದನು ತಾಮಸವು ಎಂದೆನುತ ಪೇಳ್ಳರು ॥

॥೧೩॥ 13

ದೇವರುಗಳ ದ್ವಿಜರು ಗುರುಗು । ಇದುವೆ ಪ್ರಾಜ್ಞರುಗಳ ಪ್ರಾಜೆ
ಓವಿ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಶೌಚವದುವು ಮತ್ತೆಯಾಜಾವ ।
ತಾ ವಿಚರಿಪ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ । ಮತ್ತೆ ತಾನಹಿಂಸೆಯದುವು
ಭಾವಿಸಲಿವು ತಾ ಶರೀರತಪವು ಎನಿಪುದು ॥

॥೧೪॥ 14

ಅದುದ್ದೇಗರಹಿತವಾದ । ಮತ್ತೆ ಸತ್ಯಯುಕ್ತವಾದ
ಮುದವನೀವ ಪ್ರಿಯದ ಹಿತದ ವಾಕ್ಯವಾವುದು ।
ಅದುವೆ ಮತ್ತೆ ಸ್ವಾಧ್ಯಯನ । ದಬ್ಬಸನವು ಇವುಗಳೆಲ್ಲ
ವಿಧದೆ ಇಂತು ವಾಜ್ಯಯದ ತಪವು ಎನಿಪುದು ॥

॥೧೫॥ 15

ಮನಸಿನಾ ಪ್ರಸನ್ನತೆಯದು । ಸೌಮ್ಯತೆಯದು ತಾನು ಮತ್ತೆ
ಮೌನವದುವು ಮತ್ತೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ವಿನಿಗ್ರಹ ।
ತಾನು ಭಾವ ಸಂಶುದ್ಧಿ । ಯದುವೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಕೊಡಿ
ಮಾನಸಿಕವು ಆದ ತಪವು ಎಂದು ಎನಿಪುದು ॥

॥೧೬॥ 16

ಪರಮ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ । ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂಥ ಮೂರು
ಪರಿಯ ತಪವು ತಪಿತವಾಗೆ ನರರನಿಂದಲಿ ।
ಸರುವ ಫಲದ ಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲ । ದಂತ ಗೃದ ತಪಸುಗಳಿವೆ
ಮುರೆವ ಸಾತ್ತಿಕವದೆಂದು ಪೇಳೆಪಡುವುದು ॥

॥೧೭॥ 17

ಅದುವೆ ಸತ್ಯಾರಕಾಗಿ । ಮಾನಕಾಗಿ ಪೂರ್ಜೆಗಾಗಿ
ಮದದೆ ದಂಭದಿಂದ ಕೂಡಿ ತಪವು ಯಾವುದು ।
ಅದುವೆ ಮಾಡೆಪಡುವ ಅಂಥ । ತಪವು ಪೇಳೆಪಟ್ಟಿ ಇಹುದು
ಅದುವೆ ರಾಜಸವು ಎನುತ ಚಲವದಧ್ವನಿ ॥

॥೧೮॥ 18

ಇರದೆ ಮೂಡಗ್ರಹಣ ಬುದ್ಧಿ । ಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಯಾವ ತಪವು
ಬರಿದೆ ಅಶ್ವೇಜೆಗಾಗಿ ಅಥವ ತಾನದು ।

ಪರರ ಆ ಅನಿಷ್ಟಕಾಗಿ । ಮಾಡೆಪಡುವುದರುವು ತಪವು
ಧರೆಯೋಖದಾರ್ವತವು ತಾಮಸವು ಎನುತಲೆ ॥

॥೧೯॥ 19

ದಾನಕೊಡುವುದರುವು ಕರ್ತೃ । ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಯಾವ
ದಾನವದುವು ಅನುಪಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ।

ತಾನು ದೇಶ ಕಾಲ ಮತ್ತೆ । ಪಾತ್ರವಿಶು ಕೊಡುವುದಾದ
ದಾನವದುವು ಸಾತ್ವಿಕವದು ಎನಿಸಿ ಇರುವುದು ॥

॥೨೦॥ 20

ದಾನವಾದರಾವುದರುಪ । ಕಾರ ಪ್ರತಿಯ ಅರ್ಥಕಾಗಿ
ತಾನು ಘಲವನುದ್ದೇಶಿಸಿಸಿ ಪುನರಹವು ।

ತಾನು ಮನದ ಪರಿಶ್ಲಷ್ಟ । ತೆಯಲೀ ಕೊಡುವುದಾದ ಅಂಥ
ದಾನವದುವು ರಾಜಸವದನಿಸಿ ಇರುವುದು ॥

॥೨೧॥ 21

ಅರಿಯದೇಯೆ ದೇಶಕಾಲ । ಗಳನು ಯಾವ ದಾನವದುವು
ಬರಿದೆ ತಾನಪಾತ್ರನಿಂಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದೂ ।

ಸರಿಯ ಸತ್ಯಾರವಿಲ್ಲ । ದದುವು ತಿರಸ್ಯಾರದಿಂದ
ಲಿರದೆ ಕೊಡುವ ದಾನ ತಾಮಸವು ಎನಿಸಿದೆ ॥

॥೨೨॥ 22

ಓಂ ತತ್ತ್ವ ಸತ್ತ್ವ ಅದೆಂಬ । ನಿದೇಶಶಿಷ್ಟನಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನದುವು
ತಾಂ ನಿಜದೆ ಮೂರು ವಿಧವದನಿಸಿ ಇರುವುದು ।

ತಾಂ ಅದರಿನಿಂದ ಭ್ರಾಹ್ಮ । ಇರುವೆ ವೇದಗಳುವೇ ಮತ್ತೆ
ತಾಂ ಯಜ್ಞಗಳುವೇ ವಿಹಿತಿವಿಹವು ಪೂರ್ವದೆ ॥

॥೨೩॥ 23

ಅದರಿನಿಂದಲೋಮೇನುತ್ತೆ । ಲುಜ್ಞಾರಗೇಳುತ್ತಿಲೆಯೆ
ಅದುವೆ ಯಜ್ಞದಾನ ತಪಗಳೆಂಬ ಶ್ರೀಯೆಗಳು ।

ವಿಧಿಯಲುಕ್ತವಾದ ಬ್ರಹ್ಮ । ವಾದಿಗಳೇ ಶ್ರೀಯೆಗಳೆಲ್ಲ
ಮೊದಲುಗೊಳ್ಳುವಿರದೆ ತಾವು ಸತತವಾಗಿಯು ॥

॥೨೪॥ 24

ಘಲವನುದ್ದೇಶಿಸದೆಯೆ । ‘ತತ್ತ್ವ’ ಎಂಬ ಭಾವದಿಂದ
ಸಲುವ ಯಜ್ಞ ತಪವು ಮುಂತಾದ ಶ್ರೀಯೆಗಳು ।

ನಿಲದೆಯಂತೆ ವಿವಿಧವಾದ । ದಾನಶ್ರೀಯೆಗಳೆಲ್ಲ ಮತ್ತೆ
ಸಲುವ ಮೋಕ್ಷ ಕಾಂಙ್ಗಳಿಂ ಮಾಡೆಪಡುವುವು ॥

॥೨೫॥ 25

ಮುದದೆ ಸದ್ಗುವದಲ್ಲಿ । ಮತ್ತೆ ಸಾಧುಭಾವದಲ್ಲಿ
ಅದುವೆ ಸತ್ಯ ಎಂಬುದದು ಪ್ರಯೋಗಗೊಳ್ಳುದು ।
ವಿಧದೆ ತಾ ಪ್ರತಿಸ್ತವಾದ । ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತೆ
ಅದುವೆ ಸತ್ಯ ಶಬ್ದ ಪಾಠ ಯೋಗಗೊಳ್ಳುದು ॥

॥೨೬॥ 26

ಸರುವ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ತಪಸಿ । ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ದಾನದಲ್ಲಿ
ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸತ್ಯ ಎನುತ ಪೇಣಿಪಡುವುದು ।
ಇರದೆ ತಾ ತದರ್ಥಕಾಗಿ । ಗೃಹ ಕರ್ಮವದುವು ಕೂಡ
ಉರುವ ಸತ್ಯ ಎನುತಲಾಭಿದಾನಗೊಳ್ಳುದು ॥

॥೨೭॥ 27

ತಾನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲದೇಯಿ । ಗೃಹ ಯಜ್ಞ ಕೊಟ್ಟಿದಾನ
ತಾನು ಗೃಹ ತಪವು ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವು ।
ತಾನದೆಲ್ಲ ಅಸತ್ಯ ಎಂದು । ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುದಿನ್ನು ಪಾಠ
ಏನು ಘಲವು ಅದರೊಳಿಲ್ಲ ಪರದೊಳಿಹದೊಳು ॥

॥೨೮॥ 28

೩೦ ತತುಸತಿದುವೆ ಭಗವದ್ । ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಏಳು
ಸಾಂತ ಶ್ರದ್ಧಾತ್ಮಯವಿಭಾಗ ಯೋಗವು ॥

ಒಂ
ರೀತಾಯೋಗ
ಕನ್ನಡ ಭಾಷಣಿತೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ಹದಿನೆಂಟು

ಮೋಕ್ಷ ಸಂನ್ಯಾಸ ಯೋಗ

ಗುರುವೇ ಮಹಾಬಾಹು ಸಂ । ನ್ಯಾಸದದುವೇ ತತ್ತ್ವವನ್ನು
ಅರಿಯಲಿಚ್ಚಿಸುವೆನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮತ್ತೇಯು ।
ಮೆರೆವ ತ್ಯಾಗ ತತ್ತ್ವವನ್ನು । ಹೃಷೀಕೇಶ ಬೇರೆಯಾಗಿ
ಅರಿಪು ಕೇತಿನಿಷ್ಠಾದನಾ ಎಂದನಜುನ ॥

||೧|| 1

ಅದುವೇ ಕಾಮ್ಯ ಕರ್ಮಗಳಾ । ನ್ಯಾಸವೆಂಬ ತ್ಯಾಗವನ್ನು
ವಿದಿತ ಸಂನ್ಯಾಸವೆಂದು ಕರ್ವಿತರಿವರು ।
ವಿಧದ ಸರ್ವ ಕರ್ಮಗಳಾ । ಫಲದ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ತ್ಯಾಗ
ವದುವು ಎನುತ ಪೇಳ್ಳರಾ ವಿಜಕ್ಷಣರುಗಳು ॥

||೨|| 2

ಕರ್ಮವೆಂಬುದದುವು ದೋಷ । ಯುಕ್ತವದರಿನಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯ
ಕರ್ಮವೆಂದು ಪೇಳ್ಳನೋಭ್ರಾ ಮನೀಷಿಯು ।
ಧರ್ಮ ಯಜ್ಞ ದಾನ ತಪದ । ಕರ್ಮತ್ಯಾಜ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು
ಕರ್ಮಗೈವುದೆನುತ ಬೇರೆ ಕೆಲರು ಪೇಳ್ಳರು ॥

||೩|| 3

ನನ್ನ ನಿಷ್ಪಾಯದ ಮತವ । ಕೇಳು ನೀನು ಈಗ ಬಿಡದೆ
ಇನ್ನು ತ್ಯಾಗ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭರತಸತ್ಯಮ ।
ಇನ್ನದೇ ತ್ಯಾಗವದುವು । ಇಹದು ಪುರುಷವ್ಯಾಪ್ತ ಕೇಳು
ತಾನು ಮೂರು ವಿಧದೆ ಸ್ವಪ್ನಾಗಿ ವರ್ಣಿತ ॥

||೪|| 4

ಯಜ್ಞ ದಾನ ತಪದ ಕರ್ಮ | ವೆಂದಿಗೂವೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವಲ್ಲ
ಸುಜ್ಞರೀತಿಯರಿಯೆ ತಾನವಶ್ಯಕಾರ್ಯವು |
ಯಜ್ಞಕರ್ಮ ದಾನಕರ್ಮ | ಮತ್ತೆ ತಪದ ಕರ್ಮವಿಂತು
ವಿಜ್ಞರಾ ಮನೀಷಿಗಳಿಗೆ ಪಾವನಂಗಳು ||

॥೫॥ 5

ಕರ್ಮವಿಪುಗಳನ್ನು ಅದ | ರೂಪ ಕೂಡ ಸಂಗ ತ್ಯಜಿಸಿ
ಕರ್ಮಘಳಗಳೇಚ್ಚೆಯನ್ನು ಕೂಡ ತ್ಯಜಿಸುತ್ತ |
ಕರ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿವು | ಎನ್ನತ ಮಾಡಬೇಕು ಪಾರ್ಥ
ಧರ್ಮದನ್ನು ವಿನಿಶ್ಚಿತದ ಮತವಿದುತ್ತಮು ||

॥೬॥ 6

ಮೇರೆವ ನಿಯತವಾದ ಕರ್ಮ | ಗಳಾ ಸಂನ್ಯಾಸವದುವು
ಅರಿಯೆ ತಾನು ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲವೆಂದಿಗು |
ಬರಿದೆ ಮೋಹದಿಂದ ಗೈದ | ಅದರ ಪರಿಶ್ಯಾಗ ತಾನು
ಇರದೆ ತಾಮಸೀಯ ತ್ಯಾಗವಂದು ಎನಿಪ್ಪುದು ||

॥೭॥ 7

ಕರ್ಮವಾವುದದುವು ದುಃಖಿ | ಕಾರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದು
ಕರ್ಮ ಕಾಯಕ್ಕೇಶಭಯದೆ ತ್ಯಜಿಸಿದಂಥದು |
ಕರ್ಮತ್ಯಾಗವದುವು ರಾ | ಜಸದ ತ್ಯಾಗವೆನ್ನಿಸುವುದು
ಕರ್ಮತ್ಯಾಗಘಲವು ಲಭಿಪುದಿಲ್ಲವದರೊಳು ||

॥೮॥ 8

ಕರ್ಮವಾವುದದುವು ಕರ್ರೋ | ತವ್ಯಕಾರ್ಯಪೆಂದು ಬಗೆದು
ಕರ್ಮನಿಯತವದುವು ಮಾಡಬೇಕುವುದಜುನ |
ಕರ್ಮಸಂಗವನ್ನು ಮತ್ತೆ | ಕರ್ಮಘಳವ ತ್ಯಜಿಸಿ ಗೈದ
ನಿರ್ಮಮ ತ್ಯಾಗ ಸಾತ್ವಿಕವು ಮತವಿದು ||

॥೯॥ 9

ತಾನಕುಶಲವಾದ ಕರ್ಮ | ವನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವುದು ಇಲ್ಲ
ತಾನು ಕುಶಲ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸಕ್ತನಲ್ಲವು |
ತಾನು ಸತ್ಯಸಂಪನ್ನ | ನಾದ ತ್ಯಾಗಿಯವನು ಮತ್ತೆ
ತಾನು ಮೇಧಾವಿ ಸಂಶಯದೆ ರಹಿತನು ||

॥೧೦॥ 10

ನೋಡೆ ದೇಹಧಾರಿ ಪುರುಷ | ಗೆಂದಿಗೂವೆ ಶಕ್ತಿವಲ್ಲ
ರೂಢಿ ಕರ್ಮಗಳನುತೇಷವಾಗಿ ತ್ಯಜಿಪ್ಪುದು |
ಮಾಡುವಂಥ ಕರ್ಮಗಳಾ | ಘಳದ ತ್ಯಾಗಿಯಾವನವನೆ
ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ತ್ಯಾಗಿ ಎಂದು ಎನಿಪನು ||

॥೧೧॥ 11

ಧರೆಯೋಳಾ ಅನಿಷ್ಟ ಇಷ್ಟ | ಮತ್ತೆ ಮಿಶ್ರವೆಂಬುದಾಗಿ
ಇರುವ ಮೂರು ವಿಧದ ಕರ್ಮಫಲವು ತಾನದು |
ಬರುವುದೂದಗಿ ತ್ಯಾಗಿಯಲ್ಲ | ದವಗೆ ಪ್ರೇತನಾದಮೇಲು
ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗೆಂದಿಗಾದರು ||

॥೧೨॥ 12

ಅರಿಯೋ ಪಂಚ ಕಾರಣಗಳ | ನಿಪುಗಳನ್ನು ಎನ್ನಿಮೀಗ
ಲರಿಯುವಂತೆ ಬೋಧಿಸುವೆನು ಮಹಾಭಾಮುವೆ |
ಮೇರೆವ ಸಾಂಖ್ಯಸಿದ್ಧಾಂತ | ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಪಟ್ಟು ಇಹವು
ಸರುವ ಕರ್ಮಗಳಾ ಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಇವುಗಳು ||

॥೧೩॥ 13

ಅಧಿಷ್ಠಾನವೆಂಬ ಆ | ಧಾರ ಹಾಗು ಕರ್ತ್ವ ಮತ್ತೆ
ವಿಧದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾದ ಕರಣವವುಗಳು |
ವಿಧವು ವಿಧವು ಆದ ಬೇರೆ | ಬೇರೆ ಚೆಷ್ಟೆಗಳವು ಮತ್ತೆ
ಯದುವೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗು ದೃವವೆನಿಪ ಪಂಚಮ ||

॥೧೪॥ 14

ಇರದೆ ತಾ ಶರೀರದಿಂದ | ವಾಕ್ಯನಿಂದ ಮನಸಿನಿಂದ
ನರನು ಯಾವ ಕರ್ಮವನ್ನು ಆರಭಿಸುವನೇ |
ಸರಿಯ ನ್ಯಾಯವಧವ ತಾ | ವಿರೋಧವಾದ ಕರ್ಮವದಕ್ಕ
ಇರುವುದಾಗಿ ಇವುಗಳೆಂದು ಕಾರಣಂಗಳು ||

॥೧೫॥ 15

ಹೀಗೆ ವಿಷಯವಿರುತ್ತಿರಲು | ತಾನು ಕರ್ತಾರನೆಂಬು
ದಾಗಿ ಕೇವಲದಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯನ್ನು ಯಾವನು |
ರಾಗದಕೃತಬುದ್ಧಿಯಿಂದ | ತಾನು ಕಾಂಬನವನು ಇರದೆ
ಯಾಗಿ ದುರ್ಮತಿಯು ತಾನು ನಿಜವ ಕಾಣನು ||

॥೧೬॥ 16

ಯಾವನಿಂಗೆ ಅಹಂಕಾರ | ರಹಿತವಾದ ಭಾವವಿಹುದೂ
ಯಾವನದುವು ಬುದ್ಧಿ ಲಿಪ್ತಗೊಳ್ಳುದಿಲ್ಲವೋ |
ತೀವೆದಿದುವ ಲೋಕವನ್ನು | ತಾನೆ ಹತವಗ್ಗೆದರೂವೆ
ಭಾವಿಸವನು ಹತಿಪುದಿಲ್ಲ ಬದ್ಧನಾಗನು ||

॥೧೭॥ 17

ಜಾನವೆಂದು ಜ್ಞೇಯವೆಂದು | ಪರಿಜಾತನೆಂಬುದಾಗಿ
ತಾನು ಮೂರು ವಿಧದ ಕರ್ಮಪೇರಕಂಗಳು |
ತಾನು ಕರಣವೆಂದು ಕರ್ಮ | ವೆಂದು ಕರ್ತವನೆಂಬುದಾಗಿ
ತಾನು ಮೂರು ವಿಧದ ಕರ್ಮಸಂಗ್ರಹಂಗಳು ||

॥೧೮॥ 18

ಭೂರಿಜ್ಞನ ಮತ್ತೆ ಕರ್ಮ | ವದುವು ಮತ್ತೆ ಕರ್ತೃ ತಾನು
ಮೂರು ವಿಧವು ಎಂದು ಗುಣದ ಭೇದದಿಂದಲೀ |
ಸಾರ ಸಾಂಖ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ | ಪೇಣಪಟ್ಟಿ ಇಹವು ಅದನು
ಸಾರದಿಂದ ಯಥಾವಿಧದಿ ಕೇಳು ಪಾಠನೆ ||

॥೧೯॥ 19

ಸರುವ ಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ | ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೇಕವಾಗಿ
ಇರುವ ಅವ್ಯಯಿದ ಭಾವವನ್ನು ಕಾಂಬನು |
ಇರದೆ ಮತ್ತೆಯಾ ವಿಭಕ್ತ | ಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಅವಿಭಕ್ತವನ್ನು
ಅರಿತು ಕಾಂಬನಾಮವೇ ಜ್ಞಾನ ತಿಳಿಯೊ ಸಾತ್ವಿಕ ||

॥೨೦॥ 20

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಗೆಗಳಿಂದ | ಲಾದರಾವ ಜ್ಞಾನವದುವು
ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧದನೇಕ ಭಾವಗಳನಾಮ |
ಕೋರಿ ತಿಳಿಯತದೆಯೊ ಸರುವ | ಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡದೆ ತಾನು
ತೋರವದುವೇ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿಳಿಯೊ ರಾಜಸ ||

॥೨೧॥ 21

ಯಾವಜ್ಞಾನದಿಂದ ತನ್ನ | ದೋಂದೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ
ಭಾವಿ ಸರ್ಕನವನು ಕಾರಣವದಿಲ್ಲದೆ |
ಆವ ತತ್ವದರ್ಥವಿಲ್ಲ | ದಂಥಮತ್ತೆಯಲ್ಲವಾದ
ಯಾವ ಜ್ಞಾನವದುವು ತಾಮಸವು ಎನಿಸಿದೆ ||

॥೨೨॥ 22

ಸಲುವ ನಿಯತವಾದ ಸಂಗ | ರಹಿತ ರಾಗರಹಿತವಾಗಿ
ನಿಲದೆ ದ್ಯುಪರಹಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿದಂಥದು |
ಫಲದಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೇಯೆ | ಗೈದ ಕರ್ಮವಾವುದದುವು
ಸಲುವ ಸಾತ್ವಿಕದ ಕರ್ಮವೆನಿಸಿ ಇರುವುದು ||

॥೨೩॥ 23

ತಾನದಾದರಾವ ಕರ್ಮ | ಕಾಮದಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ
ತಾನು ಅಹಂಕಾರದಿಂದಲಿರದೆ ಪುನರಹವು |
ತಾನು ಬಹಳದಾಯಾಸ | ದಿಂದ ಮಾಡಪಡುವ ಕರ್ಮ
ತಾನೆಯದುವು ರಾಜಸವದನಿಸಿ ಇರುವುದು ||

॥೨೪॥ 24

ಅದುವೆಯಾನುಬಂಧವನ್ನು | ಕೈಯವದನ್ನು ಹಿಂಸೆಯನ್ನು
ಅದುವೆ ಪೌರುಹವನು ತಾನು ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡದೆ |
ಮದದೆ ಮೋಹದಿಂದಲಾರ | ಭಿಸುವುದಾದ ಕರ್ಮವಾವು
ದದುವು ತಾನು ತಾಮಸವು ಎಂದು ಎನಿಸಿದೆ ||

॥೨೫॥ 25

ಸರುವ ಸಂಗ ಮುಕ್ತನಾದ | ಅಹಂಕಾರರಹಿತನಾದ

ಉರುವ ಧೃತಿಯಿನಲ್ಲಾಹದಿಂದ ಶಾಷಿತ |

ಸರುವ ಸಿದ್ಧಿಯಸಿದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ | ತಾನು ನಿರ್ವಿಕಾರಿಯಾಗಿ

ಇರುವ ಕರ್ತವ್ಯವನು ಸಾಕ್ಷಿಕನು ಎನಿಪನು ||

॥೨೪॥ 26

ಬರಿದೆ ರಾಗಯುಕ್ತ ಕರ್ಮ | ದಾ ಘರೇಚ್ಯು ಲುಭ್ಧನಾಗಿ

ಇರುತ ತಾನು ಹಿಂಸಾತ್ಮನಶುಚಿಯಾಗಿಯು |

ಬರಿದೆ ಹರ್ಷ | ಶೋಕದಿಂದ | ಶಾಷಿದವನು ತಾನು ಅಗಿ

ಇರುವ ಕರ್ತ | ರಾಜಸನು ಎನಿಸಿ ಇರುವನು ||

॥೨೫॥ 27

ತಾನಯುಕ್ತ ಬುದ್ಧಿಹೀನ | ಗರ್ವಷ್ಟ ಮೋಸಗಾರ

ತಾನು ನೀಚನವನು ಆಲಸ್ಯವಂತನು |

ತಾನೆಯಾ ವಿಷಾದಿ ಮತ್ತೆ | ದೀರ್ಘಸೂತ್ರಿಯಾದ ಅವನು

ಹೀನ ಕರ್ತ | ತಾನು ತಾಮಸನು ಎನಿಪನು ||

॥೨೬॥ 28

ಹೀಗೆ ಬುದ್ಧಿಯದುವ ಭೇದ | ಮತ್ತೆ ಧೃತಿಯಭೇದ ಗುಣದೆ

ಅಗಿ ಮೂರು ವಿಧದೊಳಿರುವುದದನು ಕೇಳೇಂಂತೋ |

ಕಃಗಲೆನ್ನ ಪೇಳಿಪಡುವ | ದದನಶೇಷದಿಂದ ತಾ ಏ

ಭಾಗದಿಂದಲೂವ ಕೇಳು ನೀ ಧನಂಜಯ ||

॥೨೭॥ 29

ಅದುವೆ ತಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತೆ | ಯಾ ನಿವೃತ್ತಿಗಳಲಿ ಕಾರ್ಯ

ವದುವಕಾರ್ಯಗಳಲಿ ಭಯಾಭಯಗಳಲ್ಲಿಯು |

ವಿಧದೆ ಬಂಧವನ್ನ ಮತ್ತೆ | ಮೋಕ್ಷವನ್ನ ಯಾವ ಬುದ್ಧಿ

ಯದುವು ತಿಳಿವುದಿಹುದು ತಾನು ಪಾರ್ಥ ಸಾಕ್ಷಿಕ ||

॥೨೮॥ 30

ಯಾವುದರಿಂ ಧರ್ಮವನ್ನ | ಧರ್ಮವನ್ನ ಮತ್ತೆ ತಾನು

ಯಾವ ಕಾರ್ಯವಾ ಅಕಾರ್ಯವನ್ನ ಮತ್ತೆಯು |

ತಾ ವಿಚಾರಿಸದೆ ಯಥಾರ್ಥ | ವಿಲ್ಲದೇಯೆ ತಿಳಿವನವನು

ಭಾವಿಸದುವ ಬುದ್ಧಿ ತಾನು ಪಾರ್ಥ ರಾಜಸ ||

॥೨೯॥ 31

ತಾನಧರ್ಮವನ್ನ ಧರ್ಮ | ವೆಂದು ಯಾವ ಬುದ್ಧಿಯದುವು

ತಾನು ತಿಳಿವುದಾವರಿಸಿಯೆ ತಮಸಿನಿಂದಲೆ |

ತಾನು ಸರ್ವ ಅರ್ಥವ | ವಿಪರೀತವಾಗಿ ತಿಳಿವ ಬುದ್ಧಿ

ತಾನು ಅದುವು ಪಾರ್ಥ ತಾಮಸೀಯು ಎನಿಪ್ರದು ||

॥೩೦॥ 32

ಧೃತಿಯಿನಾವುದರಿಂ ಪುರುಷ | ಧಾರಣೇಯ ಮಾಳ್ಳನವನು
ಗತಿಯ ಮನದ ಪ್ರಾಣದಿಂದಿಯಗಳ ಶ್ರೀಯೆಗಳ |
ಮತಿಯೊಳವ್ಯಾಖಿಚಾರಿಣೀ | ಯೋಗದಿಂದ ಧರಿಸಿದಂಥ
ಧೃತಿಯು ತಾನು ಅದುವು ಇಹುದು ಪಾಠ್ಯ ಸಾತ್ತಿಕೀ ||

॥೨೩॥ 33

ಯಾವುದರಿಂದಾದರವನು | ಧರ್ಮಕಾಮದರ್ಥಗಳಿಗೆ
ಯಾವ ಧೃತಿಯಿನವನು ಧರಿಪ ತಾನು ಅಜುಂನ |
ಯಾವುವಾ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ | ಫಲದ ಕಾಂಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಧರಿಪ
ನಾವುದಮುವು ಧೃತಿಯು ತಾನು ಪಾಠ್ಯ ರಾಜಸೀ ||

॥೨೪॥ 34

ಯಾವುದರಿಂದವನು ಪುರುಷ | ಸ್ವಷ್ಟಿ ಶೋಕಭಯಗಳನ್ನು
ಆ ವಿಷಾದ ಮತ್ತೆ ಮದಗಳನ್ನು ಹೀಗೆಯೆ |
ತಾ ವಿಮೋಚಿಸುವುದು ಇಲ್ಲ | ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಅವನ
ದಾವ ಧೃತಿಯು ಅದುವು ತಾನು ಪಾಠ್ಯ ತಾಮಸೀ ||

॥೨೫॥ 35

ಇನ್ನು ಆದರದುವು ಸುಖಿವು | ಮೂರು ವಿಧಗಳಾಗಿ ಇರುವು
ದನ್ನು ಎನ್ನಿಮೀಗ ಕೇಳು ಭರತಮಹಣಭನೆ |
ತನ್ನದದಭ್ಯಾಸದಿಂದ | ಪುರುಷನೇತರಿಂದ ರಮಿಪ
ನಿನ್ನ ಮತ್ತೆ ದುಃಖದಂತವನ್ನು ಸೇರ್ಪನು ||

॥೨೬॥ 36

ಯಾವುದಮುವು ಮೋದಲು ವಿಷದ | ಹಾಗೆ ತೋರಿದರುವೆ ಅಹುದು
ಭಾವಿಸೆ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಅಮೃತದಂತೆಯೆ |
ಆ ವಿಧವು ಆದ ಸುಖಿವು | ಸಾತ್ತಿಕವದು ಎನಿಸಿ ಇಹುದು
ಯಾವುದಾತ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯಾ ಪ್ರಸಾದಜನ್ಯವು ||

॥೨೭॥ 37

ಯಾವುದಮುವು ವಿಷಯದಿಂದಿ | ಯಗಳ ಸಂಯೋಗದಿಂದ
ಭಾವಿಸಲುವೆ ಮೋದಲು ಅಮೃತದಂತೆ ಇರುವುದೂ |
ಯಾವುದು ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ | ವಿಷದ ಹಾಗೆ ಆಗುವಂಥ
ದಾ ವಿಧದ ಸುಖಿವು ರಾಜಸವು ಎನಿಸಿದೆ ||

॥೨೮॥ 38

ಯಾವುದಮುವು ಮೋದಲು ಮತ್ತೆ | ತಾನದು ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ
ಶೀವಿ ಮೋಹವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಮಾಳ್ಳುದಾತ್ಮಕೆ |
ಯಾವ ನಿದ್ರೆಯಿನಾಲಸ್ಸೆ | ವಾ ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ
ದಾವ ಸುಖಿವು ಅದುವು ತಾಮಸವು ಎನಿಸಿದೆ ||

॥೨೯॥ 39

ಯಾವ ವಸ್ತು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ | ಪ್ರಥಿವಿಯಲ್ಲ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲ
 ದೇವತೆಗಳೊಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಥವ ಪುನಹವು |
 ತೀವಿದಿದುವೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ | ಮುಟ್ಟಿದಂಥ ಸತ್ಯವಾದಿ
 ಯಾವ ಮೂರು ಗುಣಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದುದು || ೪೦|| 40

ಧರೆಯೋಳಿಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾರಾ | ಕ್ಷತ್ರಿಯರಾ ವೈಶ್ಯರುಗಳ
 ಇರದೆ ಮತ್ತೆ ಶೂದ್ರರುಗಳ ಹೇ ಪರಂತಪ |
 ಮೇರವ ಕರ್ಮಗಳವು ತಾ | ವಿಭಕ್ತವಿಹವು ಅವರ ಅವರ
 ತರಹದಾ ಸ್ವಭಾವಜನ್ಯ ಗುಣಗಳಿಂದಲಿ || ೪೧|| 41

ಶಮೇಯ ಗುಣವು ತಪದ ಕರ್ಮ | ಶೌಚಕರ್ಮಗಳವು ಮತ್ತೆ
 ಸಮದ ಕ್ಷಾಂತಿಭಾವವಾಜ್ಞವವು ತಾನದು |
 ವಿಮಲ ಜ್ಞಾನ ಸುವಿಜ್ಞಾನ | ಮತ್ತೆ ಅಸ್ತಿಕ್ಯ ಬುದ್ಧಿ
 ಸಮದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ವಭಾವಜನ್ಯಕರ್ಮವು || ೪೨|| 42

ಅದುವೆ ಶೌಯವದುವು ತೇಜ | ವದುವು ಧೃತಿಯು ದಾಕ್ಷ್ಯ ಮತ್ತೆ
 ಯದುವೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲ ಹಿಮ್ಮುಟ್ಟಿದಿರುವುದು |
 ವಿಧದ ದಾನವದುವು ಈ | ಶ್ವರನ ಭಾವವದುವು ತಾನು
 ಸದಯ ಕ್ಷತ್ರಿಯಸ್ವಭಾವಜನ್ಯ ಕರ್ಮವು || ೪೩|| 43

ವರದ ಕೃಷಿಯು ಗೋವ ರ | ಕ್ಷಣೆಯದು ವಾಣಿಜ್ಯವದುವು
 ಇರದೆ ವೈಶ್ಯರಾ ಸ್ವಭಾವಜನ್ಯ ಕರ್ಮವು |
 ಪರಿಚರಿಯಾತ್ಮಕವು ಆದ | ಸೇವ ಶುಶ್ರಾವ ಕಾರ್ಯ
 ಸರುವ ಶೂದ್ರಾ ಸ್ವಭಾವಜನ್ಯ ಕರ್ಮವು || ೪೪|| 44

ತನ್ನ ತನ್ನ ಕರ್ಮಗಳಲಿ | ತಾನು ನಿರತನಾಗಿ ಬಿಡದೆ
 ಇನ್ನು ಸಂಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ನರನು ಪಡೆವನು |
 ತನ್ನ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿರತ | ನಾಗಿ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಅವನು
 ಇನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆವನೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿಲೂ || ೪೫|| 45

ಯಾವನಿಂದ ಭೂತಗಳಾ | ಆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೋದಗಿ ಬಹುದೊ
 ಯಾವನಿಂದ ಸರುವವಿದುವು ವ್ಯಾಪ್ತವಿರುವುದೋ |
 ಓವಿದಾ ಸ್ವಕರ್ಮದಿಂದ | ಲವನ ಬಿಡದೆಯಚೀಸುತ್ತ
 ಲಾ ವಿಧದಲಿ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಮನುಜ ಪಡೆವನು || ೪೬|| 46

ಗುಣದೆ ರಹಿತವಾದರೂ ಸ್ವ | ಧರ್ಮ ಶ್ರೀಯವಾಗಿ ಇಹದು
ಗುಣವದುಳ್ಳ ಪರರ ಧರ್ಮನಿಷ್ಠೆಗಿಂತಲು |
ಗುಣಸ್ವಭಾವ ನಿಯತವಾದ | ಕರ್ಮವನ್ನು ಗೃಹ ಮನುಜ
ಅಣುವು ಮಾತ್ರ ಕಿಲ್ಲಿಷವನು ಪಡೆವುದಿಲ್ಲವು ||

॥೪೮॥ 47

ಸಹಜವಾಗಿ ಇಹದು ಕರ್ಮ | ಕೌಂತೇಯ ನೀನು ಕೇಳು
ಸಹಿತ ದೋಷವಾದರದನು ತ್ಯಜಿಸಬಾರದು |
ಇಹವು ಸರ್ವ ಕರ್ಮಗಳುವೇ | ದೋಷದಿಂದ ಕೂಡಿ ತಾವು
ಇಹಪೋಲಗ್ಗಿ ಧಾಮದಿಂದ ಕೂಡಿ ತಾನದು ||

॥೪೯॥ 48

ಸರುವ ಸ್ವಳಿಗಳಲ್ಲಸಕ್ತ | ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳನಾಗಿ ಯಾವ
ನಿರುವನಾ ಜಿತಾತ್ಮ ತಾನು ಸ್ವಲ್ಪೆಯ ರಹಿತನು |
ಪರಮವಾದ ನೈಷ್ಪತ್ಯಮ್ಯ | ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆವನವನು
ಉರದೆ ತಾನು ಅದುವೇ ಸಂನ್ಯಾಸದಿಂದಲೀ ||

॥೫೦॥ 49

ಹೀಗೆ ನೈಷ್ಪತ್ಯಮ್ಯ ಸಿದ್ಧಿ | ಯನ್ನು ಪಡೆದ ಪುರುಷನವನು
ಹೀಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಪಡೆವನೆನ್ನಿಮರಿಯೆಂಳೊ |
ಹಾಗೆಯಾ ಸಮಾಸದಿಂದ | ಲೇಯ ಕೌಂತೇಯ ನೀನು
ಆಗಿ ಇಹದು ಜ್ಞಾನವದುವೇ ಪರಮ ನಿಷ್ಠೆಯು ||

॥೫೧॥ 50

ಆ ವಿಶುದ್ಧವಾದ ಬುದ್ಧಿ | ಯಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಮತ್ತೆ
ಯೋವಿ ಧೃತಿಯಿನಾತ್ಮವನ್ನು ನಿಯಮಿಸುತ್ತಲಿ |
ಈ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಶಬ್ದವಾದಿ | ವಿಷಯಗಳನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಮತ್ತೆ
ತಾ ವಿಮುಕ್ತನಾಗಿ ರಾಗದ್ವೇಷದಿಂದಲೀ ||

॥೫೨॥ 51

ಅದೇಕಾಂತ ಸ್ವಳಿವ ಸೇವಿ | ಸುತ್ತ ಲಘುವದಾಗಿ ಉಂಡು
ಸದಾ ವಶಕೆ ತಂದು ವಾಕ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಮನಗಳ |
ಅದೇ ಧ್ಯಾನಯೋಗಪರನು | ಆಗಿಯವನು ನಿತ್ಯವೂದೆ
ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯಯುಕ್ತನಾಗುತ್ತ ||

॥೫೩॥ 52

ತನ್ನ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು | ಬಲವದನ್ನು ದರ್ಪಣವನ್ನು
ಇನ್ನು ಕಾಮ ಕೋಧವನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹವನು |
ಚೆನ್ನು ಆಗಿ ಬಿಟ್ಟಿ ನಿರ್ಬಾಗಿ ಮಮನು ಆಗಿ ಶಾಂತನಾಗಿ
ತಾನು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಪಡೆಯಲಹಣನಾಗುವ ||

॥೫೪॥ 53

ತಾನು ಬ್ರಹ್ಮಭಾತನಾಗಿ । ಪ್ರಸನ್ನಾತ್ಮನಾದ ಪುರುಷ
 ಇನ್ನು ಶೋಚಿಸುವುದು ಕಾಂತ್ಯಿಸುವುದು ಇಲ್ಲವು ।
 ಇನ್ನು ಸರ್ವಭಾತಗಳಲ್ಲಿ । ತಾ ಸಮಾನಭಾವಿಯಾಗಿ
 ನನ್ನ ಪರಮ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಡದೆ ಪಡೆವನು ॥

॥೫೪॥ 54

ನನ್ಮೋಳಿಟ್ಟಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ । ತಿಳಿವನವನು ಯಾವನೆಂದು
 ನನ್ನನೆಂಥವನು ಎಂದು ತತ್ತ್ವದಿಂದಲಿ ।
 ನನ್ನನಿಂತು ಎಂದು ತತ್ತ್ವ । ದಿಂದ ತಿಳಿದು ಅವನು ನಿಜದೆ
 ನನ್ನನೇ ಪ್ರಪೇಶಿಸುವನು ತಾನನಂತರ ॥

॥೫೫॥ 55

ಸರುವ ಕರ್ಮಗಳನು ಸದಾ । ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂವೇ ಅವನು
 ಸರುವ ರೀತಿ ನನ್ನನಾಶ್ಯಾಯಿಸಿದ ಪುರುಷನು ।
 ಪರಮದೇಸ್ವರಾ ಪ್ರಸಾದ । ದಿಂದ ಶಾಶ್ವತವು ಆದ
 ಪರಮ ಅವೃತ್ಯದ ಪದವ ತಾನು ಪಡೆವನು ॥

॥೫೬॥ 56

ಸರುವ ಕರ್ಮಗಳನು ಜೀತ । ದೊನ್ಮೋಳೇಯೆ ಸಂನ್ಯಸಿಸಿ
 ಇರುತ ನೀನು ನನ್ನ ಪರಾಯಣನು ಆಗಿಯೆ ।
 ಉರುವ ಬುದ್ಧಿಯೋಗವನ್ನು । ಆಶ್ರಯಿಸುತ ನೀನು ಪಾಠ
 ನಿರುತ ನನ್ಮೋಳೇಯೆ ಜಿತ್ತಪುಳ್ಳನಾಗಲೊ ॥

॥೫೭॥ 57

ನನ್ಮೋಳೇಯೆ ಜಿತ್ತಪುಳ್ಳ । ನಾಗಿ ಸರ್ವ ವಿಷ್ಣುಗಳನು
 ನನ್ನದಾ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ನೀನು ದಾಟುವೆ ।
 ನಿನ್ನದಹಂಕಾರದಿಂದ । ಒಂದು ವೇಳೆ ನನ್ನ ಮಾತ
 ನಿನ್ನ ಕೇಳದಿದ್ದರೂ ವಿನಾಶ ಹೊಂದುವೆ ॥

॥೫೮॥ 58

ಇನ್ನು ಅಹಂಕಾರವನ್ನು । ಆಶ್ರಯಿಸುತ ನೀನು ಮನದೊ
 ಇನ್ನು ಯುದ್ಧ ಮಾಡನೆನುತ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರೆ ।
 ನಿನ್ನ ನಿಶ್ಚಯವು ಮಿಥ್ಯ । ವೇತಕೆಂದರದುವು ಬಿಡದೆ
 ನಿನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯಾ ಸ್ವಭಾವ ನಿಯೋಚಿಸುವುದು ॥

॥೫೯॥ 59

ನಿನ್ನದಾ ಸ್ವಭಾವಜನ್ಮ । ವಾದ ಕರ್ಮದಿಂದಲೇಯೆ
 ಇನ್ನು ಬಿಡದೆ ಕೌಂತೇಯ ನೀ ನಿಬಧ್ನನು ।
 ನಿನ್ನ ಮೋಹದಿಂದ ಏನ । ಮಾಡಲಿಷ್ಟಿಸುವುದು ಇಲ್ಲ
 ಇನ್ನು ನೀನು ಅದನೆ ಗೃಹ ಅವಶನಾಗಿಯೆ ॥

॥೬೦॥ 60

ಸರುವ ಭೂತಗಳಾ ಹೃದಯ | ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರನು
ಮೆರೆಯತಲಿಯ ತಾನು ನೆಲಸಿ ಇರುವನಜ್ಞನ |
ಸರುವ ಭೂತಗಳನು ಯಂತ್ರ | ದಲ್ಲಿ ಆರೂಢಗಳನು
ಭರದೆ ಭ್ರಾಮಿಸುತ್ತಲಿಹನು ಮಾಯೆಯಿಂದಲಿ ||

॥೬೧॥ 61

ಇರುತಲಿರುವನಿಂತು ಈ | ಶ್ವರನನೇ ಶರಣ ಹೋಗು
ಸರುವ ಭಾವದಿಂದ ನೀನು ಬಿಡದೆ ಭಾರತ |
ಮೆರೆಯವವನ ಆ ಪ್ರಸಾದ | ದಿಂದಲೇಯ ಪಡೆವೆ ನೀನು
ಪರಮ ಶಾಂತಿಯನ್ನ ಶಾಶ್ವತದ ಸಾಫಾವ ||

॥೬೨॥ 62

ಇಂತು ನಿನಗೆ ಜ್ಞಾನವದುವು | ಒರೆಯಪಟ್ಟದೆನ್ನಿಮೀಗ
ಎಂತು ಗುಹ್ಯಕೆಂತ ಗುಹ್ಯತರವು ಆದುದು |
ಅಂತು ಇದನು ಬಿಡದೆ ನೀ | ವಿಮರ್ಶೆಗ್ಗೆದರೇಷಿಂದ
ಲೆಂತು ಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸುವೆಯೋ ಅಂತೆ ಮಾಡಲೋ ||

॥೬೩॥ 63

ಸರುವಕಂತ ಗುಹ್ಯತಮವು | ಆದುದನ್ನ ಪುನಹ ನೀನು
ಪರಮವಾದ ನನ್ನ ಪಚನವನ್ನ ಕೇಳಿಲೋ |
ಇರುವೆ ನೀನು ನನಗೆ ಬಹಳ | ಇಷ್ಟನಾಗಿ ಅದರಿನಿಂದ
ಒರೆವೆನದನು ನಾನು ನಿನಗೆ ಹಿತದ ಮಾತನು ||

॥೬೪॥ 64

ನನ್ನೊಳೀಯ ಮನವನಿರಿಸು | ನನ್ನ ಭಕ್ತನಾಗು ನೀನು
ನನ್ನ ಕುರಿತು ಯಜಿಸು ನನ್ನ ನಮಸ್ಕರಿಸೆಲೋ |
ನನ್ನನೇ ಪಡೆವೆ ನೀನಿ | ದನ್ನ ಸತ್ಯದಾ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ
ಯಿನ್ನ ನೀನು ನನಗೆ ಅಕ್ಷಯ ಶ್ರಿಯನಿಹ ||

॥೬೫॥ 65

ಸರುವವಾದ ಧರ್ಮಗಳನು | ಪರಿಶ್ಯಾಜಿಸಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ
ಇರುವ ನನ್ನಮೋಭ್ಯನನ್ನ ಶರಣ ಪೋಂದಲೋ |
ಸರುವವಾದ ಪಾಪಗ | ಇಂದಾನು ನಿನ್ನ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಪೆ
ನರಿಯೋ ಇನ್ನು ನೀನು ಮಾಡಬೇಡ ಶೋಕವ ||

॥೬೬॥ 66

ಇದನು ಗೀತದೀ ರಹಸ್ಯ | ವನ್ನ ತಪಸು ಇಲ್ಲದವಗೆ
ಅದುವೆ ಭಕ್ತನಲ್ಲದವಗೆ ಎಂದಿಗಾದರು |
ಇದನು ಕೇಳಲಿಚ್ಛಿಯಿಲ್ಲ | ದಿರುವ ಅವನಿಗೂವೆ ಮತ್ತೆ
ಯದುವೆ ನನ್ನ ದ್ಯೇಷಿಸುವಗೆ ಪೇಳಲಾಗದು ||

॥೬೭॥ 67

ಪರಮಾದ ಗುಹ್ಯತತ್ವ | ವನ್ನ ಯಾವನಿದನು ತಾನು
ಸಿರಿಯ ನನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಬಿಡದೆ ಪೇಳ್ಣೋ |
ಪರಮ ಭಕ್ತಿಯನ್ನ ನನ್ನೋ | ಶೇಯೆ ಮಾಡುತವನು ತಾನು
ಇರದೆ ಪಡೆವನೆನ್ನನೇಯೆ ಇಲ್ಲ ಸಂಶಯ ||

॥೬೫॥ 68

ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಯಾವನೂವೆ | ಮನುಜರಲ್ಲಿ ಅವನಿಗಿಂತ
ಸರಿಯ ಮಿಗಿಲು ಆದ ಪ್ರಿಯವ ಮಾಳ್ಳ ಶೈಷ್ಯನು |
ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ನನಗೆ | ಅವನಿಗಿಂತ ಯಾವನೂವೆ
ಧರೆಯೋಳಿಲ್ಲ ತಾನು ಅಧಿಕನಾದ ಪ್ರಿಯಕರ ||

॥೬೬॥ 69

ಅದುವೆ ಯಾವನವನು ಬಿಡದೆ | ಅಧ್ಯಯನವನ್ನ ಮಾಳ್ಳ
ನಿದನು ಧರ್ಮ ಸಂವಾದವೆಮ್ಮೆ ಇಬ್ಬರ |
ಅದುವೆ ಜ್ಞಾನಯಜ್ಞದಿಂದ | ಲೇಯೆ ಅವನು ನನ್ನ ಬಿಡದೆ
ವಿಧದೆ ಯಜಿಪನೆಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನ ಮತಿಯದ್ದು ||

॥೬೭॥ 70

ಪರಮ ಶ್ರದ್ಧೆವಂತನಾ ಅ | ಸೂರೀಯಿಲ್ಲದವನು ಆದ
ನರನು ಯಾವನವನು ಕೇಳಿದರೆಯು ತಾನಿದ |
ನಿರುತವವನು ಕೂಡ ಮುಕ್ತ | ನಾಗಿ ಪುಣ್ಯವಂತರುಗಳ
ಪರಮ ಶುಭದ ಲೋಕಗಳನು ಬಿಡದೆ ಪಡೆವನು ||

॥೬೮॥ 71

ಎನನಾದರಿದನು ಸ್ವಲ್ಪ | ವಾದರೂವೆ ನೀನು ಪಾಠ್ಯ
ತಾನದೇಕಾಗ್ರ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಕೇಳ್ಣೆಯ |
ಎನದಾದರೂ ನಿನ್ನ | ದದಜ್ಞಾನ ಸಂಮೋಹ
ತಾನು ಪೂರ್ಣ ನಷ್ಟವಾಯಿತೇ ಧನಂಜಯ ||

॥೬೯॥ 72

ನನ್ನ ಮೋಹ ನಷ್ಟವಾಯಿ | ತಿನ್ನ ಸ್ತುತಿಯು ಲಭಿವಾಯ್ತು
ನಿನ್ನದಾ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಓಹೊ ಅಚ್ಯುತ |
ಇನ್ನ ನಾನು ಸಂದೇಹ | ವಿಲ್ಲದಾದೆ ಮಾಳ್ಳ ನಾನು
ನಿನ್ನ ವಚನವನ್ನ ಬಿಡದೆ ಎಂದನಬ್ರಹ್ಮನ ||

॥೭೦॥ 73

ಹೀಗೆ ರಾಜ! ನಾನು ಯೋಗಿ | ವಾಸುದೇವನವನ ಮತ್ತೆ
ಹಾಗು ಕೂಡ ಆ ಮಹಾತ್ಮನಾದ ಪಾಠ್ಯನ |
ಯೋಗ ಸಂವಾದವ್ಯಾ | ಭುತವು ರೋಮಾಂಚಕಾರಿ
ಯೋಗ ಗೀತವಿದನು ಕೇಳ್ಣೆಂದ ಸಂಜಯ ||

॥೭೧॥ 74

ಪರಮ ಯೋಗಿ ವ್ಯಾಸರಾ । ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ನಾನು ಬಿಡದೆ
ಪರಮ ಗುಹ್ಯವಾದ ಇದನು ಕೇಳ್ಣನಾದೆನು ।
ಪರಮ ಯೋಗವಿದನು ಯೋ । ಗೀಶ್ವರನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ತು
ಸಿರಿಯ ಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಸ್ವಯಂ ಕಂಥಿತವಾದುದ ॥

॥೨೬॥ 75

ಓಹೊ ರಾಜ! ನಾನು ಇದನು । ಸೃಂಗಿಸುತ್ತಲಿಯೆ ಸೃಂಗಿಸುತ್ತಲಿಯೆ
ಆಹ ಸಂವಾದವಧ್ಯತವು ತಾನಿದ ।
ಆಹ ಕೇಶವಾಚ್ಯಾನರ । ಪುಣಿ ಸಂವಾದವನ್ನು
ಹೋ ಹೊ ಹಣ್ಣಿಸುವೆನು ನಾನು ಪುನಹ ಪುನಹವು ॥

॥೨೭॥ 76

ಆಹ ಮತ್ತೆಯದನು ನಾನು । ಸೃಂಗಿಸುತ್ತಲಿಯೆ ಸೃಂಗಿಸುತ್ತಲಿಯೆ
ಆ ಹರಿಯ ಅತಿಯದ್ಧತದ ರೂಪವ ।
ಓಹೊ ರಾಜ! ನನಗೆ ಮಹಾ । ವಿಸ್ತಯವದಹುದು ಮತ್ತೆ
ಹೋಹೊ ಹಣ್ಣಿಸುವೆನು ನಾನು ಪುನಹ ಪುನಹವು ॥

॥೨೮॥ 77

ಎಲ್ಲಿ ಯೋಗೀಶ ಕೃಷ್ಣ । ಎಲ್ಲಿ ಧನುಧರನು ಪಾಢ್ಯ
ಎಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೆಡೆಯಬಿಡದೆ ನೆಲಸಿ ಇರುವರು ।
ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯು ವಿಜಯ ಭೂತಿ । ಪರಮ ಐಸಿರಿಗಳು ತಾವು
ಎಲ್ಲವಚಲವಿಪ್ರವೇಣ್ಣ ನೀತಿಮತಿಯೋಳು ॥

॥೨೯॥ 78

ಓಂ ತತುಸತೀದುವೆ ಭಗವದ್ । ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಎಂಟು
ಸಾಂತಗೋಂಡ ಮೋಕ್ಷ ಸಂನ್ಯಾಸಯೋಗವು ॥

ಹರಿಃ ಓಂ ತತ್ತ ಸತ್ತ!
ಹರಿಃ ಓಂ ತತ್ತ ಸತ್ತ!!
ಹರಿಃ ಓಂ ತತ್ತ ಸತ್ತ!!!

ಅಮೃತ ಚನ್ನಾಮ
(1916–2007)

ಕವಿವಾರ್ಕ್

ಗೀತಯೋಗವೆಂಬ ಯೋಗ | ಪಟ್ಟದಿಗ್ರಂಥವಿದುವು
ರೀತಿ ಸಂಪೂರ್ಣಾವಾಗಿ ಮುರೆಯುವಂಥದು |
ಪೂತ ಸಹ್ಯದರಿಗೆ ತಾನು | ಪ್ರೀಯಕರವು ಘಲಪ್ರದವು
ಖಾತಿಪಡೆಯದಿಹುದೆ ಇಂಪು ನುಡಿಗಳಿಂದಲಿ || 1 ||

ಸವಿಯ ಅಮೃತಚನ್ನಾಮ | ನೆಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ
ಕವಿಯು ಕಾಶ್ಯಪ್ರಚೀ ಗೋತ್ರಭವನು ಎನಿಪನು |
ಬುವಿಯೋಳಮೃತಪ್ರರಿಯ ಚನ್ನೊ | ನಪ್ಪಯ್ಯ ಶಾಕಮೃನವರ
ಕುವರ ಧೀಮಂತ ಶಾಮಣಿನಂಬೊನು || 2 ||

ವಿಕಳಾನವಿಂಶತಿತತ | ಹೋಡಶಾಖ್ಯ ಇವಿಯಲ್ಲಿ
ವಿಕದತದ ಮಾಸವಾ ನವಂಬರ್ಯೈದಕೆ |
ವಿಕಸಮದ ನಳನ ಅಭ್ಯಾಸ | ಕಾತೀಕ ಶುದ್ಧ ದಶಮಿ
ಮಿಕ್ಕ ಭಾನುವಾರದಂದು ಕವಿಯು ಜನಿಸಿದ || 3 ||

ಶಾಮಭೋಗ ಸುಭೂರಾಯ | ಅನ್ನದಾನಿ ಕವಿಯ ತಾತೆ
ಅನುವಂಶಿ ರಾಮನರಸ ಮುತ್ತಾತನು |
ಮುನ್ನಿನವನು ಮರಿಯತಾತೆ | ನಾ ವಕೀಲ ಶಾಮಯ್ಯ
ಮಾನಿ, ಮೂರನೆಯ ಕೃಷ್ಣರಾಜರಡಿಯಲ್ಲಿ || 4 ||

ಮೂಲಪುರುಷ ಚನ್ನಪ್ಪಯ್ಯ | ನಳಿಯನವನೆ ಶಾಮಯ್ಯ
ಕಾಲ ಒಂದು ನೂರ ಐವತ್ತು ವರುಷದೆ |
ಮೂಲಪುರುಷನಾತ ಮೂ | ರನೆಯ ಕೃಷ್ಣರಾಜರಿಂದ
ಮೇಲದಾದ ಮಾನ ಸಿರಿಯ ಪಡೆದು ಬಾಳ್ಳನು || 5 ||

ನಾರಸಿಂಹದೇವ ಕೃಷ್ಣ | ಬಲದೆ ರಚಿತ ಗೀತವಿದುವು |
ಶಾರತತ್ವದ್ವಿಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿತು |
ಕೋರುತ್ತಿದನು ನಿಯತವಾಗಿ | ನಿತ್ಯಪರನ ಗ್ರೇಯಲದುವು
ಮಾರಬಿತನ ಸೇವಯನಿಸಿ ಶಾಂತಿ ನೀಡಿತು || 6 ||

ಭದ್ರಂ, ಶುಭಂ, ಮಂಗಳಂ.